Αναζητηση και Πραγματωση της Αληθειας

η ζωη και τα διδαγματα του

ΜΠΑΜΠΑ ΤΖΑΪΜΑΛ ΣΙΝΓΚ

ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ
ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΩΣΗ
ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

ΚΙΡΠΑΛ ΣΙΝΓΚ

ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

Ἡ ζωή καί τά διδάγματα τοῦ Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ

ΑΘΗΝΑ 1982

Τίτλος Πρωτοτύπου:
BABA JAIMAL SINGH: HIS LIFE AND TEACHINGS

45 175 Naperville Rd., Naperville. IL 60563
and 2 Canal Road, Vijay Nagar, Delhi 110009, India

Υπεύθυνος για την Ελλάδα :
Dr. Γαβριήλ Σιμονέτος
Email : gaby.simonetos@gmail.com
Κολοκοτρώνη 28 - Φιλοθέη - Τ.Κ. 152 37
Tel.: 6932233989

Επιστήμη της Πνευματικότητας
Email Γραμματεία : sos.satsang@gmail.com
Χαλκηδόνος 3, 11527 Athens – Greece

Science of Spirituality : https://www.sos.org/el/

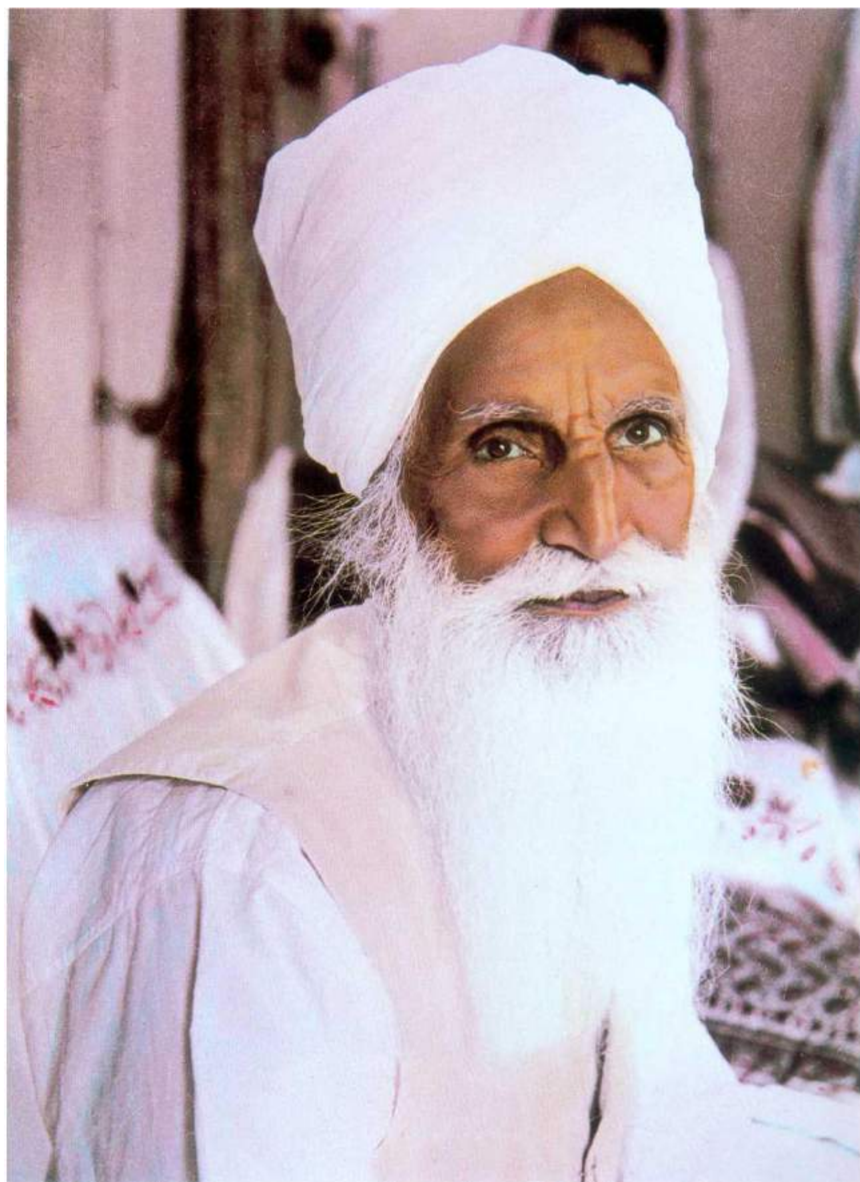
ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
https://www.sos.org/el

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πάραμ Σάντ Κιρπάλ Σίνγκ Τζί

Αὐτή ἡ μουσική ρέει ἀπό ἕνα ὑπερβατικό
ἐπίπεδο ἐσωτερικῶς
Καί συλλαμβάνεται ἀπό ἕναν Ἅγιο στρατιώτη.

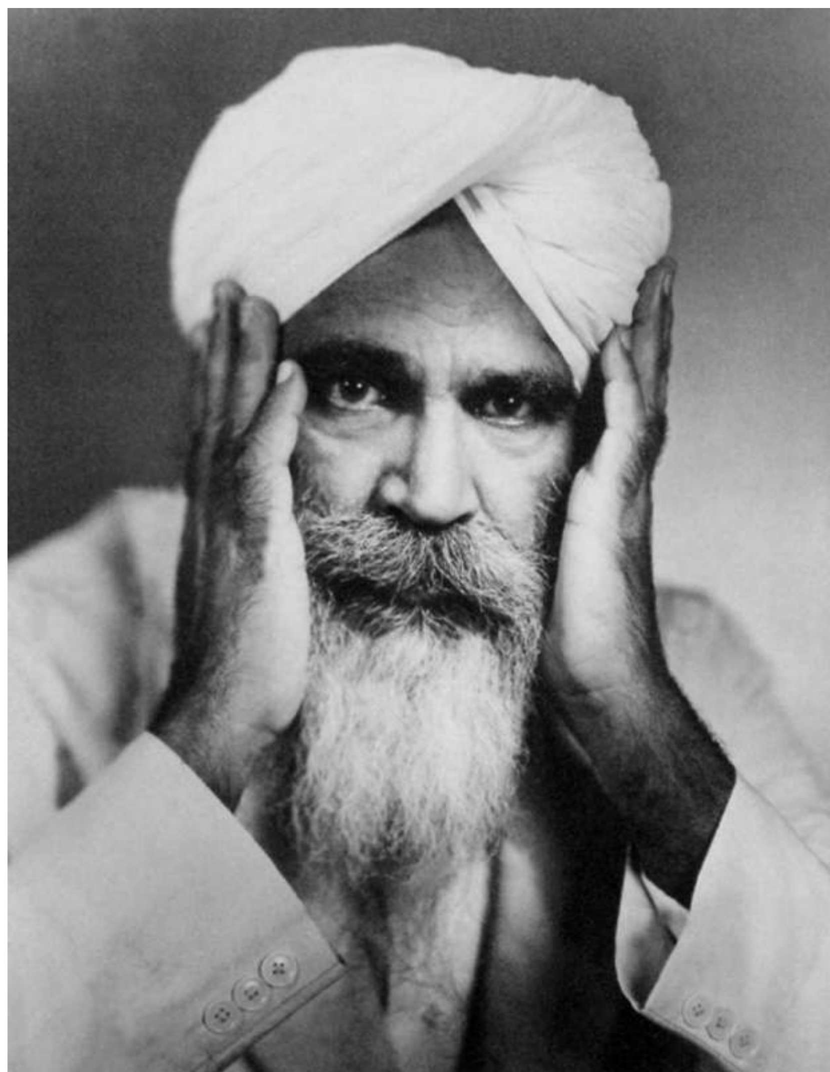

Ἀφιερωμένο
στόν Παντοδύναμο Θεό
πού ἐργάζεται μέσο ὅλων τῶν Διδασκάλων πού ἦρθαν
καί τοῦ Μπάμπα Σαουάν Σίνγκ Τζί Μαχαράτζ
στοῦ ὁποίου τά ἱερά πόδια
ὁ συγγραφέας ἀπορρόφησε τό γλυκό ἐλιξήριο τοῦ
Ἱεροῦ Λόγου — Νάαμ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Εὐχαριστῶ μέ εὐγνωμοσύνη ὅλους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἔχουν βοηθήσει μέ τόν ἕνα ἤ τόν ἄλλο τρόπο γιά τήν ἔκδοση αὐτοῦ τοῦ βιβλίου· ἀλλά εἰδικά τόν Σρί Μπάντρα Σένα καί τόν Βίνοντ Τζί γιά τήν ἀφοσιωμένη ἐργασία τους πού βοήθησε στήν ἐκπόνηση αὐτοῦ τοῦ χειρόγραφου.

ΚΙΡΠΑΛ ΣΙΝΓΚ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο ΣΑΝΤ ΚΙΡΠΑΛ ΣΙΝΓΚ, ὁ συγγραφέας αὐτοῦ τοῦ βιβλίου εἶναι ἤδη παγκόσμια γνωστός. Κατά τά τελευταία δέκα ἤ καί περισσότερα χρόνια διέμενε στό Σαουάν Ἄσραμ στό Δελχί καί πολύ συχνά περιόδευε σέ ὅλη τή χώρα καί στό ἐξωτερικό, κρατώντας ψηλά τή δάδα τῆς ἁγνῆς πνευματικότητας γιά τήν ἀνύψωση τῆς ἀνθρωπότητας. Τό κάλεσμα γίνεται σέ πολλούς ἀλλά λίγοι εἶναι ἐκεῖνοι πού ἀνταποκρίνονται σ' αὐτό. Ὅλοι εἴμαστε τόσο ἀπορροφημένοι στήν ἀντιμετώπιση τῶν καθημερινῶν ἀναγκῶν στό φυσικό καί στό διανοητικό ἐπίπεδο πού μᾶς μένει λίγος χρόνος γιά τίς ἁγνές ἐνασχολήσεις τοῦ πνεύματος. Ἡ συζήτηση γιά αὐτογνωσία καί Θεογνωσία συνήθως ἀποτελεῖ κενολογία χωρίς κανένα λογικό εἱρμό καί οὐσία. Οἱ γήινες ἀσχολίες ἀπορροφοῦν ὅλη μας τή δραστηριότητα. Ἕνα βίβλιο σάν αὐτό μπορεῖ νά ἀποτελέσει ἕνα πραγματικό βοήθημα στό νά ξυπνήσει μέσα μας τήν ἐπιθυμία νά ἀκολουθήσουμε τό μονοπάτι πού ὁδηγεῖ στή φώτιση καί στή λύτρωση ἀπό τόν κύκλο τῶν συνεχῶν γεννήσεων καί θανάτων. Στό βιβλίο αὐτό περιγράφεται ἡ ζωή ἑνός Θεανθρώπου ὁ ὁποῖος μέ τήν ἁγνότητα του καί τή βαθιά ταπεινοφροσύνη καί τή συνεχή ἀφοσίωση στό Μονοπάτι τοῦ Θεοῦ, μέ τήν καθοδήγηση ἑνός Μεγάλου Διδασκάλου, ἔφτασε σέ ἀπαράμιλλα πνευματικά ὕψη. Ἡ ζωή του μπορεῖ νά ἀποτελέσει ἕνα ἐνθαρρυντικό παράδειγμα γιά ἀναρίθμητες ψυχές πού μοχθώντας μέσα στόν ἀγώνα τῆς γήινης ζωῆς, ἐπιθυμοῦν νά ἐλευθερωθοῦν ἀπό τά δεσμά τοῦ νοῦ καί τοῦ σώματος.

῾Ο καλύτερος φόρος τιμῆς γιά ἕναν πραγματικά μεγάλο ἄνθρωπο εἶναι ἡ προβολή τῆς ζωῆς καί τοῦ ἔργου του. Ἔτσι ἔγινε μιά προσπάθεια νά συγκεντρωθοῦν μέσα σ' αὐτό τό τεῦχος τά κύρια γεγονότα τῆς ζωῆς τοῦ Μπαμπα Τζί καί τά διδάγματά του, ὅπως μᾶς δίνονται μέσα ἀπό τά γράμματά του ·καί μέσα ἀπό τίς δημοσιευμένες, καί μή, ἐξιστορήσεις πού ἄφησαν οἱ μαθητές καί οἱ θαυμαστές του. Πρῶτοι μεταξύ αὐτῶν ἦταν ὁ Μαχαράτζ Σαουάν Σίνγκ Τζί, ὁ πνευματικός κληρονόμος του, ὁ Μπάμπα Σουραίν Σίνγκ, ὁ Τζιάνι Παρτάπ Σίνγκ, κ.τ.λ.

Τά τρία μέρη τοῦ κειμένου πού ἀκολουθοῦν χαρακτηρίζονται ἀντίστοιχα, ἀπό τό διακαή πόθο του γιά πνευματική ἀνάπτυξη, ἀπό τήν καταπληκτική ἐπιμέλεια καί προσήλωση στό σκοπό του καί τέλος ἀπό τή ταπεινοφροσύνη καί τήν ἀνιδιοτέλεια πού συνοδεύουν τήν ὑπέρτατη πνευματική του ἀνύψωση.

Τό Μονοπάτι τοῦ Σάντ Μάτ στό ὁποῖο ἀσκήθηκε καί τό ὁποῖο κήρυξε ὁ Μπάμπα Τζαϊμάλ, ὁ συγγραφέας τό χαρακτηρίζει σάν μιά πνευματική ἐπιστήμη, τήν ὁποία καί ὁ ἴδιος ἀκολούθησε μετά τή μύησή του ἀπό ἕνα μεγάλο Διδάσκαλο. ῾Ο χαρακτηρισμός αὐτός προέρχεται ἀπό κάποιον πού διεθνῶς ἀναγνωρίστηκε σάν εἰδήμονας τῆς πνευματικῆς αὐτῆς ἐπιστήμης καί ὁ ὁποῖος γιά τό λόγο αὐτό ἐκλέχτηκε παμψηφεί γιά πολλά χρόνια πρόεδρος τοῦ Παγκοσμίου Συνέδριου τῶν Ἐκκλησιῶν.

Σ' αὐτό τό βιβλίο γίνεται μιά προσπάθεια νά δοθεῖ, γιά πρώτη φορά στά Ἀγγλικά, ἡ βιογραφία τοῦ Μπάμπα Τζαϊμάλ, ἑνός ἀπό τούς πιό ἀξιόλογους Διδασκάλους τῆς ἐποχῆς μας, ὁ ὁποῖος ἀξίζει νά γίνει περισσότερο γνωστός ἀπό ὅ,τι εἶναι. ῾Η ἱστορία τῆς ζωῆς του εἶναι ἀξιομνημόνευτη καί ἔχει μιά διαρκή ἀξία στά χρόνια τῆς πνευματικῆς ἱστορίας τοῦ ἀνθρώπου. Ἀξίζει νά διαβαστεῖ ἀπό κάθε ἀναζητητή τοῦ Θεοῦ· καί εἶμαι πεπεισμένος πώς αὐτοί πού θά τήν διαβάσουν ὁπωσδήποτε θά ἐμπνευστοῦν, θά ἀνυψωθοῦν καί θά ἀρχίσουν νά βλέπουν ὅτι ἡ πνευματικότητα, δέν εἶναι αὐτό πού γενικά ὑποτίθεται πώς εἶναι, ἀλλά ἀποτελεῖ μιά

ἐπιστήμη τῆς ὁποίας οἱ Διδάσκαλοι ἐμφανίζονται ὅλες τίς ἐποχές, σέ ὅλους τούς τόπους, καί τήν ὁποία μπορεῖ νά ἀκολουθήσει κανείς στά πόδια ἑνός εἰδήμονα, ὁπουδήποτε καί ἄν βρίσκεται, ἀδιάφορα ἀπό τίς αἱρέσεις καί τά *γκάντις*. Τελικά ἡ Λυδία λίθος τῆς ἁρμοδιότητάς του εἶναι ἡ ἱκανότητά του νά δίνει ἀπευθείας ἐσωτερική ἐμπειρία στούς μαθητές του ἐδῶ καί τώρα καί ὄχι σέ κάποια μελλοντική ζωή.

Νέο Δελχί
8 Αὐγούστου 1960

ΡΑΝΤΑ ΚΡΙΣΝΑ ΚΑΝΝΑ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

I

Ὁ Δρόμος πρός τό Θεό ἤ τό Πνευματικό Μονοπάτι τοῦ Σάντ Μάτ.

Ο ΔΡΟΜΟΣ πρός τό Θεό δέν εἶναι χαραγμένος ἀπό τόν ἄνθρωπο ἀλλά ἀπό τό Θεό, καί γι' αὐτό εἶναι ἀπαλλαγμένος ἀπό καθετί τό τεχνητό καί τό ψεύτικο. Ὁ Θεός τραβά τόν ἄνθρωπο πίσω σ' Ἐκεῖνον μέσο ἑνός «διαλεγμένου ἐκλεκτοῦ Του», ἑνός Θεανθρώπου*. Ὁ Τέλειος αὐτός Διδάσκαλος ἀποκαλύπτει ἀπ' εὐθείας στόν ἄνθρωπο τό Μυστικό τοῦ Μονοπατιοῦ τοῦ Σάντ Μάτ.

Οἱ διάφοροι Διδάσκαλοι, οἱ Μεσσίες καί οἱ Προφῆτες ὅλου τοῦ κόσμου ἀνήκουν σέ δύο κατηγορίες πού ἔχουν ἡ καθεμιά ξεχωριστή ἀποστολή. Ἀπό τή μιά μεριά εἶναι ἐκεῖνοι πού μοναδικός σκοπός τους εἶναι νά κρατοῦν τόν κόσμο σέ ἁρμονική δράση καί ἀπό τήν ἄλλη μεριά εἶναι ἐκεῖνοι πού ἔχουν ὡς ἀποστολή νά ὁδηγοῦν πίσω τίς ψυχές πού εἶναι ὥριμες νά πᾶνε στήν πατρίδα τους, καί ἐπιθυμοῦν διακαῶς μιά πιό γρήγορη ἐπιστροφή στήν Πνευματική Πηγή ἀπό τήν ὁποία ἔφυγαν πρίν πολύ καιρό, προτοῦ νά παρασυρθοῦν ἀπό τό ρεῦμα πρός τά κάτω στό ὑλικό ἐπίπεδο. Στήν πρώτη

★ Σημ. Μετ. Στόν «διαλεγμένο ἐκλεκτό τοῦ Θεοῦ», δίνονται πολλά ὀνόματα: Θεάνθρωπος, Σατγκουρού, Σάντ Σάτ Γκουρού, Τέλειος Διδάσκαλος, Ἁρμόδιος Διδάσκαλος, Διδάσκαλος τῆς Ἀλήθειας. Ὁ Διδάσκαλος αὐτός εἶναι συνήθως ἕνας πάνω στή γῆ καί προέρχεται ἀπό τό πέμπτο ἐπίπεδο.

κατηγορία ἀνήκουν ὅλοι οἱ ἀναμορφωτές*, καί στή δεύτερη ὅσοι *Σάντ*** (Sant) καί *Σάντχ*** (Sadh) εἶναι ἁρμόδιοι νά ἀποκαλύψουν τή γνώση τοῦ Θεοῦ καί νά κάνουν νά ἐκδηλωθεῖ ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ μέσα στόν ἄνθρωπο.

Ἡ διαδικασία τῆς ἐπιστροφῆς στήν Πηγή εἶναι ἀκριβῶς ἡ ἀντίστροφη ἀπό αὐτή τῆς καθόδου στό φυσικό ἐπίπεδο. Πρέπει δηλ. κανείς νά μαζέψει τό περιπλανόμενο μυαλό του στό ἀκίνητο σημεῖο τῆς ψυχῆς — μεταξύ καί πίσω ἀπό τά δύο μάτια — στό σημεῖο δηλ. πού ὁ χρόνος καί τό Ἐκτός Χρόνου συναντιοῦνται, γιά νά ἀρχίσει τό ταξίδι τῆς ἐπιστροφῆς στήν πατρίδα. Αὐτή ἦταν πάντοτε ἡ οὐσιώδης Διδασκαλία ὅλων τῶν σοφῶν καί τῶν προφητῶν, χωρίς κανείς ἀπό αὐτούς νά θέλει νά ἱδρύσει κατά κανένα τρόπο καμιά καινούργια πίστη ἤ κωδικοποιημένη θρησκεία. Ὁ Μπάμπα Σαουάν Σίνγκ ἀναφερόμενος στήν ὕπαρξη τόσων πολλῶν θρησκειῶν καί πίστεων στόν κόσμο, ὅλων γεμάτων μέ δυσνόητες θεωρίες καί ἀντιφατικά δόγματα, συνήθιζε νά λέει: «Ὑπάρχουν ἤδη τόσα πηγάδια παντοῦ, γιατί νά σκάβει κανείς καί ἄλλα καί νά μπερδεύεται περισσότερο;»

Ὁ Θεός ἔκανε τόν ἄνθρωπο κατ' Εἰκόνα Του· καί ὁ ἄνθρωπος ἔκανε τίς διάφορες θρησκεῖες ἀνάλογα μέ τίς ἀντιλήψεις του, καί μέ τό φανατισμό του τελικά τίς μετέτρεπε σέ θρησκεῖες-εἴδωλα. Ἡ ἀληθινή θρησκεία εἶναι ἀρχικά δροσερή καί ἁπλή, ὅπως ἕνα νεογέννητο μωρό πού ξεχειλίζει ἀπό ζωντάνια καί φρεσκάδα, ἀλλά μέ τό πέρασμα τοῦ χρόνου, ὅπως ὅλα τά ἄλλα πράγματα ἡ θρησκεία ἐξελίσσεται σέ ἕνα θεσμό καί ἔτσι ἀρχίζει νά ἐκφυλίζεται. Τελικά τείνει νά χάσει τήν ἔμφυτή της ἐλαστικότητα, γεννημένη ἀπό τό ἄγγιγμα τοῦ ζωντανοῦ Διδασκάλου, καί βαθμιαία ἀποκτᾶ μιά κοινωνικο - οἰκονομική μορφή. Ἀντί νά ἀποτελεῖ ἕνα μετάξινο δεσμό ἀγάπης μεταξύ τῶν ἀνθρώπων, γίνεται μιά πηγή συνεχοῦς διαμάχης, ἐχθροπάθειας καί κακῆς διάθεσης, χωρίζοντας τή μιά τάξη ἀπό τήν ἄλλη

★ Σημ. Μετ. Ἀναμορφωτές ἤ ἀλλιῶς ἀβατάρ ἤ ἐνσαρκώσεις.

★ ★ Σημ. Μετ. Βλέπε γλωσσάριο.

καί τό ἕνα ἔθνος ἀπό τό ἄλλο. Ὅταν τό δοχεῖο τῆς ἀνθρώπινης δυστυχίας ἔχει γεμίσει μέχρι τό χεῖλος, τότε ἔρχεται ὁ Σωτήρας μέ τό μήνυμα τῆς ἐλπίδας, τῆς ἀπολύτρωσης καί τῆς ἐκπλήρωσης πρός τήν ταλαιπωρημένη ἀπό τόν ἀγώνα ἀνθρωπότητα. Αὐτός προσπαθεῖ νά γιατρέψει τίς πυορροοῦσες κοινωνικές πληγές καί κηρύσσει τήν ἑνότητα καί τήν ἰσότητα τοῦ ἀνθρώπου γιά νά ἀποκαταστήσει τήν ἰσορροπία στή ζυγαριά τῶν ἀνθρώπινων ἀξιῶν. Συγχρόνως μέ αὐτό, ὁ κύριος στόχος τοῦ Διδασκάλου εἶναι νά σώσει τίς ἀνθρώπινες ψυχές, ὁδηγώντας τες πρός ἕνα ἀνώτερο σκοπό, τήν ἀληθινή ζωή τοῦ πνεύματος, σάν ξεχωριστῆς ἀπό αὐτήν τῆς σάρκας. Αὐτός ἦταν πάντα ὁ σκοπός τῶν μεγάλων Διδασκάλων ὅπως τοῦ Ζωροάστρη, τοῦ Μαχαβίρα, τοῦ Βούδα, τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Μωάμεθ, τοῦ Καμπίρ καί τοῦ Νανάκ, ὁ καθένας στήν ἐποχή του σύμφωνα μέ τίς ἑκάστοτε ἐπικρατοῦσες συνθῆκες καί ἐπιδιώξεις τῶν ἀνθρώπων.

Οἱ Διδάσκαλοι αὐτοί πάντοτε προσπαθοῦν νά ὁδηγήσουν τούς ἀνθρώπους ἕνα βῆμα πιό ψηλά στήν πορεία τῆς ἐξέλιξης καί τῆς ἀνάπτυξης τοῦ πνεύματος, καί τούς δίνουν τήν οὐσία τῶν διδαγμάτων τους μέ λόγια πού νά γίνονται εὔκολα δεκτά ὥστε νά ταιριάζουν στή διανοητική τους ἀνάπτυξη. Αὐτή εἶναι ἡ προσφορά τῶν Σάντ γενικά πρός τήν ἀνθρωπότητα, ἐμπνεόμενοι ἀπό τό μεγάλο ὠκεανό τοῦ πνεύματος πού εἶναι μέσα τους, καί πού εἶναι ὁ ἴδιος γιά ὅλους.

Ἡ πλούσια κληρονομιά

Στή σημερινή Ἰνδία, ἀπό τή θρησκευτική ἄποψη, ἡ περίοδος ἀπό τά μέσα τοῦ δεκάτου τετάρτου ὡς τά μέσα τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰώνα εἶναι μιά περίοδος κατά τήν ὁποία ἔγινε μιά προσπάθεια νά ξαναπροσανατολιστεῖ ἡ θρησκεία καί νά παρουσιαστεῖ στήν πιό ἁπλή της μορφή: τή μορφή τῆς ἀληθινῆς πίστης, τῆς παγκόσμιας ἀγάπης καί τῆς μοναδικῆς ἀφοσίωσης σ' Ἐκεῖνον, ἐνάντια στήν αὐστηρότητα τοῦ ἱερατικοῦ τελετουργικοῦ καί τοῦ φανατισμοῦ πού ὁδηγοῦν

στή μή ἀνοχή καί στήν ἔχθρα μεταξύ τῶν ἀνθρώπων μέ διαφορετικές θρησκευτικές ἀντιλήψεις.

Μεταξύ τῶν μεγάλων δασκάλων αὐτῆς τῆς περιόδου βρίσκουμε πρόσωπα ὅπως ὁ Ραμανάντα τοῦ ὁποίου οἱ σπουδαιότεροι μαθητές ἦταν ἀπό διάφορα κοινωνικά στρώματα (ὁ Ράτζα Πίπα, ὁ Ραβιντάς ὁ μπαλωματής, ὁ Σένα ὁ κουρέας, ὁ Καμπίρ ὁ ὑφαντής, ὁ Ντάννα ὁ τζάτ, ὁ Ναρχάρι, ὁ Σούκχα Παντμαβάτι, ὁ Σουρσούρα καί ἡ σύζυγός του κ.τλ.)· ὁ Βαλλαμπχατσαρία, ὁ φημισμένος ἐξηγητής τῆς λατρείας τοῦ Κρίσνα· ὁ Τσεϊτάνια Μαχαπραμπχού ἀπό τή Νάντια τῆς Μπεγγάλης μέ τή χαρακτηριστική του ἔμφαση στό *Χάρι Μπόλ (τό τραγούδισμα τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου)*· ὁ Ναμντέβ πού τύπωνε σχέδια πάνω σέ ὕφασμα στήν Μαχαράστρα· καί οἱ μεγάλοι Καμπίρ καί Νανάκ στό Βορρᾶ. Κανένας ἀπό αὐτούς δέν ἔδωσε μεγάλη ἔμφαση στή λατρεία εἰδώλων, στήν τήρηση τῶν ἐξωτερικῶν θρησκευτικῶν τύπων καί συμβόλων. Ἡ ἀγνότητα τοῦ ἑαυτοῦ μας, ἡ ἀγάπη καί ὁ ἐσωτερικός διακαής πόθος γιά Ἐκεῖνον ἦταν τά συνεχῆ θέματα τῶν διδασκαλιῶν τους.

Ὁ Ναμντέβ εἶπε:

Ἡ Ἀγάπη γι' Αὐτόν πού γέμισε τήν καρδιά μου
δέν πρέπει ποτέ νά σβύσει
Ὁ Νάμα ἀφιέρωσε τήν καρδιά του στό Ἀληθινό Ὄνομα.
Ὅπως ἡ ἀγάπη μεταξύ τοῦ παιδιοῦ καί τῆς μητέρας του.
Ἔτσι εἶναι ἡ ψυχή μας ποτισμένη ἀπό Θεό.

Ὁ Καμπίρ εἶπε:

Δέ χρειάζεται νά ρωτήσει κανείς ἕναν Σάντ σέ ποιά φυλετική τάξη ἀνήκει·
Ὁ κουρέας γύρεψε νά βρεῖ τό Θεό, καθώς καί ὁ πλύστης καί ὁ μαραγκός·
Ἀκόμη καί ὁ Ραβιντάς ἦταν ἀναζητητής τοῦ Θεοῦ.
Ὁ Ρίσι Σουαπάτσα ἦταν βυρσοδέψης τό ἐπάγγελμα.
Καί Ἰνδοί καί Μουσουλμάνοι κατόρθωσαν αὐτή τήν

Τελείωση ἀδιάφορα ἀπό τό ἐπάγγελμα ἤ τό θρήσκευμά τους.

Ἐπίσης διακήρυξε:

Δέν εἶναι μέ τή νηστεία καί τήν ἐπανάληψη προσευχῶν καί μέ τό εἶδος τῆς πίστης
πού πάει κανείς στόν οὐρανό·
Τό ἐσωτερικό πέπλο τοῦ ναοῦ τῆς Μέκκας
Εἶναι μέσα στήν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου, ἄν γίνει γνωστή ἡ Ἀλήθεια.

Καί ὁ Νανάκ εἶπε τά ἑξῆς:

Παράμεινε ἁγνός μέσα στήν βρωμιά τοῦ κόσμου·
Ἔτσι θά βρεῖς τό δρόμο πρός τή θρησκεία.

Αὐτό τό πνευματικό κίνημα ἔφτασε στά μεγαλύτερα ὕψη του στά χέρια τοῦ Καμπίρ (1398 καί ...1518) καί τοῦ σύγχρονου καί νεώτερου του Νανάκ (1469 - 1539). Καί οἱ δυό τους ὑψώθηκαν πάνω ἀπό τά δεσμά τοῦ κόσμου καί ὑπερέβηκαν τούς θρησκευτικούς φραγμούς καί ἔτσι δοξάστηκαν ἐξίσου καί ἀπό τούς Ἰνδούς καί ἀπό τούς Μουσουλμάνους. Τά διδάγματά τους συγκεντρώνονται κυρίως γύρω ἀπό τό Θεό καί τόν ἄνθρωπο καί τή σχέση μεταξύ τους. Καί οἱ δυό τους ἦταν ἑρμηνευτές τῆς *Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα* (τῆς Γιόγκα τοῦ Ἠχητικοῦ Ρεύματος ἤ τῆς ἐπικοινωνίας μέ τόν Ἱερό Λόγο), καί τά γραπτά τους τήν ἐξυμνοῦν ὡς τήν κορόνα τῆς ζωῆς. Ἄν μελετήσουμε τόν οὐσιαστικό πυρήνα ὁποιουδήποτε ἀπό τά θρησκευτικά διδάγματα στήν πρωταρχική του ἁγνότητα καί ἀλήθεια, ὅπως ἐμφανίστηκε στά γνήσια ρητά τῶν Διδασκάλων — δηλ. ὅ,τι αὐτοί οἱ ἴδιοι πράγματι ἄσκησαν καί ὅ,τι αὐτοί ἔδωσαν στούς διαλεχτούς τους μαθητές τούς Γκουρμούκ ἤ ἀποστόλους) — δέν μπορεῖ παρά νά διεισδύσουμε στήν πραγματικότητα. Θά δοῦμε τότε ὅτι ἦταν ὅλοι τους, μέ τόν ἕνα ἤ μέ τόν ἄλλο τρόπο, ὀπαδοί τῆς ὑπερβατικῆς ὅρασης καί ἀκοῆς, ἀδιάφορα σέ ποιό ἐπίπεδο. Στόν κοινό ὅμως ἄνθρωπο ἔδωσαν τίς ἐξελιγμένες σκέψεις τους μόνο μέ τή μορφή παραβολῶν, καθώς διαφορετικά οὔ-

τε θά ἤθελε νά ἀκούσει οὔτε καί θά καταλάβαινε τά διδάγματά τους. Τέτοιοι δάσκαλοι τοῦ κόσμου ἐξυπηρετοῦν ὅπως οἱ φάροι στήν τρικυμισμένη θάλασσα καί προσπαθοῦν νά σώσουν τήν ἀνθρωπότητα πού βουλιάζει μέσα στή δύνη τοῦ χρόνου.

Καθώς εἶναι παιδιά τοῦ φωτός ἔρχονται νά διασκορπίσουν τό σκοτάδι τῆς ψυχῆς καί φυσικά ὀνομάζονται «*Γκουρού*» δηλ. αὐτός πού διασκορπᾶ τό σκοτάδι, τό σκοτάδι πού γεννιέται ἀπό τήν ἄγνοια τῶν ἀληθινῶν ἀξιῶν τῆς ζωῆς. Ἔχουν ἀπεριόριστη ἀγάπη γιά ὅλες τίς θρησκεῖες καί τίς κεφαλές τῶν θρησκειῶν καί ἔχουν τόν ἴδιο σεβασμό γιά ὅλες τίς γραφές, ἀγκαλιάζουν ὅλη τήν ἀνθρωπότητα μέ ὅλα της τά ποικίλλα σχέδια καί χρώματα, καί διαποτίζουν τά πάντα μέ τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Ὁ Καμπίρ μᾶς λέει πάνω σ' αὐτό τό θέμα:

Ὅλοι οἱ σοφοί μας εἶναι ἄξιοι σεβασμοῦ,
Ἀλλά ἡ ἀφοσίωσή μου εἶναι γι' Αὐτόν πού ἔχει γίνει κύριος τοῦ Λόγου.

Ἐπίσης μᾶς λέει ὅτι αὐτός ὁ ἴδιος (ὁ Καμπίρ) φέρνοντας τό θεῖο του μύνημα, ἐνσαρκώθηκε κατά καιρούς γιά τό ὄφελος τῶν ἀνθρώπων. Ἐμφανίστηκε σέ ὅλες τίς τέσσερις *Γιούγκα* ἤ κύκλους τοῦ χρόνου: πρῶτα ὡς Σάτ Σούκρατ, μετά ὡς Κάρνα Μέ, ξανά ὡς Μάνιντερ καί τελικά ὡς Καμπίρ στήν Κάλι Γιούγκα, τήν τωρινή φάση τοῦ χρόνου.

Καί ὁ γκουρού Νανάκ ἐπίσης συνεχῶς μας λέει γιά τή μεγάλη σπουδαιότητα καί τήν ὑπέρτατη ἀποτελεσματικότητα τῆς μεθόδου τῆς Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα ὡς μέσο σωτηρίας:

Ὅπως ἕνας λωτός πού στέκεται ψηλά πάνω ἀπό τή γεμάτη λάσπη δεξαμενή
Ἤ ὅπως ἕνας βασιλικός κύκνος πού πετᾶ ψηλά καί εἶναι στεγνός ἐνῶ βγαίνει μέσα ἀπό τό νερό,
Ἔτσι καί αὐτός πού εἶναι σέ ἐπικοινωνία μέ τό Λόγο διασχίζει σῶος τήν ἐφιαλτική θάλασσα τῆς ζωῆς.

Αὐτό εἶναι μέ λίγα λόγια τό μεγάλο μήνυμα πού φτάνει

μέχρι τήν ἐποχή μας ἀπό τήν ἀρχή τῆς δημιουργίας, τό ὁποῖο ἐξυμνεῖ τό μονοπάτι πού ὁδηγεῖ στό Θεό. Ὅλοι οἱ Ἰνδοί Σάντ καί πολλοί Χριστιανοί μύστες ἄσκησαν τήν ἐσωτερική ἐπιστήμη καί ἕνωσαν πολλές ψυχές μέ τή σωτήρια χορδή ζωῆς πού εἶναι μέσα μας[1]. Κατά καιρούς ἐπειδή οἱ ἄνθρωποι ξεχνοῦν τήν πραγματικότητα ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ ὑλοποιεῖται σέ ἕνα ἀνθρώπινο σῶμα πού ὀνομάζεται Ἅγιος, ἤ Σάντ*, γιά νά ὁδηγήσει τήν ἀνθρωπότητα, πού βρίσκεται σέ πλάνη, στόν δοξασμένο καί αἰώνιο δρόμο. Αὐτό τό προνόμιο καί αὐτήν τήν ἐξαιρετική δικαιοδοσία τήν ἀπονέμει ὁ Ὕψιστος καί μεταβιβάζεται σύμφωνα μέ τίς διαταγές Του. «Ὁ ἄνεμος ὅπου θέλει πνέει...» (κατά Ἰωάννη Κεφ. 3 ἐδαφ. 8), καί κανένας δέν μπορεῖ νά θέσει ἤ νά προείπει ὁποιοδήποτε κανόνα διαδοχῆς, τόπου καί χρόνου. Αὐτή ἡ πλούσια κληρονομιά μεταβιβάζεται «ἀπό μάτι σέ μάτι» καί δέν εἶναι δεμένη στίς παραδοσιακές *γκάντι* (τίς ἐπονομαζόμενες καθαγιασμένες ἕδρες καί ἱερούς τόπους), οὔτε ἐξαρτᾶται ἀπό τίς ἀνθρώπινες ἐπικυρώσεις πού ἐπικρατοῦν ἐκείνη τήν ἐποχή οὔτε ἀπό αὐτές τοῦ κλήρου. Ὁ Γκουρού Νανάκ, ἔχοντας τήν ἕδρα του στό Καρταρπούρ, μεταβίβασε τήν πνευματική του κληρονομιά στόνΜπχάι Λένα, ὁ ὁποῖος ὡς Γκουρού Ἀνγκάτ ἐγκαταστάθηκε στό Κχαντούρ Σαχίμπ· ἐνῶ ὁ διάδοχός του ὁ Γκουρού Ἀμάρ Ντάς ἦταν ὑποχρεωμένος νά μεταφέρει τήν ἕδρα του στό Γκοϊνντουάλ. Μέ τόν Γκουρού Ράμ Ντάς, ἱδρύθηκε τό Ἀμριτσάρ, πού ἀργότερα ἔγινε ἡ ἕδρα τοῦ Γκουροῦ Ἀρτζάν. Ἔτσι βλέπουμε πώς δέν ὑπάρχει τίποτα τό εἰδικό στούς ἴδιους τούς τόπους. Αὐτοί ὀφείλουν τήν καθαγίαση τους στήν ἱερή ἐπίδραση τῶν Ἁγίων οἱ ὁποῖοι περνοῦν τή ζωή τους στόν ἕνα τόπο ἤ στόν ἄλλο. «Τά πάντα ἁγιάζουν ἐκεῖ ὅπου γονατίζει ἡ ἀφο-

1) Γιά περισσότερες λεπτομέρειες πάνω σ' αὐτό τό θέμα ὁ ἀναγνώστης ἄς ἀνατρέξει στό *Νάαμ ἤ Λόγος* ἀπό τόν ἴδιο συγγραφέα. Μιά μελέτη πού δίνει μιά πλήρη ἐξιστόριση τῶν διδαγμάτων τῶν Διδασκάλων ὅλων τῶν ἐποχῶν.

★ Σημ. Μετ. Ἅγιος (Σάντ) ὀνομάζεται στήν ὁρολογία τοῦ Μονοπατιοῦ τοῦ Σάντ Μάτ, ἕνας πού ἔχει φτάσει στό πέμπτο ἐπίπεδο.

σίωση». Δέν εἶναι οἱ τόποι πού εὐλογοῦν τούς ἀνθρώπους ἀλλά οἱ ἄνθρωποι τούς τόπους.

Ἀνακαλύπτοντας ξανά χαμένα νήματα.

Τό ρεῦμα τῆς ζωῆς κυλᾶ ἀκατάπαυστα μέσα στήν ἀτέλειωτη πορεία τοῦ χρόνου· ἡ δύναμη τοῦ Ἐκτός χρόνου ἐμφανίζεται καί ἐξαφανίζεται μέσα στό βασίλειο τῆς σχετικότητας.

Προτοῦ προχωρήσουμε στήν ἀφήγηση τῆς ζωῆς τοῦ Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ Τζί, θά ἄξιζε τόν κόπο νά ρίξουμε μία ματιά στό ὑπόβαθρο πού τόν ἔκανε αὐτό πού ἦταν. Ἦταν πράγματι ἡ δύναμη τοῦ Σοάμι Τζί πού κυλοῦσε μέσο του σέ ὁ,τιδήποτε ἔκανε καί ὁπουδήποτε ἐργαζότανε, γιατί αὐτός εἶχε τελείως ἀφήσει τόν ἑαυτό του καί εἶχε παραδοθεῖ στό Θεῖο.

Γιά νά καταλάβουμε πῶς ἔχουν τά πράγματα καί νά συνδέσουμε τήν ἱστορία τῆς πνευματικῆς μας κληρονομιᾶς πρέπει νά πᾶμε πίσω στόν Γκουρού Γκομπίννт Σίνγκ, τόν τελευταῖο ἀπό τούς δέκα Γκουρού στή σειρά τῆς διαδοχῆς ἀπό τόν Γκουρού Νανάκ.

Ἡ *Ράνι* (ἡ Βασίλισσα) σύζυγος τοῦ Ράταν Ράο Πέσβα, συνοδευόμενη ἀπό τόν Μπχάι Νάννт Λάλ, κατάφυγε στά πόδια τοῦ Γκουροῦ Γκομπίννт Σίνγκ[2].

Ὁ Γκουρού Γκομπίννт Σίνγκ ταξίδευε συνεχῶς, διασχίζοντας τά Ἱμαλάια ἀπό τό Βορρά καί πηγαίνοντας στό Ντεκάν στό Νότο. Κατά τή διάρκεια τῶν ἐκτενῶν αὐτῶν ταξιδιῶν, συναντήθηκε καί ἔζησε μέ τήν οἰκογένεια τῶν Πέσβα ἡ ὁποία τότε κυβερνοῦσε, καί μύησε μερικά ἀπό τά μέλη της στήν ἐσωτερική ἐπιστήμη. Λέγεται ὅτι κάποιος Ρατναγκάρ Ράο ἀπό τήν οἰκογένεια τῶν Πέσβα μυήθηκε καί ἐξουσιοδοτήθηκε ἀπό τόν Γκουρού Γκομπίντ Σίνγκ νά συνεχίσει τήν ἐργασία. Ὁ Σάμ Ράο Πέσβα, ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός τοῦ Μπάτζι Ράο Πέσβα πού ἦταν τότε ὁ ἀρχηγός πού κυ-

2) Σρί Ντές Ράτζ: *Ἰνδο Σίκχ Ἥρας.*

βερνοῦσε, ὁ ὁποῖος θά πρέπει νά ἦρθε σέ ἐπικοινωνία μέ τόν Ρατναγκάρ Ράο, ἔδειξε μιά ἀξιοσημείωτη κλίση γιά τό πνευματικό μονοπάτι καί ἔκανε γρήγορη πρόοδο. Μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου, ὁ νεαρός αὐτός βλαστός τῆς βασιλικῆς οἰκογένειας ἐγκαταστάθηκε στή Χάθρα, μιά πόλη τριάντα τρία μίλια μακριά ἀπό τήν Ἄγκρα στό Οὐττάρ Πραντές καί ἔγινε γνωστός ὡς Τούλσι Σαχίμπ (1763 - 1843), ὁ φημισμένος συγγραφέας τῆς *Γκάτ Ραμαγιάνα,* τῆς ἐπιστήμης τῆς ἐσωτερικῆς ἀρχῆς τῆς ζωῆς πού διαπερνᾶ τόν ἴδιο τόν ἄνθρωπο καί τή φύση. Ἡ *δάδα τῆς ζωῆς* τῆς Πνευματικότητας μεταβιβάστηκε ἀπό τόν Τούλσι Σαχίμπ στόν Σουάμι Σίβ Νταγιάλ Σίνγκ Τζί (1818 - 1878).

Ἡ σχέση μεταξύ τοῦ Τούλσι Σαχίμπ τῆς Χάθρα καί τοῦ Σουάμι Τζί τῆς Ἄγκρα δέν εἶναι πολύ γνωστή, ἀλλά δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία γι' αὐτήν. Ἀπό τή χειρόγραφη ἀφήγηση τοῦ Μπάμπα Σουρέν Σίνγκ, τό *Τζίβαν Τσαριτάρ Σουαμίτζι Μαχαράτζ* ἀπό τόν Τσάτσα Παρτάπ Σίνγκ καί τό βιβλίο μέ τόν τίτλο *Ἀλληλογραφία μέ Κάποιους Ἀμερικάνους* ἀπό τόν Σρί Σ. Ντ. Μαχεσουάρι, μαθαίνουμε ὅτι οἱ γονεῖς τοῦ Σουάμι Τζί ἦταν μαθητές τοῦ Ἁγίου τῆς Χάθρα καί συχνά τόν ἐπισκέπτονταν στό σπίτι του γιά ντάρσαν (Σημ: ντάρσαν= ὅταν ὁ μαθητής βλέπει τόν Διδάσκαλο) καί παρευρίσκονταν στίς ὁμιλίες του ὁποτεδήποτε ἐπισκεπτόταν τήν Ἄγκρα. Ἐκεῖνος ἦταν πού ἔδωσε τά ὀνόματα στούς γιούς τοῦ Λάλα Ντιλουάλι Σίνγκ Σέθ· δηλ. Σίβ Νταγιάλ Σίνγκ, Μπρινταμπάντ καί Παρτάπ Σίνγκ. Πρίν τή γέννηση τοῦ μεγαλύτερου παιδιοῦ προφήτεψε ὅτι ἕνας μεγάλος Ἅγιος ἐπρόκειτο σύντομα νά φανερωθεῖ στό σπίτι τους, καί μετά τή γέννησή του εἶπε στούς γονεῖς ὅτι δέν χρειαζόταν πιά νά πηγαίνουν στή Χάθρα γιατί ὁ Παντοδύναμος εἶχε ἔρθει κοντά τους[3].

Ὁ Ἅγιος τῆς Χάθρα ἔδειξε σφορδό καί ζωηρό ἐνδιαφέρον νά διαμορφώσει τή ζωή τοῦ Σουάμι Τζί στό δικό του

3) Τσάτσα Παρτάπ Σίνγκ: *Τζίβαν Τσαριτάρ Σουαμίτζι Μαχαράτζ,* σελ. 6. Σ.Ντ. Μαχεσουάρι: *Ἀλληλογραφία μέ Κάποιους Ἀμερικάνους,* σελ. 221.

πρότυπο. Μύησε τό νεαρό παιδί σέ μιά πολύ μικρή ἡλικία, πράγμα τό ὁποῖο ὁ Σουάμι Τζί, τήν τελευταία μέρα τῆς ζωῆς του εἶπε στούς μαθητές του, ὅτι δηλ. ἀσκοῦσε τήν ἐσωτερική ἐπιστήμη ἀπό τήν ἡλικία τῶν ἕξι ἐτῶν[4].

Ὁ σεβασμός τοῦ Σουάμι Τζί γιά τόν Ἅγιο τῆς Χάθρα φαίνεται καθαρά ἀπό τή ζωή του. Εἶχε ἐπίσης μεγάλο σεβασμό πρός τούς μαθητές τοῦ Τούλσι Σαχίμπ, τιμώντας είδικά μεταξύ αὐτῶν τόν Σαντοῦ Γκιρντχάρι Ντάς, τόν ὁποῖο συντηροῦσε κατά τά τελευταῖα του χρόνια. Μιά φορά ὅταν ὁ Σαντού ἔπεσε ἄρρωστος στήν πόλη Λακνάου, ὁ Σουάμι Τζί ἔτρεξε γρήγορα ἐκεῖ ἀπό τήν Ἄγκρα καί τόν βοήθησε νά ἔρθει σέ ἐπικοινωνία μέ τό ἐσωτερικό Ἠχητικό Ρεῦμα, μέ τό ὁποῖο εἶχε χάσει τήν ἐπαφή (ἐξαιτίας καθώς φαίνεται κάποιου περασμένου κάρμα), πρίν τό θάνατό του[5].

Ἐπίσης, ὁ Σουάμι Τζί πολύ συχνά ἔδινε στούς ὀπαδούς του παραδείγματα ἀπό τή ζωή τοῦ μεγάλου προκατόχου του, γιά νά τούς διδάξει τήν σπουδαιότητα τῶν ἀρετῶν, ὅπως τήν ὑπομονή τήν καρτερία, τή συγχώρηση καί τή Θειότητα[6].

Πρίν τό θάνατό του τό 1843, ὁ Τούλσι Σαχίμπ κληροδότησε τήν πνευματική του κληρονομιά στόν Σουάμι Τζί. Ἐπί ἕξι μῆνες ὁ Τούλσι Σαχίμπ βρισκόταν στήν κατάσταση τοῦ *σαμάντι* (πνευματικῆς ὑπέρβασης) χαμένος μέσα στή θεία συνειδητότητα. Μόνο μετά πού τόν ἐπισκέφτηκε ὁ Σουάμι Τζί, ὁ Τούλσι Σαχίμπ ἐγκατέλειψε τό θνητό του σκήνωμα. Ὁ Μπάμπα Γκαρίμπ Ντάς, ἕνας ἀπό τούς πρώτους μαθητές τοῦ Τούλσι Σαχίμπ, ἐπιβεβαίωσε ὅτι τόν πνευματικό μανδύα τόν εἶχε ἐμπιστευτεῖ ὁ Διδάσκαλός του στόν Μούνσι Τζί (ὅπως ἦταν τότε γνωστός ὁ Σουάμι Τζί ἐξαιτίας τῶν γνώσεών του στά Περσικά)[7]. Ὁ Σουάμι Τζί πέρασε δέκα πέντε χρόνια

4) Τσάτσα Παρτάπ Σίνγκ: *Τζίβαν Τσαριτάρ Σουαμίτζι Μαχαράτζ.* σελ. 109.

5) Τό ἴδιο, σελ. 33-34.

6) Τσάτσα Παρτάπ Σίνγκ: *Τζίβαν Τσαριτάρ Σουάμι Τζί Μαχαράτζ,* σελ. 93-96.

7) *Τζίβαν Τσαριτάρ Μπαμπούτζι Μαχαράτζ,* Τόμος III, σελ. 29.

τῆς ζωῆς του σέ σχεδόν ἀδιάκοπη *άμπιάσα* (πνευματική ἄσκηση) μέσα σέ ἕνα μικρό κελί.

Μετά τό θάνατο τοῦ Τούλσι Σαχίμπ, ὁ Σουάμι Τζί συνέχισε νά ἐπισκέπτεται τή Χάθρα γιά νά τιμήσει τή μνήμη τοῦ δασκάλου του. Λέγεται ὅτι σέ μιά ἀπό αὐτές τίς ἐπισκέψεις του, ὅταν ὁ Σουάμι Τζί πῆγε στή Χάθρα, ἡ ζέστη ἦταν τόσο μεγάλη πού οἱ μαθητές του Ράι Σάλιγκραμ καί Μπάμπα Τζίουαν Λάλ ἀναγκάστηκαν νά τόν κρατᾶνε σηκωτό μεταξύ τους στό τελευταῖο διάστημα τοῦ ταξιδιοῦ ὅπου δέν ὑπῆρχε κανένα μεταφορικό μέσο καί τό ἔδαφος ἦταν πολύ ἀνώμαλο[8].

Ὁ μεγάλος σεβασμός πού ἔδειχνε ὁ Σουάμι Τζί γιά τό Γκράνθ Σαχίμπ τό ὁποῖο περιεῖχε τά διδάγματα τοῦ Γκουροῦ Νανάκ καί τῶν διαδόχων του φαίνεται τελικά νά ἔχει προέρθει ἀπό οἰκογενειακή παράδοση. Ἡ ἀπαγγελία τῶν γραφῶν τῶν Σίκχ ἦταν μιά ἀρχή μέσα στήν οἰκογένεια. Ὁ πατέρας του, ὁ Λάλα Ντιλουάλι Σίνγκ (ἕνας *Σαχετζντχάρι Κχάτρι* Σίκχ, πού ἀνῆκε στό τάγμα τῶν Νανάκ Πάνθι), ἦταν ἀφοσιωμένα προσκολλημένος στό Τζάπ Τζί, τό Ράχο Ράς καί τό Σουκχμάνι (γραφές τῶν Σίκχ), τά ὁποῖα διάβαζε καθημερινά μέ μεγάλο θρησκευτικό ζῆλο καί βαθύ σεβασμό. Ἕνα ἀντίγραφο τοῦ Σουκχμάνι στήν περσική γραφή πού ἀνῆκε στόν παπποῦ τοῦ Σουάμι Τζί, τοῦ Σέθ Μαλούκ Τσάντ, πού ἦταν κάποτε ὑπουργός στήν κυβέρνηση τῆς πολιτείας Ντόλπουρ, περισώζεται ἀκόμη στά ἀρχεῖα τοῦ Σοάμι-μπάγκχ[9]. Ἔτσι αὐτή ἡ ἴδια ἡ ὕπαρξη τοῦ Σουάμι Τζί διαποτίστηκε ἀπό τήν οὐσία τοῦ Μονοπατιοῦ τοῦ Σάντ Μάτ. Στά μετέπειτα χρόνια, ἐνῶ μιλοῦσε πάνω στό Τζάπ Τζί στό σπίτι του στό Πάννι Γκάλι, ὁ Σουάμι Τζί ἀναγνώρισε καθαρά τό πνευματικό του χρέος στό Παντζάμπ, ἀναφέροντας τόν Νανάκ καί τούς διαδόχους του ὡς τήν πηγή τῆς πνευματικότητας καί τόν Παλτού Σαχίμπ καί τόν Τούλσι Σαχίμπ ὡς τούς μετέπειτα μεγάλους ἑρμηνευτές τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιστήμης. Θά μιλή-

8) Ἀτζόντχια Παρσάντ: *Τζίβαν Τσαριτάρ Χαζούρ Μαχαράτζ*, σελ. 36.
9) Τσάτσα Παρτάπ Σίνγκ: *Τζίβαν Τσαριτάρ Σουαμίτζι Μαχαράτζ*, σελ. 5.

σουμε γι' αὐτό τό γεγονός ἐνῶ θά ἐξιστοροῦμε τή ζωή τοῦ Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ Τζί στό ἑπόμενο κεφάλαιο.

Ὁ νεώτερος ἀδελφός του, ὁ Ράι Μπρινταμπάν Σίνγκ, διευθυντής ταχυδρομείου στήν Ἀτζόντχια, ἦταν ἕνας ἀφοσιωμένος μαθητής τοῦ Μπάμπα Μαντχόντας τοῦ Μάχαντ Ντέρα Ράνο Πάλι στήν Ἀτζόντχια. Καί αὐτός, ὅπως ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός του Σίβ Ντάγιάλ Σίνγκ, εἶχε ἀκλόνητη πίστη καί μεγάλο σεβασμό στό Γκουρμπάνι. Ἦταν συνέχεια ἀπασχολημένος στή γλυκιά ἐνθύμηση τοῦ Κυρίου (*Μπισαμμπάρ*) τοῦ ὁποίου τούς ὕμνους ἔψελνε μέ μιά ὡραία ἐπωδό, ὅπως εἶναι φανερό ἀπό τίς συνθέσεις του μέ ἐπικεφαλίδα *Βάχ - ε - Γκουροῦ Νάμα* στό σέ Οὐρδική γλώσσα βιβλίο του *Μπαχάρ - ι Μπρινταμπάν*[10]:

> *Ὦ Μπρινταμπάν! Ἄφησε κατά μέρος ὅλα τά ἄλλα καί κάνε τήν Τζάπα τοῦ μεγάλου ὀνόματος Βαχ - ε - Γκουροῦ.*
> *Αὐτό, ὄχι μόνο θά ἐξαγνίσει τό σῶμα, τό νοῦ καί τήν ψυχή σου,*
> *Ἀλλά θά σοῦ δώσει συνάμα σωτηρία, εἰρήνη καί εὐτυχία.*

Ἐπίσης, μαθαίνουμε πώς ὅταν πλησίαζε τό τέλος τοῦ Λάλα Ντιλουάλι Σίνγκ, ὁ γιός του Σίβ Νταγιάλ Σίνγκ (Σουάμι Τζί), καθισμένος δίπλα στό προσκέφαλο του, ἄρχισε νά ἀπαγγέλει τό Γκουρμπάνι, ἔτσι ὥστε νά κρατήσει τήν προσοχή τοῦ πατέρα του σταθερά προσηλωμένη σ' αὐτό κατά τή διάρκεια αὐτῆς τῆς κρίσιμης ὥρας.

Ὁ Τζιάνι Παρτάπ Σίνγκ, βασιζόμενος στοῦ Μπάμπα Μπχόλα Σίνγκ τό *Ραντασοάμι Μάτ Νταρπάν,* μᾶς λέει στή μελέτη του τῶν παγκόσμιων θρησκειῶν[11], πῶς ὁ Σουάμι Τζί μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου ἔγινε ἕνας συχνός ἐπισκέπτης τοῦ Ἱεροῦ μνημείου Μέ Θάν τῶν Σίκχ στήν Ἄγκρα, πού εἶχε γίνει σέ ἀνάμνηση τῆς ἐπίσκεψης τοῦ ἔνατου Γκουροῦ Τέγ-

10) Λακνάου: Τυπογραφεῖο Ναουαλκισόρ.
11) *Σανσάρ Ντά Ντάρμικ Ἴθας.*

κχ Μπαχαντούρ· ὅπου, ὁ Σάντ Μώτζ Παρκάς, ἀρχικά γνωστός ὡς Ντιντάρ Σίνγκ τοῦ τάγματος Νιρμάλα καί μεγάλος φιλόλογος τῆς Σανσκριτικῆς, συνήθιζε νά ἑρμηνεύει μέ σαφήνεια τό Γκουρμπάνι ἤ τίς Σίκχ γραφές. Μέ τό στενό σύνδεσμο πού εἶχε μέ τόν Σάντ Μώτζ Παρκάς ὁ Σουάμι Τζί ἔμαθε τό Γκουρμπάνι καί τή σημασία του στή Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα, καί ἄρχισε νά χρησιμοποιεῖ τόν ἴδιο αὐτό τόπο τοῦ προσκηνύματος γιά τίς ὁμιλίες του πάνω στό Γκουρμπάνι. Ὁ Τσάτσα Παρτάπ Σίνγκ μέσα στή βιογραφία του ἔχει δώσει μιά ὡραία περιγραφή μιᾶς τέτοιας ὁμιλίας:

> Ἦταν περίπου ὀκτώ τό πρωί πού ὁ Μαχαράτζ πῆγε μιά μέρα στό Γκουρντουάρα στό Μέ Θάν. Μετά πού ἀπάγγειλε ἕνα - δυό στίχους ἀπό τό Γκράνθ Σαχίμπ, ἄρχισε νά ἐπεκτείνει τό θέμα. Μέ μιά πλούσια καί εὔηχη φωνή, οἱ θεῖες σκέψεις ἔμοιαζαν νά κυλοῦν ἀπό αὐτόν σάν ἀτέλειωτα κύματα ἀπό μιά ἀστήρευτη ἐσωτερική πηγή. Μέ συνεπῆραν τόσο πολύ τά λόγια του πού μέ μιᾶς αἰσθάνθηκα ἀνυψωμένος πάνω ἀπό τό σῶμα καί τό περιβάλλον τοῦ σώματος, ξεχνώντας ὅλα τά τοῦ κόσμου. Ἀπό ἐκείνη τήν ἡμέρα ἤμουν ἕνας τελείως διαφορετικός ἄνθρωπος, μέ ἕνα σφοδρό πόθο γιά τό Θεῖο, τελείως πεπεισμένος γιά τό μεγαλεῖο τοῦ Σουάμι Τζί καί τῆς ἱερῆς ἀποστολῆς του[12]

Μετά ἀπό λίγο καιρό ὁ Σουάμι Τζί μετάφερε τόν τόπο πού δίδασκε στά ἰδιαίτερά του διαμερίσματα στό Πάννι Γκάλι καί συνέχισε τίς ὁμιλίες του ἀπό τό Γκράνθ Σαχίμπ (τό βιβλίο πού μεταχειριζόταν τό εἶχε φέρει ὁ Χαζούρ Σαουάν Σίνγκ Τζί ἀπό τήν Ἄγκρα καί ἀκόμη εἶναι φυλαγμένο στά ἀρχεῖα τῆς Ντέρα Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ στή Μπεάς στό Παντζάμπ). Αὐτές οἱ ὁμιλίες σέ ἰδιαίτερες συναθροίσεις στό σπίτι του συνεχίστηκαν γιά ἕνα ἀρκετά μακρύ χρονικό διάστημα· ἀλλά κατά τήν ἡμέρα τοῦ Μπαζάντ Πάντσμι τό ἔτος

12) Τσάτσα Παρτάπ Σίνγκ: *Τζίβαν Τσαριτάρ Σουάμι Τζί Μαχαράτζ*, σελ. 52.

1861, οἱ πύλες τοῦ ὑδατοφράκτη τῆς Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα — μετά πού ξαναζωντάνεψε σ' αὐτή τήν ἐποχή ἀπό τόν Καμπίρ καί τό σύγχρονό του Γκουρού Νανάκ, καί ὀχυρώθηκε σταθερά στό Γκουρμπάνι ἀπό τούς διαδόχους του — ἀνοίχτηκαν τώρα διάπλατα ἀπό τόν Σουάμι Τζί γιά τό κοινό γενικά.

Γιά νά μή τύχει καί ἔχει ἀπομείνει ἀκόμη καμιά ἀμφιβολία μέσα στό νοῦ τῶν σκεπτικιστῶν, ὁ Σουάμι Τζί ὁ ὁποῖος ὥς τό τέλος συνέχισε νά μυεῖ ἀνθρώπους στό μυστικό τῆς παραδοσιακῆς Μελωδίας τῶν πέντε ἤχων (*Πάντς Σάμπτ Ντούνκαρ Ντούν*), εἶναι ἀξιοσημείωτο ὅτι κατά τήν τελευταία μέρα τῆς ἀναχώρησής του ἀπό τό ἐπίπεδο τῆς ζωῆς, ξεκαθάρισε τή θέση του χωρίς νά ἀφήσει καί τήν πιό παραμικρή σκιά ἀμφιβολίας, ὁμολογώντας:

> Τό μονοπάτι μου ἦταν τό μονοπάτι τοῦ Σάτ Νάαμ καί Ἄναμι Νάαμ. Ἡ Ραντασοάμι πίστη εἶναι ἔργο τοῦ Σαλιγκράμ, ἀλλά ἄς συνεχιστεῖ καί αὐτή. Καί ἄς ἀνθίσει καί εὐδοκιμήσει τό Σάτσανγκ.

Μεταξύ τῶν ἔμπιστων καί ἀφοσιωμένων μαθητῶν τοῦ Σουάμι Τζί ἦταν καί ὁ Ράι Σαλιγκράμ Σαχίμπ Μπαχαντούρ, γνωστός μετέπειτα ὡς Χαζούρ Μαχαράτζ, μετά πού πῆρε τήν πνευματική ἀρχηγία. Ἐνῶ ὁ Χαζούρ Μαχαράτζ, μετά τό θάνατο τοῦ Σουάμι Τζί συνέχισε τίς ὁμιλίες του στό Πίπαλ Μάντι στήν καρδιά τῆς πόλης Ἄγκρα, ὁ Παρτάπ Σίνγκ, ὁ νεώτερος ἀδελφός τοῦ Σουάμι Τζί, ὀνομαζόμενος ἀπό ὅλους Τσάτσα Σαχίμπ (σεβαστός θεῖος), συνέχισε τό ἔργο στόν Κῆπο Ραντασοάμι, τρία μίλια μακριά ἀπό τήν πόλη τῆς Ἄγκρα. Ἕνας ἄλλος μαθητής, ὁ Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ Τζί, ἕνας ἀπό τούς πρώτους καί τούς πιό πνευματικῶς προχωρημένους μαθητές τοῦ Σουάμι Τζί, ὅπως καθοδηγήθηκε ἀπό τόν ἴδιο τό μεγάλο Διδάσκαλο, ἐγκαταστάθηκε στή Μπεάς στό Παντζάμπ γιά νά ξαναζωογονήσει τό ἔργο τῆς Πνευματικότητας καί γιά νά ξοφλήσει ἕνα μέρος ἀπό τό χρέος πού ὁ κόσμος ὄφειλε στόν Γκουρού Νανάκ. Θά ἐξετάσουμε τώρα πιό λεπτομερῶς τή ζωή καί τό ἔργο αὐτοῦ τοῦ διακεκριμένου πνευματικοῦ γιοῦ τοῦ Σουάμι Τζί.

ΜΠΑΜΠΑ ΤΖΙ:

ΜΙΑ ΣΥΝΤΟΜΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

II

Τά πρῶτα χρόνια

Ο ΜΠΑΜΠΑ Τζαϊμάλ Σίνγκ γεννήθηκε τό 1838 στό χωριό Γκχούμαν στήν περιφέρεια Γκουρντασπούρ τοῦ Παντζάμπ, σέ μιά οἰκογένεια εὐσεβῶν Σίκχ γεωργῶν. Τό Γκχούμαν ἦταν ὅπως ὁποιοδήποτε ἄλλο χωριό στήν περιοχή. Ἄν εἶχε διακριθεῖ κατά κάποιο τρόπο, ἦταν ἐπειδή εἶχε ἕνα τάφο ἁγίου γνωστοῦ ὡς Ντέρα Μπάμπα Ναμντέβ, στή μνήμη τοῦ μεγάλου σοφοῦ Ναμντέβ ὁ ὁποῖος, πολλούς αἰῶνες πρίν, εἶχε περάσει τίς τελευταῖες του μέρες ἐκεῖ. Ὁ μῦθος λέει ὅτι ὅταν ὁ Ἅγιος ἔφτασε καί θέλησε νά προσευχηθεῖ μέσα στό ναό τοῦ χωριοῦ δέν τοῦ ἐπέτρεψαν νά μπεῖ γιατί δέν ἀνῆκε σέ καμιά κάστα.* Ἀπτόητος πῆγε καί κάθησε ἔξω στόν πίσω τοῖχο τοῦ ναοῦ καί σύντομα ἔπεσε σέ σαμάντι. Ὁ Κύριος, δυσαρεστημένος γιά τήν προσβολή πού ἔγινε στό μαθητή Του, γύρισε τήν πρόσοψη τοῦ ναοῦ πρός τό μέρος ὅπου κάθησε ὁ Ναμντέβ καί ὅλοι οἱ ἱερεῖς καί οἱ βραχμάνοι ἔπεσαν στά πόδια του ζητώντας συγχώρεση. Ἀπό κείνη τήν ἡμέρα λέγεται ὅτι τό χωριό πῆρε τό ὄνομα *Γκχούμαν,* μιά λέξη τῆς παντζάμπι γλώσσας πού σημαίνει «στροφή 180°». Ὁ λαός τοῦ χωριοῦ ἐπισκεπτόταν τό ἱερό μνημεῖο γιά νά προσκυνήσει καί πολλοί περιπλανώμενοι σαντού πήγαιναν ἐκεῖ συχνά γιά νά ὑποκλιθοῦν μέ σεβασμό στό μεγάλο σοφό. Ὁ Μπχάι Τζόντχ Σίνγκ καί ἡ Μπίμπι Ντά-

* Σημ. Μετ. Κάστες ὀνομάζονται οἱ κοινωνικές τάξεις τῆς Ἰνδίας.

για Καούρ, οἱ γονεῖς τοῦ Τζαϊμάλ, ἦταν συχνοί ἐπισκέπτες καί ἡ τελευταία, ὅταν ἦταν ἐκεῖ προσευχόταν συχνά γιά ἕναν ἅγιο γιό. Οἱ μεγάλες ψυχές σπάνια ἔρχονται χωρίς νά ἀναγγελθοῦν, καί μία νύχτα ἐπισκέφτηκε σέ ὄνειρο τή Μπίμπι Ντάγια Καούρ ὁ μεγάλος Ναμντέβ καί τῆς εἶπε ὅτι οἱ προσευχές της εἰσακούστηκαν καί δέκα μῆνες ἀργότερα γεννήθηκε ὁ Τζαϊμάλ δίνοντας μεγάλη χαρά στήν οἰκογένεια.

Ἡ ἱστορία ἑνός Ἁγίου εἶναι ἡ ἱστορία μιᾶς ψυχῆς πού ἐπιστρέφει στό Θεό, καί ἡ ὁποία γιά νά εἶναι πνευματικά πλήρης καλύπτει ἀναρίθμητα χρόνια καί ἀμέτρητες ζωές. Ἡ τελική φώτιση μπορεῖ νά φαίνεται ξαφνική, ἀλλά τά προκαταρκτικά της στάδια εἶναι μακρόχρονα καί κοπιαστικά. Ὅπως ὁ Βούδας καί ὁ Ἰησοῦς, ὁ Τζαϊμάλ ἔδειξε μία ἀξιοσημείωτη πρόωρη πνευματική ἀνάπτυξη ἀπό πολύ νεαρή ἡλικία. Ὅταν ἐπισκεπτόταν τό μνημεῖο τοῦ Μπάμπα Ναμντέβ μαζί μέ τούς γονεῖς του, ἀντίθετα ἀπό ἄλλα παιδιά τῆς ἡλικίας του, καθόταν ἥσυχος καί προσεκτικός· καί ἀκόμη καί σέ ἡλικία τριῶν ἐτῶν ἀποστήθιζε πολλούς ἀπό τούς στίχους πού εἶχε ἀκούσει σέ πνευματικές ὁμιλίες. Οἱ χωρικοί θαύμαζαν τά σπάνια χαρίσματά του. Γρήγορα ὀνομάστηκε *Μπάλ - Σαντού* ἤ «τό παιδί-ἅγιος», καί οἱ ἀγρότες θαυμαστές του πίεζαν τούς γονεῖς του νά τοῦ δώσουν τήν εὐκαιρία νά μορφωθεῖ.

Ἔτσι ὅταν ὁ Τζαϊμάλ ἦταν πέντε χρονῶν, τέθηκε στήν φροντίδα τοῦ Μπχάι Κχέμ Ντάς, ἑνός σπουδασμένου βεδαντίστα πού ζοῦσε ἐκεῖ δίπλα. Ἐκεῖνο τόν καιρό ἡ ἐκπαίδευση στήν Ἰνδία ἦταν ἄσχετη μέ τή σπουδή γιά ἕνα ἐπάγγελμα. Ἦταν μιά ὑπέροχη νοητική καί πνευματική πειθαρχία βασισμένη στή μελέτη τῶν γραφῶν. Τό νεαρό παιδί ἔδειξε μεγάλη κλίση γι' αὐτή καί γρήγορα ἔμαθε τήν Γκουρμούκι γραφή. Μέσα σέ ἕνα χρόνο εἶχε ἤδη διαβάσει προσεκτικά τό *Πάντζ Γκράνθι* ἤ τίς πέντε βασικές Σίκχ γραφές, συμπεριλαμβανόμενων τοῦ Τζάπ Τζί, τοῦ Σουκχμάνι Σαχίμπ, καί τοῦ Ράχο Ράς. Μέσα σέ ἄλλους ἕξι μῆνες εἶχε μάθει ἀπέξω τίς σπουδαιότερες παραγράφους αὐτῶν τῶν πνευμα-

τικῶν θησαυρῶν καί σέ ἡλικία ἑπτά χρόνων εἶχε γίνει ἕνας ἐξαιρετικός *πάθι* ἤ ἕνας πού μποροῦσε νά ἀπαγγείλει τίς γραφές μέ μελωδικό τρόπο καί ἐπαγγελματική ἱκανότητα. Ὁ ἑπόμενος χρόνος πέρασε μέ τή μελέτη τοῦ Ντάσαμ Γκράνθ — τή σύναξη τῶν γραφῶν ἀπό τόν τελευταῖο τῶν Σίκχ Γκουροῦ.

Ὁ Τζαϊμάλ ἔδειξε μεγάλο σεβασμό γιά τό δάσκαλό του ὁ ὁποῖος ἦταν ἐνθουσιασμένος μέ τή φιλοπονία καί τή γρήγορη πρόοδο τοῦ ἀγοριοῦ. Μποροῦσαν νά περάσουν μαζί πολλές ὧρες συνέχεια καί τό μικρό ἀγόρι ἄκουγε τόν Μπχάι Κχέμ Ντάς μέ μεγάλη προσοχή. Ἡ δίψα του γιά γνώση ἦταν ἀκόρεστη καί ἡ ἀνάγνωση τῶν γραφῶν διέγειρε τή φαντασία του ἀκόμη περισσότερο. Μιά μέρα παίρνοντας τό Τζάπ Τζί, ἄρχισε νά ἀπαγγέλει τόν εἰκοστό στίχο καί μετά πού τελείωσε τήν ἀπαγγελία γύρισε στό δασκαλό του καί ρώτησε: «Κύριε τί σημαίνει Νάαμ, πού ὁ Νανάκ εἶπε γι' αὐτό: *"Όταν ἑνός τό μυαλό μολυνθεῖ ἀπό ἁμαρτία, μπορεῖ νά καθαριστεῖ μόνο μέ τήν ἐπικοινωνία μέ τό Νάαμ,* καί γιά τό ὁποῖο ὅλοι οἱ μεγάλοι (Διδάσκαλοι) ἔψαλαν τέτοιους ἐπαίνους μέσα στό ὑπόλοιπο τοῦ Γκράνθ Σαχίμπ;» Ὁ Κχέμ Ντάς συγκινήθηκε ἀπό τό ἐρευνητικό καί διακριτικό πνεῦμα τοῦ μαθητῆ του, ἀλλά ἦταν ἀνίκανος νά τόν φωτίσει πάνω σ' αὐτό τό θέμα καθώς καί αὐτός ὁ ἴδιος δέν γνώριζε τό μυστήριο τοῦ Νάαμ.

Μιά μέρα ἀργότερα, ὁ Μπχάι Τζόντχ Σίνγκ, βλέποντας πώς ὁ γιός του, τώρα ὀχτώ χρονῶν, ἦταν ἀρκετά μεγάλος γιά νά τόν βοηθᾶ, πῆγε στό γκουρού του τοῦ πρόσφερε ἕνα ἀσημένιο ρούπι καί ἀκατέργαστη ζάχαρη ὅπως ἦταν ἡ παράδοση, καί ἀφοῦ τά ἔθεσε στά πόδια του, ἐξέφρασε τήν ἐπιθυμία νά σταματήσει τόν Τζαϊμάλ ἀπό τίς σπουδές του γιά νά βόσκει τό κοπάδι μέ τίς κατσίκες του. Ὁ Κχέμ Ντάς δέν ἔφερε καμιά ἀντίρρηση «Εἶναι γιός σου καί μπορεῖς νά τόν διαθέσεις ὅπως νομίζεις καλύτερα». Ἀλλά ὁ μικρός κηδεμονευόμενός του δέν τόν ἀποχαιρετοῦσε τόσο εὔκολα. «Κύριε» τόν διαβεβαίωσε, «Θά ἐργάζομαι γιά τόν πατέρα μου ὅλη τήν ἡμέρα ἀλλά τό βράδυ θά ἔρχομαι σέ σένα καί

θά συνεχίσω τή μελέτη».

Ὁ Τζαϊμάλ δέν διάψευσε τά λόγια του καί κράτησε ἀδιάσπαστο τό σύνδεσμο μέ τό σπουδασμένο δάσκαλό του. Ὑπερήφανος γιά τήν ἐπιμονή καί τήν εὐσέβειά του, ὁ Κχέμ Ντάς τόν μύησε ἀμέσως μετά στή Τζάπα τοῦ *Σοχάνγκ,* τήν ὁποία αὐτός ὁ ἴδιος ἀσκοῦσε. Τό ἀγόρι σηκωνόταν πολύ πρίν ξημερώσει, ἔκανε τό μπάνιο του διάβαζε τίς γραφές καί καθόταν γιά διαλογισμό. Μετά ὁδηγοῦσε τίς κατσίκες του στούς ἀγρούς. Οἱ νεαροί φίλοι του γρήγορα παρατήρησαν ὅτι ἐνῶ οἱ κατσίκες βοσκοῦσαν στά λιβάδια, δέν χασομεροῦσε, χαζεύοντας τεμπέλικα, ἀλλά ἦταν ἀπασχολημένος στό διάβασμα καί στήν ἀπαγγελία τῶν ἱερῶν κειμένων καί συχνά καθόταν κάτω σταυροπόδι γιά διαλογισμό. Στή δύση τοῦ ἡλίου ἐπέστρεφε μέ τό κοπάδι του, δειπνοῦσε μέ λίγο γάλα καί λίγη τροφή καί μετά πήγαινε στόν γκουρού του. Ἐκεῖ καθόταν μέ προσοχή μαθαίνοντας πῶς νά διαβάζει καί νά ἐξηγεῖ τίς γραφές. Μετά πού ἔμαθε τό Γκράνθ Σαχίμπ, ἄρχισε σέ ἡλικία ἐννέα χρόνων, τή μελέτη τῆς Ἰνδικῆς γλώσσας καί τῶν Ἰνδικῶν κειμένων. Μετά πού τελείωνε τή μελέτη, ἐπισκεπτόταν τό μνημεῖο τοῦ Ναμντέβ καί ἐπέστρεφε στό σπίτι ἀργά τή νύχτα. Συχνά τά βράδια, καί ἐνῶ βρισκόταν μακριά ἀπό τό σπίτι του, καθόταν κάτω καί ξεχνιόταν σέ διαλογισμό, τόσο πολύ πού μιά φορά ἔμεινε ὁλόκληρη τή νύχτα· ἐνῶ οἱ γονεῖς του ἔψαξαν παράφρονα κάθε μεριά τοῦ χωριοῦ χωρίς ἀποτέλεσμα. Αὐτή ἡ ἐντατική φιλοπονία δέν ἔμεινε χωρίς ἀνταμοιβή καί τό νεαρό ἀγόρι εἶπε μιά μέρα στό δάσκαλό του ὅτι μποροῦσε νά δεῖ ἄστρα καί φεγγάρι ἐσωτερικῶς καί εἶχε φευγαλέες ματιές ἐσωτερικοῦ φωτός. — τήν πρώτη πνευματική ἐμπειρία τῆς ψυχῆς πού ἐπιστρέφει στό Θεό.

Ὁ Μπχάι Τζόντχ Σίνγκ δέν ἦταν καθόλου ἱκανοποιημένος μέ τήν ἀπόκοσμη συμπεριφορά τοῦ μεγάλου του γιοῦ.

Ὅσο θρῆσκος καί ἄν εἶναι ἕνας ἄνθρωπος, σπάνια εἶναι εὐχαριστημένος βλέποντας τό γιό του νά γίνεται ἕνας ἀπαρνητής τοῦ κόσμου. Ὁ Τζαϊμάλ μεγάλωνε, ἀλλά ἀντί νά δείχνει ἐνδιαφέρον στίς οἰκογενειακές ὑποθέσεις, τραβοῦσε

πρός τήν ἀντίθετη κατεύθυνση. Αὐτός ὄχι μόνο περνοῦσε ἕνα μεγάλο μέρος τοῦ χρόνου του διαβάζοντας τίς γραφές, ἀσκώντας πνευματικές *σάντνα* καί ἐπισκεπτόμενος τό δάσκαλό του, Μπχάι Κχέμ Ντάς, ἀλλά ἄρχισε ἐπίσης νά περνᾶ ὧρες ἀτέλειωτες μέ τή συντροφιά τῶν σαντοῦ καί τῶν ἁγίων ἀνθρώπων πού ἔρχονταν στό χωριό γιά νά προσκυνήσουν τό ἱερό μνημεῖο τοῦ Ναμντέβ. Ἐπιθυμώντας νά κάμψει τοῦ γιοῦ του τή μή κανονική θρησκευτική κλίση ὁ πατέρας του σκέφτηκε ὅτι ἦταν καλύτερα νά τόν στείλει μακριά ἀπό τό Γκχούμαν καί τούς σαντού πού τό ἐπισκέπτονταν. Ἔτσι σέ ἡλικία ἕντεκα χρόνων καί ὀκτώ μηνῶν ὁ Τζαϊμάλ στάλθηκε μακριά μαζί μέ τό κοπάδι του στό σπίτι τῆς μιᾶς ἀπό τίς δυό ἀδελφές του, τήν Μπίμπι Τάμπο, ἡ ὁποία ζοῦσε στό χωριό τῆς Σατθιάλα.

Στῆς ἀδελφῆς του, ὁ Τζαϊμάλ συνέχισε τό παλιό του πρόγραμμα μέ θρησκευτικές ἀσκήσεις καί τό βόσκημα τῶν κατσικῶν. Πολλοί μῆνες πέρασαν κατ' αὐτόν τό μονότονο τρόπο. Ὅπου μιά μέρα ἐνῶ ἀκολουθοῦσε τό κοπάδι του συνάντησε ἕνα γιόγκι πού μόλις εἶχε φτάσει στό χωριό. Χαρούμενος πού βρῆκε τή συντροφιά αὐτοῦ τοῦ εὐσεβοῦς ἀνθρώπου ὑποκλίθηκε μέ σεβασμό, ἄρμεξε τί κατσίκες του καί πρόσφερε στόν γιόγκι νά πιεῖ γάλα. Ὁ ἄνθρωπος μέ τό κίτρινο ἔνδυμα συγκινήθηκε μέ τήν εὐσέβεια τοῦ ἀγοριοῦ καί ἄρχισε νά τοῦ κάνει ἐρωτήσεις. Ὁ Τζαϊμάλ τοῦ εἶπε γιά τίς γραφές πού εἶχε διαβάσει καί τήν ἔντονη ἐπιθυμία γιά φώτιση πού αὐτές τοῦ εἶχαν προξενήσει. Ὁ σαντού εὐχαριστήθηκε πολύ μέ τή διήγηση καί προσφέρθηκε νά τόν διδάξει. Τοῦ εἶπε είλικρινά ὅτι ὅσο γιά τό μυστικό τοῦ Νάαμ λίγα γνώριζε, ἀλλά ὁτιδήποτε ἀσκοῦσε ὁ ἴδιος θά τοῦ τά δίδασκε δωρεάν. Ἔτσι τό ἐπόμενο πρωί πῆγε ὁ Τζαϊμάλ στόν καινούργιο ὁδηγό του, πού μόλις εἶχε ἀνακαλύψει, χωρίς νά ἔχει φάει τίποτα, ὅπως εἶχε καθοδηγηθεῖ, γιά μύηση. Ὁ γιόγκι ἦταν είδήμονας στό πραναγιάμα καί δίδαξε στό νεαρό μαθητή τά μυστικά του.

Ἔχοντας βρεῖ ἕναν πνευματικό ὁδηγό, ὁ Τζαϊμάλ χάθηκε ξανά γιά τόν κόσμο. Ἡ παλιά του ἱερή ἀδιαφορία γιά τούς

οἰκογενειακούς δεσμούς καί τίς ὑποθέσεις τοῦ κόσμου ξαναγύρισε μέ διπλασιασμένη σφοδρότητα. Συχνά καθόταν ἐπί τρεῖς ὧρες συνέχεια σέ διαλογισμό. Ὁ γιόγκι, εὐχαριστημένος μέ τήν ἀφοσίωσή του συνέχισε νά παραμένει στό χωριό καί ὁ Τζαϊμάλ περνοῦσε τόν περισσότερο χρόνο του μέ τή συντροφιά του. Αὐτές οἱ ἐξελίξεις ἔβαλαν σέ μεγάλη φροντίδα τήν ἀδελφή του καί ἡ ἀνησυχία τήν ἔσπρωξε τελικά νά στείλει μήνυμα στόν πατέρα της νά πάρει μακριά τό παιδί. Ὁ Μπχάι Τζόντχ Σίνγκ παρουσιάστηκε ἀμέσως καί διάταξε τόν γιό του νά γυρίσει πίσω στό σπίτι τους· καί ἔτσι νωρίς τό ἄλλο πρωί ξεκίνησαν μαζί γιά τήν ἐπιστροφή. Ἀλλά, ἐνῶ ἦταν στό σημεῖο νά ἀφήσουν τό χωριό, ὁ Τζαϊμάλ, μέ δάκρυα στά μάτια, παρακάλεσε τόν πατέρα του νά τοῦ ἐπιτρέψει νά δεῖ τό γιόγκι γιά τελευταία φορά καί νά τόν ἀποχαιρετίσει. Ὁ πατέρας του δέχτηκε, καί τό ἀγόρι, μέ μιά κούπα φρέσκο γάλα ὡς προσφορά, ἔτρεξε στό δάσκαλό του. Μέ λύπη διηγήθηκε πώς ὁ πατέρας του εἶχε φτάσει καί θά ἔφευγαν μαζί ἐκείνη τήν ἡμέρα. Ὁ γιόγκι χαμογέλασε, τόν εὐλόγησε καί τόν παρακάλεσε νά εἶναι εὔθυμος. «Συνέχισε τίς σάντνα σου στό σπίτι ὅπως πρίν», τοῦ εἶπε, «καί ὅλα θά πᾶνε καλά, καί ἐγώ θά ἔρθω νά σέ δῶ ἐκεῖ κάποια μέρα».

Στό Γκχούμαν, ὁ Τζαϊμάλ, ξανάρχισε τό σύνδεσμο του μέ τόν Μπχάι Κχέμ Ντάς καί συνέχισε νά συναντᾶ τούς σαντού πού ἐπισκέπτονταν τό χωριό ὅπως τόν παλιό καιρό. Ἦταν τώρα στό δεκατοτέταρτο χρόνο τῆς ἡλικίας του καί συνέχισε μέ ἀμέτρητο ζῆλο τήν ἄσκηση τῶν σάντνα πού εἶχε μάθει. Ἀλλά γρήγορα ἄρχισε νά διψᾶ γιά περισσότερα. Οἱ γιογκικές ἀσκήσεις πού εἶχε μάθει ἀπότυχαν νά τόν ἱκανοποιήσουν καί διαβάζοντας τό Γκράνθ Σαχίμπ πείστηκε ὅτι ὑπάρχει μιά ἀνώτερη Πραγματικότητα, πού μποροῦσε νά τή φτάσει κανείς μέ διαφορετικά μέσα. Καθώς προχωροῦσε στό μονοπάτι, ἡ προσκόλλησή του στόν κόσμο συνεχῶς λιγόστευε. Σημείωσε ὅλες τίς ἐσωτερικές νήξεις καί ἀναφορές γιά τόν Λόγο τῶν πέντε λέξεων, τόν *Πάντς Σάμπτ,* πού βρίσκονταν μέσα στίς Σίκχ γραφές καί συνέχιζε νά συλλογί-

ζεται πάνω σ' αὐτές, ρωτώντας κάθε καινούργιο γιόγκι ἤ σαντού πού συναντοῦσε ἄν μποροῦσε νά τοῦ τίς ἐξηγήσει· ἀλλά χωρίς ἀποτέλεσμα.

Σ' αὐτό τό στάδιο τῆς ἔρευνάς του, ἔπαθε, καθώς καί ἡ οἰκογένειά του, μιά λυπηρή ἀπώλεια. Δέν ἦταν ἀκόμη στά δεκατέσσερα χρόνια του ὅταν ὁ πατέρας του ἀρρώστησε καί πέθανε. Ἡ οἰκογένεια ἦταν καταλυπημένη· ἀλλά ἡ πνευτική πειθαρχία τοῦ Τζαϊμάλ ἔδρασε σάν προστατευτική ἀσπίδα. Ἀπαγγέλοντας ἀπό τίς γραφές, παρηγοροῦσε τή μητέρα του καί τούς δυό πιό μικρούς ἀδελφούς του καί ἀποθάρρυνε τά κλάμματα καί τούς θρήνους. Ἀφοῦ ἡ ψυχή εἶναι ἀθάνατη καί ἀφοῦ ὅλα ἦταν σύμφωνα μέ τό Θέλημα τοῦ Κυρίου, τότε γιατί νά θρηνοῦμε;

Ἡ μεγάλη ἀναζήτηση

Ἄν τό ἐνδιαφέρον τοῦ Τζαϊμάλ, γιά τήν Πνευματικότητα ἦταν μόνο ἕνας σπόρος πού εἶχε ριχτεῖ πάνω σέ βράχο ἤ σέ ἄμμο ἤ ἕνα βλαστάρι ἀκόμη τρυφερό στήν ὑφή του, ἄν δέν ἦταν τίποτα περισσότερο ἀπό τήν ἁπλή περιέργεια ἤ τήν αὐθόρμητη εὐσέβεια ἑνός ἁπλοϊκοῦ χωριατόπαιδου, ὁ θάνατος τοῦ πατέρα του θά εἶχε σημάνει τήν ἐπιθανάτεια καμπάνα τῆς ἀναζήτησής του. Καθώς ἦταν τό μεγαλύτερο ἀρσενικό μέλος τῆς οἰκογένειας, τό φορτίο τῶν οἰκογενειακῶν εὐθυνῶν ἔπεσε πάνω στούς ὤμους του· καί ἴσως οἱ περισσότερες ψυχές νά χάνουν τόν οὐρανό ἀπό τό αἴσθημα τοῦ καθήκοντος πρός τή γῆ, παρά ἀπό φανερή ἁμαρτία καί κακία. Ἀλλά ὁ διακαής πόθος τοῦ Τζαϊμάλ ἦταν ἕνα φυτό μέ σκληρότερες ρίζες καί δυνατότερη ὑφή. Ἀτρόμητος καί ἀκλόνητος, μοίρασε τά ἔξω ἀπό τό σπίτι καθήκοντα μεταξύ τῶν ἀδελφῶν του, συνέχισε τήν παλιά του ρουτίνα μέ ἀκρίβεια, καί σέ χρονικό διάστημα ἔξι μηνῶν ἔμαθε τά *Γιόγκα Βασίστα* καί *Βιχάρ Σανγκρέχ* (δύο κλασικά ἔργα τῆς Ἰνδικῆς θεολογίας).

Ἐκείνη τήν ἐποχή ἔφτασε στό χωριό ἕνας σαντού τῆς Οὐντάσι αἵρεσης. Ὅπως συνήθιζε, ὁ Τζαϊμάλ, πῆγε νά τόν

δεῖ καί τόν ρώτησε τήν ἔννοια τῶν περικοπῶν πού εἶχε σημειώσει ἀπό τό Γκράνθ Σαχίμπ. Ὁ σαντού ἐξήγησε ὅτι μποροῦσε νά τόν μυήσει τουλάχιστο στό μυστήριο τοῦ *Γκχόρ Ἀνχάντ* ἤ βαθιά δονούμενου ἦχου πού ἀναφέρεται μέσα στίς Σίκχ γραφές, ἀφοῦ δέν μποροῦσε σ' αὐτό τοῦ Πάντς Σάμπτ. Ὁ Τζαϊμάλ, πρόθυμος νά μάθει ὁτιδήποτε μποροῦσε, προσφέρθηκε νά γίνει μαθητής. Ἀλλά πλησίαζε ἡ ἑορτή τῆς Ντιβάλι καί ὁ καινούργιος του δάσκαλος ἤθελε νά τή γιορτάσει στό Ἀμριτσάρ. Μή θέλοντας νά χάσει αὐτή τήν εὐκαιρία ὁ Τζαϊμάλ πῆγε στή μητέρα του καί τήν παρακάλεσε νά τοῦ ἐπιτρέψει νά πάει μαζί μέ τόν σαντού καί νά συνεχίσει τήν ἀναζήτησή του γιά τήν ἀλήθεια. Ἀλλά ἡ Μπίμπι Ντάγια ἔπρεπε νά φροντίσει γιά τό καλό τῆς οἰκογένειας καί δέν ἤθελε νά ἀκούσει ὅτι ὁ μεγαλύτερος γιός της θά ἔφευγε μακριά. Τοῦ ὑπενθύμισε τά καθήκοντά του. «Ὁ πατέρας σου δέν ὑπάρχει πιά», τοῦ εἶπε: «καί σύ πρέπει νά συνεχίσεις στή θέση του. Ἄν φύγεις, τί θά ἀπογίνουμε ἐμεῖς;»

«Ἔχω συναίσθηση αὐτῶν πού λές, ἀγαπητή μου μητέρα» ἀπάντησε ὁ γιός, «ἀλλά ὁ Κύριος εἶναι πάνω ἀπό μᾶς, καί Αὐτός πού συντηρεῖ τά πλάσματά του ἀκόμη καί πάνω στούς βράχους καί μέσα στή θάλασσα δέν θά μᾶς ἀφήσει στήν ἀνάγκη μας. Τό πρωταρχικό καθῆκον τοῦ ἀνθρώπου εἶναι νά ἀναζητήσει νά βρεῖ τό Δημιουργό του καί ὅλα τά ἄλλα καθήκοντα εἶναι δευτερεύοντα. Μή φοβᾶσαι ἀλλά νά εἶσαι εὔθυμη· καί ἄφησέ με νά συνεχίσω μέ τήν εὐλογία σου».

Ἡ Μπίμπι Ντάγια, πολύ θρήσκα καί ἡ ἴδια, συγκινήθηκε μέ αὐτά πού εἶπε ὁ Τζαϊμάλ μέ τέτοια πειστικότητα. Βλέποντας τήν ἀποφασιστικότητά του καί ἀγαπώντας τον πάρα πολύ γιά νά τοῦ χαλάσει τήν καρδιά, στό τέλος κάμφθηκε. «Ξέρω πώς δέν μπορῶ νά σέ σταματήσω. Οὔτε καί ἐπιθυμῶ νά τό κάνω. Ἀλλά ἄν πρέπει νά πᾶς, ὑποσχέσου νά γυρίσεις σπίτι ὅταν ἡ ἀναζήτησή σου τελειώσει».

Δίνοντας τό λόγο τῆς τιμῆς του, ὁ Τζαϊμάλ ἔφυγε καί ἡ μητέρα του καί τά ἀδέλφια του τόν ἀποχαιρέτησαν κλαίγοντας. Μόλις εἶχε μπεῖ στά δεκαπέντε του καί εἶχε ἤδη ξεκινή-

σει γιά μιά ἀναζήτηση πού θά τόν πήγαινε σέ πολλές πόλεις καί θά τόν ἔβαζε σέ πολύ μόχθο καί βάσανα. Ἦταν ἡ ἐποχή πού ὁ σιδηρόδρομος ἦταν ἀκόμη ἄγνωστος στήν Ἰνδία, ἄς μή μιλᾶμε καθόλου γιά τή σύγχρονη συγκοινωνία μέ αὐτοκίνητα καί ἀεροπλάνα. Οἱ πλούσιοι μποροῦσαν βεβαίως νά πηγαίνουν μέ τά ἄλογα, ἀλλά ὁ φτωχός λαός ἐξαρτιόταν ἀπό τή ρωμαλαιότητα τῶν ποδιῶν του. Τά ταξίδια ἦταν δύσκολα καί κοπιαστικά. Οἱ Ἄγγλοι εἶχαν κατακτήσει μόλις τελευταίως τό Παντζάμπ καί ἀκόμη ἡ σταθερότητα δέν εἶχε ἐπικρατήσει. Ἡ Μεγάλη Ἀνταρσία ἀπεῖχε μόνο μισή δεκαετία, ἀλλά ὁ λαός γινόταν ἀνήσυχος καί ἡ χώρα ἄρχιζε νά βράζει ἀπό δυσαρέσκεια.

Κάτω ἀπό αὐτές τίς συνθῆκες ὁ Τζαϊμάλ ξεκίνησε γιά τό Ἀμριτσάρ. Τρεῖς μέρες μετά πού ἔφτασε ἐκεῖ μυήθηκε ἀπό τόν Οὐντάσι σαντού μέσα σέ ἕνα κῆπο στήν ἐπιστήμη τοῦ Γκχόρ Ἀνχάντ. Ὅπως καί ὁ σύγχρονός του ὁ Σρί Ραμακρίσνα (1836-1886), ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ προοριζόταν νά καθίσει στά πόδια πολλῶν ἐνδιαμέσων δασκάλων προτοῦ νά συναντήσει τόν Ἀληθινό. Ὅπως καί ἐκεῖνος προοριζόταν νά μάθει πολλές σάντνα (πνευματικές ἀσκήσεις) καί νά κάνει γρήγορη πρόοδο στήν καθεμιά, καί νά μή δεσμευτεῖ ὅπως οἱ ἄλλοι γιόγκι, σέ καμιά ἀπ' αὐτές, ἀλλά νά τραβᾶ πάντα ἐμπρός πρός ἕνα ὁλοένα ὑψηλότερο στόχο. Τό Γκράνθ Σαχίμπ πού εἶχε μάθει σάν ἦταν μικρός τόν εἶχε βάλλει σέ στεραιά βάση. Τό μεταχειριζόταν ὡς μιά ἀλάθευτη πέτρα δοκιμῆς μέ τήν ὁποία δοκίμαζε κάθε καινούργιο ἐπίτευγμα καί καταλάβαινε πώς ὁ πραγματικός του στόχος βρισκόταν ἀκόμη πιό μακριά μπροστά του.

Ἔχοντας ἀσκήσει τή τζάπα* καί τό πραναγιάμα*, καί ἔχοντας ἐρευνήσει βαθιά μέσα στήν ἔκσταση τοῦ Γκχόρ Ἀνχάντ, ἡ ἀναζήτηση γιά τό μυστικό τοῦ Λόγου τῶν πέντε λέξεων ἔγινε γιά τόν Τζαϊμάλ, τό πάθος πού τόν κυριαρχοῦσε. Ἐνῶ ἦταν στό Ἀμριτσάρ, δέν παρέλειψε νά ἔρθει σέ ἐπαφή μέ ἄλλους γκιόγκι καί σαντού, καί νά τούς ρωτήσει ποῦ

★ Βλέπε γλωσσάριο.

μποροῦσε νά βρεῖ αὐτό πού ἔψαχνε. Κάποιος εἶπε ὅτι ἴσως μποροῦσε νά ἀνακαλύψει τό ἀντικείμενο τῆς ἔρευνάς του στά πόδια τοῦ Μπάμπα Γκουλάμπ Ντάς, πού κατοικοῦσε τότε στό χωριό τῆς Σαθιάλα. Τό ἀγόρι δέν ἤθελε περισσότερη παρακίνηση καί μετά ἀπό λίγο ζητοῦσε ἀπό τούς μαθητές τοῦ Γκουλάμπ Ντάς τήν ἄδεια νά δεῖ τό δασκαλό τους. Ἡ ἄδεια τοῦ δόθηκε καί παρουσιάστηκε μπροστά στό σεβαστό σαντού. Ἐπακολούθησε ἕνας ζωηρός διάλογος ὁ ὁποῖος ἐξαιτίας τῆς τρυφερῆς ἡλικίας τοῦ νεοφερμένου, ἐξερέθησε μερικούς ἀπό τούς μεγαλύτερους μαθητές πού στεκόταν τριγύρω. Ἀλλά ὁ Γκουλάμπ Ντάς τούς βεβαίωσε ὅτι ὁ Τζαϊμάλ, ἄν καί ἦταν νέος στά χρόνια ἦταν ὥριμος στό νοῦ καί ἦταν ἕνας ἀληθινός ἀναζητητής τοῦ Θεοῦ. Προσπάθησε νά ἱκανοποιήσει τό ἀγόρι ὅσο καλύτερα μποροῦσε, ἐξηγώντας ὅτι τό Νάαμ δέν ἦταν τίποτα περισσότερο ἀπό τόν ἦχο πού ἔπαλλε μέσα στίς πράνα, μυώντας τον ἀκόμη πιό βαθιά στά μυστικά τῆς *πράνβα* ἤ τῆς πράνα γιόγκα. Ὁ Τζαϊμάλ, ἄν καί ἦταν ἕτοιμος νά μάθει ὁτιδήποτε μποροῦσε δέν πείστηκε ἀπό τήν ἐξήγηση τοῦ σαντοῦ ἡ ὁποία, ὅπως τοῦ ὑπέδειξε, ἀπότυχε νά διευκρινίσει α) τόν ἀριθμό «πέντε» πού χρησιμοποιόταν συνεχῶς μέσα στό Γκράνθ Σαχίμπ σέ σχέση μέ τόν ἐσωτερικό Ἦχο καί β) τό γεγονός ὅτι οἱ Σίκχ Γκουρού ἐπανειλλημένως διαβεβαίωναν ὅτι τό μονοπάτι τοῦ Νάαμ* ἦταν ξεχωριστό ἀπό τούς ἄλλους τύπους τῆς γιόγκα, οἱ ὁποῖοι δέν μποροῦσαν νά δώσουν τήν ἀνώτατη ἀπελευθέρωση.

Ἀπό τήν Σαθιάλα, ἡ ἀναζήτησή του ὁδήγησε τόν Τζαϊμάλ στή Λαχώρη. Ἐκεῖ ὑπῆρχαν Ἰνδοί σαντού καί Μουσουλμάνοι φακίρηδες ὅλων τῶν εἰδῶν. Ὁ νεαρός Σίκχ ἔκανε παρέα μαζί τους ὅλες τίς ὧρες καί συνεχῶς βρισκόταν μεταξύ τους. Ἀλλά ὅσο καί ἄν προσπαθοῦσε δέν μποροῦσε νά ἀνακαλύψει κανένα ἴχνος ἀπό αὐτό πού ζητοῦσε. Βρισκόμενος μέσα σέ μιά μεγάλη πόλη, ἔχοντας βαδίσει μέ κόπο πολλά μίλια, χωρίς νά ἔχει καθόλου χρήματα στήν τσέπη του

* Βλέπε γλωσσάριο.

καί χωρίς κάν νά εἶναι σίγουρος γιά τό ἑπόμενο γεῦμα του, εἶχε καταβληθεῖ ἀπό τήν δυσάρεστη κατάσταση πού βρισκόταν. Ζοῦσε μέ τήν ἐλπίδα νά λύσει τό μυστικό πού κανείς δέν μποροῦσε νά τοῦ λύσει. Μέ κουρασμένα πόδια καί βαριά καρδιά, ξεκίνησε γιά τή Νανκάνα Σαχίμπ, τόν τόπο ὅπου γεννήθηκε ὁ Γκουρού Νανάκ, ἕναν τόπο Ἱεροῦ προσκυνήματος γιά τούς Σίκχ.

Ἀλλά στή Νανκάνα Σαχίμπ ὁ Τζαϊμάλ ἀπότυχε ἀκόμα μιά φορά νά βρεῖ αὐτό πού ἤθελε. Οἱ τρόποι τῆς θείας Πρόνοιας εἶναι μυστήριοι. Ὁ δρόμος ἑνός ἀναζητητῆ μπορεῖ νά εἶναι γεμάτος ἀπό ἀμέτρητα ἐμπόδια πού σχεδόν νά φαίνεται πώς τοῦ ραγίζουν τήν καρδιά, ὅμως τήν ἴδια τή στιγμή πού τό πνεῦμα εἶναι στά πρόθυρα τῆς κατάρρευσης, ψιθυρίζει ἕνα λόγο ἐνθάρρυνσης καί ἀστράφτει μιά ἀχτίδα ἐλπίδας, σώζοντάς τον ἀπό τή μεγάλη ἀπελπισία καί βάζοντάς τον στό δρόμο πρός τή Νέα Ἱερουσαλήμ. Καί ἔτσι τό ἀγόρι, τώρα δεκαπέντε χρόνων συνάντησε στή Νανκάνα Σαχίμπ τόν Μπχάι Τζόντχα Σίνγκ τῆς Ναμντχάρι αἵρεσης ὁ ὁποῖος τόν ὁδήγησε στόν Μπάμπα Μπαλάκ Σίνγκ τοῦ Χάζρο, ἕνα χωριό πέρα ἀπό τό Ἀττόκ τό ὁποῖο μετά ἔγινε γνωστό ὡς ἡ Ἐπαρχία τῶν Βορειοδυτικῶν Συνόρων. Μέ ἀπτόητη ἀποφασιστικότητα ὁ Τζαϊμάλ ἄρχισε τό μακρινό ταξίδι. Πρῶτα σταμάτησε στό Ἀμιναμπάντ ἀπό ὅπου συνέχισε πρός τό Σάχ Ντωλάχ. Ἀπό τό Σάχ Ντωλάχ τό ταξίδι του τόν ἔφερε μέσο τοῦ ποταμοῦ Τζχέλουμ στό Τίλα Μπαλνάθ, καί ἀπό ἐκεῖ στό Ραβαλπίντι. Πέρασε μερικές μέρες σέ καθεμιά ἀπό αὐτές τίς πόλεις καί ποτέ δέν παράλειψε νά συναντηθεῖ μέ τούς φακίρηδες καί τούς σαντού πού βρίσκονταν ἐκεῖ. Καθώς δέν ἦταν μακριά ἀπό τό Πάντζα Σαχίμπ, τό φημισμένο μνημεῖο πού ἔδειχνε ἕνα ἀπό τά πιό ἀξιομνημόνευτα θαύματα[1] τοῦ Γκουροῦ Νανάκ, πῆγε ἐκεῖ ἄν καί βρισκόταν λίγο

1) Ἀναφέρεται στή ζωή τοῦ Γκουροῦ Νανάκ ὅτι ὁ μεγάλος σοφός περιόδευε τήν περιοχή μέ τούς ἀφοσιωμένους μαθητές του, Μπαλά καί Μαρντάνα. Ἡ συντροφιά αἰσθανόταν τρομερή δίψα καί δέν φαινόταν ἴχνος νεροῦ ἐκεῖ γύρω. Ὁ σοφός ὁδήγησε τούς ὀπαδούς του νά πᾶνε στόν Οὐάλι Καντχάρι, ἕναν Μουσουλμάνο ἐρημίτη πού ζοῦσε στήν

ἔξω ἀπό τό δρόμο του. Ἐκεῖ παράμεινε γιά λίγο, ἀπολαμβάνοντας τό φυσικό τοπεῖο καί τό καθαρό νερό πού ἀνάβλυζε ἀπό τήν ἱερή πηγή. Ἀπό ἐκεῖ ταξίδεψε πρός τό Ἀττόκ καί τελικά ἔφτασε στό Χάζρο, τόν προορισμό του.

Ἦταν πολύ εὐτυχισμένος πού συνάντησε τόν σεβάσμιο Μπάμπα Μπαλάκ Σίνγκ ὁ ὁποῖος ἐντυπωσιάστηκε ἀπό τοῦ νεαροῦ ἐπισκέπτη τήν ἐξυπνάδα καί τήν ἔνταση τῆς πνευματικῆς ὑπερεπιθυμίας. Πέρασαν μαζί μερικές εὐχάριστες μέρες διαβάζοντας, ἀπαγγέλοντας καί συζητώντας τό Γκράνθ Σαχίμπ. Ὁ Μπαλάκ Σίνγκ ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μέ μεγάλη σοφία καί εὐσέβεια, ἀλλά γιά ὅ,τι ἀφοροῦσε τήν πνευματικότητα καί αὐτός, ὅπως ὁ Γκουλάμπ Ντάς, ἤξερε μόνο τή τζάπα μέσο τῆς πράνα, καί δέν ἤξερε σχεδόν τίποτα γιά τό *Πάντς Σάμπντι Νάαμ* γιά τό ὁποῖο μιλοῦσε ὁ Καμπίρ καί οἱ μεγάλοι Σίκχ Γκουρού. Ὅμως ἔδωσε ἐλπίδες στό νεαρό του φίλο καί τόν κατηύθυνε στό Τσίκκερ σέ ἕναν Σίκχ οἰκογενειάρχη μεγάλης πνευματικῆς περιοπῆς.

Ὁ Τζαϊμάλ ἔφτασε ἀπό τό Χάζρο στό χωριό Τσίκκερ καί ἄρχισε νά ρωτᾶ γιά τόν ἄνθρωπο πού ζητοῦσε. Φαινόταν πώς δέ θά ἔβρισκε κανένα ἴχνος, ὡσότου ἀντάμωσε ἕναν γέρο συνταξιοῦχο Σίκχ ὁ ὁποῖος ρώτησε τό νεαρό ξένο ἄν μποροῦσε νά τόν βοηθήσει κατά κάποιο τρόπο. Ὁ Τζαϊμάλ

πλαγιά τοῦ λόφου, δίπλα σέ μιά πηγή. Ὁ Οὐάλι γεμάτος ὑπερηφάνεια ἔδιωξε τούς ξένους μέ ἄδεια χέρια. Ὅταν ξαναγύρισαν σ' αὐτόν σύμφωνα μέ τίς διαταγές τοῦ Διδασκάλου τους, αὐτός εἶπε κοροϊδευτικά: «Ἄν ὁ Γκουρού σας εἶναι τόσο μεγάλος ὅσο σεῖς βεβαιώνετε, δέν μπορεῖ οὔτε τή δίψα σας νά κατασιγάσει;»

Ὅταν ἀναφέρθηκαν αὐτά τά λόγια στό Νανάκ, ὁ ὁποῖος στεκόταν στούς πρόποδας τοῦ λόφου κάτω, χαμογέλασε καί κτύπησε τό βράχο μέ τήν ἀνοιχτή του παλάμη. Ἀμέσως ἕνας πήδακας κρυστάλινου νεροῦ ἀνάβλυσε καί ἤπιαν ὅλοι ὅσο ἤθελαν. Ὁ Οὐάλι ἦταν γεμᾶτος τύψεις, ἀλλά ἦταν πολύ ἀργά· μέ κατάπληξη ἀνακάλυψε πώς ἡ πηγή πού κυλοῦσε δίπλα στήν καλύβα του ξαφνικά ξεράθηκε.

Ὁ βράχος ὅπου ὁ Ἅγιος κτύπησε τό χέρι του φέρνει ἀκόμη τό ἀποτύπωμα ἀπό τήν παλάμη καί τά δάκτυλά του καί ἕνα καθαρό ρυάκι νεροῦ ἀναβλύζει ἀπό κάτω. Εἶναι ἕνα μεγάλο κέντρο προσκυνήματος γιά τούς Σίκχ.

διηγήθηκε άπό ποῦ εἶχε ἔρθει καί τό σκοπό τῆς ἔρευνάς του καί ζήτησε νά τόν ὁδηγήσει στόν ἅγιο πού ἔμενε ἐκεῖ. Ὁ γέρος εὐγενής, ὁ ὁποῖος ἦταν αὐτός ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος πού ζητοῦσε, ἀπάντησε εὐγενικά ὅτι κανένας τέτοιος ἅγιος δέ ζοῦσε σ' αὐτό τό χωριό ὅσο αὐτός ἤξερε, ἀλλά προσφέρθηκε νά κάνει γι' αὐτόν ὅ,τι μποροῦσε μέ τή μικρή του δύναμη.

Ἡ μακριά καί ἀκριβής ἀναζήτηση τοῦ Τζαϊμάλ ἄρχισε τώρα ἐπί τέλους νά φέρνει κάποιο καρπό. Ὁ οἰκογενειάρχης μαχάτμα στοῦ ὁποίου τό σπίτι βρισκόταν τώρα τοῦ ἔδωσε τά πρῶτα θετικά κλειδιά καί τόν ἔβαλε στό πρῶτο σκαλοπάτι τῆς πνευματικῆς κλίμακας. Λίγο μετά τόν ἐρχομό του τό μεθυσμένο ἀπό Θεό ἀγόρι πῆρε μύηση. Τά προηγούμενα συμπεράσματά του ἐπιβεβαιώθηκαν καί τώρα ἦταν βέβαιος πώς τό μονοπάτι τοῦ Νάαμ δέν εἶχε τίποτα νά κάνει μέ τίς ἄλλες γιογκικές ἀσκήσεις. Ἀλλά μετά τή μύηση παρατήρησε πώς οἱ γραφές μιλοῦσαν γιά τόν «Λόγο τῶν πέντε λέξεων» καί αὐτός εἶχε μάθει μόνο δύο. Ἀκούγοντας αὐτό, ὁ οἰκοδεσπότης πού τόν φιλοξενοῦσε καί συνάμα καί δάσκαλός του τοῦ διηγήθηκε τήν ἱστορία τῆς δικιᾶς του μύησης:

«Πρίν πολλά χρόνια πῆγα στό Πεσχαουάρ. Ἐκεῖ συνάντησα ἕναν μεγάλο μαχάτμα καί θέλησα νά μυηθῶ ἀπό αὐτόν. Μέ δέχτηκε ὡς μαθητή καί μοῦ ξεκλείδωσε τό μυστήριο τῶν δύο πρώτων Σάμπντα, παρακαλώντας με νά ξαναπάω ὅσο τό δυνατόν πιό γρήγορα. Γύρισα στό χωριό μου καί σκόπευα νά ξαναπάω σύντομα. Ἀλλά τέτοιες εἶναι οἱ παγίδες τῆς Μάγια πού δέν μπόρεσα, ἐξαιτίας κάποιας ἀναπάντεχης δουλειᾶς, νά ἐκπληρώσω τήν ἐπιθυμία μου. Δύο μῆνες πέρασαν κατ' αὐτόν τόν τρόπο καί ὅταν ἔφτασα ἐπιτέλους στό Πεσχαουάρ, ὁ Διδάσκαλός μου εἶχε πεθάνει, παίρνοντας μαζί του τό κλειδί γιά τίς ὑπόλοιπες φάσεις τοῦ Θείου Νάαμ»[2].

Ὁ Τζαϊμάλ δέν εἶχε ἐκλογή. Ἔπρεπε νά ἱκανοποιηθεῖ μέ

2) Κατά τό παρελθόν συνηθιζόταν ἀπό τούς μύστες νά μυοῦν τούς μαθητές τους βαθμιαῖα στήν ἐσωτερική ἐπιστήμη.

αὐτό πού πῆρε. Παράμεινε μέ τόν Σίκχ μαχάτμα γιά μερικό καιρό, ἀπολαμβάνοντας τή φιλοξενία του καί τήν ἐμπνέουσα συντροφιά του καί καλλιεργώντας μέ ἐπιμέλεια τό δῶρο πού εἶχε λάβει. Μετά ἔφτασε μιά μέρα πού ἀποχαιρέτησε μέ συγκίνηση τόν τελευταῖο του δάσκαλο καί ξεκίνησε γιά τό Πεσχαουάρ γιά νά συνεχίσει τήν ἀνεκπλήρωτη ἀναζήτησή του. Εἶχε τήν ἱκανοποίηση πώς εἶχε μπεῖ στό σωστό δρόμο, ἀλλά δέν ἦταν ὁ ἄνθρωπος πού θά ἡσύχαζε ἄν δέν ἔφτανε στό στόχο του. Μόλις ξανάφτασε σ' αὐτήν τήν ἀρχαία πόλη πάνω στά σύνορα, ἄρχισε, ὅπως ἕνας ὀξύνους κυνηγός, νά ψάχνει τά ἴχνη κάποιου ἀνθρώπου πού νά ἔχει πραγματοποιήσει τό Θεό πλέρια. Ἀλλά τό Πεσαουάρ δέν ἦταν ὁ τόπος ὅπου ἡ ἀναζήτησή του θά στεφόταν μέ ἐπιτυχία καί ἡ δίψα του θά ἱκανοποιόταν. Ἐνῶ τριγυρνοῦσε μεταξύ τῶν Πάθαν μέσα στούς πολλούς του δρόμους, ἕνας *μαστάνα* Σίκχ, συνεπαρμένος ἀπό θεία μέθη καί μακριά ἀπό τόν κόσμο τῆς καθημερινῆς λογικῆς συμπεριφορᾶς, πλησιάζοντάς τον τόν σταμάτησε καί τοῦ εἶπε: «Γιατί κοπιάζεις ἄδικα στό Βορρά ὅταν ἡ μέρα σου πρόκειται νά ἀνατείλει ἀπό τήν Ἀνατολή;» Ἄν καί δέν μπόρεσε νά καταλάβει τίποτα περισσότερο ἀπό τόν παράξενο σύμβουλο, ἡ συμβουλή του τόν ἔσπρωξε πρός τήν πατρίδα του καί ἀμέσως μετά ὁ Τζάϊμάλ ἄρχισε νά κατευθύνεται ξανά πρός τό Παντζάμπ. Φτάνοντας στό Ραβαλπίντι ἀποφάσισε νά ἐπισκεφτεῖ τή ξακουστή Κοιλάδα τοῦ Κασμίρ καί τό λαοφιλή τόπο παραθερι-

Μετά πού ὁ Σαντάκ κατεῖχε τό πρῶτο στάδιο, μάθαινε τά μυστήρια τοῦ ἑπόμενου καί κατ' αὐτόν τόν τρόπο συνέχιζε μέχρι τό τέλος. Ἡ μέθοδος αὐτή δέν ἦταν ἀποδοκιμαστική, ἀλλά συχνά ὁδηγοῦσε σέ ἀποτελέσματα τοῦ εἴδους πού μόλις τώρα εἴδαμε. Ὁ Τζαϊμαλ ἐπρόκειτο νά συναντήσει καί μιά ἄλλη περίπτωση παρόμοια μέ αὐτή τοῦ μαχάτμα τοῦ Τσίκκερ μερικά χρόνια ἀργότερα στό Δελχί μετά πού μυήθηκε ἀπό τόν Σουάμι Τζί στήν Ἄγκρα, ὅταν συνάντησε ἕνα Μουσουλμᾶνο Φακίρη ὁ ὁποῖος εἶχε καί αὐτός ὑποφέρει ἀπό τόν πρόωρο θάνατο τοῦ πνευματικοῦ του Διδασκάλου. Γιά νά ἀποφύγουν τέτοια ἀτυχήματα, οἱ Διδάσκαλοι τῆς Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα μυοῦν τώρα τούς μαθητές τους κατευθεῖαν στά μυστήρια ὅλων τῶν πέντε ἐσωτερικῶν ἐπιπέδων πού ἔχει ἡ ψυχή νά διασχίσει προτοῦ νά βυθιστεῖ μέσα στό Ἀπόλυτο.

σμοῦ τοῦ λόφου τοῦ Μάρρι. Καθώς ἦταν ἐραστής τῆς ὀμορφιᾶς τῆς φύσης, ἀπόλαυσε πάρα πολύ τήν περιοδεία του στό λόφο, καί στό Κασμίρ συνάντησε πολλούς σαντού. Ὅταν τελείωσε μέ τό θέαμα τοῦ ὡραίου τοπίου, ξεκίνησε τελικά πρός τό σπίτι του. Μέ κουρέλια στήν πλάτη του καί σχεδόν χωρίς παπούτσια στά πόδια του ἤ χρήματα στήν τσέπη του, ἔφτασε ἐπιτέλους στό Γκχούμαν πρός μεγάλη χαρά τῆς τρυφερῆς του μητέρας καί τῶν στοργικῶν ἀδελφῶν του.

Ἡ οἰκογένεια γιόρτασε τό γυρισμό του κατά τόν παραδοσιακό τρόπο, προσφέροντας εὐχαριστίες στόν Παντοδύναμο, ἀπαγγέλοντας ἀπό τίς γραφές καί ψάλλοντας ὕμνους, μοιράζοντας γλυκά στούς γειτόνους καί προσφέροντας φαγητό στούς φτωχούς. Ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ, τώρα δεκάξι χρόνων, ἀνάλαβε ξανά τά οἰκογενειακά καθήκοντα καί παραδόθηκε στή σταθεροποίηση αὐτῶν πού εἶχε μάθει στό τελευταῖο του ταξίδι. Ἀμέσως μετά τήν ἐπάνοδό του, ὁ Σατθιάλα γιόγκι, πού τόν εἶχε μυήσει στό Πραναγιάμ τρία χρόνια πρίν, πιστός στήν ὑπόσχεση πού τοῦ εἶχε δώσει τήν ὥρα τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ, ἔφτασε στό Γκχούμαν γιά νά δεῖ τό νεαρό του μαθητή. Ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ τόν ὑποδέχτηκε μέ σεβασμό καί ταπεινότητα καί ὁ πρώην δάσκαλός του προσφέρθηκε νά τοῦ διδάξει τίς ἄλλες ἀσκήσεις τῆς παραδοσιακῆς γιόγκα. Ἀλλά ὁ νεαρός δέν ἦταν πιά παιδί. Τά ἐκτενή του ταξίδια καί οἱ διάφορες ἐμπειρίες πού τά συνόδευαν τοῦ εἶχαν δώσει μιά καινούργια ὡριμότητα. Ἐκεῖνο πού ἔμοιαζε ἐπιθυμητό μιά φορά δέν ἔμοιαζε πιά νά ἔχει πολλή ἀξία, γιατί ἡ ἐπαφή του μέ πολλούς γιόγκι τόν εἶχε πείσει τουλάχιστον γιά ἕνα πράγμα: οἱ *κρίγια* τῆς Χάθα Γιόγκα μπορεῖ νά δίνουν παράξενες φυσικές καί ἀπόκρυφες δυνάμεις, ἀλλά δέν μποροῦν νά παρέχουν πλήρη ἐσωτερική εἰρήνη καί ἀπελευθέρωση. Κάθε μέρα πού περνοῦσε δυνάμωνε μόνο τήν παλιά του πεποίθηση ὅτι τό μονοπάτι τῆς τέλειας *μούκτι* ἤ σωτηρίας βρίσκεται σέ κάποιο ἄλλο δρόμο, καί τό μόνο πού γύρευε τώρα ἦταν μύηση στό μυστικό τοῦ Πάντς Σάμπτ.

Ὁ χρόνος κυλοῦσε γοργά, ἀλλά ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ δέν ἦταν

ὁ ἄνθρωπος πού θά καθόταν ἄπρακτος ἤ πού θά ἱκανοποιόταν μέ κάτι λιγότερο ἀπό τό τέλειο, «Ξύπνα, σήκω καί μή σταματήσεις ὥσπου νά φτάσεις τό στόχο», ὅριζε ἕνα παλιό κείμενο στίς Βέδες, καί ἡ ζωή του ἦταν τό ζωντανό παράδειγμα αὐτῆς τῆς διαταγῆς. Μόλις εἶχαν περάσει ὀκτώ μῆνες ἀπό τό γυρισμό του ὅταν ἡ ἐσωτερική ὤθηση νά ξαναρχίσει τήν ἔρευνα γιά τό ἱερό Νάαμ ἔγινε τόσο δυνατή πού δέν μποροῦσε νά τῆς ἀντισταθεῖ καί ἄρχισε νά πιέζει τή μητέρα του νά τοῦ δώσει τήν ἄδεια γιά νά ξαναφύγει.

— «Πῶς περιμένεις νά σέ ἀφήσω νά φύγεις ξανά; Τότε ἤσουν ἕνα παιδί, ἀλλά τώρα εἶσαι ἕνας μεγάλος ἄντρας καί καταλαβαίνεις τίς εὐθύνες σου».

— «Ἄχ μητέρα, ὅταν γεννιόμουν προσευχόσουν γιά ἕναν ἅγιο γιό. Γιατί, λοιπόν, μέ σταματᾶς τώρα;»

— «Πῶς μπορεῖς νά μιλᾶς ἔτσι; Σέ ἐμπόδισα ἐγώ ποτέ στίς θρησκευτικές σου κλίσεις; Βεβαίως, μπορεῖς νά ἀκολουθήσεις τίς ἀσκήσεις λατρείας καί τίς πνευματικές σου πειθαρχίες ἐνῶ ζεῖς στό σπίτι».

— «Πῶς μπορεῖ ἡ θεοσέβεια καί ἡ σκέψη γιά τά ἐγκόσμια νά πᾶνε μαζί;».

— «Ἀλλά σύ ὁ ἴδιος εἶδες πῶς οἱ ἄλλοι οἰκειοποιήθηκαν τά χωράφια μας μετά τό θάνατο τοῦ πατέρα σου. Μόλις καί παίρνουμε ἀρκετά γιά νά φᾶμε καί ὅταν σύ φύγεις, τί θά τούς ἐμποδίσει, οἱ ἀδερφοί σου εἶναι τόσο μικροί, ἀπό τοῦ νά πάρουν μέ τή βία καί τά ὑπόλοιπα;»

— «Ἄφησε τους νά πάρουν ὅ,τι θέλουν. Αὐτός ὁ κόσμος δέν εἶναι δικός μας, καί ἀκόμη καί ἄν δέν μᾶς τά πάρουν αὐτά τά χωράφια θά πρέπει ἐμεῖς νά τά ἀφήσουμε κάποια μέρα ὅταν τό διάστημα τῆς ζωῆς μας τελειώσει. Πρέπει μόνο νά συντηροῦμε τούς ἑαυτούς μας. Τί πειράζει ἄν χαθοῦν ὅλα μας τά ὑπάρχοντα. Ὁ κύριος μᾶς ἔδωσε γερά μπράτσα καί μέ τή χάρη του θά κερδίσουμε ὅσα μᾶς χρειάζονται γιά μιά εὐυπόληπτη ζωή».

Αὐτός πού τίποτα δέν μποροῦσε νά τόν ἀποτρέψει ὅταν ἀκόμη ἦταν παιδί δέν μποροῦσε νά μεταπειστεῖ τώρα, καί ἡ Μπίμπι Ντάγια δέν μποροῦσε νά κάνει ἀλλιῶς παρά νά τόν

ἀφήσει νά φύγει. Ἔτσι σέ ἡλικία δεκάξι χρόνων καί ἐννιά μηνῶν ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ ξεκίνησε πάλι γιά τίς πνευματικές του ἀναζητήσεις. Ἔχοντας σχεδόν γυρίσει ὅλο τό Παντζάμπ καί τά Βορειοδυτικά, καί ἔχοντας ἀκόμη τά λόγια τοῦ Σίκχ ἀπό τό Πεσχαουάρ νά ἀντηχοῦν στά αὐτιά του, ἔστρεψε τά βήματά του πρός τά ἀνατολικά. Ἐκεῖνον τόν καιρό ὑπῆρχε ἀνασφάλεια καί οἱ Ἄγγλοι δέν εἶχαν ἀκόμη ἐγκατασταθεῖ τελείως στά χαρακώματα στίς καινούργιες τους κατακτήσεις στό Βορρά. Γι' αὐτό τά νυχτερινά ταξίδια ἀπαγορεύονταν καί ὑπῆρχαν τή νύχτα φρουροί τοποθετημένοι στούς κύριους δημόσιους δρόμους γιά νά ἐμποδίσουν τούς τυχόν περιπλανόμενους ταξιδιῶτες. Ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ ὅμως εἶχε πολύ μεγάλη καί ἀνυπόμονη ἐπιθυμία πού αὐτό δέν μποροῦσε νά τόν σταματήσει. Περνοῦσε τό πρῶτο μισό μέρος τῆς νύχτας ἡσυχάζοντας καί κοιμούμενος καί τό δεύτερο, ἐνῶ οἱ φρουροί νύσταζαν καί μισοκοιμοῦνταν, συνέχιζε τό ταξίδι του ὅσο μποροῦσε πιό γρήγορα.

Στό Βεράχ, ἕνα χωριό στίς ὄχθες τοῦ Μπεάς ὄχι μακριά ἀπό τό σπίτι του, συνάντησε ἕνα σαντού ὀνομαζόμενο Καχάν πού ἦταν ἀπασχολημένος νά μαζεύει τοῦβλα. «Καλημέρα, ἅγιε», εἶπε ὁ νεαρός. «Τί εἶναι αὐτό πού σέ κρατᾶ τόσο ἀπασχολημένο;»

«Τίποτα, γιέ μου, τίποτα· μαζεύω μόνο ὑλικό γιά τή μελλοντική σου κατοικία», εἶπε χαμογελώντας ὁ Καχάν καί ξαναβυθίστηκε στή δουλειά του. Ὅταν ἄλλοι ἀπό τό χωριό τοῦ ἔκαναν αὐτή τήν ἐρώτηση, τούς ἀπαντοῦσε μέ χαρακτηριστική συντομία: «Ἕνας ναός θά γίνει ἐδῶ μιά μέρα», καί ξανάπεφτε στή συνηθισμένη του σιωπή.

Ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ, μή ξέροντας ποῦ νά πάει, κατεύθυνε τά βήματά του πρός τό Χάρντουαρ στίς ὄχθες τοῦ ἱεροῦ Γάγγη, ἕναν ἀγαπητό τόπο προσκυνήματος τῶν ἁγίων. Ταξιδεύοντας μέρα καί νύχτα, περπάτησε τήν ἀπόσταση μέ ἀξιέπαινη γρηγοράδα καί σέ δώδεκα μέρες ἔφτασε στό Γάγγη. Ἐξερεύνησε τά δρομάκια τοῦ Χάρντουαρ πού ἦταν τότε μιά μικρή πόλη σχεδόν ὁλόκληρη κατοικημένη ἀπό παντίτ καί σαντού, ἀκούγοντας σοφούς γιόγκι, ρωτώντας τους καί συ-

ζητώντας τά προβλήματά του μαζί τους. Ἀπό τήν κυρίως πόλη ταξίδεψε κατά μῆκος τοῦ ποταμοῦ, ἐπισκεπτόμενος ὅλους τούς γειτονικούς ἱερούς τόπους. Στό Τάππο Μπάν ἄκουσε γιά ἕναν πολύ γέρο σαντού περίπου ἑκατόν πενήντα χρόνων πού κατοικοῦσε ὄχι πολύ μακριά, στήν καρδιά μιᾶς πυκνῆς ζούγκλας καί κατεῖχε μεγάλες δυνάμεις, ἀλλά σπάνια μιλοῦσε σ' αὐτούς πού ἔρχονταν νά τόν δοῦνε.

Χωρίς νά πτοηθεῖ ὅταν ἔμαθε γιά τή σιωπή τοῦ γιόγκι, ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ κατευθύνθηκε στό δάσος καί τελικά βρῆκε τό μέρος πού κατοικοῦσε ὁ ἐρημίτης. Ὁ σαντού ἦταν ἀπασχολημένος μέ τίς πνευματικές του ἀσκήσεις καί δέν ἔδινε καθόλου προσοχή σ' αὐτούς πού πήγαιναν γιά νά εὐλογηθοῦν βλέποντάς τον. Ἄρχιζε νά βραδιάζει καί ὁ οὐρανός καί τά κλαδιά τῶν δέντρων ἀπό πάνω ἀπό τό κεφάλι του γέμιζαν ζωή μέ τό τιτίβισμα τῶν πουλιῶν πού γυρνοῦσαν στίς φωλιές τους. Ὅλοι οἱ ἐπισκέπτες ἔφυγαν: τό δάσος θά ἦταν σέ λίγο θεοσκότεινο καί ποιός ξέρει ποιό ἄγριο πλάσμα μπορεῖ νά περιτριγύριζε μέσα στό πυκνό φύλλωμα περιμένοντας τό τυχερό του. Μόνο ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ παράμεινε. Ἡ νύχτα ἔπεσε καί ἀκόμη ὁ γιόγκι δέν τόν εἶχε προσέξει. Τελικά σηκώθηκε βάδισε πρός τήν κούνια πού κρεμόταν ἀπό ἕνα κλαδί ἐκεῖ δίπλα καί πῆρε τή συνηθισμένη στάση του ἀκουμπώντας τά μπράτσα του πάνω στό ξύλινο κάθισμα. Οἱ ὧρες περνοῦσαν ἡ μιά ὕστερα ἀπό τήν ἄλλη, ἀλλά ὁ ἀσκητής παράμεινε ἀκίνητος, χωρίς νά δείχνει κανένα ἴχνος κούρασης. Ἐπιτέλους τό σκοτάδι ἄρχισε νά σπάζει καί ἔφερε τέλος στό κατόρθωμα τῆς ὁλονύκτιας καρτερίας του. Ἄφησε τήν κούνια, ἐξαφανίστηκε μέσα στή ζούγκλα καί ξαναγύρισε μετά πού λούστηκε. Ὁ Τζαϊμάλ εἶχε κρατήσει ὁλονύχτιο ἀγρυπνία συνεχίζοντας νά κοιτάζει τήν ἀσυνήθιστη συμπεριφορά τοῦ παράξενου ἀνθρώπου πού ἦταν μπροστά του. Ὅταν ὁ σαντού ἐπέστρεψε μετά τό λουτρό του, ἔδειξε ἐπιτέλους κάποια σημάδια πώς ἦταν ἐνήμερος τῆς παρουσίας τοῦ ἐπισκέπτη του. Τόν ρώτησε ποιός ἦταν καί τί ἤθελε. Ὁ νεαρός εἶπε τό ὄνομά του, τόν τόπο ἀπό ὅπου ἐρχόταν καί πρόσθεσε: «Ἅγιε ἄνθρωπε! Ἐπί πολλά χρόνια ψάχνω γιά τήν ἀλη-

θινή πνευματική φώτιση. Ἄκουσα γιά τή φήμη σου καί τίς μεγάλες σου δυνάμεις καί ἦρθα στήν πόρτα σου σάν ἱκέτης. Κοίταξα μέ ἐνδιαφέρον τίς παράξενες ἀσκήσεις σου καί ἄν πράγματι δίνουν πλήρη ἀπελευθέρωση ἀπό τήν ἐσωτερική ἀνησυχία, τότε σέ ἱκετεύω νά μοῦ διδάξεις τά μυστικά τους».

Ὁ σαντού δέν ἀπάντησε. Κάθησε σιωπηλός καί ἔκλεισε τά μάτια του. Μετά ἀπό λίγο τά ἄνοιξε καί ἀπάντησε: «Γιέ μου, ἡ πειθαρχία μου εἶναι δύσκολη καί παρέχει πολλές δυνάμεις. Ἀλλά ὅσο γιά ἐσωτερική πνευματική ἀπελευθέρωση, φοβοῦμαι πώς δέν μοῦ τήν ἔχει ἐξασφαλίσει».

Ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ ἐπιθυμοῦσε νά ρωτήσει τό γιόγκι ἀκόμη περισσότερα, ἀλλά ὁ τελευταῖος ἔμεινε σιωπηλός καί ἀποσύρθηκε ἀπό τόν κόσμο τῆς ἐξωτερικῆς συνειδητότητας σ' αὐτόν τοῦ διαλογισμοῦ. Ὁ ἥλιος ἀνέβηκε στόν οὐρανό καί ἡ μέρα πέρασε. Μερικοί ἀφοσιωμένοι ἦρθαν νά δοῦν γιά λίγο τό φημισμένο γιόγκι, ἔσκυψαν μέ σεβασμό στά πόδια του καί, ἀφήνοντας λίγα τρόφιμα γιά τόν Τζαϊμάλ Σίνγκ καί κάποια προσφορά γιά τόν ἀσκητή, ἔφυγαν ὅπως τήν περασμένη μέρα. Ἀκόμη μιά φορά ἡ νύχτα ἔπεσε καί ξανά ὁ νεαρός ἀπό τό Γκχούμαν συνέχισε νά κάθεται. Ὁ γιόγκι σηκώθηκε ἐπιτέλους ἀπό τό κάθισμά του καί πέρασε καί τή δεύτερη νύχτα κατά τόν ἴδιο τρόπο μέ τήν πρώτη. Ὅταν ἡ μέρα χάραξε, πῆγε γιά τό λουτρό του, καί στό γυρισμό του ἔγνεψε τόν Τζαϊμάλ νά πάει δίπλα του. «Γιέ μου, δέν μπορῶ νά σοῦ πῶ πολλά», εἶπε. «Ἀλλά στό διαλογισμό μου εἶδα πώς ὁ Γκουρού πού ψάχνεις νά βρεῖς κατοικεῖ μέ τή γυναίκα του στήν Ἄγκρα. Εἶναι πράγματι μιά μεγάλη ψυχή καί κάνει ὁμιλίες ἀπό τό Γκράνθ Σαχίμπ. Θά σοῦ ξεκλειδώσει τούς θησαυρούς τοῦ Πάντς Σάμπτ. Πήγαινε ἐκεῖ καί ἐγώ ἐπίσης θά ἀκολουθήσω μόλις μπορέσω γιά νά πάρω αὐτό πού μοιράζει μέ γενναιοδωρία».

Τί μεγάλο βάρος ἔφυγε ἀπό τήν πλάτη τοῦ Τζαϊμάλ Σίνγκ! Πόσες νύχτες εἶχε περάσει σπαρταρώντας καί προσευχόμενος, διερωτώμενος ἄν ποτέ ὁ Θεός θά ἐκπλήρωνε τίς ἐπιθυμίες του! Ὁ ξένος στό Πεσχαουάρ τοῦ εἶχε δώσει ἐλπί-

δες, ἀλλά τά λόγια του ἦταν ἀσαφή καί τίποτα δέν ἦταν σίγουρο. Τώρα ἐπιτέλους τοῦ εἶχε δοθεῖ ἕνα ὁρισμένο κλειδί καί ἡ ἐπιτυχία ἔμοιαζε πώς δέν ἦταν μακριά. Ὁ Κύριος ἦταν πράγματι καλός καί δέν ἀγνόησε τήν παράκληση τοῦ ταπεινοῦ δούλου του. Μέ ἀναπτερωμένο ἠθικό, δίδοντας ἐμπιστοσύνη στά λόγια τοῦ γιόγκι, μέ τήν καρδιά ξεχειλισμένη ἀπό ἀνέκφραστη εὐγνωμοσύνη, ὑποκλίθηκε μπροστά στό γιόγκι πού εἶχε βυθιστεῖ τώρα σέ σιωπή, καί ταπεινά ξεκίνησε νά φύγει.

Ἡ Πλήρωση

Δέν εἶχαν περάσει παρά μόνο δέκα μέρες ὅταν ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ, περνώντας μέσο τῆς Χαπούρ καί τῆς ἱερῆς πόλης τῆς Μαθούρα, ἔφτασε στήν εἴσοδο τῆς Ἄγκρα. Αὐτή ἡ πόλη ἔγινε φημισμένη ἀπό τήν ἐποχή τῶν μεγάλων Μογγόλων· καί πολλοί τουρίστες ἀπό κοντά καί ἀπό μακριά, πέρα ἀπό τόν Ἀτλαντικό καί τόν Εἰρηνικό, περνοῦσαν νά δοῦν τό ὑπέροχο Τάτζ Μαχάλ της καί τά ἄλλα ἱστορικά της μνημεῖα καθώς καί τήν πνυκτική της ζέστη καί τούς γεμάτους σκόνη δρόμους της. Ἀλλά ὁ νέος ἀπό τό Παντζάμπ δέν εἶχε ἔρθει γιά νά δεῖ τό ἱστορικό της μεγαλεῖο· δέν τόν συγκινοῦσαν τά πολυτελή καί ὀγκώδη μαυσωλεῖα της, τά κάστρα καί τά παλάτια της πού εἶχαν κτιστεῖ ἀπό τόν Ἄκμπαρ καί τούς ἐνδόξους διαδόχους του. Αὐτό πού ἔψαχνε νά βρεῖ δέν ἦταν τά ἀναμνηστικά τοῦ χρόνου ἀλλά ἡ ζωοδότρια πνοή τοῦ Αἰώνιου. Ἀντί νά ἐπισκεφτεῖ τό Τάτζ ἐξερεύνησε τά ἱερά μνημεῖα τῆς περιοχῆς ψάχνοντας γιά τό δῶρο πού τοῦ εἶχαν ὑποσχεθεῖ.

Ἀλλά ὅσο καί νά προσπαθοῦσε, οἱ ἀναζητήσεις του ἔμοιαζαν νά μήν τόν ὁδηγοῦν πουθενά. Δέν μποροῦσε νά βρεῖ κανένα ἴχνος πού θά τόν ὁδηγοῦσε στόν ἄνθρωπο πού γύρευε. Ἦταν ἄραγε οἱ ἐλπίδες του ἀβάσιμες; Μήπως ἡ ὑπόσχεση πού τοῦ δόθηκε στό Πεσχαουάρ καί ἐπιβεβαιώθηκε μέσα στήν καρδιά ἑνός δάσους στίς ὄχθες τοῦ ἱεροῦ Γάγγη, ἦταν μόνο ἕνα ξεγέλασμα καί μιά ἀπάτη; Ἴσως εἶχε

γίνει λάθος; Ἴσως δέν ἦταν ἀκόμη ὥριμος γιά τό δῶρο; Πολλές σκέψεις τριγύριζαν στό νοῦ τοῦ Τζαϊμάλ Σίνγκ καθώς κάθησε συλλογισμένος ἕνα πρωϊνό στίς ὄχθες τοῦ Τζαμούνα μετά πού λούστηκε στά νερά του. Ἐνῶ καθόταν ἐκεῖνο τό πρωΐ, δύο ἄνθρωποι τόν πλησίασαν, συζητώντας προσωπικές τους ὑποθέσεις. Στήν ἀρχή δέν τούς ἔδωσε καθόλου προσοχή καθώς πολλοί ἔρχονταν κάθε μέρα γιά νά βουτήξουν στόν Ἱερό ποταμό. Ἀλλά ἔπειτα, μιά λέξη πού ἄκουσε ξαφνικά τόν ἔκανε νά παρακολουθήσει μέ ὅλη του τήν προσοχή. Ναί, πραγματικά μιλοῦσαν γιά κάποιον «Σουάμι Τζί», ἕνα μεγάλο σοφό, πού μιλοῦσε συχνά πάνω στίς γραφές τῶν Σίκχ, στό σπίτι του σέ ἕνα μικρό ἀκροατήριο. Ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ σηκώθηκε ὄρθιος. Πλησίασε τούς ξένους, τούς ρώτησε γιά τό σπουδαῖο ἄνθρωπο γιά τόν ὁποῖο μιλοῦσαν καί παρακάλεσε νά τόν ὁδηγήσουν στό σπίτι του.

Μόλις οἱ δύο ἀφοσιωμένοι μαθητές τελείωσαν τό λουτρό τους ξεκίνησαν μαζί μέ τόν Τζαϊμάλ Σίνγκ γιά τό Πάννι Γκάλι ὅπου ζοῦσε ὁ μεγάλος Σουάμι Τζί. Ὅταν οἱ τρεῖς ἔφτασαν στόν προορισμό τους, ὁ Διδάσκαλος μιλοῦσε πάνω στό Τζάπ Τζί διασαφηνίζοντας τή βαθιά του ἔννοια καί ξεθάφτοντας τούς πνευματικούς θησαυρούς πού ἦταν κρυμμένοι μέσα στή λυρική του ἔκσταση. Δέν ὑπῆρχαν παρά μόνο λιγοστοί ἀκροατές καί ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ γλύστρησε σιωπηλά σέ μιά γωνιά. Ἄκουσε τήν ὁμιλία μέ ἐκστατική προσοχή, ρουφώντας κάθε λέξη πού ἔβγαινε ἀπό τά χείλια τοῦ Ἁγίου.

Ὅταν τελείωσε ἡ πρωϊνή συγκέντρωση, ὁ Σουάμι Τζί καλωσόρισε τόν καινούργιο του ἐπισκέπτη καί τόν ρώτησε τί ἤθελε.

«Ψάχνω νά βρῶ τό δῶρο τοῦ Νάαμ καί ἕναν Ἅγιο πού νά μπορεῖ νά μοῦ δώσει τήν εὐλογία τοῦ Νάαμ», ἀπάντησε ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ. «Ἄκουσα γιά τό μεγαλεῖο σας καί ἔτρεξα στήν πόρτα σας».

«Φοβοῦμαι πώς δέν θά βρεῖς κανέναν Ἅγιο ἐδῶ», εἶπε χαμογελώντας ὁ ἀκτινοβόλος Σουάμι Τζί. «Δέν εἶμαι παρά ἁπλῶς καί μόνο ἕνας ὑπηρέτης τῶν Ἁγίων. Ἀκόμη καί ὁ με-

γάλος Νανάκ δέν θεωροῦσε τόν ἑαυτό του ὡς Ἅγιο· λοιπόν πῶς μπορεῖ ἕνας τιποτένιος ὅπως ἐγώ νά ἔχει κάποια σπουδαιότητα;» Μετά καλωσόρισε ξανά τόν Τζαϊμάλ, βεβαιώνοντάς τον ὅτι μποροῦσε νά παραμείνει ἐκεῖ ὅσο ἤθελε, γιατί ὅλοι ἦταν ἐλεύθεροι νά μοιραστοῦν τή γενναιοδωρία τοῦ *Σαχίμπ,* τοῦ Κυρίου.

Ἀργότερα ἐκείνη τήν ἡμέρα ὁ Σουάμι Τζί μίλησε ξανά στόν Τζαϊμάλ Σίνγκ. Εὐχαριστημένος μέ τή βαθιά του προσήλωση στό Γκράνθ Σαχίμπ, τοῦ ζήτησε νά ἀπαγγείλει ἕναν ἀπό τούς εὐνοούμενους στίχους του. Ὁ νέος ἄρχισε νά ψάλλει μελωδικά τό ἀπόσπασμα πού ἄρχιζε ὡς ἑξῆς:

> *Μέ τή χάρη τοῦ θεοῦ μπορεῖ κανείς νά συναντήσει ἕναν Διδάσκαλο πού νά τόν βάλει στήν ἄσκηση τῆς Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα.*

ΡΑΓΚ ΜΑΓΚΧ Μ.3

Ἡ ἀπαγγελία ἦταν συγκινητική. Ἦταν φανερό πώς ὁ ὁμιλητής εἶχε ὁ ἴδιος αἰσθανθεῖ μέ μεγάλη ἔνταση αὐτό πού ἔψαλλε. Ὅταν τελείωσε, ὁ Σουάμι Τζί τόν ρώτησε ἄν κατάλαβε τήν πλήρη ἔννοια τῶν στίχων πού μόλις εἶχε ἀπαγγείλει.

«Ὦ Ἅγιε ἄνθρωπε!» ἦταν ἡ ἀπάντηση, «ἄν εἶχα καταλάβει τήν ἀληθινή τους σημασία, γιατί τότε νά περιπλανιέμαι χαμένος κατ' αὐτόν τόν τρόπο;»

Καί καθώς ἔλεγε αὐτά τά λόγια καί ξαναθυμήθηκε τά ἐκτενή του ταξίδια καί τίς πολλές ἀντιξοότητες πού εἶχε, τά μάτια τοῦ Τζαϊμάλ Σίνγκ γέμισαν δάκρυα πού σιωπηλά ξεχείλησαν.

Ὁ Σουάμι Τζί ἔβαλε τό χέρι του μέ τρυφερότητα πάνω στήν πλάτη τοῦ νέου καί τόν ἐνεθάρρυνε. «Νά εἶσαι εὔθυμος», εἶπε, «εἴμαστε παλιοί φίλοι καί δέν ὑπάρχει λόγος νά ἀνησυχεῖς». Μετά παίρνοντας τόν ὕμνο πού μόλις εἶχε ἀπαγγελθεῖ, ἐξήγησε ἐκτενῶς τήν πνευματική του ἔννοια, μιλώντας λεπτομερῶς γιά τήν προσωπική προσπάθεια καί τή θεία χάρη πού εἶναι οὐσιαστικά γιά τή σωτηρία τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς.

Τό ἄλλο πρωί ὁ Σουάμι Τζί ἐπανέλαβε ξανά τήν ὁμιλία του πάνω στό Τζάπ Τζί. Ὅταν τελείωσε, γύρισε πρός τόν Τζαϊμάλ Σίνγκ καί εἶπε: «Ἄν ἔχεις τίποτα ἀμφιβολίες ἤ ἐρωτήσεις γιατί νά μή τίς διασαφηνίσουμε τώρα; Πές ὅλα ὅσα ἔχεις στό μυαλό σου. Δέν εἶμαι παρά ἕνας ταπεινός ὑπηρέτης τοῦ Κυρίου, καί μπορεῖ κανείς νά πεῖ ὁτιδήποτε σέ ἕναν ὑπηρέτη — ὁτιδήποτε — ὑψηλό ἤ χαμηλό· μή φοβᾶσαι, ἀλλά μίλησε εἰλικρινά. Θά εἶμαι πολύ εὐτυχής νά σέ βοηθήσω γιατί τό θεωρῶ ὡς ἐξυπηρέτησή μου πρός τό Διδάσκαλό μου».

Ἀργότερα τό ἴδιο ἀπόγευμα ὁ Σουάμι Τζί ζήτησε ξανά ἀπό τόν Τζαϊμάλ νά ἀπαγγείλει ἕναν ὕμνο ἀπό τίς γραφές τῶν Σίκχ, καί ὁ νέος Σίκχ ἄρχισε νά ψάλλει.

> *Ἡ Δημιουργία καί ἡ διάλυση προξενοῦνται ἀπό τόν Σάμπτ καί ἡ δημιουργία ξαναέρχεται σέ ὕπαρξη ἀπό τόν Σάμπτ.*
>
> **ΡΑΓΚ ΜΑΓΚΧ Μ3**

Ἡ ἀπογευματινή ὁμιλία ἦταν πάνω σ' αὐτόν τόν ὕμνο, καί ὁ Διδάσκαλος μίλησε ἐκτενῶς γιά τό θέμα τοῦ Σάμπτ ἤ Νάαμ, ἀπαντώντας τή μιά μετά τήν ἄλλη ὅλες τίς ἐρωτήσεις πού εἶχε ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ στό νοῦ του πάνω σ' αὐτό τό θέμα καί τίς ὁποῖες δέν εἶχε ἀκόμα προφέρει. Ἔδειξε πώς ὁ Λόγος ἦταν ἡ πρωταρχική αἰτία τῆς δημιουργίας καθώς καί τῆς διαλύσής της· πῶς αὐτός ἦταν συγχρόνως ὁ μεσάζων τοῦ Παντοδύναμου Ἀπόλυτου καί τό ἴδιο τό Ἀπόλυτο. Χωρίς τή δύναμή του τίποτα δέν δημιουργεῖτο καί μόνο ὅταν ἐρχόταν σέ ἐπαφή μέ αὐτόν μποροῦσε κανείς νά φτάσει πίσω στό οὐράνιο σπίτι του.

Ὅταν ἔφυγαν ὅλοι καί ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ ἔμεινε μόνος μέ τόν Σουάμι Τζί, πῆγε πιό κοντά του καί ἄρχισε νά ρωτᾶ τόν Ἅγιο γιά τό δρόμο πρός τή σωτηρία. Ἦταν πεπεισμένος πώς ὁ σοφός τῆς Ἄγκρα ἦταν ἕνας ἀληθινός Διδάσκαλος, ἀλλά τό γεγονός ὅτι αὐτός δέν ἦταν Σίκχ καί κάπνιζε τή χούκα (τό ναργιλέ) τοῦ προξενοῦσε κάποια δυσφορία. Ἀλλά καθώς ὁ Σουάμι Τζί πῆρε τό θέμα τῆς σωτηρίας καί ἄρχισε

νά ἀποκαλύπτει πώς ὁ Σάμπτ ἦταν τό μόνο μέσο γιά τή *μούκτι* (σωτηρία), πώς ἡ ἐπαφή μέ αὐτόν μποροῦσε νά δοθεῖ μόνο ἀπό ἕναν *Πουράν Σάντ,* ἕναν τέλειο Διδάσκαλο, πώς ὁ ἄνθρωπος χωρίς αὐτόν δέν μποροῦσε νά διαφύγει τελείως ἀπό τά δίχτυα τῆς Μάγια, καί πώς ἡ ἄσκησή του καί ἡ κατοχή του ἦταν μέσα στά ὅρια τῆς δυνατότητας ὅλων, ἄσχετα μέ τίς διαφορές τους στήν αἵρεση καί στίς συνήθειες, οἱ ἀμφιβολίες τοῦ Τζαϊμάλ διαλύθηκαν καί παρακάλεσε νά τοῦ δοθεῖ μύηση. Ὁ Σουάμι Τζί τότε ἄρχισε νά τόν ἐκπαιδεύει στή θεωρία καί τήν ἄσκηση τῆς Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα, καί ὅταν οἱ καθοδηγήσεις τελείωσαν, ζητώντας ἀπό τόν νέο τῶν δεκαεπτά χρόνων νά καθίσει γιά διαλογισμό, ἔφυγε ἀπό τό δωμάτιο.

Μόλις ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ κάθισε γιά διαλογισμό, βυθίστηκε σέ σαμάντι. Ἡ νύχτα ἦρθε καί πέρασε, ἡ μέρα ἀνέτειλε, ἀλλά αὐτός ἐξακολουθοῦσε νά παραμένει ἀκίνητος, βυθισμένος στήν ἐσωτερική μακαριότητα πού εἶχε ἀνακαλύψει. Μιά ἄλλη μέρα ξημέρωσε καί ἄφησε τή θέση της στή νύχτα, καί ἡ νύχτα ἀντικαταστάθηκε ἀπό μιά ἄλλη μέρα, καί ἀκόμα ὁ νέος καθόταν χαμένος ἀπό τόν κόσμο γύρω του. Ὅταν εἶχαν περάσει περίπου σαρανταοκτώ ὧρες κατ' αὐτόν τόν τρόπο, ὁ Σουάμι Τζί ρώτησε μερικούς ἀπό τούς μαθητές ἄν ἤξεραν πού εἶχε ἐξαφανιστεῖ ὁ ἐπισκέπτης ἀπό τό Παντζάμπ. «Τόν εἴδαμε πρίν δυό μέρες στό Σάτσανγκ», εἶπαν, «ἀλλά ἀπό τότε δέν τόν ξαναείδαμε». Ὁ Σουάμι Τζί χαμογέλασε καί πῆγε κατευθείαν στό μικρό δωμάτιο ὅπου εἶχε ἀφήσει τόν τελευταῖο του μαθητή καί στό ὁποῖο δέν εἶχε μπεῖ κανείς γιά δυό μέρες. Ἔβαλε τό χέρι του πάνω στό κεφάλι τοῦ Τζαϊμάλ Σίνγκ, καί ὅταν τοῦ τελευταίου ἡ ψυχή ξαναγύρισε στήν κανονική φυσική συνειδητότητα καί ἄνοιξε τά μάτια του, εἶδε τόν Γκουρού του νά τόν κοιτάζει. «Μήπως, παιδί μου, ἀμφιβάλεις ἀκόμη ἄν ὁ Διδάσκαλός σου εἶναι ἕνας ἀληθινός Σίκχ ἤ ὄχι;» ρώτησε μέ μάτια πού σπινθηροβολοῦσαν. Τό ἀγόρι ἐπιθυμοῦσε νά πέσει στά πόδια του ἀλλά ἡ παρατεταμένη γοητεία τοῦ σαμάντι εἶχε ἀφήσει τίς ἀρθρώσεις του μουδιασμένες καί ἀκίνητες. Ὁ Σουάμι Τζί

τοῦ εἶπε νά τρίψει τά πόδια του καί ὅταν ὁ Τζαϊμάλ μποροῦσε νά κινηθεῖ τόν ὁδήγησε ἔξω. Ἐκεῖ τοῦ ἔδωσε γάλα νά πιεῖ μέ τά ἴδια του τά χέρια καί κοιτώντας τον τρυφερά, εἶπε: «Καί σύ ἐπίσης θά κάνεις μιά μέρα τή δουλειά πού κάνω ἐγώ τώρα. Τό μονοπάτι μας δέν ἐνδιαφέρεται γιά τούς ἐξωτερικούς τύπους καί τελετουργικά καί ὁ καθένας μας πρέπει νά ζήσει σύμφωνα μέ τίς καλύτερες παραδόσεις τῆς κοινωνίας μέσα στήν ὁποία ὁ Κύριος εὐαρεστήθηκε νά μᾶς τοποθετήσει». Μετά ἄρχισε νά ἐπαινεῖ τά διδάγματα τοῦ Νανάκ καί τῶν Σίκχ Γκουροῦ, καί εἶπε πώς αὐτοί πού ἦταν ὀπαδοί τους χρειάζονταν πολύ λίγη καθοδήγηση. «Πάντοτε νά ἀκολουθεῖς τίς ἐντολές τοῦ Γκράνθ Σαχίμπ», συνέχισε. «Νά ἀπέχεις ἀπό τό κρέας καί τό πιοτό. Ποτέ νά μήν ἐξαρτιέσαι ἀπό τούς ἄλλους γιά τή συντήρησή σου ἀλλά νά ζεῖς μέ τήν ἐργασία τῶν δικῶν σου χεριῶν. Ὁτιδήποτε κερδίζεις νά τό μοιράζεσαι ἐλεύθερα μ' αὐτούς πού ἔχουν ἀνάγκη καί νά θυμᾶσαι νά ὑπηρετεῖς τούς ἄγιους καί τούς φτωχούς. Καί πάνω ἀπό ὅλα ποτέ νά μήν ὑπερηφανεύεσαι γιά τίς καλές σου πράξεις ἤ νά κρίνεις τίς πράξεις τῶν ἄλλων, ἀλλά νά ξέρεις πώς κάνεις λάθος, καί ποτέ νά μή ξεφεύγεις ἀπό τήν ἀρετή τῆς ἐσωτερικῆς ταπεινότητας».

Ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ ἄκουσε μέ προσοχή γεμάτη σεβασμό τή συμβουλή τοῦ Διδασκάλου του καί πάντοτε μετά προσπαθοῦσε νά διαπλάσει τόν ἑαυτό του σύμφωνα μέ αὐτή. Παρακολουθοῦσε μέ ἀφοσίωση τό καθημερινό Σάτσανγκ καί βοηθοῦσε μέ ὁποιοδήποτε τρόπο μποροῦσε. Ἡ περασμένη του ἐξάσκηση τόν εἶχε πειθαρχήσει καλά γιά τήν πνευματική του σάντνα καί ἀφοσιωνόταν ἀκούραστα στό Μπατζάν. Μέ τήν καθοδήγηση τοῦ Σουάμι Τζί καί μέ τήν ἀξιοσημείωτη ἐσωτερική του πρόοδο, τοῦ ἀποκαλύπτονταν καθημερινῶς καινούργια μυστήρια, τά μυστήρια γιά τά ὁποῖα ὁ Νανάκ, ὁ Καμπίρ καί ὁ Τούλσι εἶχαν τόσο ἐκστατικά ψάλλει.

Ἐκεῖνο τόν καιρό, γύρω στό 1855, ὁ Σουάμι Τζί δέν εἶχε πολλούς ὀπαδούς. Δέν εἶχε ἀκόμη ἀρχίσει νά δίνει δημόσιες ὁμιλίες καί περιόρισε τίς συγκεντρώσεις του σέ μικρά ἰδιαίτερα ἀκροατήρια στό σπίτι του στό Πάννι Γκάλι μετά πού

σταμάτησε τίς ὁμιλίες του στόν Μάϊ Θάν Γκουρντουάρα. Ἑπτά ἤ ὀκτώ ἀπό τούς μαθητές του ἦταν εἰδικά ἀφοσιωμένοι σ' αὐτόν καί συνεχῶς ζητοῦσαν τή συντροφιά του καί ὑπῆρχε μεγάλη ἀγάπη καί ἁρμονία. Κάθε πρωί ὁ Διδάσκαλος ἔδινε μιά ἐμπνευσμένη ὁμιλία παραθέτοντας μπροστά στά μάτια τῶν ἀκροατῶν τούς πνευματικούς θησαυρούς πού ἦταν κρυμμένοι μέσα στό Γκράνθ Σαχίμπ ἤ στά γραπτά τοῦ Καμπίρ καί τῶν ἄλλων μεγάλων Ἁγίων. Μετά τό πρωινό Σάτσανγκ αὐτοί πού ἦταν παρόντες κάθονταν νά φᾶνε. Τό φαγητό ἦταν μαγειρεμένο ἀπό τή σύζυγο τοῦ Σουάμι Τζί, τή Σριμάτι Ναραΐν Ντέβι, τήν ὁποία μετά ὀνόμασαν Ράντχα Τζί ὡς ἔνδειξη δημόσιου σεβασμοῦ καί λατρείας· ἐνῶ ὁ Σουάμι Τζί προσέφερε ὁ ἴδιος τό φαγητό σέ ὅλους μέ γεμάτη ἀγάπη προσοχή πρός τόν καθένα. Τά ἀπογεύματα καί τά βράδια γινόταν συχνά ἀνεπίσημες συζητήσεις καί συνομιλίες καί πότε - πότε καί κανονικές ὁμιλίες.

Ἕνας μῆνας καί μισός πέρασε κατ' αὐτόν τόν τρόπο. Ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ ἦταν εὐτυχισμένος νά ζεῖ στά πόδια τοῦ φιλάνθρωπου Διδασκάλου του. Ἦταν τό ἔτος 1856, καί ἕνα τάγμα ἀπό Ἰνδούς στρατιῶτες πού ὑπαγόταν στήν Αγγλία, συμπεριλαμβάνοντας καί μερικούς Σίκχ, ἦταν ἐκείνη τήν ἐποχή σταθμευμένο στήν Ἄγκρα. Κατ' ἀπαίτηση τοῦ Σουάμι Τζί, ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ κατατάχθηκε ὡς νεοσύλλεκτος. Πήγαινε στήν πρωϊνή παράταξη καί ὅταν τελείωνε τά καθήκοντά του, ἔτρεχε στήν πόρτα τοῦ Γκουροῦ του. Ἐκεῖ καθόταν γιά διαλογισμό καί ξαναγύριζε στό κατάλυμά του στό στρατόπεδο τή νύχτα. Οἱ συνάδελφοί του στό στρατό συχνά τόν ρωτοῦσαν ποῦ περνοῦσε τόσον πολύ ἀπό τό χρόνο του. Ὅταν τούς εἶπε γιά τό μεγαλεῖο τοῦ Σουάμι Τζί, μερικοί ἀπό τούς Σίκχ φίλους του θέλησαν νά δοῦν τόν ἐπιφανή Ἅγιο καί μιά μέρα συνοδευόμενος ἀπό ἕξι ἀπό αὐτούς ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ ξεκίνησε γιά τό Πάννι Γκάλι.

Ὁ Σουάμι Τζί μιλοῦσε πάνω σέ κάποιο ὕμνο ἀπό τό Γκράνθ Σαχίμπ ὅταν ἔφτασε ἡ ὁμάδα ἀπό τό στρατόπεδο. Ὁ Τσάτσα Παρτάπ Σίνγκ εἶπε ἀστειευόμενος πώς τό Παντζάμπ κυριαρχοῦσε ἐκείνη τήν ἡμέρα στό Σάτσανγκ. Ὁ

Σουάμι Τζί γύρισε πρός αὐτόν καί εἶπε: «Ὁ λαός ἐκείνης τῆς χώρας ἔχει δικαίωμα στά πνευματικά πλούτη γιά τά ὁποῖα μιλῶ περισσότερο ἀπό ὅλους. Ποιός μπορεῖ ποτέ νά ἀποδώσει τή σωστή δόξα στό Παντζάμπ πού γέννησε μιά ψυχή ὅπως τόν Νανάκ; Αὐτός πάνω ἀπ' ὅλα μᾶς δίδαξε πώς ἡ σωτηρία δέν βρίσκεται στήν εἰδωλολατρεία ἤ στά τελετουργικά καί ἐνῶ ἐμεῖς σ' αὐτά τά μέρη εἴμαστε ἀκόμη δοσμένοι στίς τελετές καί στήν εἰδωλολατρεία, ἀδιάφοροι πρός τό μήνυμα τοῦ Καμπίρ καί τοῦ Νανάκ, οἱ ψυχές τοῦ Παντζάμπ εἶναι ἀπελευθερωμένες ἀπό τέτοια δεινά καί δέν χρειάζονται παρά μόνο μιά σπίθα γιά νά γίνουν ὁλοκαύτωμα. Σημειῶστε τά λόγια μου γιατί ἀξίζουν νά τά θυμᾶστε: τό δῶρο πού ἔδωσε σέ μένα ὁ Κύριος θά ἀνθίσει μιά μέρα στίς πεδιάδες τοῦ Παντζάμπ». Μετά γυρίζοντας πρός τούς ἐπισκέπτες του, τούς καλωσόρισε, τούς περιποιήθηκε ὅσο καλύτερα μποροῦσε, παρακάλεσε τόν ἀρχηγό τους τόν Τζαϊμάλ Σίνγκ νά εἶναι τακτικός στά στρατιωτικά του καθήκοντα καί ὅταν ἦρθε ἡ ὥρα νά φύγουν, τούς εὐχήθηκε καλό κατευόδιο.

Τά ἐλαφριά στρατιωτικά καθήκοντα ἄφηναν στόν Τζαϊμάλ Σίνγκ ἀρκετό χρόνο γιά διαλογισμό. Ἄν δέν εἶχε νυχτερινά καθήκοντα σηκωνόταν στίς 2 π.μ., λουζόταν καί καθόταν γιά διαλογισμό. Στή διάρκεια τῆς ἡμέρας, μόλις ἡ παρέλαση καί τά ἄλλα συνηθισμένα καθήκοντα τελείωναν, ἀπασχολεῖτο κατά τόν ἴδιο τρόπο ἤ ἔτρεχε στό σπίτι τοῦ Σουάμι Τζί. Ἦταν γνωστός πώς δέν ἔχανε οὔτε μιά στιγμή σέ διασκεδάσεις πού ἦταν συνηθισμένες μεταξύ τῶν ἄλλων στρατιωτῶν. Ἐπισκεπτόταν τό Πάννι Γκάλι πολύ συστηματικά, καί συχνά ἦταν ὁ *πάθι* ἤ ὁ ἐκφωνητής τοῦ Σουάμι Τζί καί πολλοί ἀπό τούς φίλους του, ἐξαιτίας τῆς ἀφοσίωσής του σ' αὐτόν ἔγιναν μαθητές τοῦ Διδασκάλου του. Ἡ ζωή ἦταν εἰρηνική καί εὐτυχισμένη καί ἔφερνε σταθερά καρπό. Ἀλλά ἔφτασε μιά μέρα κατά τήν ὁποία τό τάγμα διατάχτηκε νά φύγει ἀπό τήν Ἄγκρα. Μέ βαριά καρδιά, ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ συνάντησε τό Διδάσκαλό του καί λυπημένος τοῦ διηγήθηκε τά νέα. «Ὦ. Κύριε!» εἶπε, «πόσο ἐπιθυμῶ νά ἀπολαύσω τίς

εὐλογίες τοῦ Σάτσανγκ λίγο ἀκόμα διάστημα». Ὁ Σουάμι Τζί χαμογέλασε καί ἀπάντησε: «Καλά, ἄς περιμένουμε νά δοῦμε τό Θέλημα τοῦ Κυρίου». Τήν ἄλλη μέρα καινούργιες διαταγές ἔφτασαν ἀκυρώνοντας τήν ἀναχώρηση τοῦ τάγματος.

Ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ ἔκανε γρήγορη ἐσωτερική πρόοδο. Συχνά ἔλεγε στόν Σουάμι Τζί γιά τίς διάφορες πνευματικές του ἐμπειρίες καί ὁ Γκουρού του ἦταν εὐχαριστημένος μέ τήν πρόοδό του. Μιά φορά ὅταν τοῦ εἶπε γιά τήν εἴσοδό του στό Ντάσαμ Ντουάρ (τή Δέκατη Πόρτα — τό τρίτο μεγάλο στάδιο τῆς μυστικίστριας ψυχῆς) ἀλλά τήν ἀνικανότητά του νά περάσει πέρα ἀπό αὐτό, ὁ Σουάμι Τζί ἀναφώνησε: «Ἄ! αὐτό εἶναι πολύ νοητό. Ἔχουμε ἐργαστεῖ μαζί σ' αὐτήν τήν πνευματική ἐξερεύνηση καί προηγουμένως, καί στήν περασμένη σου ζωή ἔφτασες μέχρι τό τρίτο στάδιο. Σ' αὐτό ὀφείλεται ἡ εὐκολία τῆς προόδου σου ὡς ἐκεῖ καί ἡ μετέπειτα δυσκολία σου». Ἔδωσε ὅμως κουράγιο στό νεαρό μαθητή καί τόν ἐνθάρρυνε νά συνεχίσει τήν προσπάθειά του.

Ὅταν ὁ τελευταῖος ἀνάφερε μιά μέρα ὅτι εἶχε κάνει μιά ἀκόμη ὑψηλότερη ἄνοδο, ὁ Σουάμι Τζί εὐχαριστήθηκε πάρα πολύ καί δήλωσε μέ ἐνθουσιασμό: «Συνέχισε μ' αὐτόν τόν τρόπο καί γρήγορα θά εἶσαι ἕτοιμος νά βοηθήσεις καί ἄλλες ψυχές γιά τή σωτηρία. Γεννήθηκες γιά νά βοηθήσεις τήν ἀνθρωπότητα καί μεταξύ ἐσένα καί μένα δέν ὑπάρχει πραγματική διαφορά».

«Δέν εἶμαι ἄξιος μιᾶς τέτοιας τιμῆς. Ὤ! ἄφησέ με νά εἶμαι ταπεινά στά πόδια σου, μακριά ἀπό τά δηλητηριώδη δόντια τῆς ὑπερηφάνειας».

«Μή φοβᾶσαι, ἕνας ἀληθινός Ἅγιος δέν μπορεῖ ποτέ νά εἶναι ὑπερήφανος».

«Ὤ Κύριε! κράτησέ με στά πόδια σου, ὡς ὑπηρέτη τῶν ὑπηρετῶν τῶν Ἁγίων. Αὐτό εἶναι ὅλο πού ζητῶ».

«Σύ πράγματι θά ἔχεις τήν ὑπηρεσία ἑνός Ἁγίου: νά σώσεις τήν ἀνθρωπότητα, νά τή φέρεις στήν ἀλήθεια καί στήν πνευματική ἀπελευθέρωση. Τί εἶναι τό νά δώσει κανείς ἕνα ἑκατομμύριο ἀγελάδες γιά νά σώσει ἔστω καί μιά μόνο ψυχή;»

«Μπορεῖτε νά κάνετε ὅπως κρίνετε καλύτερα, ὅσο γιά μένα τό μόνο πού ξέρω πολύ καλά εἶναι ἡ ἀναξιότητά μου καί οἱ περιορισμοί μου».

Οἱ ἔξι μῆνες πού εἶχε πάρει ἀναβολή ἡ ἀναχώρηση τοῦ τάγματος εἶχαν περάσει καί ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ ἔπρεπε νά φύγει. Πῆρε ἄδεια γιά τίς τρεῖς τελευταῖες μέρες καί τίς πέρασε μέ τή συντροφιά τοῦ Διδασκάλου του. Ὅταν τελικά πλησίαζε ἡ ὥρα τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ δέν μποροῦσε πιά νά τό ἀντέξει:

«Ἡ καρδιά μου ραγίζει στή σκέψη πώς θά φύγω. Ἄν σεῖς τό θέλετε μπορῶ νά σβήσω τό ὄνομά μου ἀπό τόν κατάλογο τοῦ στρατοῦ».

Ἀλλά ὁ Σουάμι Τζί δέν ἤθελε νά ἀκούσει τέτοιο πράγμα. Κτίσε τήν ἀγάπη σου πάνω στόν Σάμπτ ἐσωτερικῶς. Αὐτός εἶναι ὁ πραγματικός σου Γκουρού καί εἶναι πάντα στό πλευρό σου. Ὅλα τά ἄλλα εἶναι παροδικά καί πρέπει νά μείνουν πίσω. Πρέπει νά κερδίζεις αὐτά πού σοῦ χρειάζονται γιά νά ζήσεις γιατί ἄν ἐξαρτᾶσαι ἀπό τόν κόπο τῶν ἄλλων πρέπει νά πληρώσεις γι' αὐτό μέ τήν εἰρήνη τοῦ νοῦ σου καί ἡ κατανόησή σου θά θολώσει. Ἄν πρέπει νά ἐργάζεσαι τότε γιατί νά ἀφήσεις τόν στρατό;»

Ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ δέν εἶχε ἄλλη ἐκλογή παρά νά σκύψει μπροστά στήν ἀνώτερη σοφία του Διδασκάλου του. Τήν ἡμέρα πού ἔφευγε, ὁ Σουάμι Τζί μίλησε γιά τή φύση τῆς Ἁγιότητας καί τή συμπεριφορά τῶν Ἁγίων. Διηγήθηκε ἀνέκδοτα τῆς μεγάλης τους ταπεινοφροσύνης καί, ὅταν τόν ἀποχαιρετοῦσε, εἶπε: «Τό τάγμα σου τώρα φεύγει. Ἄν ποτέ συναντήσεις ἕναν ἀληθινό ἀναζητητή, βάλε τον στό ἐσωτερικό μονοπάτι, ἀλλά νά θυμᾶσαι πάντα πώς εἶσαι μόνο ἕνα ταπεινό ἐργαλεῖο τῶν Ἁγίων». Τά μάτια τοῦ νεαροῦ στρατιώτη γέμισαν δάκρυα καθώς ἔπεσε στά πόδια τοῦ Γκουροῦ του καί τόν ἀποχαιρέτησε.

Ὁ Στρατιώτης Ἅγιος

Ἀπό τήν Ἄγκρα τό τάγμα μεταφέρθηκε στό Δελχί. Ὁ

Τζαϊμάλ Σίνγκ, στερημένος τῆς συντροφιᾶς τοῦ Διδασκάλου του, ἄρχισε νά ψάχνει γιά κάποιον ἀναζητητή τῆς πνευματικότητας μέ τόν ὁποῖο νά μπορεῖ νά κάνει συντροφιά. Γρήγορα ἀνακάλυψε κάποιον Μπάμπα Κάραμ Σίνγκ, ἐπίσης στό στρατό, ὁ ὁποῖος ἦταν ἕνας μεγάλος λάτρης τοῦ Κυρίου. Ἄρχισε νά τόν ἐπισκέπτεται συχνά καί καθόταν στόν στρατώνα του ἀπολαμβάνοντας τή συντροφιά του. Ὅταν μιά μέρα ὁ Μπάμπα Κάραμ Σίνγκ ρώτησε τόν Τζαϊμάλ Σίνγκ τί τόν τραβοῦσε νά πηγαίνει ἐκεῖ, αὐτός πολύ ἁπλά ἀπάντησε: «Ἔρχομαι ἐδῶ γιατί ἀπό τήν παιδική μου ἡλικία ἀγαποῦσα νά κάθομαι στά πόδια τῶν λατρῶν τοῦ Κυρίου». Ὁ Μπάμπα Κάραμ Σίνγκ ἦταν ἐνθουσιασμένος πού βρῆκε ἕνα συνάδελφο πνεῦμα τόσο νέο στά χρόνια, καί ἐπακολούθησε μιά ζωηρή συζήτηση πάνω στή πνευματικότητα· καί βρέθηκε πώς ὁ Μπάμπα Κάραμ Σίνγκ,ὅπως ὁ Μπάμπα Μπαλάκ Σίνγκ τοῦ Χάζρο, πῆρε κατά λάθος τό ρυθμό τῶν πράνα γιά τήν ἀρχή τοῦ Νάαμ πού ὑμνεῖται μέσα στό Γκράνθ Σαχίμπ. Ὁ νεαρός στρατιώτης, πού ἀκόμα δέν εἶχε ἐνηλικιωθεῖ, ἄρχισε μέ μεγάλη ταπεινότητα νά διορθώνει τό λάθος του. Ἀνάφερε σχετικά ἐδάφια ἀπό τίς γραφές τῶν Σίκχ γιά νά δείξει πώς ὁ Θεῖος Σάμπτ εἶναι ἡ πρωταρχική ἐνέργεια πού ζωογονεῖ τά πάντα ἀκόμα καί τήν πράνα, ἀλλά δέν πρέπει νά ταυτίζεται μέ τήν πράνα. Ἐπέμενε στό γεγονός ὅτι ὅλοι οἱ μεγάλοι ἐξηγητές τοῦ Σάντ Μάτ ἤ τοῦ Μονοπατιοῦ τῶν Διδασκάλων εἶχαν καθαρά καί μέ σαφήνεια δηλώσει πώς στήν ἐποχή μας ἡ πραναγιάμα καί οἱ ἄλλες τέτοιου εἴδους ἀσκήσεις δέν μποροῦν νά φέρουν ἐσωτερική ἀπελευθέρωση. Μετά μίλησε γιά τό μεγάλο του δάσκαλο τῆς Ἄγκρα καί γιά τά ἐμπνευσμένα διδάγματά του, καί βοήθησε τόν Μπάμπα Κάραμ Σίνγκ νά πάει στό ὀρθό μονοπάτι τοῦ Θεοῦ.

Μετά τή μεγάλη Ἀνταρσία τοῦ 1857, τό τάγμα στό ὁποῖο ὑπηρετοῦσε ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ ἀπολύθηκε. Δέν εἶχε συναντήσει τήν οἰκογένειά του γιά πολύ καιρό καί πῆγε κατευθεῖαν στό σπίτι του. Ξανά ἡ χαρά τῆς μητέρας του ὅταν τόν εἶδε δέν εἶχε ὅρια. Ἀλλά δέν προοριζόταν νά μείνει μαζί της γιά πολύ. Μαθαίνοντας τά νέα ὅτι τό 24ο Τάγμα τῶν Σίκχ

εἶχε σχηματίσει στό Πεσχαουάρ ἀποχαιρέτησε τήν οἰκογένειά του καί πῆγε νά καταταχθεῖ. Μετά πού παράμεινε ἕνα χρονικό διάστημα στήν Ἐπαρχία τῶν Βορειοδυτικῶν Συνόρων, τό τάγμα μεταφέρθηκε, τόν Ἰανουάριο τοῦ 1858 στήν Ἀμπάλα. Τόν Σεπτέμβριο τοῦ ἑπόμενου χρόνου μεταφέρθηκε στό Σαγκάρ, μιά πόλη στίς ὄχθες μιᾶς μεγάλης λίμνης στήν κεντρική Ἰνδία. Τώρα πιά οἱ στρατιῶτες συνάδελφοι τοῦ Τζαϊμάλ Σίνγκ εἶχαν συνηθίσει τήν αὐστηρή πνευματική του πειθαρχία· ἀλλά κατά τίς μέρες πού τό τάγμα ἦταν σέ πορεία, μέ ἔκπληξη τόν ἔβλεπαν νά σκάβει ἕνα μικρό ὑπόγειο λάκκο στόν ὁποῖο μετά μποροῦσε νά καθίσει σέ μιά λίγο πλαγιαστή στάση, μέ τήν πλάτη του ἀκουμπισμένη στό γήινο τοίχωμα, καί νά περνᾶ ὁλόκληρη τή νύχτα σέ διαλογισμό.

Ἐνῶ ἦταν σταθμευμένοι στό Σαγκάρ, ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ παρακάλεσε μιά νύχτα τόν Σουάμι Τζί στό διαλογισμό του, τό τάγμα νά μεταφερθεῖ μετά στήν Ἄγκρα ἔστι ὥστε νά μπορεῖ νά ἔχει τό ὄφελος τοῦ νά καθίσει στά ἱερά πόδια του. Ἕνας ἄνθρωπος μέ Θεογνωσία μπορεῖ νά κάνει παράξενα θαύματα, καθώς εἶναι ἕνα μέ τό Θέλημα τοῦ Θεοῦ· καί ἡ ἀγάπη τοῦ Γκουροῦ γιά ἕναν ἀληθινό μαθητή εἶναι τόσο μεγάλη πού δέν τοῦ ἀρνεῖται τίποτα[3]. Ἡ παράκληση τοῦ Τζαϊμάλ Σίνγκ εἰσακούστηκε· καί τό ἑπόμενο πρωΐ εἶπε στό συνάδελφό του καί ἀφοσιωμένο του θαυμαστή Μπχάγκουαν Σίνγκ ὅτι, ὅταν ξανά τό τάγμα θά μεταφερόταν θά με-

3) Ὅ,τι δέν μποροῦμε νά ἐξηγήσουμε μέ τούς ὅρους πού γνωρίζουμε, κανονικά τό ὀνομάζουμε ὡς «θαῦμα». Ἔτσι οἱ πρῶτοι μάρτυρες τῶν σιδηροδρόμων θεωροῦσαν αὐτό πού ἔβλεπαν ὡς θαυμαστό· ὅμως σήμερα δύσκολο θά τό θεωροῦσε κανείς ἔτσι. Μέ τόν ἴδιο τρόπο, αὐτός πού κατέχει τήν ἐσωτερική Ἐπιστήμη ξέρει πῶς αὐτά πού ὁ κόσμος παίρνει ὡς θαύματα δέν εἶναι θαύματα, ἀλλά εἶναι βασισμένα στούς ἀνώτερους νόμους τῆς δημιουργίας, πού εἶναι ἐφικτή μόνο στούς ἐπιστήμονες τοῦ Πνεύματος πού ἔχουν ἐξερευνήσει τά μυστήρια τοῦ ἐσωτερικοῦ Μονοπατιοῦ. Δεῖτε πάνω σ' αὐτό τό θέμα τό κεφάλαιο: «Ὁ Νόμος τῶν Θαυμάτων», στήν «*Αὐτοβιογραφία ἑνός Γιόγκι*» ἀπό τόν Παραμχάνσα Γιογκανάντα.

τατίθετο στήν Ἄγκρα. Ἐκείνη τή στιγμή ὁ Μπχάγκουαν Σίνγκ, δέν πρόσεξε τί εἶχε εἰπωθεῖ, ἀλλά ὅταν ἦρθαν τά νέα γιά τόν τόπο τῆς ἑπόμενης στρατοπέδευσης, ἡ ἱστορία τοῦ προφήτη στρατιώτη διαδόθηκε μέσα στό τάγμα σάν ἀστραπή.

Ἡ διαταγή γιά νά μετακινηθοῦν στήν Ἄγκρα δέν εἶχε ἀκόμη φτάσει ὅταν ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ ζήτησε τή ἐτήσια ἄδειά του. Ἡ ἄδεια τοῦ δόθηκε ἀλλά ὅταν ἔδωσε ἀναφορά πρίν φύγει, ὁ ἀνώτερός του τόν πληροφόρησε πώς ὅταν θά ἐπέστρεφε θά ἔπρεπε νά πάει στήν Ἄγκρα καί ὄχι στό Σαγκάρ. Ὁ Ἰνδός στρατιώτης συνεπάρθηκε τόσο πολύ ἀπό τά νέα πού ἀντί νά πάει σπίτι του πῆγε κατευθεῖαν στήν Ἄγκρα. Ὁ Σουάμι Τζί τόν ὑποδέχτηκε μέ μεγάλη στοργή καί ἡ Ράντα Τζί ἑτοίμασε χαλβά είδικά γιά τό γεγονός. Ὁ μεγάλος Γκουρού τόν θεωροῦσε ὡς ἕναν *πουράν Γκουρμούκ,* ἕναν ἀληθινό μαθητή, καί τοῦ ἀπάγγειλε μερικά ἀπό τά ποιήματα μυστικισμοῦ πού εἶχε συνθέσει κατά τήν ἀπουσία τοῦ Τζαϊμάλ Σίνγκ ἀπό τήν Ἄγκρα καί πού ἀργότερα συλλέχθηκαν ἀπό τόν Ράι Σαλιγκράμ Τζί, ἕναν ἄλλο ἀξιοσημείωτο καί διακεκριμένο μαθητή, μαζί μέ πολλές ἀπό τίς δικές του συνθέσεις, στόν τόμο πού ἔχει τίτλο *Σάρ Μπατσάν.* Ἕνας ἀπό τούς στίχους πού διάβασε ἀναφερόταν κατευθεῖαν στό μαθητή του:

Αὐτή ἡ μουσική ρέει ἀπό ἕνα ὑπερβατικό ἐπίπεδο ἐσωτερικῶς καί τήν ἔχει πιάσει ἕνας στρατιώτης Ἅγιος.

ΣΑΡ ΜΠΑΤΣΑΝ ΣΑΜΠΤ 9 (σελ.94)

Ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ περνοῦσε τόν περισσότερο χρόνο του μέ τό Διδάσκαλο. Παρευρισκόταν στό Σάτσανγκ τακτικά καί συχνά ἔψαλλε τούς στίχους πάνω στούς ὁποίους ὁ Σουάμι Τζί μιλοῦσε. Στό μεταξύ τό 24ο Τάγμα τῶν Σίκχ μεταφέρθηκε στήν πόλη, ἀλλά ἐκεῖνος ἐξακολουθοῦσε νά μένει στό Πάννι Γκάλι γιατί εἶχε ἀκόμη λίγες μέρες ἄδειας. Μιά νύχτα ὁ Σουάμι Τζί τοῦ ζήτησε νά μεταφέρει μερικά σεντόνια καί ροῦχα καί νά τόν συνοδέψει σέ μιά φτωχογειτονιά. Ἐκεῖ μοίρασε ὁ ἴδιος προσωπικά σ' αὐτούς πού εἶχαν ἀνάγκη, ἀνάλογα μέ τήν ἀνάγκη τοῦ καθενός, τά δῶρα πού εἶχε

φέρει γι' αὐτούς. Αὐτοί πού τά ἔπαιρναν ἦταν γεμάτοι εὐγνωμοσύνη καί μέ ἐνθουσιασμό εὐχαριστοῦσαν καί εὐλογοῦσαν τό μεγαλόψυχο ξένο. Ἀλλά ὁ Σουάμι Τζί δέν ἦταν ὁ ἄνθρωπος πού ἔπαιρνε τόν ἔπαινο πάνω του ἀκόμη καί ἄν σωστά τόν δικαιοῦτο, «Ὤ», ἀναφώνησε σ' αὐτούς πού μαζεύτηκαν γύρω του, «μή μέ φορτώνετε ἔτσι μέ εὐχαριστίες. Δέν εἶμαι παρά ἕνας μεσάζοντας τοῦ γενναιόδωρου Διδασκάλου μου. Σ' αὐτόν ὀφείλεται ὅλος ὁ ἔπαινος».

Ὅταν τελείωσε ἡ νυχτερινή ἀποστολή, ὁ μεγάλος δάσκαλος γύρισε πρός τό μαθητή του καί εἶπε: «Τζαϊμάλ, γιέ μου, πάντα νά ἐξυπηρετεῖς τούς φτωχούς μ' αὐτόν τόν τρόπο, χωρίς ποτέ νά ἀπαιτεῖς τίποτα ὡς ὠφειλή σέ σένα».

Ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ ἐπέστρεψε στή στρατιωτική του ὑπηρεσία ὅταν τελείωσε ἡ ἄδειά του τῆς χρονιᾶς. Ἀλλά τό ἔθεσε ὡς κανόνα νά μή χάσει καμιά εὐκαιρία γιά νά ἐπισκεφτεῖ τό Διδάσκαλό του. Συχνά ἔφτανε στό Πάννι Γκάλι τό μεσημέρι καί ἔμενε ὥς ἀργά τό βράδυ. Μιά μέρα ἀπορροφημένος στό Σάτσανγκ καί στό Μπατζάν, ξέχασε τελείως πώς ἦταν σέ ὑπηρεσία τή νύχτα. Ἦταν νωρίς τό πρωί ὅταν ἔφτασε στό στρατόπεδο καί πῆγε κατευθεῖαν στό συνάδελφό του.

«Τελείωσες τήν ὑπηρεσία σου; ρώτησε ὁ Μπχάγκουαν Σίνγκ.

«Γιατί, ἤμουν σέ ὑπηρεσία χθές τή νύχτα;» τόλμησε νά πεῖ ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ.

«Ἀστειεύεσαι; Σάν νά μήν σέ εἶδα πού βγῆκες ἔξω χθές τή νύχτα ντυμένος γιά ὑπηρεσία!»

Ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ δέν ἀπάντησε ξανά. Συλλογιζόταν τήν ἀνελλιπή φροντίδα τοῦ Διδασκάλου του διερωτώμενος μέ ἀπορία τί ἀκριβῶς εἶχε συμβεῖ. Ἄν εἶχε ἀκόμη καμιά ἀμφιβολία γιά τό θαῦμα, σύντομα διαλύθηκε Ὁ ἀνώτερός του Χαβιλντάρ (λοχίας) συναντώντας τον λίγο μετά, ἀνάφερε ἐπίσης γιά τή νυχτερινή του ὑπηρεσία καί ὅτι ἡ παρουσία του εἶχε σημειωθεῖ ὅπως ἔπρεπε στό νυχτερινό κατάλογο. Μόλις μπόρεσε νά φύγει, ἔτρεξε στό Πάννι Γκάλι καί ἔπεσε στά πόδια τοῦ Διδασκάλου του: «Πόσο λίγο ἀξίζουμε ἐμεῖς οἱ ἁμαρτωλοί θνητοί τή χάρη πού μᾶς ρίχνεις βροχηδόν!»

ἀνεφώνησε, καί διηγήθηκε τά παράξενα συμβάντα τῆς περασμένης νύχτας.

«Ἐλπίζω νά μή μίλησες γι' αὐτά σέ κανέναν ἀπό τούς φίλους σου τοῦ στρατοῦ».

«Κύριε, εἶχα μείνει ἄλαλος καί δέν μποροῦσα νά ἀρθρώσω λέξη».

«Θαυμάσια! Θαυμάσια! Τώρα κράτησέ το γιά σένα. Καί πρόσεξε ἄν κανένα τέτοιου εἴδους πράγμα συμβεῖ στό μέλλον, θυμήσου νά κρατηθεῖς καί νά μήν τό κάνεις δημόσιο θέμα».

Αὐτό τό θαῦμα ξαναεπαναλήφθηκε σέ μιά παρόμοια περίπτωση ὄχι πολύ ἀργότερα.

Ὁ ἑνάμισης χρόνος πού τό 24ο τάγμα τῶν Σίκχ ἔμεινε στήν Ἄγκρα πέρασε σάν ἕνα εὐτυχισμένο ὄνειρο. Πρίν νά φύγει τό τάγμα, ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ πέρασε τρεῖς μέρες μέ τόν Σουάμι Τζί. Τήν τελευταία μέρα ὅταν ἔπρεπε νά τόν ἀποχαιρετήσει, ἔπεσε ταπεινά στά πόδια τοῦ Διδασκάλου του. Ὁ Σουάμι Τζί τόν σήκωσε ἀπό τά πόδια του, τόν ἔσφιξε στοργικά στήν ἀγκαλιά του καί εἶπε: «Δέν ὑπάρχει καμιά διαφορά μεταξύ μας γιατί μᾶς διαπερνᾶ τό ἴδιο ἡ δύναμη τοῦ Νάαμ».

Ἀπό τήν Ἄγκρα τό τάγμα προχώρησε στό Πεσχαουάρ καί ὅπως συμβαίνει στή ζωή τοῦ στρατοῦ, τό 24ο Τάγμα τῶν Σίκχ συνέχισε νά μετακινεῖται ἀπό τή μιά στρατιωτική βάση στήν ἄλλη κάθε δυό ἤ τρία χρόνια. Μεταξύ τῶν διαφόρων τόπων στούς ὁποίους στρατοπέδευσε οἱ πιό σπουδαῖοι ἦταν οἱ: Ραουαλπίντι, Ἀμποταμπάντ, Μιανμίρ κοντά στή Λαχώρη, καί Τζχάνσι. Ἐνῶ ἦταν στόν τελευταῖο σταθμό πού ἀναφέραμε ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ προβιβάστηκε στό ἀξίωμα ἑνός Ναΐκ.

Τόν Ὀκτώβριο, δυό χρόνια ἀργότερα, ἦταν ξανά στό δρόμο πρός τήν Ἄγκρα γιά νά περάσει τήν ἐτήσια ἄδειά του μέ τόν Γκουρού του. Ποιός μπορεῖ νά περιγράψει τή μακαριότητα πού δοκιμάζει κανείς στά πόδια ἑνός Θείου Δασκάλου! Ὁ χρόνος κύλησε προτοῦ μπορέσει νά τό συνειδητοποιήσει, ἡ μέρα τῆς ἀναχώρησης τοῦ Τζαϊμάλ Σίνγκ ἔφτασε.

Πῆγε στόν Σουάμι Τζί γιά νά πάρει τήν εὐλογία του καί νά τόν ἀποχαιρετίσει. «Αὐτή θά εἶναι ἡ τελευταία μας συνάντηση», εἶπε ὁ Διδάσκαλος. «Ἡ ἀποστολή μου στή γῆ ἔχει σχεδόν τελειώσει. Δέν χρειάζεται νά ἐπαναλάβω πώς σέ ἔχω μεταμορφώσει στό δικό μου πρότυπο καί εἶσαι τῆς ἴδιας μου τῆς οὐσίας». Ὅταν ὁ Τσάντα Σίνγκ, πού βρισκόταν ἐπίσης στό Πάννι Γκάλλι ἐκείνη τήν ἐποχή ἄκουσε πώς ὁ Σουάμι Τζί σκόπευε νά ἀφήσει τόν κόσμο σέ λίγο καιρό, ἀνεφώνησε: «Καί μεῖς τί θά ἀπογίνουμε;» καί τόν παρακάλεσε νά ἀφήσει κάποιον πίσω του γιά νά συνεχίσει τό ἔργο του στό Παντζάμπ. Ὁ Σουάμι Τζί χαμογέλασε καί ἀπάντησε: «Οἱ προσευχές σου ἔχουν ἤδη εἰσακουστεῖ ἀπό τόν Παντοδύναμο καί ὁ Τζαϊμάλ, στόν ὁποῖο ἔχω ἤδη δώσει τήν ἐξουσία νά μυεῖ, ἔχει ὁριστεῖ ὡς ἀντιπρόσωπος γιά τό ἔργο». Μετά γυρνώντας ξανά πρός τόν Τζαϊμάλ, εἶπε: «Βάζε ὅλους τούς ἀναζητητές πού ἔρχονται σέ σένα στό μονοπάτι τοῦ Νάαμ· ἀλλά πρόσεξε νά μένεις μακριά ἀπό αἱρέσεις καί πίστεις. Τό δικό μας εἶναι τό μονοπάτι τοῦ Νανάκ καί τοῦ Καμπίρ. Ὁποιοσδήποτε φλέγεται ἀπό πνευματικό ζῆλο, εἴτε ἀπό αὐτή τήν πίστη εἴτε ἀπό τήν ἄλλη, ἔχει δικαίωμα σ' αὐτό. Συνέχισε μέ ταπεινοφροσύνη καί ὁτιδήποτε κάνεις, κάνε το ὡς ἕνας ὑπηρέτης τῶν Ἁγίων». Μετά γύρισε πρός τήν Ράντα Τζί καί θέτοντας τό χέρι του στήν πλάτη τοῦ Τζαϊμάλ εἶπε: «Αὐτός εἶναι πράγματι ὁ Γκουρμούκ γιός μας», καί παίρνοντας ἕνα *σαπόρα* (ἕνα κάλυμμα τοῦ κεφαλιοῦ) τό χάρισε στοργικά ὡς δῶρο ἀποχαιρετισμοῦ στόν ἱκανό καί πιστό του μαθητή. Αὐτή ἡ μεγάλη ἀγάπη καί τιμή ἦταν πάρα πολλή γιά τόν ταπεινό Γκουρμούκ καί κατασυντριμμένος γέμισαν τά μάτια του δάκρυα. Ἡ καρδιά του ἦταν βαριά καθώς ἔφευγε, σκεπτόμενος γιά τό τέλος τῆς γήινης παραμονῆς τοῦ Διδασκάλου του, πού πλησίαζε, καί τό δύσκολο φορτίο πού εἶχε τεθεῖ πάνω στούς ὤμους του.

Ἀπό τήν Ἄγκρα, ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ ξαναγύρισε στό τάγμα του στό Τζχάνσι. Τό ὑπόλοιπο τῆς ἱστορίας του ὡς στρατιώτης εἶναι ἁπλό. Δέν εἶναι ἀνάγκη νά ἀπαριθμιστοῦν οἱ τόσες πολλές τοποθεσίες στίς ὁποῖες τό 24ο Τάγμα τῶν Σίκχ εἶχε

κατά καιρούς σταθμεύσει.

Ὁτιδήποτε καί ἄν συνέβαινε, ὁπουδήποτε καί ἄν πῆγε, ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ δέν ἄφησε τίποτε νά διακόψει τή ρουτίνα τῆς πνευματικῆς του σάντνα. Ὅπως ἕνας ἐραστής στήν παραφροσύνη τῆς ἀγάπης, ἦταν πάντοτε κεντρωμένος στή χαρά τῆς ἐσωτερικῆς ζωῆς. Ἀκόμη καί ὅταν τό τάγμα του ἦταν σέ δράση στά Βορειοδυτικά Σύνορα κατά τόν πόλεμο Ἀγγλίας καί Ἀφγανιστάν τό 1879, ἄφηνε τό στρατόπεδο τή νύχτα, πήγαινε στήν ἐρημιά, ἔσκαβε ἕνα λάκκο καί μέ τό ὅπλο του κάτω ἀπό τά γόνατά του, βυθιζόταν σέ διαλογισμό. Ἡ περίπολος τοῦ ἐχθροῦ συχνά τόν ἐπισήμαινε, ἀλλά βλέποντας τό φωτεινό του πρόσωπο συμπέρανε ὅτι δέν ἦταν κανένας συνηθισμένος στρατιώτης ἀλλά κάποιος μεγάλος φακίρης καί τόν ἄφηνε ἄθικτο. Πολλές φορές ὅταν σηκωνόταν ἀπό τήν σάντνα του, ἔσκυβαν μπροστά του σέ δεῖγμα σεβασμοῦ.

Καθώς ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ, πού ἦταν 18 χρόνων ὅταν πρωτομπῆκε στό στρατό στήν Ἄγκρα, γινόταν ἕνας ὥριμος ἄντρας καί πέρασε ἀπό τή νεότητα στή μέση ἡλικία, σιγά ἀλλά σταθερά, κέρδιζε τίς καρδιές ὅλων γύρω του. Στήν ἀρχή μερικοί ἀπό τούς συναδέρφους του μπορεῖ στά ἀστεῖα νά τόν ἔδιωξαν ὥς ἕνα ἀσήμαντο ἄνθρωπο πού δέν ἤξερε τήν τέχνη νά ἀπολαμβάνει τή ζωή, ἀλλά ἦταν ἀπορροφημένος στό διάβασμα τῶν γραφῶν καί σέ κοπιαστικές πνευματικές σάντνα. Ἀλλά καθώς τά χρόνια περνοῦσαν, συνειδητοποίησαν πώς εἶχαν μεταξύ τους ἕναν ὄχι κοινό θνητό. Ἡ προφητεία του πρός τόν Μπχάγκουαν Σίνγκ στό Σαγκάρ γιά τήν ἑπόμενη στάθμευση τοῦ τάγματός τους διάτρεξε σέ μεγάλο κύκλο καί τοῦ ἔφερε πολλούς θαυμαστές. Ἐνῶ ἦταν στρατοπεδευμένοι στό Τζαμρούντ κατά τόν πόλεμο τοῦ Ἀφγανιστάν, ὁ σύντροφός του Μπχάγκουαν Σίνγκ, πού εἶχε φύγει μέ μιά φρουρά, ξαφνικά ἔπεσε ἄρρωστος καί πέθανε. Ἀκριβῶς τή στιγμή πού τό πνεῦμα του ἄφηνε τό φυσικό του περίβλημα, ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ, πολλά μίλια μακριά, ἀπότομα ἀναφώνησε: «Καλά, καλά, ἐπιτέλους πέρασε».

Ὁ Ἴντερ Σίνγκ, πού εἶχε μπεῖ στό τάγμα στό Τζχάνσι καί

εἶχε ἀναπτύξει μιά βαθιά ἀφοσίωση γιά τόν σεβάσμιο μεγαλύτερό του, καί ἔγινε ὁ πρῶτος του μυημένος, καθόταν μαζί του. Ἐξεπλάγη πολύ μ' αὐτό τό δραματικό ξέσπασμα καί ρώτησε τό δάσκαλό του τί ἐσήμαινε. Ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ ἦταν ἀπρόθυμος νά ἐκμυστηρευτεῖ. «Γιατί σκοτίζεσαι γι' αὐτό πού δέ σέ ἀφορᾶ;» εἶπε, ἀλλά ὅταν ὁ Ἴντερ Σίγκ ἐπέμενε τοῦ εἶπε πώς ὁ Μπχάγκουαν Σίνγκ εἶχε πεθάνει. Ὁ νεαρός στρατιώτης σημείωσε τήν ὥρα καί τήν ἡμερομηνία καί ὅταν ἔφτασαν τά νέα γιά τό θάνατο τοῦ συναδέρφου του, βρῆκε πώς ἦταν σωστά.

Τέτοια παράξενα συμβάντα, δέν ἦταν σπάνια ὅταν ἐπρόκειτο γιά τόν Τζαϊμάλ Σίνγκ, καί μέ τό πέρασμα τοῦ χρόνου ἔγινε ἕνας θεσμός μέσα στό τάγμα. Ὅλοι τόν σέβονταν καί ἀκόμα καί οἱ Ἄγγλοι ἀξιωματικοί τοῦ εἶχαν μεγάλο σεβασμό ὀνομάζοντάς τον: «Κύριε Δέσποτα». Ὅλοι ὅσοι εἶχαν κλίση πρός τήν πνευματικότητα ζητοῦσαν τή συντροφιά του, καθώς καί αὐτοί πού ὑπόφεραν ἀπό κάποια ἐγκόσμια θλίψη. Ἔτσι, ὁ Σούμπενταρ Κχάρακ Σίνγκ, πού ἦταν παντρεμμένος ἐπί πολλά χρόνια χωρίς ἀποτέλεσμα, τόν παρακάλεσε γιά τήν εὐλογία νά ἀποκτήσει παιδί. Ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ εἶπε πώς δέν ἦταν προορισμένος νά ἔχει παιδί, ἀλλά ὅταν ὁ Κχαράκ Σίνγκ συνέχισε νά τόν πιέζει, ἡ προσευχή του εἰσακούστηκε. Τό παιδί γεννήθηκε, ἀλλά ὁ εὐτυχισμένος πατέρας παράλειψε νά δώσει ὡς φιλανθρωπία τό ποσό τῶν 500 ρουπίων τό ὁποῖο ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ τοῦ εἶχε αὐστηρά διατάξει νά μοιράσει. Ὄχι πολύ καιρό μετά, ὁ Σουμπεντάρ ἔπεσε βαριά ἄρρωστος. Φώναξαν τόν Τζαϊμάλ Σίνγκ, ἀλλά αὐτός εἶπε πώς ἦταν πολύ ἀργά τώρα καί τό κακό εἶχε ξεπεράσει κάθε γιατρειά. Λίγες μέρες ἀργότερα, ὁ Κχάρακ Σίνγκ πέθανε.

Ἦταν ἁπλῶς τυχαῖο ἤ ἦταν ἐξαιτίας τοῦ Τζαϊμάλ Σίνγκ πού τά μέλη τοῦ 24ου Τάγματος τῶν Σίκχ ἔδειχναν ἕνα ἐξαιρετικό ἐνδιαφέρον στά πνευματικά θέματα; Δέν εἶναι ἀσυνήθιστο φαινόμενο τό ὅτι οἱ ἀληθινά ἅγιοι ἄνθρωποι σκορποῦν μιά αὔρα εἰρήνης ὁπουδήποτε βρίσκονται, ἕλκοντας τούς λάτρες τοῦ Κυρίου πρός αὐτούς καί ἐπηρεάζοντας αὐτούς πού εἶναι γύρω τους. Αὐτό τό τάγμα ἔγινε γνωστό

γιά τή θρησκευτική κλίση του καί πολλοί σαντού τό ἐπισκέπτονταν ὁπουδήποτε στρατοπέδευε. Ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ ἦταν πάντοτε προσκαλεσμένος ὁποτεδήποτε ἕνας σαντού ἐπισκεπτόταν τό στρατόπεδο τοῦ τάγματος ἤ ὅταν κανένα ἀπό τά μέλη του πήγαινε νά τούς συναντήσει. Ὅταν κάποτε μερικοί ἀπό τούς νεαρούς Σίκχ στρατιῶτες ἔπρεπε νά βαπτισθοῦν στήν πίστη τους ὡς ἐνήλικες, ἀδίστακτα διάλεξαν νά διευθύνει τήν τελετή καί ἔδωσε μιά διαφωτιστική ὁμιλία πάνω στήν ἐσωτερική πνευματική σημασία τῶν τελετουργιῶν. Τίς ἀπαγγελίες του ἀπό τίς γραφές ἄρχισαν βαθμιαῖα νά τίς παρακολουθοῦν ὅλο καί περισσότεροι ἄνθρωποι καί τά τελευταῖα χρόνια ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ, πού ἦταν πολύ δημοφιλής καί τόν ὀνόμαζαν: «Μπάμπα Τζί», «Μπχάι Τζί», ἤ «Σάντ Σεπάχι» (Ἅγιο Στρατιώτη), συχνά μιλοῦσε σύντομα πάνω στήν ἀληθινή ἔννοια τῶν γραφῶν. Ἡ μαγνητική του προσωπικότητα, ὁ ἄμεμπτος χαρακτήρας του, ἡ πνευματική του κυριότητα καί ἡ αὐξάνουσα φήμη του βαθμιαῖα τράβηξαν γύρω του ἕνα μικρό κύκλο ἀπό πολύ ἀφοσιωμένους ὀπαδούς ἀπό τό τάγμα, ἄντρες ὅπως ὁ Ἴντερ Σίνγκ, ὁ Μπάγγα Σίνγκ, ὁ Μπχάγκουαν Σίνγκ, κ.τ.λ. πού ἦταν οἱ πρῶτοι πού μύησε.

Ἀλλά ἡ στρατιωτική καριέρα τοῦ Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ δέν ἦταν ἀξιοσημείωτη μόνο γιά τήν αὐστηρή του προσκόλληση σέ ἕνα ὑψηλό πνευματικό ἰδανικό, ἀλλά ἐπίσης καί γιά τήν ἐξίσου ἀξιοσημείωτη ἐκτέλεση στόν τομέα τῶν στρατιωτικῶν καθηκόντων. Ἀληθινός στοῦ Διδασκάλου του τήν ἐντολή, ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ ἦταν ὑπερβολικά τακτικός στήν ὑπηρεσιακή του ρουτίνα. Τίποτα δέν μποροῦσε νά τόν κρατήσει μακριά ἀπό τήν ἐργασία του ἐκτός, ἴσως, ἡ ἀπορρόφησή του στό Θεῖο, καί στίς περιπτώσεις αὐτές ὁ Σουάμι Τζί συμπλήρωνε τό κενό θαυματουργά. Ἦταν γνωστός γιά τήν τιμιότητά του καί τήν ἀμεροληψία του καί, ἄν καί ὁ ἴδιος ἦταν αὐστηρά χορτοφάγος, δέν δίστασε νά μοιράσει κρέας στούς συναδέρφους του ὡς ὑποχρεωμένος ἀπό τό καθῆκον του ὅταν τόν διέταξαν νά τό κάνει. Κάποτε ἕνας ἀξιωματικός ἰσχυρίστηκε πώς ἡ χορτοφαγική του διατροφή πιθανῶς νά

ἐλάττωνε τίς ἱκανότητές του ὡς στρατιώτη καί εἶπε πώς θά ἔπρεπε νά παίρνει τροφή ὄχι χορτοφαγική γιά νά ἀναπτύξει περισσότερη ἀντοχή καί μῦς. Ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ ἦταν ἀμετάπειστος καί προκαλοῦσε ὁποιουσδήποτε «ρωμαλέους κρεοφάγους» νά τόν ξεπεράσουν συναγωνιζόμενοι. Ἀργότερα τόν ρώτησαν νά ἐξηγήσει τήν αἰτία τῆς ἀποχῆς του, καί ἔδωσε μιά πλήρη ὁμιλία σέ ὁλόκληρο τό τάγμα ἀναπτύσσοντας ἐκτενῶς τίς αἰτίες γιά τίς ὁποῖες τό κρέας ἔπρεπε νά ἀποφεύγεται καί διαψεύδοντας τό λαϊκό μύθο πώς ἡ χορτοφαγική τροφή ὁπωσδήποτε στερεῖται ζωτικότητας. Ὁ κατάλογος τῆς ὑπηρεσίας του, πού κάλυπτε 34 χρόνια δραστήριας ὑπηρεσίας, ἀποδείχνει τήν ἀλήθεια τοῦ ἰσχυρισμοῦ του. Δέν ἀναγράφει οὔτε μία περίπτωση νοσοκομειακῆς περίθαλψης.

Ὅπως ὁ μεγάλος του Γκουρού, ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ ἦταν ἄμεμπτος καί στήν *σουάρθα* καί στήν *παρμάρθα* καί στά ἐγκόσμια καί στά θεῖα. Ἡ παραδειγματική του τακτικότητα, ἡ νηφαλιότητα καί τό θάρρος του, ἡ ἑτοιμότητά του νά ἐπωμιστεῖ εὐθύνες, καί ἡ τίμια ἐκτέλεση ὅλων τῶν καθηκόντων του, παρ' ὅλη του τή σιωπηλότητα καί τή διακριτικότητα, δέν περνοῦσαν ἀπαρατήρητα. Τόν Ἰανουάριο τοῦ 1869 τιμήθηκε μέ τό παράσημο τοῦ βαθμοῦ ἑνός Ναΐκ ἐνῶ ἦταν στό Τζχάνσι. Στό Μιανμίρ τήν ἴδια μέρα, τρία χρόνια μετά, ἔγινε Χαβιλντάρ· καί, ὅταν τό 24ο Τάγμα τῶν Σίκχ ἦταν στό Μουλτάν ἀπό τό 1880 γιά τρία χρόνια, ἔλαβε ἕνα δεύτερο παράσημο γιά ἀφοσιωμένη καί ἀξιέπαινη ὑπηρεσία. Ἀποσύρθηκε στίς 15 Αὐγούστου 1889, μετά ἀπό 34 ὁλόκληρα χρόνια πιστῆς καί ἔντιμης ὑπηρεσίας· καί ὅταν ἀποχαιρέτησε τό τάγμα του, οἱ καρδιές ὅλων ἦταν βαριές — τῶν νεωτέρων, τῶν συναδέρφων καί τῶν μεγαλυτέρων — γιατί ἔχαναν ὄχι ἁπλῶς καί μόνο ἕνα σταθερό, βαριά ἐργαζόμενο συνάδερφο, ἀλλά ἕνα φίλο, ἕνα δάσκαλο (δίδαξε Γκουρμούκι στούς ἀξιωματικούς) καί κάτι πολύ πιό σπάνιο, ἕναν ἀλάθητο καί ἐμψυχωτικό ἠθικό καί πνευματικό ὁδηγό.

Οἱ ἀφηγήσεις γιά τόν Μπάμπα Τζί πού ἄφησαν οἱ συνάδερφοί του τοῦ στρατοῦ καί ἄλλοι συμφωνοῦν γιά τό ὑπό-

λοιπο τῆς ζωῆς του καί τοῦ χαρακτήρα του. Διαβάζοντάς τες μαθαίνουμε γιά ἕναν ἄνθρωπο ὁ ὁποῖος, ἐνῶ ἦταν βυθισμένος στά Θεῖα μυστήρια, ὅμως δέν ἦταν χαμένος ἀπό τόν κόσμο. Ἕνας συνάδερφος στρατιώτης πού ἔτυχε νά εἶναι τοποθετημένος κάτω ἀπό τίς διαταγές του ἐνῶ ἦταν Χαβιλντάρ ἔμεινε ἔκπληκτος πού καί στά τρία χρόνια πού ἦταν μαζί δέν ἄκουσε οὔτε μία φορά νά ἔχει χάσει τήν ψυχραιμία του. Ἦταν πάντα γλυκομίλητος καί ἀπεῖχε ἀπό τήν τραχύτητα καί τή χυδαιότητα. Σέ ὅλη του τή ζωή παράμεινε αὐστηρά χορτοφάγος καί ἀπεῖχε αὐστηρά ἀπό τά οἰνοπνευματώδη. Καί σ' αὐτά μποροῦμε νά προσθέσουμε τήν αὐστηρή του *μπραχματσαρία,* γιατί ἔμεινε ἄγαμος ὅλα του τά χρόνια. Ἀφοσιωμένος στή λατρεία τοῦ Θεοῦ, δέν αἰσθάνθηκε ποτέ τήν ἀνάγκη νά παντρευτεῖ, καί ἀντιστάθηκε μέ ἀποφασιστικότητα σέ κάθε προσπάθεια πού ἔγινε γιά νά τόν δελεάσουν νά παντρευτεῖ. Ὅταν ὁ πιό μικρός ἀδερφός του Τζίουαν Σίνγκ κατατάχτηκε ἐπίσης στό στρατό καί ἐξέφρασε τήν ἐπιθυμία νά παντρευτεῖ, ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ δέν ἔφερε ἀντίρρηση, ἀλλά μόνο εἶπε: «Γιατί νά μπεῖς σ' αὐτόν τόν ἱστό τῆς ἀράχνης ὅταν ἡ οἰκογένειά μας δέν προορίζεται νά συνεχιστεῖ;» Ὁ Τζίουαν Σίνγκ παντρεύτηκε καί μετά ἕνα χρόνο γεννήθηκε ἕνα ἀγόρι πού σύντομα πέθανε, ἀκολουθούμενο ἀπό τή μητέρα του. Ὁ Ντάν Σίνγκ, ὁ δεύτερος ἀδερφός, πού φρόντιζε τό ἀγρόκτημα, καί αὐτός ἐπίσης δέν εἶχε ἀπογόνους, καί ἔτσι ἡ προφητεία τοῦ Τζαϊμάλ Σίνγκ ἐκπληρώθηκε.

Ἄλλα προτερήματα πού ἔκαναν τόν Τζαϊμάλ Σίνγκ νά ξεχωρίζει ἀπό τούς συνηθισμένους ἀνθρώπους συμπεριλάμβαναν μιά ἀνεξάντλητη ἱκανότητα γιά ἐξυπηρέτηση, φιλανθρωπία καί γενναιοδωρία. Ὅπως ὁ Σουάμι Τζί, συχνά μοίραζε ροῦχα καί ἄλλα ἀναγκαῖα πράγματα σ' αὐτούς πού εἶχαν ἀνάγκη καί στούς δυστυχισμένους. Δέν εἶχε κανένα ἐχθρό καί θεωροῦσε ὅλους ὡς φίλους του. Ἡ ἀγάπη του ὅμως κατευθυνόταν εἰδικά πρός τούς φτωχούς, καί ἀκόμα περισσότερο στούς σαντού καί στούς ἀφοσιωμένους στόν Κύριο. Ἐνῶ οἱ ἄλλοι τεμπέλιαζαν ἤ ἦταν ἀπασχολημένοι

στά σπόρ, ἐκεῖνος ἀναζητοῦσε τή συντροφιά τῶν ἀφοσιωμένων στόν Κύριο, καί ἐξυπηρετοῦσε τίς ἀνάγκες τους ἤ συζητοῦσε πνευματικά προβλήματα. Οὔτε κατά τή στρατιωτική του ζωή οὔτε ἀκόμα καί μετέπειτα δέν ξεχώριζε μεταξύ πίστης καί πίστης, ἀλλά συμπεριφερόταν σέ ὅλους — Μουσουλμάνους, Χριστιανούς, Σίκχ ἤ Ἰνδούς τό ἴδιο. Ἐνῶ ἦταν πάντα ἕτοιμος νά βοηθήσει ὑλικῶς καί πνευματικῶς, ἀπόφευγε πάντοτε τή δημοσιότητα. Ἀκόμη καί ὡς παιδί εἶχε γίνει γνωστός γιά τή σεμνότητά του καί ἡ ντροπαλότητά του πολλές φορές γινόταν θέμα ἐμπαιγμῶν. Ὅταν συναντοῦσε σαντού, ἱκανοποιόταν μέ τό νά ἀκούει τί ἔλεγαν· σπάνια ἀντιμιλοῦσε ἤ ἔκρινε. Ἄν συναντοῦσε ἕναν γνήσιο ἀναζητητή, ἦταν ἀρκετά ἕτοιμος νά συζητήσει καί νά ἐξηγήσει, ἀλλά ὁ,τιδήποτε ἤξερε δέν τό ἀπόδιδε σέ καμιά δική του ἀρετή, ἀλλά στή χάρη τοῦ ἀπαράμιλλου Διδασκάλου του.

Τό ντύσιμό του καί ἡ ἐμφάνισή του ἦταν ἁπλά ὅμως κομψά ὅπως καί ὁ ἴδιος. Μετρίου ἀναστήματος, περίπου 1 μέτρο καί 65 ἑκατοστά, εἶχε ρωμαλέο παράστημα. Εἶχε μιά προεξοχή στό μέτωπό του πάνω ἀπό τό δεξί μάτι καί τό σημάδι τοῦ λωτοῦ, συμβολικό τῆς ἀληθινῆς πνευματικότητας, στό πέλμα τοῦ δεξιοῦ του ποδιοῦ. Εἶχε λεπτά χαρακτηριστικά, σταρένιο χρῶμα καί ἕνα λαμπερό πρόσωπο τοῦ ὁποίου τό κόκκινο χρῶμα στολιζόταν ἀπό μιά πλούσια ἐλεύθερα ἀφημένη γενειάδα ἡ ὁποία κράτησε τό στιλπνό της μαῦρο χρῶμα μέχρι τό τέλος, ἐκτός ἀπό λίγες ἄτακτες ραβδώσεις ἀπό ἄσπρο. Ὅταν δέν φοροῦσε τή στρατιωτική στολή, φοροῦσε ἕνα ἄσπρο τουρμπάνι σέ στύλ Τζάτ, ἕνα *κούρτα* (φαρδύ πουκάμισο) ἀπό ἄσπρη μουσελίνα, καί στενές πυτζάμες τό ἴδιο χρῶμα. Ὅταν ἦταν στό στρατιωτικό του κατάλυμα ἀνεπίσημα μέ τούς συναδέρφους του, τύλιγε συνήθως γύρω του ἕνα κχάντι σεντόνι μαζεύοντάς το στήν ἀριστερή πλευρά, σκέπαζε τά μαλλιά του τά ὁποῖα ὅταν ἦταν λυμένα ἔπεφταν μέχρι τή μέση του) μέ μιά πετσέτα, καί περπατοῦσε φορώντας *κχαραόν* (ξύλινα σαντάλια) ἤ *τζόοτι* (Ἰνδικά παπούτσια). Ἦταν ἁπλός στίς συνήθειές του καί λιτός στίς ἀνάγκες του. Τό γάλα ἦταν ἡ εὐνοούμενη τροφή

του καί είδικά τοῦ ἄρεσε τό κατσικίσιο γάλα. Ξόδευε λίγα γιά τόν ἑαυτό του καί αὐτά πού κέρδιζε τά περισσότερα τά ξόδευε σέ φιλανθρωπίες ἤ ἔστελνε χρηματική χορήγηση στόν ἀδελφό του.

Ὁ Λαμπαδηφόρος

Ὁ Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ, ὅταν ἀποσύρθηκε ἀπό τό στρατό ὡς συνταξιοῦχος τῆς Κυβέρνησης, ἀποφάσισε νά ἐπισκεφτεῖ τό σπίτι τοῦ ἀσύγκριτου Διδασκάλου του. Ὁ Σουάμι Τζί πέθανε τό 1878 ὅπως εἶχε προείπει ὁ ἴδιος, ἀλλά ὁ Μπάμπα Τζί ἦταν πολύ συνδεδεμένος μέ τήν οἰκογένεια καί τούς μαθητές του. Ἔτσι, τό 1890, πῆρε τό σιδηρόδρομο γιά τήν παλιά πρωτεύουσα Μούγκχαλ, καί φτάνοντας ἐκεῖ συνέχισε κατευθεῖαν γιά τό Πάννι Γκάλι. Ἡ Ράντχα Τζί καταευχαριστήθηκε πού ἔβλεπε ξανά τόν ἀγαπημένο μαθητή τοῦ Σουάμι Τζί, ἐνῶ ὁ Τσάτσα Παρτάπ Σίνγκ, ὁ νεώτερος ἀδελφός του, ἐνθουσιάστηκε καί τοῦ ἔκανε μιά ἐγκάρδια ὑποδοχή. Εἰδοποίησαν καί τόν Μπάμπα Γκαρίμπ Ντάς, πού ἦταν τότε προφανῶς στήν Ἄγκρα, καί ἔτρεξε νά συναντήσει τή μεγάλη ψυχή ἀπό τό Παντζάμπ. Ποιός μπορεῖ νά περιγράψει τή βαθιά χαρά πού εἶχαν καθώς χαιρετοῦσαν καί ἀγκάλιαζαν ὁ ἕνας τόν ἄλλον καί θυμόταν τό μεγάλο Διδάσκαλο, ὁ ὁποῖος δέν ἦταν πιά σ' αὐτό τό φυσικό ἐπίπεδο, ἀλλά ὅμως πνευματικῶς ἦταν πάντοτε μαζί τους; Ποιός μπορεῖ νά καταμετρήσει τά αἰσθήματα τέτοιων μεγάλων πνευμάτων; Οἱ παλιοί πνευματικοί φίλοι ἀκτινοβολοῦσαν ἀγάπη καθώς χαιρετιόνταν καί τό νά τούς βλέπει κανείς νά συναντιοῦνται ἦταν ἕνα μάθημα τῆς ἀλήθειας ὅτι ὁ Θεός εἶναι ἀγάπη. Ἡ Ράντχα Τζί ἔφερε ἕνα κόκκινο τουρμπάνι καί ἕνα *ἄασαν* ἤ χαλί προσευχῆς πού ὁ Σουάμι Τζί τῆς εἶχε ἀφήσει προτοῦ πεθάνει ὡς ἕνα τελευταῖο δῶρο πρός τόν γκουρμούκ μαθητή του. Ὁ Τσάτσα Παρτάπ Σίνγκ ἔφερε τότε ἕνα γκάντι καί παρακάλεσε τόν Μπάμπα Τζί νά καθίσει. Ἀλλά ἐκεῖνος δέν ἤθελε οὔτε νά τό ἀκούσει καί λέγοντας: «Εἶμαι μόνο ἕνας σκύλος αὐτοῦ τοῦ σπιτιοῦ καί εἶμαι εὐλο-

γημένος πού μέ δέχτηκαν νά μπῶ μέσα», συνέχισε νά παραμένει ὄρθιος. Ὁ Τσάτσα Παρτάπ Σίνγκ διαμαρτυρήθηκε καί ἐπέμενε, ἀλλά χωρίς ἀποτέλεσμα. Τελικά ἐπενέβηκε ἡ Ράντχα Τζί καί ἔληξε τή λογομαχία λέγοντας: «Ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ εἶναι πράγματι ἕνας *κχάτο* (ἄξιος) γιός τοῦ Σουάμι Τζί, ὁ ὁποῖος αὔξησε τό κεφάλαιο πού τοῦ ἐμπιστεύτηκαν στό ἀνώτατο ὅριο. Τοῦ δόθηκε ἡ κυριότητα τοῦ Σάτ Λόκ. Λοιπόν γιατί νά ἐνδιαφερθεῖ γιά γήινα γκάντι»; Ὅταν τό φαγητό τελείωσε, ὁ Μπάμπα Τζί ἐπέμενε νά πλύνει τά σκεύη. «Αὐτό τό σπίτι γιά μένα εἶναι ναός, γιατί ἐδῶ πῆρα φώτιση. Ἡ μόνη μου φιλοδοξία εἶναι νά ἐξυπηρετήσω αὐτό τό σπίτι». Ἀλλά ἡ Ράντχα Τζί δέν ἤθελε νά τό ἀκούσει. «Μπορεῖς νά κάνεις ὅπως σοῦ ἀρέσει μιά ἄλλη μέρα», εἶπε, «ἀλλά σήμερα πρέπει νά κάνεις ὅπως λέγω ἐγώ».

Τήν ἐπόμενη μέρα, συνοδευμένος ἀπό τόν Τσάτσα Παρτάπ Σίνγκ καί τόν Μπάμπα Γκαρίμπ Ντάς, ὁ Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ Τζί πῆγε στόν Ράι Σαλιγκράμ — ἕναν ἀγαπημένο μαθητή τοῦ Σουάμι Τζί — πού τοῦ εἶχε ἐμπιστευτεῖ νά ἐξακολουθήσει μετά ἀπό κεῖνον τήν ἐργασία στήν Ἄγκρα καί συνέχιζε τίς ὁμιλίες του στό Πίπαλ Μάντι, γνωστός στό λαό ὡς Χαζούρ Μαχαράτζ. Ἐχάρηκε μέ τήν ἐπίσκεψη καί ὑποδέχτηκε τόν τιμημένο ἐπισκέπτη ἀπό τό Γκχούμαν μέ σεβασμό καί στοργή. Μετά πού ἀγκαλιάστηκαν ὁ Χαζούρ Μαχαράτζ τράβηξε τόν Μπάμπα Τζί πρός τό γκάντι πάνω στό ὁποῖο ἦταν πρίν καθισμένος γιά νά τόν καθίσει δίπλα του. Ἀλλά ἐκεῖνος, μέ χαρακτηριστική ταπεινοφροσύνη, ἀρνήθηκε τήν τιμή καί κάθισε στό πάτωμα.

Τήν τρίτη μέρα ὁ Χαζούρ Μαχαράτζ πρόσφερε στόν Μπάμπα Τζί ἕνα πλούσιο μεταξωτό χιτώνα κεντημένο μέ χρυσό. Ἐκεῖνος, ὅμως, δέν ἤθελε οὔτε νά τό ἀκούσει. «Τί ἔχει νά κάνει ἕνας ἁπλός ἀγρότης σάν ἐμένα μέ τέτοια πολύτιμα ὑφάσματα; Τό κχάντι μοῦ ταιριάζει καλύτερα». «Πῶς μπορεῖς νά λές τέτοια πράγματα», διαμαρτυρήθηκε ὁ οἰκοδεσπότης, «ὅταν ὁ Σουάμι Τζί σέ ἔκανε βασιλιά τῆς πνευματικότητας καί σοῦ ἐμπιστεύτηκε τήν ἀποστολή του στό Παντζάμπ; Βλέποντας πώς ὁ Μπάμπα Τζί δέν πρόκειται νά

ὑποχωρήσει, τελικά πρότεινε: «Καλά λοιπόν, ἄν δέν θά δεχτεῖς αὐτόν τό χιτώνα, τουλάχιστο κάνε μου τήν τιμή νά τόν βάλλεις μιά φορά, καί μετά θά τόν κρατήσω ὡς ἕνα πολύτιμο ἐνθύμιο». Ἀκούγοντας αὐτό, ὁ Τσάτσα Παρτάπ Σίνγκ, δήλωσε πώς ἐκεῖνος εἶχε προηγούμενο δικαίωμα καί ἔπρεπε νά τοῦ ἐπιτραπεῖ νά πάρει τό ἔνδυμα μετά πού θά τό εἶχε φορέσει ὁ Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ. Τελικά ἐπενέβηκε καί μεσολάβησε ἡ Ράντχα Τζί. Πῶς μποροῦσε ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ νά ἀντιστέκεται ἀκόμη; Τέτοια ἀγάπη! Τέτοια τιμή! Ποιός θνητός μποροῦσε νά τό ἀξίζει; Ὅλα ἦταν ἡ χάρη τοῦ Διδασκάλου του. Μέ δάκρυα στά μάτια του, πῆρε τό χιτώνα ἀπό τά χέρια τῆς Ράντχα Τζί καί τόν ἔβαλε μέ σεβασμό πάνω στό κεφάλι του, ἀπαγγέλοντας τούς στίχους ἀπό τό Γκράνθ Σαχίμπ, πού ἄρχιζαν:

Εἶμαι ἀνάξιος, καί δέν ἔχω καμιά ἀρετή...

Μιά βδομάδα πέρασε κατ' αὐτόν τόν τρόπο καί ἔχοντας πληρώσει τό φόρο τιμῆς στόν τόπο ὅπου εἶχε λάβει πνευματική διαφώτιση, ὁ Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ ἑτοιμάστηκε νά φύγει. Κάλεσε τόν Μπάμπα Γκαρίμπ Ντάς νά πάει μαζί του καί ὁ τελευταῖος μέ χαρά δέχτηκε τήν πρόσκληση. Ἡ συντροφιά ξεκίνησε γιά τό Παντζάμπ καί ὅταν ἔφτασαν στό Γκχούμαν, διοργανώθηκαν πρός τιμήν τους ἀπαγγελίες καί ὁμιλίες ἀπό τίς γραφές. Γινόταν ὁ γάμος τοῦ Τζίουαν Σίνγκ καί γινόταν γιορτές καί χαρές. Οἱ χωρικοί ἀπόλαυσαν πολύ τίς ὁμιλίες πού δόθηκαν ἀπό τούς δύο πνευματικούς φίλους καί οἱ μέρες κύλησαν ὥσπου ἔφτασε ἡ ὥρα πού ὁ Μπάμπα Γκαρίμπ Ντάς ἔπρεπε νά φύγει. Ὁ Τζαϊμάλ Σίνγκ τόν συνόδεψε στό Σιδηροδρομικό Σταθμό τῆς Μπέας καί τοῦ ἔκανε ἕνα συγκινητικό ἀποχαιρετισμό καθώς ἔφευγε μέ τό τρένο.

Ὁ Μπάμπα Τζί συνέχισε νά εἶναι σέ πολύ φιλικές σχέσεις μέ τούς μαθητές τοῦ Σουάμι Τζί καί μέ τά μέλη τῆς οἰκογένειάς του. Ὑπῆρχε μεγάλος ἀμοιβαῖος σεβασμός καί ἐκτίμηση καί ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Μπάμπα Τζί στό Μάρρι τό 1894 ἔγινε μετά ἀπό τήν πρόσκληση μερικῶν Σατσάνγκι τῆς Ἄγκρα. Ἀλλά μετά τό θάνατο τοῦ Χαζούρ Μαχαράτζ

Ράι Σαλιγκράμ Τζί, τά πράγματα ἄρχισαν νά ἀλλάζουν. Ἔγινε μιά κίνηση γιά νά ἔρθουν ὅλες οἱ ἐκδηλώσεις κάτω ἀπό τόν ἔλεγχο τοῦ Παντίτ Μπράχμ Σανκάρ Μίσρα (ἤ ἀλλιῶς Μαχαράτζ Σαχίμπ) μέ τή δημουργία ἑνός Κεντρικοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου στό Σοαμιμπάγκχ. Ὁ Μπάμπα Τζί προτάθηκε μαζί μέ ἐννέα ἄλλους γιά τόν πρῶτο κατάλογο τοῦ Συμβουλίου. Ἡ ἐπιστολή πού στάλθηκε στόν Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ ἀπό τόν Τσάτσα Παρτάπ Σίνγκ ἀπό τό Ἀλλαχαμπάντ, πάνω σ' αὐτό τό θέμα, μέ ἡμερομηνία 4 Αὐγούστου 1902, διοριζοντάς τον ὡς Σύμβουλο, καταγράφεται παρακάτω[4]:

Ὁ Μπάμπα Τζί, ὅμως, ἦταν ἀπρόθυμος νά μπεῖ στό Συμβούλιο καθώς αἰσθάνθηκε πώς οἱ ἀλλαγές πού γινόταν ἐκεῖνο τόν καιρό μεταξύ τῶν σατσάνγκι τῆς Ἄγκρα δέν ἦταν σέ συμφωνία μέ τά διδάγματα τοῦ Σουάμι Τζί. Ἐπίσης ἔφερε ἀντίρρηση καί ἦταν ἐνάντιος στό σχέδιο τοῦ Μαχαράτζ Σαχίμπ νά κτίσει ἕνα ὑπέροχο σαμάντχ στή μνήμη τοῦ Σουάμι Τζί, γιατί αἰσθάνθηκε πώς ἕνα τόσο ταπεινό πνεῦμα ὅπως ἦταν ὁ Διδάσκαλός του δέν θά ὑποστήριζε ποτέ ἕνα τέτοιο σχέδιο. Ὅταν πῆγε στήν Ἄγκρα ἐκεῖνο τόν καιρό, ἐξήγησε ἀνοιχτά τήν ἄποψή του ἀλλά ὁ Μαχαράτζ Σαχίμπ δέν πρόκειτο νά πειστεῖ. Βλέποντας πώς δέν τόν ὑποδέχονταν πιά καλά καί ὅτι τά λόγια του δέν εἶχαν κανένα ὄφελος, γύρισε πίσω στή Μπεάς καί ἀποφάσισε νά παραμείνει μακριά ἀπό τίς δραστηριότητες τοῦ Συμβουλίου στό Σοαμιμπάγκχ.

Κατά τή διάρκεια τῆς στρατιωτικῆς σταδιοδρομίας του ὁ

4) Ἡ ἐπιστολή τοῦ Τσάτσα Παρτάπ Σίνγκ Τζί μέ ἡμερομηνία 4 Αὐγούστου 1902:

«Ἀγαπημένε τοῦ Σατγκουροῦ, ἐξαγνισμένε ἀπό τόν Σάμπτ, ἁγνέ στό πρόσωπο καί στό μυαλό, Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ.

Ἔλαβα τήν ἐπιστολή σου καί πολύ χάρηκα διαβάζοντας τό περιεχόμενό της. Ἡ πέτρα πού ἀναφέρεις θά μπεῖ στήν οἰκοδομή. Νά εἶσαι σίγουρος γι' αὐτό. Ὁ γιός μου, ὁ Σούτσετ Σίνγκ, ἐπέστρεψε καθώς πῆρε σύνταξη. Λυπᾶμαι, ὅμως,, πού βλέπω πώς ὑπάρχει μιά τάση νά δημιουργοῦνται διάφορες αἱρέσεις καί κλίκες μέσα στό Σάτσανγκ μας, καί ὅτι

Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ, όποτεδήποτε εἶχε ἄδεια περνοῦσε ἕνα μέρος της στό Γκχούμαν. Ἄν καί δέν ἦταν πιά προσκολλημένος στούς ἐγκόσμιους δεσμούς, ἀγαποῦσε ὅμως πολύ τή μητέρα του. Κάποτε εἶπε σέ ἕναν ἀφοσιωμένο του μαθητή ὅτι καί στίς τρεῖς περασμένες ζωές τους, ἐκεῖνος καί ἡ μητέρα του εἶχαν τήν ἴδια συγγένεια. Σ' αὐτές τίς περιπτώσεις, ὅταν ἐρχόταν στό πατρογονικό του σπίτι, ἡ θέλησή

δέν εἶναι ὅλοι οἱ Σατσάνγκι σέ ἁρμονία μεταξύ τους. Γι' αὐτό τό λόγο ἔχω ἔρθει ἐδῶ (στό Ἀλλαχαμπάντ).

Ἀποφασίσαμε πώς πρέπει νά γίνει ἕνα Κεντρικό Σωματεῖο τοῦ Ράντα Σουάμι Σάτσανγκ. Ὁ Πάντιτ Τζί (Μπράχμ Σανκάρ Μίσρα) ἐπέμενε πώς ἐγώ πρέπει νά εἶμαι ὁ Πρόεδρός του καί ἐκεῖνος θά εἶναι ὁ Ἀντιπρόεδρος· πώς ὁ Λάλα Ἀτζόντχια Πρασάντ, γιός τοῦ Χαζούρ Σαχίμπ Μαχαράτζ (Ράι Μπαχαντούρ Σαλιγκράμ) καί όκτώ ἄλλοι, καθώς καί σύ θά εἶναι τά μέλη τοῦ συμβουλίου. Ἤ μπορεῖ νά ἐκλεγοῦν ἀπό τούς Σατσάνγκι ὡς σύμβουλοι δέκα ὁποιαδήποτε μέλη μέ πλειοψηφία. Γι' αὐτό σοῦ στέλνω ἕνα φυλλάδιο πού περιέχει μιά πλήρη περιγραφή γιά αὐτό τό Κεντρικό Σωματεῖο, καί μπορῶ νά σοῦ στείλω ὅσα ἀντίγραφα χρειασθοῦν. Σέ παρακαλῶ στεῖλε καθοδηγήσεις σέ ὅλους τούς Σατσάνγκι πώς πρέπει νά ἐπικυρώσουν τά ἀκόλουθα δέκα ὀνόματα καί νά όπισθογραφήσουν αὐτά τά φυλλάδια σέ ἔνδειξη τῆς ἐκλογῆς τους. Ἄν ἔχεις Σατσάνγκι σέ ἀπομακρισμένες περιοχές, πρέπει καί αὐτοί ἐπίσης νά συμμετέχουν. Παρακάτω δίνω τά ὀνόματα ἀπό τά δέκα μέλη πού ἀναφέρονται πιό πάνω:

1. Λάλα Ἀτζόντχια Πρασάντ (γιός τοῦ Ράι Σαλιγκράμ).
2. Πάντιτ Μπράχμ Σανκάρ Μίσρα Σαχίμπ.
3. Λάλα Μπαλεσουάρ Παρσάντ.
4. Λάλα Μάντχο Παρσάντ.
5. Ράι Ἰσουάρ Σαχάι, ἤ ἀλλιῶς Ράτζα Σαχίμπ.
6. Λάλα Σούτσετ Σίνγκ (γιός τοῦ Τσάτσα Παρτάπ Σίνγκ).
7. Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ Τζί Σαχίμπ.
8. Λάλα Σούντερσαν Σίνγκ (ἄλλος γιός τοῦ Πρατάπ Σίνγκ).
9. Μούνσι Χαργκομπίντ Ντάγια Σαχίμπ.
10. Κος Μπόολ Τσάντ Σαχίμπ.

Περιμένουμε πώς μέ τήν ἵδρυση αὐτῆς τῆς Ἑταιρείας, τά διάφορα γκρούπ καί οἱ κλίκες θά ἐξαφανιστοῦν καί οἱ σατσάνγκι θά ἀγαποῦν ὁ ἕνας τόν ἄλλον ὡς ἀδέρφια.

Σέ παρακαλῶ στεῖλε αὐτή τήν ἐπιστολή καί στόν Μπαμπού Σαουάν Σίνγκ γιά νά πληροφορηθεῖ καί ἐκεῖνος».

του ἦταν νά μή χάνει τόν καιρό του σέ ἄσκοπη φλυαρία καί τεμπελιάζοντας, ἀλλά νά πηγαίνει στίς ὄχθες τοῦ Μπεάς καί νά κάθεται κρυμμένος στά κανάλια πού εἶχε δημιουργήσει ὁ δύστροπος ποταμός μέ τίς ἰδιότροπες ἀλλαγές τῆς πορείας του, καί νά κάθεται βυθισμένος σέ πνευματική ἀφοσίωση γιά μέρες, ζώντας μόνο μέ μερικά ξερά τσαπάτι (Σημ. Μετ. πίττες ψωμιοῦ) πού ἔφερνε ἀπό τό σπίτι του καί τίς κρεμοῦσε πάνω σέ ἕνα κίκαρ δέντρο. Ἄλλες φορές ὅταν ἦταν σπίτι κατηφοροῦσε στή Ντέρα Μπάμπα Ναμντέβ καί συνέχιζε τούς διαλογισμούς του ἐκεῖ ἤ μέσα σέ ἕνα λάκκο στήν αὐλή τοῦ οἰκογενειακοῦ του σπιτιοῦ. Αὐτό τό σπίτι καί ὁ λάκκος διατηρήθηκαν γιά πολύ μετά τό θάνατο τοῦ Μπάμπα Τζί, καί ὁ διάδοχός του, Χαζούρ Μπάμπα Σαουάν Σίνγκ Τζί Μαχαράτζ, ἔπαιρνε πολλές φορές τούς πιό ἀφοσιωμένους του μαθητές στό Γκχούμαν καί τούς ἔδειχνε τό μέρος ὅπου ὁ μεγάλος Γκουρού του συνήθιζε νά κάθεται γιά διαλογισμό. Εἰδικά ἔδειχνε τόν πάσσαλο στόν τοῖχο πίσω ἀπό τό λάκκο ὅπου ὁ Μπάμπα Τζί ἔδενε τά μαλλιά του γιά νά ἀποφύγει τόν ὕπνο κατά τή διάρκεια τῆς *ἀμπχιάσα.*

Ἀκριβῶς ὅπως οἱ στρατιῶτες συνάδερφοί του ἔμαθαν μέ τόν καιρό νά σέβονται μέ εὐλάβεια τόν Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ, κατά τόν ἴδιο τρόπο καί οἱ κάτοικοι τοῦ Γκχούμαν ἄρχισαν βαθμιαῖα νά ἀναγνωρίζουν τό μεγάλο του πνευματικό ὕψος. Ἡ ἀφοσίωση του ἀπό τή μικρή παιδική ἡλικία εἶχε ἤδη γίνει ἕνας θρύλος τοῦ τόπου· καί ὁποτεδήποτε ἐρχόταν ὁ Σάντ Σιπάχι, οἱ κάτοικοι τοῦ τόπου συναθροίζονταν γιά νά τόν δοῦν καί ἡ συντροφιά του ἦταν περιζήτητη ἀπό νέους καί γέρους, ἀπό ὁποιονδήποτε εἶχε κλίση στήν πνευματικότητα. Ὁ Μίστρι Ἐλάχι Μπάκς καί ὁ Μπχάι Λέχνα, οἱ ὁποῖοι ἦταν οἱ φίλοι τῆς παιδικῆς του ἡλικίας, ἦταν οἱ πρῶτοι πού ζήτησαν τήν πνευματική του καθοδήγηση. Ἐπαίνεσε τό ζῆλο τους, ἀλλά εἶπε ὅτι ὁ χρόνος δέν ἦταν ἀκόμη ὥριμος γιά τή διδαχή τους. Πολλά χρόνια ἀργότερα ὅταν αἰσθάνθηκε πώς ἡ ὥρα εἶχε φτάσει, τούς ἔβαλε στό ἐσωτερικό μονοπάτι καί αὐτοί ἦταν μεταξύ τῶν πρώτων μαθητῶν του ἀπό τό Γκχούμαν.

Μετά τή συνταξιοδότησή του ὁ Μπάμπα Τζί, πῆγε στό χωριό πού γεννήθηκε καί συνέχισε τήν παλιά του συνήθεια νά πηγαίνει στήν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ Μπεάς γιά τίς σάντνα του. Τά χρόνια πού ἀκολούθησαν ἀκριβῶς μετά τό τέλος τῆς στρατιωτικῆς του ζωῆς πέρασαν κατά τό μεγαλύτερο διάστημα μέ αὐτόν τόν τρόπο. Μιά φορά ἐνῶ ἦταν στό Ἀμριτσάρ μέ τόν Χακίμ Νάννт Λάλ, ἀνάφερε ὅτι ἔψαχνε γιά ἕνα ἥσυχο τόπο στήν ἐρημιά ὅπου νά μπορεῖ νά ἐγκατασταθεῖ καί νά συνεχίσει τό διαλογισμό του. Ὁ Λάλα Κχαζάνα Μάλ, ἕνας τοκογλύφος πού ἦταν ἐπίσης παρόντας, εἶπε πώς ἕνας τέτοιος τόπος μποροῦσε νά βρεθεῖ μεταξύ τῶν χωριῶν Βεράτς καί Μπαλσαρέ στίς ὄχθες τοῦ Μπεάς ὅπου ἐξασκοῦσε τήν ἐργασία του. Ὁ Μπάμπα Τζί, πού ἦταν ἤδη προσκολλημένος στήν περιοχή, δέχτηκε τήν πρόταση. Αὐτός ἦταν ὁ τόπος ὅπου ὁ Καχάν, ἕνας μεθυσμένος ἀπό Θεό ἄνθρωπος, συνάντησε τόν Μπάμπα Τζί στή νεαρή του ἡλικία λέγοντας ὅτι ἑτοίμαζε ἕναν τόπο γιά κεῖνον γιά τό μέλλον.

Στό μεταξύ ὁ Μπάμπα Τσάντα Σίνγκ, ὁ ὁποῖος εἶχε ἐπίσης λάβει καθοδηγήσεις στά πόδια τοῦ Σουάμι Τζί, πέθανε. Στίς τελευταῖες στιγμές του ἡ Μπίμπι Ροῦκκο, μιά πολύ ἀφοσιωμένη μαθήτρια, τόν ρώτησε τί θά ἀπογίνει ἐκείνη. «Μή φοβᾶσαι, παιδί μου», ἀπάντησε ὁ σοφός, «ἕνας ἄλλος ἀνώτερος ἀπό μένα θά φροντίσει γιά σένα».

«Καί ποῦ θά τόν βρῶ, Κύριε;» ρώτησε ἡ Ροῦκκο. «Νά τόν βρεῖς; Ὄχι, δέν θά χρειαστεῖ, γιατί αὐτός ὁ ἴδιος θά σέ βρεῖ».

Λίγο πρίν νά ἔρθει ὁ Μπάμπα Τζί νά ἐγκατασταθεῖ στίς ὄχθες τοῦ Μπεάς, ἡ Μπίμπι Ροῦκκο, ἡ ὁποῖα ζοῦσε τότε στό Βεράτς καί ἦταν ἀρκετά προχωρημένη πνευματικῶς, εἶπε στούς συχωριανούς της ὅτι ὁ προστάτης της ἐρχόταν νά ζήσει ἐκεῖ. Ὅταν ἔφτασε ὁ Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ, βρῆκε μία μικρή καλύβα κτισμένη γιά κεῖνον ἀπό ἄχυρα καί κλαδιά, ἕνα γυμνό κομμάτι γῆς ὀκτώ πόδια ἐπί ὀκτώ, καί ἄρχισε νά ζεῖ ἐκεῖ. Ἀμέσως μετά ἔφτασε ὁ Κχαζάνα Μάλ, καί ἀκούγοντας πώς ὁ Μπάμπα Τζί εἶχε ἔρθει, ἦρθε νά τόν δεῖ. Εἶχε

σοβατίσει τήν καλύβα μέ λάσπη καί εἶχε σκάψει μιά σπηλιά. Ἦταν τό ἔτος 1891 καί ὁ Μπάμπα Τζί δόθηκε μέ διπλασιασμένο ζῆλο στίς πνευματικές του σάντνα. Μποροῦσε νά μπεῖ μέσα στή σπηλιά καί νά παραμείνει ἐκεῖ γιά μέρες ἀτέλειωτες, πολλές φορές μέχρι δεκαπέντε μέρες χωρίς καμιά σκέψη γιά φαγητό, μεταρσιωμένος μέσα σέ ἐσωτερικό σαμάντι.

Ἄν καί ὁ Μπάμπα Τζί ἀπόφευγε τή δημοσιότητα, ὅμως ὁ μόσκος δέν μπορεῖ νά κρυφτεῖ στό σκοτάδι. Μπορεῖ νά μή τόν ἐνδιέφερε ἡ γήινη φήμη καί ὄνομα, ἀλλά ὅμως ἡ φήμη ἦταν γραμμένη στή μοῖρα του. Ἡ φήμη γιά τό πνευματικό μεγαλεῖο του εἶχε ἤδη ξαπλωθεῖ ἀπό τό Γκχούμαν στά γειτονικά χωριά καί τό νά πάει κανείς νά δεῖ ἕναν ἅγιο ἄνθρωπο εἶναι ἕνας θεσμός σ' αὐτή τή χώρα τῶν σοφῶν. Ἐκεῖ ὅπου ὑπῆρχε ἐρημιά ἄρχισε νά ἔρχεται ὅλο καί περισσότερος κόσμος καί ἄρχισαν νά γίνονται τακτικά Σάτσανγκ. Πῶς μποροῦσε ὁ Μπάμπα Τζί νά διώξει αὐτούς πού ἔρχονταν στήν πόρτα του; Μέ μεγάλη ἁπλότητα καί ταπεινοφροσύνη τούς δίδαξε τό πνευματικό μήνυμα πού εἶχε πάρει στά πόδια τοῦ Σουάμι Τζί. Πολλοί πλούσιοι ἄνθρωποι τόν παρακάλεσαν νά τούς ἐπιτρέψει νά κτίσουν γιά κεῖνον μόνιμα καί σταθερά κτίρια, ἀλλά ἐκεῖνος, πλούσιος μέσα στή δικιά του ταπεινότητα, συνέχιζε μέ τόν ἁπλό καί ἀσκητικό τρόπο του.

Τό νά ἐπιχειρήσει κανείς νά γράψει τή βιογραφία ἑνός Ἁγίου εἶναι νά προσπαθήσει τό ἀδύνατο. Γιά νά εἶναι πραγματικά σωστός στό θέμα του, πρέπει νά ἀκολουθήσει τίς ἐσωτερικές ἐξελίξεις πού δέν ἐπιδέχονται παρατήρηση, ἀνάλυση καί τυποποίηση. Μπορεῖτε νά γράψετε τή ζωή ἑνός μεγάλου καλλιτέχνη, συγγραφέα, στρατιώτη ἤ πολιτικοῦ, καί ἄν εἶστε ἄνθρωπος βαθιᾶς κατανόησης καί φαντασίας μπορεῖτε νά τόν ξαναενσαρκώσετε μέ τά λόγια δίνοντας μιά ζωντανή εἰκόνα ἀπό τίς ψυχολογικές του διαμάχες καί τίς ἀποφάσεις πού ἀκολούθησαν. Ἀλλά οἱ Ἅγιοι μέ ἕνα πήδημα ἔχουν περάσει ἀπό αὐτόν τόν κόσμο σέ ἕναν ἄλλο καί ἔχουν κατασκηνώσει σέ ἀπρόσιτα βασίλεια. Λίγοι ἄνθρωποι ἔχουν φτάσει ἐκεῖ· καί αὐτοί πού ἔχουν μπεῖ παρέ-

μειναν σέ σιωπή.

Όταν ή πένα πῆγε νά εἰκονογραφίσει αὐτή τήν κατάσταση, ἔγινε κομμάτια καί ή σελίδα σχίστηκε.

Ἡ μελέτη τῆς προόδου τῆς μυστικίστριας ψυχῆς εἶναι πάνω ἀπό τίς δυνάμεις τῶν κοινῶν θνητῶν, καί αὐτοί πού ἔκαναν τό ἐσωτερικό ταξίδι μποροῦν νά μιλήσουν μόνο μεταφορικῶς καί μέ παραβολές, γιατί πῶς ἀλλιῶς μπορεῖ ἡ γλώσσα τῆς κοινῆς ἀνθρωπότητας νά ἀναγκαστεῖ νά ἐκφράσει ἐμπειρίες γιά τίς ὁποῖες δέν εἶχε ποτέ διαμορφωθεῖ; Ἡ ἱστορία λοιπόν μιᾶς Διδασκάλου Ψυχῆς, πού φλεγόμενη ἀπό ἀνήσυχο ζῆλο, πηγαίνει ἀπό ἐπίπεδο σέ ἐπίπεδο, πρέπει νά παραμείνει μιά ἄγραφη ἱστορία· τό μόνο πού αὐτή μπορεῖ νά κάνει εἶναι νά δώσει τά ἐξωτερικά γεγονότα καί συμβάντα γιά νά ὑποδηλώσει τήν ἀσυνήθιστη φύση τῶν πνευματικῶν ἐμπειριῶν πού αὐτά ἀποκαλύπτουν. Μιᾶς καί μιά τέτοια ψυχή φτάσει στήν πλήρη διαφώτιση καί γίνει ἕνα μέ τό Ἄπειρο, ἡ ἱστορία της δέν εἶναι πιά δικιά της, ἀλλά εἶναι ἡ ἱστορία αὐτῶν που γοητεύθηκαν ἀπό αὐτή καί ἐλευθερώθηκαν ἀπό τήν ἐγκόσμια σκλαβιά.

Ἡ ἱστορία τῆς ζωῆς τοῦ Μπάμπα Τζί, μετά πού ἡ μεγάλη του ἀναζήτηση στέφθηκε μέ ἐπιτυχία, εἶναι ἡ ἱστορία ὄχι τόσο πολύ τῆς δικῆς του ἀνάπτυξης ὅσο τῶν πολλῶν ψυχῶν πού ὠφελήθηκαν ἀπό αὐτόν. Ἔτσι ὁ Μίαν Τσιράγκ Ντίν διηγεῖται τήν ἱστορία τοῦ παπποῦ του ἀπό τή μητέρα του, Μίστρι Ἐλάχι Μπάκς, γιά τόν ὁποῖο ἔχουμε ἤδη μιλήσει.

Ὁ Ἐλάχι, ἕνας παιδικός φίλος τοῦ Μπάμπα Τζί, ἔδειχνε μεγάλο ἐνδιαφέρον γιά τά πνευματικά θέματα καί τά συζητοῦσε μαζί του ὅταν (ὁ Μπάμπα Τζί) ἐρχόταν στό σπίτι του μέ ἄδεια ἀπό τό τάγμα του. Μιά φορά ὅταν ὁ Μπάμπα Τζί, γνωστός στό χωριό του ὡς «Μπχάι», ἦταν στό Γκχούμαν, ὁ Ἐλάχι τόν εἶδε νά πλησιάζει συντροφιά μέ ἕνα σαντού. Μιά ζωηρή συζήτηση συνεχιζόταν καί ὅταν ὁ Ἐλάχι θέλησε νά μάθει τό θέμα της, τοῦ εἶπαν πώς ὁ σαντού ἐπέμενε πώς τό Μπραχμάντ ἦταν ὁ ἀνώτερος ὅλων τῶν οὐρανῶν παρά τό γεγονός ὅτι ὁ Μπάμπα Τζί τόν βεβαίωνε πώς ὑπῆρχαν ἀνώ-

τερα βασίλεια.'Ακούγοντας αὐτά, ὁ'Ελάχι γύρισε πρός τόν σαντού καί μέ ἱεροπρεπή πειστικότητα εἶπε: «Σεβαστέ Κύριε, ὁ Μπχάι Τζί ἔχει ἀπόλυτο δίκαιο. 'Υπάρχουν πράγματι περιοχές πιό πάνω ἀπό αὐτές πού σύ γνωρίζεις».

Αὐτό ἀποστόμωσε τόν σαντού καί ἀπομακρύνθηκε. "Οταν οἱ φίλοι ἔμειναν μόνοι, ὁ Μπάμπα Τζί εὐχαρίστησε τόν 'Ελάχι γιά τή φιλική του μεσολάβηση καί πρόσθεσε: «'Αλλά εἶναι παράξενο πού ποτέ δέ μοῦ εἶπες γιά τήν εἴσοδό σου στά ἐσωτερικά πνευματικά βασίλεια».

«Ποιός εἶπε πώς μπῆκα σ' αὐτά;»

«'Αλλά τότε πώς μποροῦσες νά μιλᾶς μέ τέτοια πειστικότητα;»

«"Ω, Μπχάι, ξέρω μόνο πώς ἕνας ἄνθρωπος πού ἔχει φτάσει στήν πραγματοποίηση δέν μπορεῖ ποτέ νά προφέρει ἕνα ψέμμα. Λοιπόν πώς μποροῦσα νά ἀμφιβάλλω γι' αὐτά πού εἶπες;»

'Ο Μπάμπα Τζί τόσο πολύ συγκινήθηκε μέ τήν αὐθόρμητη καί βαθιά ριζωμένη πίστη τοῦ φίλου του πού τοῦ εἶπε: «Θά σοῦ ξεκλειδώσω θησαυρούς γιά τούς ὁποίους λίγοι ποτέ ὀνειρεύονται καί τούς ὁποίους ἀκόμη λιγότεροι φτάνουν». Τόν πῆρε κατευθείαν σέ μιά διπλανή γέφυρα καί στήν ὄχθη της τόν μύησε στή Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα. "Ομως, ὁ 'Ελάχι ἔπρεπε ἀκόμη νά μάθει τήν ἀξία τοῦ δώρου πού εἶχε λάβει. 'Ενδιαφερόμενος πολύ γιά πνευματικά θέματα, συνέχισε τίς ἀσκήσεις πού τοῦ δίδαξαν οἱ Μουσουλμάνοι φακίρηδες καί παράλειψε νά ἀκολουθήσει τίς καθοδηγήσεις τοῦ φίλου του.

"Οταν ὁ Μπάμπα Τζί ἦρθε ξανά στό Γκχούμαν, ἔστειλε νά φωνάξει τόν 'Ελάχι καί τόν ρώτησε τί εἶχε κάνει μέ τό ἐσωτερικό κλειδί πού τοῦ εἶχε δοθεῖ. "Οταν ὁ 'Ελάχι τοῦ εἶπε πώς δέν εἶχε κάνει τίποτα καί ἀκόμη καί ξεχάσει τί τοῦ εἶχε πεῖ ὁ Μπάμπα Τζί δυσαρεστήθηκε. «Σοῦ δίνω τά μεγαλύτερα πλούτη πού ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ ποτέ νά ἐλπίζει πώς θά ἔχει καί τά μεταχειρίζεσαι μέ τέτοια μηδαμινή ὑπόληψη;» τόν μάλωσε, καί τόν κτύπησε τρεῖς φορές στό πρόσωπο. Μόλις τά χέρια του ἔπεσαν πάνω στοῦ μετανιωμένου 'Ελάχι

τό πρόσωπο, τό ἐσωτερικό του μάτι ἄνοιξε καί τό πνεῦμα του ἀνέβηκε σέ ἀνώτερους κόσμους. Ἀπό κείνη τήν ἡμέρα καί στό ἑξῆς ὁ Ἐλάχι Μπάκς ἄρχισε νά ἀφιερώνει τόν ἑαυτό του ἀποκλειστικά στή Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα καί ἐπισκεπτόταν καθημερινά τόν Πίρ ἤ τόν Γκουρού του καί ἔσκυβε μέ σεβασμό μπροστά του.

Ὅταν ἕνας Μεγάλος πάρει μιά περιπλανώμενη ψυχή κάτω ἀπό τή φτερούγα του, ἡ χάρη του δέν καθηλώνεται μόνο στόν ἀμέσως μαθητή του, ἀλλά ἀκτινοβολεῖ καί σ' αὐτούς πού εἶναι δίπλα του καί εἶναι ἀγαπητοί σ' αὐτόν. Τέτοια δυνατή πνευματική ἐπίδραση ἔπεσε πάνω στήν οἰκογένεια τοῦ Ἐλάχι Μπάκς πού παρ' ὅλη τήν περιφρόνηση καί τήν κοροϊδία τῶν Μουσουλμάνων συγγενῶν καί ἀδερφῶν τους, πολλά ἀπό τά μέλη της ζήτησαν καθοδήγηση στά πόδια τοῦ Μπάμπα Τζί. Ὁ γαμπρός τοῦ Ἐλάχι, ὁ Χουσέν Μπάκς ἦταν μεταξύ τῶν πρώτων πού ἀκολούθησαν τό Μονοπάτι. Ἦταν πολύ ἀφοσιωμένος στόν Μπάμπα Τζί καί ἔδειχνε μεγάλη ἀγάπη καί σεβασμό. Ὁ Γκουρού του ἦταν εὐχαριστημένος μαζί του καί φερόταν στοργικά σ' αὐτόν καί στούς γιούς του, Γκχούλαμ Καντίρ καί Τσίραγκ Ντίν. Ὁ Μίαν Τσιράγκ Ντίν, στή χειρόγραφη ἐξιστόρησή του, διηγεῖται πώς ὁ Μεγάλος Διδάσκαλος ἔπαιζε μαζί τους καί τούς δεχόταν ὅλες τίς ὧρες ὅταν ἦταν μικροί. Μιά φορά ὅταν εἶχε πάει στό Γκχούμαν καί ἦταν ξαπλωμένος, τά παιδιά πῆγαν καί τόν ζητοῦσαν. Ἡ Μπίμπι Ντάγια τούς ὑποδέχτηκε στήν πόρτα καί ὅταν ἔμαθε πώς ἦρθαν γιά τό γιό της, νευρίασε λίγο. «Ἄ! ὅταν θά μεγαλώσετε», ἀναφώνησε, «καί ἔχετε δικά σας παιδιά, μή κάνετε ποτέ τό λάθος νά τά μορφώσετε. Εἶμαι μητέρα καί ξέρω πολύ καλά ἀπό τή δικιά μου ἐμπειρία πόσο εἶναι δύσκολο νά ἀντεπεξέρθει μιά μητέρα ὅταν ἕνας γιός γίνει Θεός». Ὁ Μπάμπα Τζί πάνω σ' αὐτή τήν κρίσιμη κατάσταση φώναξε ἀπό μέσα καί τά παιδιά μπῆκαν μέσα. Τά χάιδεψε στοργικά καί εἶπε: «Εἴσαστε πάντα εὐπρόσδεκτοι. Μή σᾶς νοιάζει τί λέει ἡ μητέρα».

Ἕνας ἀληθινός Διδάσκαλος εἶναι πάντα μέ τό μαθητή του καί τόν προστατεύει ὄχι μόνο στή ζωή ἀλλά ἐξίσου καί

στό θάνατο:

Ὤ Νανάκ! ἀπελευθέρωσε τόν ἑαυτό σου ἀπό τούς ἐγκόσμιους συντρόφους,
Καί ἀναζήτησε τή φιλία ἑνός ἀληθινοῦ Ἁγίου.
Αὐτοί θά σέ ἐγκαταλείψουν ἀκόμη καί στή ζωή,
Ἀλλά Ἐκεῖνος δέν θά σέ ἀφήσει ἀκόμη καί μετά θάνατο.

ΝΑΝΑΚ

Ἁρπάξου γερά, ὦ ψυχή! ἀπό ἕναν πού γνωρίζει τά ἐσωτερικά ἐπίπεδα,
Γιατί θά εἶναι φίλος σου τόσο στή ζωή ὅσο καί στό θάνατο.

ΜΩΛΑΝΑ ΡΟΥΜΙ

Ἄν παραβρισκόταν κανείς στίς τελευταῖες στιγμές ἑνός μαθητῆ τοῦ Μπάμπα Τζί πειθόταν γιά τό γνήσιο μεγαλεῖο Του. Ἔχουν είπωθεῖ ἀμέτρητες ἱστορίες γιά τά παράξενα συμβάντα πού σημείωσαν τό τέλος αὐτῶν πού μυήθηκαν ἀπό τόν Ἅγιο τῆς Μπεάς. Μποροῦμε νά ἀναφέρουμε ὡς ἕνα ἐξαιρετικό παράδειγμα τήν ἀφήγηση πού ἄφησε ὁ Τσιράγκ Ντίν γιά τό θάνατο τοῦ πατέρα του στόν ὁποῖο παραβρέθηκε ὁ ἴδιος. Μεταφράζουμε ἀπό τό χειρόγραφό του σέ Οὐρδική γλώσσα ὅπου ἀναφέρει τήν ἐπαφή τῆς οἰκογένειάς του μέ τόν Μπάμπα Τζί καί μερικά ἀνέκδοτα πού ἄκουσε ἀπό τό μεγάλο Διδάσκαλο γιά τά πρῶτα χρόνια τῆς ζωῆς του:

Μιά φορά ὁ Μπάμπα Τζί ἐπέστρεφε στό Γκχούμαν μετά πού εἴσπραξε τή σύνταξή του. Ὁ πατέρας μας, στό μεταξύ, εἶχε πεθάνει. Πήγαμε στό Μεγάλο Ἅγιο καί τοῦ διηγηθήκαμε τά λυπηρά νέα. Μᾶς παρηγόρησε καί κατευθεῖαν ξεκίνησε γιά τό μέρος ὅπου βρισκόταν τό νεκρό σῶμα. Φτάνοντας ἐκεῖ εἶπε: «Ὦ, Χουσσέν Μπάκς, γιατί ἦσουν τόσο βιαστικός; Θά ἐρχόμουν καί μποροῦσες νά ἔχεις τήν ντάρσαν μου». Καθώς πρόφερε αὐτά τά λόγια, ὁ νεκρός πατέρας μας ἄνοιξε τά μάτια του καί κάθησε. Ἡ μητέρα μας, φοβισμένη, ρώτησε ἄν συμβαίνει τίποτα, «Τίποτα», εἶπε. «Ὁ Διδάσκαλος

ἔχει ἔρθει καί φεύγω». Μετά ξάπλωσε καί πέθανε.

«Ἕνα ἄλλο πολύ ἐνδιαφέρον ἀνέκδοτο λέει πώς ὅταν ὁ Μπάμπα Τζί ἐπισκέφθηκε τό χωριό Νταλιουάλ, ὁ Ἄτταρ Σίνγκ, ἕνας κάτοικος τοῦ χωριοῦ, τόν μετάφερε σηκώνοντάς τον στήν ἀντίπερα ὄχθη ἑνός ἐποχιακοῦ ποταμοῦ ἐκεῖ δίπλα, πού εἶχε φουσκώσει μέ τίς τελευταῖες βροχές καί μετά τόν ξαναγύρισε πίσω. Ὁ σοφός εὐχαριστήθηκε τόσο πολύ μέ τοῦ Τζάτ (χωρικοῦ) τήν ἀνιδιοτελή ἐξυπηρέτηση πού ἀναφώνησε: «Ὦ, Ἄτταρ, σύ μέ πῆρες στήν ἀντίπερα ὄχθη αὐτοῦ τοῦ μικροῦ ρυακιοῦ. Ἐγώ σέ ἀνταπόδωση, θά σέ πάρω στήν ἀντίπερα ὄχθη τῆς θάλασσας τῆς ζωῆς». Καί τόν μύησε στή θεία Ἐπιστήμη καί ἀπό κείνη τήν ἡμέρα ὁ τελευταῖος ἦταν ἕνας ἄλλος ἄνθρωπος. Ἔπαιρνε τά ζῶα του νά βοσκήσουν ὅπως πρίν, ἀλλά ὅταν ἔφτανε στά λειβάδια τά ἄφηνε νά φύγουν καί αὐτός ἐργαζόταν στίς πνευματικές του σάντνα. Δέν χρησιμοποιοῦσε πιά ἕνα ραβδί γιά νά ἐλέγχει τό κοπάδι του, ἀλλά τά κατάφερνε μέ ἕνα κομμάτι ὕφασμα καί σύντομα ἔγινε γνωστός γιά τήν ἐξαιρετικά καλή του συμπεριφορά πρός τά ζῶα του. Μία μέρα γύρισε μᾶλλον νωρίς. Φτάνοντας στό σπίτι, εἶπε στή νύφη του, πού ἦταν ἐκεῖ: «Παιδί μου, τελείωσε ὅλες τίς δουλειές γρήγορα θά ἔχει σύντομα καταιγίδα ἐδῶ».

Μετά πῆγε νά πάρει τό μπάνιο του καί στό γυρισμό ἄπλωσε ἕνα κρεβάτι στό πάτωμα καί φώναξε δίπλα του ὅλους πού ἦταν στό σπίτι. Τούς ἀποχαιρέτησε, ἐξηγώντας: «Ὁ καιρός μου πλησιάζει νά τελειώσει καί πρέπει σύντομα νά φύγω». Ὅλοι σάστισαν μ' αὐτά τά παράξενα λόγια. Πῶς μποροῦσε ὁ ὁμιλητής νά λέει ὅτι θά πεθάνει ὅταν φαινομενικά ἦταν σέ καλή ὑγεία; Τελικά ἡ νύφη του, συνῆλθε καί ζήτησε νά φύγει γιά νά στείλει νά φωνάξει τό γιό του. «Δέν χρειάζεται» ἀπάντησε. «Ὁ Διδάσκαλός μου ἔχει ἔρθει καί δέν μπορῶ νά τόν ἀφήσω νά περιμένει». Λέγοντας αὐτά τά λόγια, ξάπλωσε, ἔκλεισε τά μάτια του καί τό πνεῦμα του ἔφυγε γιά τό οὐράνιο Σπίτι του.

Ὁ Μπάμπα Τζί δέν ἦταν μόνο ὁ ἴδιος προσεκτικός στό νά ἀποκαλύπτει τά πνευματικά του πλούτη, ἀλλά ὅριζε αὐστη-

ρά καί στούς μαθητές του νά ἀσκοῦν τήν ἴδια ἐγκράτεια. Ὅταν παράβαιναν τίς ὁδηγίες του δέν ἀπόφευγαν ποτέ τήν τιμωρία. Ἔτσι ὁ Τσίραγκ Ντίν διηγεῖται τήν ἱστορία ἑνός τυφλοῦ Χαφίζ (σπουδασμένου ἀνθρώπου) στό Ντχαριουάλ. Αὐτός παρακολούθησε μιά ὁμιλία τοῦ Μπάμπα Τζί στήν πόλη Καπουρτάλα, καί ὅταν τελείωσε ἡ ὁμιλία καί μιλοῦσαν μεταξύ τους, ὁ Χαφίζ εἶπε: «Οἱ σοφοί ἔχουν πεῖ πώς αὐτός πού ἔχει διαβάσει τό Ἱερό Βιβλίο τρεῖς φορές φτάνει στόν οὐρανό».

«Ὁ οὐρανός εἶναι πολύ μακριά, ἀγαπητέ μου», ἀπάντησε ὁ Μπάμπα Τζί. «Μόνο αὐτοί πού ἔχουν μπεῖ σ' αὐτόν μποροῦν νά ποῦν».

Ἡ βεβαιότητα τῆς φωνῆς τοῦ σοφοῦ παρακίνησε τόν Χαφίζ νά ζητήσει ὁδηγίες. Ἡ ἐπιθυμία του εἰσακούστηκε καί αὐτός καλλιέργησε μέ ἐπιμέλεια τό μάθημα πού τοῦ εἶχε δοθεῖ ὡσότου καρποφόρησε. Τότε πῆγε στόν Μίαν Σαχίμπ στή Μπατάλα, στόν προηγούμενο δάσκαλό του, καί τοῦ εἶπε ὅτι ὅλα ὅσα τοῦ εἶχε διδάξει ἦταν ἀπάτη καί ψέμμα. Συχνά ἐπισκεπτόταν τό τζαμί καί, μή ἀνεχόμενος τήν ἐπιφανειακή εὐλάβεια πού ἀσκεῖτο ἐκεῖ, ἔσπαζε κρυφά τά πήλινα δοχεῖα καί ἔκαιγε τά χαλιά τῆς προσευχῆς. Οἱ συνάνθρωποί του σύντομα τόν ἀνακάλυψαν καί παραπονέθηκαν στόν Γκουρού του.

Φώναξαν τόν τυφλό καί ὁ Μπάμπα Τζί τόν μάλωσε, «Κύριε», ἀπάντησε ὁ μαθητής του. «Δέν μπορῶ νά ἀνεχτῶ τήν ὑποκρισία, καί ἐπιπλέον ἔχω δίκαιο». Ὁ Διδάσκαλός του, ὅμως, τοῦ εἶπε πώς στό μέλλον πρέπει νά μάθει νά συγκρατεῖ τόν ἑαυτό του καί νά ἀσκεῖ ἐγκράτεια. Ἀλλά ἡ συμβουλή παραμελήθηκε καί ὁ Χαφίζ σύντομα ἄρχισε ξανά νά παραδίνεται στό καπρίτσιο του. Ἕνας ὅμιλος Μουσουλμάνων ἦρθε καί περίμενε τό σοφό καί διαμαρτυρήθηκε μέ πικρία, παραπονούμενοι πώς ἐκεῖνος δίδαξε τό μαθητή του νά γίνει βάρβαρος. Τότε ὁ Μπάμπα Τζί ρώτησε: «Ἀκόμη αὐτός ἐπιμένει στίς ἀνοησίες του; Καλά, ἄν δέν σταματήσει νά σᾶς ἐνοχλεῖ, μή θυμώσετε γιατί σύντομα θά ἀπαλλαγεῖτε ἀπό αὐτόν». Βεβαίως, μερικές μέρες ἀργότερα ὁ Χαφίζ πέθανε.

Παρόμοιες ἱστορίες λέγονται καί γιά ἄλλους προχωρημένους μαθητές. Ἕνας σαντού πού ἦρθε νά ζήσει στή Μπεάς ἔκανε γρήγορη πρόοδο καί ἡ ψυχή του πετοῦσε κατά βούληση στό Ντάσουαν Ντουάρ. Δέν μποροῦσε, ὅμως, νά συγκρατηθεῖ καί ἄρχιζε νά μιλᾶ γιά τίς ἐσωτερικές δόξες σέ ὁποιονδήποτε περνοῦσε ἀπό τό δρόμο του. Ὁ Μπάμπα Τζί συγχύστηκε καί τοῦ εἶπε ὅτι πρέπει νά μάθει νά πειθαρχεῖ τή γλώσσα του. Ἀλλά ὁ σαντού, ἔχοντας αὐτοπεποίθηση, συνέχισε ἀπρόσεκτα. Τό ἐσωτερικό παραπέτασμα ἔκλεισε καί γιά δεκάξι ὁλόκληρα χρόνια τοῦ ἀπαγορευόταν ἡ ἐσωτερική εἴσοδος μέχρι τίς τελευταῖες του μέρες, ὁπόταν ὁ γνωστός διάδοχος τοῦ Μπάμπα Τζί, ὁ Μπάμπα Σαουάν Σίνγκ, τοῦ ἔδωσε τήν εὐλογία του. Ὁ Μπάμπα Νιζάμ - οὐντ - ντίν σέ μιά ὅμοια περίπτωση εἶχε τήν ἐμπειρία μιᾶς παρόμοιας διακοπῆς. Ὁ γιός του σέ μιά ὄμορφα γραμμένη ἀφήγηση σέ Οὐρδική γλώσσα, διηγεῖται πῶς ὁ πατέρας του, ὁ ὁποῖος ἦταν ὁ δέκατος ἕκτος μυημένος τοῦ Μπάμπα Τζί σύμφωνα μέ τά ἀρχεῖα στή Μπεάς, ἔκανε πολύ γρηγορη ἐσωτερική πρόοδο. Μέσα σέ λίγους μῆνες εἶχε ἀποκτήσει μεγάλες δυνάμεις καί εἶχε ἐναπτύξει μιά ἀξιοσημείωτη διόραση. Ἀλλά ἀντί νά κλειδώσει τά δῶρα του μέσα στόν ἑαυτό του ὅπως τοῦ δίδαξε ὁ δάσκαλός του, ἄρχισε νά ἐπιδείχνει τά πνευματικά του ἐμπορεύματα καί ἔλεγε ἐλεύθερα σ' αὐτούς γύρω γιά μελλοντικά συμβάντα ἤ γιά τό τί συνέβαινε σέ μακρινές πόλεις. Ὅταν τό εἶπαν στόν Μπάμπα Τζί, γύρισε πρός τή Μπίμπι Ροῦκο καί εἶπε: «Αὐτός ὁ ἄνθρωπος ἔχει πράγματι ἀνέβη πολύ γρήγορα, ἀλλά δέν ἦταν ἱκανός νά χωνέψει αὐτό πού πῆρε».

Ἀπό κείνη τήν ἡμέρα ὁ Νιζάμ - οὐντ - ντίν, ὁ ὁποῖος δέν μπόρεσε νά κλείσει τό στόμα του, βρῆκε πώς στό ἐσωτερικό του μάτι εἶχε μπεῖ παραπέτασμα. Ἡ λύπη του ἦταν μεγάλη, ἀλλά ἔχοντας ἐμπιστοσύνη στη χάρη τοῦ Διδασκάλου του, βάλθηκε στίς πνευματικές του ἀσκήσεις μέ διπλασιασμένη ἐνέργεια. Ἡ σύζυγός του μυήθηκε ἐπίσης καί μέ τό πέρασμα τοῦ χρόνου τούς δόθηκαν μεγάλες εὐλογίες, καί ἦταν φανερό, σ' αὐτούς πού ἐρχόταν σέ ἐπαφή μαζί τους,

πώς δέν ἦταν κοινοί θνητοί. Ἀλλά ποτέ πιά δέν ξαναεπέδειξε ὁ Νιζάμ - ούντ - ντίν τίς πνευματικές του δυνάμεις.

Ὁλόκληρη ἡ ζωή τοῦ Μπάμπα Νιζάμ - ούντ - ντίν καί τῆς οἰκογένειάς του, ὅπως γράφηκε ἀπό τό γιό του, εἶναι μιά μακριά ἐξιστόρηση τῆς εὐλογίας τοῦ νά ἔχει κανείς ἕναν ἀληθινό Διδάσκαλο. Ἀλλά ἡ κοινωνία δέν εἶναι καλή πρός ἕνα ζωντανό Ἅγιο οὔτε πρός αὐτούς πού εἶναι δοσμένοι στήν ἀγάπη του. Ἡ ἀφοσίωση τοῦ Νιζάμ - ούντ - ντίν στόν Σίκχ Πίρ (Διδάσκαλό) του προξένησε τήν ἔχθρα τῶν συγγενῶν του καί τῶν Μουσουλμάνων ἀδερφῶν του. «Ἔγινε *καφίρ*», ἔλεγαν, καί δέν ἔχαναν καμιά εὐκαιρία γιά νά τόν βρίσουν καί νά τόν καταδιώξουν. Ἐκεῖνος δέν πρόκειτο νά ἀποθαρυνθεῖ καί ὁποτεδήποτε γινόταν λόγος γιά «Μουσουλμάνους» καί «μή Μουσουλμάνους», ἀπάγγειλε τούς Περσικούς στίχους:

Ἡ ἀγάπη δέν ξεχωρίζει μεταξύ τοῦ πιστοῦ καί τοῦ ἄπιστου·
Ἄς γραφοῦν αὐτά τά λόγια πάνω σέ κάθε ἄμβωνα καί κάθε ἀψίδα.
Ἄν ἐπιθυμεῖς νά πᾶς στό ἐσωτερικό ταξίδι προσκυνήματος, τότε ψάξε γιά ἕναν ἐσωτερικό ὁδηγό.
Ἄς εἶναι Ἰνδός, Τοῦρκος ἤ Ἄραβας.

Ἀλλά παρ' ὅλη του τήν ὑπομονή, τά πράγματα ἔγιναν μόνο χειρότερα καί ὅταν ἔφτασαν στό σημεῖο πού νά μή μπορεῖ πιά νά τά ἀντέξει, ὁ Μπάμπα Τζί συμβούλεψε τόν ἀγαπημένο του μαθητή νά μεταφέρει τό σπιτικό καί τήν οἰκογένειά του στό Μουλτάν. Ἐκεῖ πέρασε τό ὑπόλοιπο τῆς μακρόχρονης ζωῆς του καί συχνά πήγαινε στή Μπεάς γιά νά συναντήσει τό Διδάσκαλό του. Μετά τό 1903 ὅταν ἐκεῖνος δέν ὑπῆρχε πιά, ἐπισκεπτόταν τόν Μπάμπα Σαουάν Σίνγκ, τόν πνευματικό του διάδοχο, ὁ ὁποῖος τόν ἐκτιμοῦσε πολύ. Δέν χρειάζεται νά ἀναφέρουμε ἐκτενῶς τίς τόσες πολλές εὐλογίες πού δόθηκαν σ' αὐτόν, στούς γιούς του, στά ἐγγόνια καί στά δισέγγονά του· ἀρκεῖ νά ποῦμε πώς ὁλόκληρη ἡ οἰκογένεια σεβόταν πολύ τόν Μπάμπα Τζί καί, ὅπως ὁριζό-

ταν ἀπό κεῖνον, κρατοῦσε ὅλες τίς παραδόσεις τῆς πίστης τους ἐνῶ ἀσκοῦσαν τήν πειθαρχία πού τούς εἶχε διδάξει. Ὅταν πέθανε ἡ γυναίκα του, προεῖπε πώς πλησίαζε τό τέλος της ἕνα μήνα πρίν τήν ἀκριβή ἡμερομηνία, καί ἐνῶ ἦταν σέ καλή ὑγεία. Ὅταν ἡ ὥρα της πλησίασε ἔκανε ἕνα συγκινητικό ἀποχαιρετισμό πρός τό σύζυγό της: «Σέ ἐξυπηρέτησα ὅσο μποροῦσα καλύτερα γιά ἑξήντα χρόνια. Τώρα δῶσε μου τήν ἄδεια νά φύγω. Ὁ Διδάσκαλός μου καί ὁ Μαχαράτζ Σαουάν Σίνγκ μέ περιμένουν». Ὁ Νιζάμ - ούντ - ντίν τῆς ζήτησε νά τοῦ κρατᾶ τό χέρι καί προσήλωσε τήν προσοχή του ἐσωτερικῶς. Ὁλόκληρη ἡ οἰκογένεια παρακολουθοῦσε κοιτάζοντας καθώς τό γέρικο ζευγάρι βυθίστηκε σέ διαλογισμό. Εἴκοσι λεπτά ἀργότερα ὁ σύζυγος ἄνοιξε τά μάτια του. «Τώρα μπορεῖς νά φύγεις», εἶπε, καί ἡ σύζυγός του πέθανε εἰρηνικά. Τό ἑπόμενο πρωΐ ὅταν ἡ νεκροφόρα της ἔπρεπε νά μεταφερθεῖ στό νεκροταφεῖο, μερικοί ἀπό τούς συγγενεῖς ἀρνήθηκαν νά σηκώσουν τό φέρετρο μέ τή δικαιολογία ὅτι αὐτή ἦταν μιά αἱρετική. Ἀλλά οἱ γειτόνοι τήν ἤξεραν πώς ἦταν καλή καί γενναιόδωρη καί μιά ἀληθινή κόρη τοῦ Θεοῦ καί βοήθησαν στή μεταφορά τοῦ φερέτρου στό κοιμητήριο.

Ὁ Μπάμπα Νιζάμ - ούντ - ντίν δέν ἔζησε πολύ μετά. Τό τέλος του ἦταν παρόμοια γνωστό προτοῦ νά ἔρθει καί ὅταν ἔπρεπε νά μεταφερθεῖ τό φέρετρό του, ἡ καρδιά τῶν ἀδερφῶν του εἶχε μαλακώσει καί ἀκολούθησαν τήν πομπή. Πολλοί φακίρηδες καί σαντού παραβρέθηκαν στήν ταφή του καί καθώς ἡ σωρός του κατέβαινε ψαλλόταν ὁ ἑξῆς στίχος:

> *Μιᾶς στιγμῆς ἐπαφή μέ ἕναν Ἅγιο ἀξίζει περισσότερο ἀπό ἕνα ἑκατομμύριο πειθαρχίες στερήσεων.*

Ἀκόμη καί μέχρι σήμερα, παρ' ὅλη τή διαίρεση τῆς χώρας, ἡ ὁποία ἔγινε μέ τήν ἀνεξαρτησία, καί παρ' ὅλα τά κοινωνικά μίση πού ἀφέθηκαν ἐλεύθερα στό ξύπνημά της, οἱ ἀπόγονοι τοῦ Μπάμπα Νιζάμ - ούντ - ντίν κράτησαν τήν πίστη καί συχνά ἐπισκέπτονταν τό Σαουάν Ἄσραμ στό Δελχί γιά νά κρατήσουν ζωντανό τό σύνδεσμό τους μέ τό Μονοπάτι τῶν Διδασκάλων ἤ τό *Σουλτάν - ούλ - Ἄζκαρ,* ὅπως τό

ὀνόμαζαν οἱ φωτισμένοι πρόγονοί τους κατά τήν ὁρολογία τῶν Σούφι φακίρηδων.

Ἡ χάρη τοῦ Μπάμπα Τζί ἔρεε σέ ὅλους! Δέν ἦταν μόνο οἱ μαθητές του πού ὀφελοῦνταν ἀπό αὐτόν, ἀλλά καί πολλοί ἄλλοι οἱ ὁποῖοι τύχαινε ἁπλῶς νά τραβήξουν τήν προσοχή του μέ τήν ἁπλότητα, τήν ἁγνότητα καί τήν ἀνιδιοτελή τους ἐξυπηρέτηση. Εἶχε διαβάσει πολλές γραφές στήν παιδική καί στή νεαρή του ἡλικία, ἀλλά δέν μιλοῦσε ἀπό μάθηση ἀλλά ἀπό ἀπευθείας ἐσωτερική ἐμπειρία. Ὑπῆρχε μιά ἀνεξήγητη γλύκα καί θέλγητρο σ' αὐτά πού ἔλεγε καί ἕνα ἀκατανίκητο αἴσθημα σιγουριᾶς καί βεβαιότητας. Μιά φορά τέσσερις μεγάλοι παντίτ οἱ ὁποῖοι ἀσχολοῦνταν ἐπιπόλαια μέ διάφορες γιογκικές ἀσκήσεις ἄρχισαν νά λογομαχοῦν καί νά συζητοῦν γιά τή φύση τῶν ἐσωτερικῶν ἐπιπέδων. Βασίζονταν στήν πνευματική τους μελέτη καί ἡ φιλονικία τους ἦταν πράγματι ζωηρή. Ἀκούγοντας γιά ἕναν Τζάτ Ἅγιο πού εἶχε φτάσει σέ μεγάλο ὕψος, ἦρθαν στήν πόρτα τοῦ Μπάμπα Τζί. Αὐτός ἄκουσε ὅ,τι εἶχαν νά ποῦν καί μετά μέ σαφήνεια τούς ἐξήγησε τή φύση τῶν πνευματικῶν περιοχῶν, συμβιβάζοντας αὐτά πού εἶχαν φανεῖ πώς ἦταν ἀντιφατικές ἀπόψεις καί λύνοντας ὅλες τους τίς ἀμφιβολίες ὡσότου ἱκανοποιηθοῦν. Οἱ παντίτ ἔφυγαν, ἀλλά ἕνας ἀπ' αὐτούς, ἕνας ἀληθινός ἀναζητητής πού εἶχε πιάσει τό δόλωμα τοῦ Ἁγίου, γύρισε πίσω καί τόν παρακάλεσε γιά μύηση. Τό δῶρο χαρίστηκε· αὐτός ἀσκοῦσε τίς σάντνα τακτικά ἀλλά μέ λίγα ἀποτελέσματα.

«Ἄχ, Κύριε! Εὐλόγησέ με μέ λίγη ἐσωτερική ὅραση» παρακάλεσε.

«Νομίζεις πώς δέν θέλω τό καλό σου;» ἦταν ἡ ἀπάντηση. «Ἐπιθυμῶ νά φτάσεις στό Σάτ Λόκ σήμερα, ἀλλά δέν εἶσαι ἀκόμα ὥριμος καί δέν θά μπορέσεις νά ἀντέξεις τήν ἔνταση».

Ἡ παράκληση ἐπαναλήφθηκε πολλές φορές ἀλλά ὁ Μπάμπα Τζί ἔδινε τήν ἴδια ἀπάντηση. Μιά μέρα ἐνῶ πήγαινε μόνος του νά πάρει τή σύνταξή του, ὁ παντίτ τόν συνάντησε σέ ἕνα ἐρημικό σημεῖο. «Κύριε, ἐδῶ εἶναι ἐρημιά καί

κανένας δέν εἶναι ἐδῶ δίπλα. Εὐλόγησέ με τώρα, τουλάχιστον δῶσε μου μιά κλέφτικη ματιά ἀπό τά ἐσωτερικά ἐπίπεδα — ὄχι περισσότερο — γιά νά εἶμαι βέβαιος».

«Δέν θά μπορέσεις νά τό ἀντέξεις καί ἡ ἔνταση θά εἶναι μεγάλη γιά σένα».

«Τί σημασία ἔχει καί ἄν ἀκόμη χάσω τή ζωή μου ἄν μόνο μπορέσω νά δῶ τί ὑπάρχει ἐσωτερικῶς!»

Ὁ Μπάμπα Τζί δέν μποροῦσε πιά νά ἀρνηθεῖ. Ζήτησε ἀπό τόν παντίτ νά καθίσει σέ διαλογισμό καί προσήλωσε τό βλέμμα του πάνω σ' αὐτόν. Ἡ ψυχή τοῦ παντίτ τραβήχτηκε μέ τή βία πάνω στά ἀνώτερα ἐπίπεδα. Ὅταν ὁ Μπάμπα Τζί, μέ τή θέλησή του τόν κατέβασε στή φυσική συνειδητότητα, ὁ παντίτ ἔπεσε μέ λυγμούς στά πόδια του. «Νόμιζα πώς ἡ ζωή μου ἀποσπάστηκε ἀπό μένα καί ἕνα ἑκατομμύριο κεραυνοί ἔπεσαν πάνω στό κεφάλι μου. Ὤ, Κύριε, συγχώρεσε τήν ἀνοησία μου. Ἐμεῖς οἱ θνητοί εἴμαστε πράγματι ἀνάξιοι».

«Ἐγώ τί ἔχω νά συγχωρήσω», ἀπάντησε ὁ σοφός. «Ἐσύ πρέπει νά συγχωρήσεις τόν ἑαυτό σου γιατί δέν εἶμαι ἐγώ πού ὑπόφερα. Τώρα πήγαινε καί ἐπωφελήσου ὅσο μπορεῖς περισσότερο ἀπό τό χρόνο σου, γιατί ἔχεις μόνο τρία ἀκόμη χρόνια νά ζήσεις».

Ἀπό κείνη τήν ἡμέρα καί στό ἑξῆς ὁ παντίτ συγκεντρώθηκε στούς διαλογισμούς του καί τρία χρόνια ἀργότερα, ὅπως προφητεύτηκε, πέθανε.

Τέτοιες ἱστορίες, ὅμως, ὑπάρχουν πλῆθος καί ὁλόκληροι τόμοι δέν θά ἔφταναν γιά νά ψάλλουν τή δόξα καί τή χάρη ἑνός ἀληθινοῦ Ἁγίου. Ἔτσι ἀφήνοντας τες θά ἐνδιαφερθοῦμε μέ τό πιό σπουδαῖο μοναδικό συμβάν στά χρόνια τοῦ θείου ὑπουργήματος τοῦ Μπάμπα Τζί: τή μύηση τοῦ Σαουάν Σίνγκ Τζί ὁ ὁποῖος προοριζόταν νά συνεχίσει ἀργότερα τήν ἀποστολή του. Ἡ ἱστορία λέγεται ἀπό τόν ἴδιο τό μεγάλο μαθητή καί παραθέτουμε ἀπό τά γράμματά του τά ὁποῖα ἐκδόθηκαν στό βιβλίο: «*Πνευματικοί Πολύτιμοι Λίθοι*» (Μπεάς 1959):

«Μοῦ ἄρεσε τό Σάτσανγκ καί ἡ Πάρμαρθ (ἡ πνευματικό-

τητα) ἀπό τήν παιδική μου ἡλικία. Συχνά ἔκανα συντροφιά μέ σαντού καί θρησκευτικούς ἀνθρώπους, καί αὐτό ὀφείλετο κατά ἕνας μέρος στό ὅτι στόν πατέρα μου ἄρεζε ἡ *Σαντού σίβα.* Μετά ἐνῶ ἤμουν σέ ὑπηρεσία μελέτησα τή Βεδάντα καί συζητοῦσα τή Βεδάντα μέ τόν κόσμο, εἰδικά μέ τούς σαντού, οἱ ὁποῖοι, στό δρόμο τους γιά τό Κασμίρ, σταματοῦσαν σέ ἕνα *ντχαραμσάλα* (πανδοχεῖο) κοντά στό σπίτι μου.

«Ἀργότερα μεταφέρθηκα στό Μάρρι Χίλλς. Μιά μέρα καθώς ἐπιθεωροῦσα τή δουλειά μου, εἶδα ἕνα γέρο Σίκχ νά ἀνεβαίνει ἕνα λόφο μαζί μέ μιά μεσήλικη κυρία. Ὅταν τόν πρόσεξα, σκέφτηκα πώς πιθανῶς εἶχε ἔρθει σχετικά μέ κάποια ὑπόθεση στό Δικαστήριο τοῦ Διοικητῆ. Δέν σκέφτηκα καθόλου πώς θά γινόταν ὁ Διδάσκαλός μου. Δέν ἦταν κανένας ἄλλος παρά ἴδιος ὁ Μπάμπα Τζί καί ἡ κυρία ἦταν ἡ Μπίμπι Ροῦκκο. Αὐτό δέν τό ἤξερα τότε, ἀλλά ἀργότερα ἔμαθα πώς ὁ Μπάμπα Τζί εἶπε στή Μπίμπι Ροῦκκο, ἀναφερόμενος σέ μένα: «Εἶναι γι' αὐτόν πού ἤρθαμε ἐδῶ», καί ἡ Μπίμπι Ροῦκκο ἀπάντησε: «Ἀλλά αὐτός οὔτε κάν σέ χαιρέτησε». Ὁ Μπάμπα Τζί τῆς εἶπε: «Τί ξέρει ἀκόμα ὁ καϋμένος; Μετά τέσσερις μέρες θά ἔρθει σέ μᾶς».

«Τήν τέταρτη μέρα πῆγα νά παρακολουθήσω τό Σάτσανγκ. Ὁ Μπάμπα Τζί ἐξηγοῦσε ἐκείνη τήν ὥρα τήν ἔννοια τοῦ Τζάπ Τζί Σαχίμπ. Λοιπόν, ἄρχισα τή βροχή τῶν ἐρωτήσεών μου — τόσο πολύ πού τό ἀκροατήριο κουράστηκε καί ἄρχισε νά αἰσθάνεται ἀνήσυχο στό μεγάλο ἀριθμό τῶν ἐρωτήσεων πού εἶχα θέσει. Τό ἱερό βιβλίο, *Σάρ Μπατσάν,* βρισκόταν ἐκεῖ καί ἔφερα ἀντίρρηση στό ὄνομα «Ραντασοάμι», καί ὁ Μπάμπα Τζί ἐξήγησε ἀπό τό βιβλίο τό ἴδιο τί σήμαινε «Ραντασοάμι».

Ράντα εἶναι τό ὄνομα τῆς πρώτης ἤ τῆς πρωταρχικῆς ἀκτίνας τῆς σούρατ (συνειδητότητας).
Σοάμι εἶναι ἡ ἀρχική πηγή τοῦ Ρεύματος τοῦ Σάμπτ.

«Αὐτός τώρα ἤθελε νά μοῦ δείξει τό δρόμο, ἀλλά εἶχα διαβάσει τή Βεδάντα. Ὅταν διάβασα τό Γκουρμπάνι, ἡ γνώ-

μη μου ἦταν διαφορετική· ὅταν διάβασα τή Γκίτα ἡ γνώμη μου ἦταν πάλι διαφορετική καί δέν μποροῦσα νά πάρω μιά ἀπόφαση. Τελικά ζήτησα ὀκτώ μέρες ἄδεια γιά νά μπορέσω νά διαβάσω τά διδάγματα τοῦ Μπάμπα Τζί. Μέ συμβούλεψε νά διαβάσω τοῦ Καμπίρ Σαχίμπ τό *Ἀνουράγκ Σαγκάρ*. Ἀμέσως παράγγειλα ὀκτώ ἀντίτυπα ἀπό αὐτό τό βιβλίο ἀπό τή Βομβάη ἔτσι ὥστε νά μπορῶ νά δώσω μερικά καί στούς φίλους μου, Μπάμπα Χάρι Ράμ, Γκούλαμπ Σίνγκ κ.τ.λ. γιά νά τό διαβάσουν καί νά τό σχολιάσουν.

Μετά ἀπό ἀρκετές διαλέξεις μέ τόν Μπάμπα Τζί, ἤμουν τελείως πεπεισμένος καί πῆρα μύηση ἀπό αὐτόν τήν 15η Ὀκτωβρίου τό 1894».

Αὐτό πού ἀκολουθεῖ εἶναι μιά συγκινητική ἱστορία ἀφοσίωσης καί ὑπακοῆς ἀπό τή μιά μεριά καί ἀνέκφραστης ἀγάπης καί χάρης ἀπό τήν ἄλλη. Οἱ ἐπιστολές πού ἀνταλλάχτηκαν μεταξύ τοῦ Διδασκάλου καί τοῦ μαθητῆ ἔχουν κάτι ἀπό τήν ὀμορφιά τοῦ ἐσωτερισμοῦ αὐτῆς τῆς ἱστορίας· τοῦ Μπάμπα Τζί οἱ ἐπιστολές ἔχουν ἐκδοθεῖ στόν τόμο πού ἤδη ἀναφέραμε: «*Πνευματικοί Πολύτιμοι Λίθοι*». Σ' αὐτές μαθαίνουμε τήν βῆμα πρός βῆμα καθοδήγηση πού ἔγινε ἀπό τόν Γκουρού στό μαθητῆ, ὁ ὁποῖος εἶχε παραδώσει τόν ἑαυτό του ὁλοκληρωτικά στό Θέλημά Του, καί τόν παράξενο καί θαυματουργό τρόπο μέ τόν ὁποῖο τό προστατευτικό χέρι Του τόν βοήθησε σέ κάθε στροφή. Ὑπῆρχαν εἰδικά δυό συμβάντα πού ὁ Μπάμπα Σαουάν Σίνγκ διηγόταν στό ἀκροατήριό του γιά νά δείξει τό μεγαλεῖο τοῦ Μπάμπα Τζί καί τήν εὐλογία τοῦ νά ἔχει κανείς ἕναν *Πουράν Γκουρού*. ἤ Ἀληθινό Διδάσκαλο. Παραθέτουμε ξανά ἀπό τίς ἐπιστολές του:

1) Συνήθιζα ν' ἀρπάζω τή χαίτη τοῦ ἀλόγου μου καί νά πηδῶ πάνω σ' αὐτό ἐνῶ ἔτρεχε. Ἀλλά ὁ ὑπηρέτης μου, κατά τήν ἀπουσία μου καί χωρίς νά τό ξέρω, εἶχε κόψει τή χαίτη τοῦ ἀλόγου μου. Δέν τό πρόσεξα καί καθώς πῆγα ν' ἀρπάξω τή χαίτη, τό χέρι μου γλίστρησε καί πέφτοντας κάτω ἔσπασα τό πόδι μου. Τό σπάσιμο ἦταν ὀδυνηρό, χωρίς ἀμφιβολία, ἀλλά πολύ πιό ὀδυνηρό ἦταν τό γεγονός πού δέν μπο-

ροῦσα οὔτε νά οὐρήσω οὔτε νά κάνω τή φυσική μου ἀνάγκη. Οἱ γιατροί ὑπέθεσαν ὅτι ἴσως νά ἦταν δύσκολο καί νά ἐπιζήσω.

Ἕνας μουσουλμάνος ἐπιστάτης, πού ἀνῆκε στή δικιά μου περιφέρεια, μαθαίνοντας γιά τό ἀτύχημα, ἦρθε καί μοῦ εἶπε: «Εἶμαι δικός σου ἄνθρωπος, σάν μέλος τῆς οἰκογένειας. Ἀνήκω στόν τόπο σου. Πές μου σέ παρακαλῶ, πώς μπορῶ νά σέ βοηθήσω;» Εἶπα: «Τά παιδιά μου σπουδάζουν ἐσωτερικοί σ' ἕνα σχολεῖο περίπου ὀκτώ μίλια ἀπό ἐδῶ. Δέν θέλω νά μάθουν γιά τό ἀτύχημα. Ἀλλά θά ἤθελα νά στείλλεις ἕνα τηλεγράφημα στό Μαχαράτζ Τζί (Μπάμπα Τζί)». Ἔστειλε τό τηλεγράφημα. Καί ὅταν ὁ Μπάμπα Τζί ἔλαβε τό τηλεγράφημα, εἶπε: «Ἔχει καλῶς, ἄν ὁ Διδάσκαλος θέλει νά τόν πάρει, ἄς τόν πάρει, γιατί τουλάχιστο ἔχει πάρει τό Νάαμ». Ἀλλά ἡ ἀδελφή μου στήν πίστη, ἡ Μπίμπι Ροῦκκο, παρακάλεσε τόν Μπάμπα Τζί γιά μένα.

«Ὁ Μπάμπα Τζί συνήθιζε νά κάθεται σέ διαλογισμό ἤ νά μπαίνει σέ διαλογισμό ὅταν ἦταν σέ ἀναμονή γιά κάποιο σπουδαῖο συμβάν, καί μετά ἔλεγε ὁποιαδήποτε πληροφορία εἶχε πάρει ἐσωτερικῶς. Κάθισε σέ διαλογισμό περίπου στίς 8 μ.μ. (τήν ὥρα πού εἶχε λάβει τήν πληροφορία ἀπό τό τηλεγράφημα). Περίπου στίς 3 π.μ. φώναξε τή Μπίμπι Ροῦκκο καί αὐτή ρώτησε: «Νά σοῦ φέρω φαγητό τώρα;» (Δέν εἶχε πάρει τό βραδινό του φαγητό). Ὁ Μπάμπα Τζί ἀπάντησε: «Ὄχι, ἀλλά ρώτησες κάτι γιά τόν Μπχάι Σαουάν Σίνγκ. Τώρα μπορεῖς νά πληροφορήσεις τόν Σαουάν Σίνγκ ὅτι δέν θά πεθάνει ἀλλά τό κάρμα του ἦταν πολύ βαρύ. Εἶχε προοριστεῖ ὅτι ἔπρεπε νά ὑποφέρει πέντε χρόνια, ἀλλά τώρα θά κανονίσουμε τό κάρμα σέ πέντε μῆνες. Δέν εἶναι κάτι; Δέν θά πᾶμε σ' αὐτόν ἀμέσως τώρα ἀλλά μετά πού θά βγεῖ ἀπό τό νοσοκομεῖο. Στό μεταξύ μπορεῖς νά κάνεις γνωστή τή λήψη τοῦ τηλεγραφήματός του». Καί τή στιγμή πού ἔλαβα τό τηλεγράφημα τοῦ Μπάμπα Τζί, μπόρεσα νά οὐρήσω καί νά κάνω τή φυσική μου ἀνάγκη...

«Οἱ Ἅγιοι δείχνουν τό ἐλεός τους ἀλλά ποτέ δέ μιλοῦν γι' αὐτό. Τώρα ἐνῶ ἤμουν σ' αὐτή τήν κατάσταση, ἔπρεπε νά

ὑποφέρω καί ἀπό τή χρηματική πλευρά ἐπίσης. Ἔχασα τή χρηματική χορήγηση ὡς ὑπομοίραρχος, τή χρηματική χορήγηση γιά τό ἄλογό μου καί ἐπίσης καί τό μισό ἀπό τό μισθό μου. Ὁ Ἀρχιμηχανικός ἦταν πολύ καλός μαζί μου καί μοῦ εἶπε: «Ἄν μποροῦσες μόνο νά ἔρχεσαι στό γραφεῖο κάθε μέρα σέ μιά *ντάντι* (καρέκλα φορεῖο). θά σέ θεωροῦσα ὅτι εἶσαι στό καθῆκον». Ἀλλά δίσταζα καί φοβόμουν, καθώς τό πόδι μου ἦταν ἀκόμα πολύ ἀδύναμο, μήπως γλιστρήσω καί ἔχω ἄλλο ἀτύχημα. Ὁ Ἀρχιμηχανικός τότε μοῦ ἔδωσε ἄδεια ἑνός μηνός. Ἀμφέβαλλα ὅτι θά μποροῦσα νά δουλέψω μετά ἀπό ἕνα μήνα. Τό ἑπόμενο πρωί εἶδα τόν Διοικητή Μηχανικό καί εἶπε: «Τώρα πηγαίνεις μόνο γιά ἕνα μήνα». Πρίν ἀπό αὐτό ὁ Μπάμπα Τζί ἦρθε νά μέ δεῖ καί μοῦ εἶπε πώς μποροῦσα νά ἀπουσιάσω ἀπό τό καθῆκον μου μόνο ἀκόμα ἕνα μήνα, ἀλλά μοῦ ἦταν δύσκολο νά τό πιστέψω.

«Τελικά ὁ μήνας πέρασε καί ἔλαβα ἕνα γράμμα ἀπό τόν Μπάμπα Τζί πού ἀνάφερε: «Ἐμεῖς δέν ἤρθαμε σ' αὐτόν τόν κόσμο γιά νά κάνουμε τή δικιά μας δουλειά· ἤρθαμε ἐδῶ μέ τή διαταγή τοῦ Μαχαράτζ Τζί (Σουάμι Τζί). Ἄν τοῦ ἀρέσει θά κάνει τή δουλειά μεταχειριζόμενος ἐμᾶς». Εἶναι ἀδύνατο νά περιγράψει κανείς ὥς ποῦ φτάνει ἡ δύναμη τῶν Ἁγίων. Εἶμαι βέβαιος, πώς ὅταν ὁ Γκουρού θέλει μπορεῖ νά κάνει ἀκόμα καί τίς πέτρες νά κάνουν τή δουλειά του».

2) «Ὁ Μπάμπα Τζί συνήθιζε νά εἶναι πολύ καλός μαζί μου καί ὁποτεδήποτε πήγαινα νά τόν ἐπισκεφθῶ μοῦ ἔδινε μιά θέση μέσα στό δικό του δωμάτιο. Μιά φορά κατέβηκα ἀπό τό σταθμό τῆς Μπεάς στίς δώδεκα τό μεσημέρι. Ἔκανε πολλή ζέστη καί κάθησα κάτω ἀπό ἕνα δέντρο γιά λίγο. Μετά σκέφτηκα πώς εἶχα ἔρθει γιά τή ντάρσαν τοῦ Μπάμπα Τζί, ὅμως καθόμουν ἐδῶ ζητώντας ἄνεση καί ἀργοπορώντας αὐτή τή συνάντηση μέ τόν Ἀγαπημένο. Ἀκόμη καί οἱ ἐγκόσμιοι ἀγαπημένοι εἶχαν πράξει πολύ καλύτερα. Αὐτή ἡ σκέψη μέ ἀναστάτωσε. Ἔτσι ξεκίνησα μέ τά πόδια ἀπό τό σταθμό πρός τή Ντέρα. Στή Ντέρα, ὁ Μπάμπα Τζί Μαχαράτζ, ὁ ὁποῖος ἦταν πολύ εὐαίσθητος στή ζέστη, ἦρθε ἔξω καί ἄρχισε νά βηματίζει στήν ξέσκεπη αὐλή μπροστά στό

δωμάτιό του. Ἡ Μπίμπι Ροῦκκο τόν μάλωσε καί τόν παρακάλεσε νά πάει μέσα στό δωμάτιό του, μακριά ἀπό τό ζεστό ἥλιο, ἀλλά ἐκεῖνος δέν πήγαινε. Μερικά λεπτά πρίν φτάσω στή Ντέρα πῆγε μέσα καί τότε ἡ Μπίμπι Ροῦκκο, βλέποντάς με νά ἔρχομαι, φώναξε: «Ὤ! τώρα καταλαβαίνω γιατί ὁ Μπάμπα Τζί περπατοῦσε στό ζεστό ἥλιο». (Εἶχε ὁ ἴδιος ἀπορροφήσει μερική ἀπό τήν ὑπερβολική ζέστη ἔτσι ὥστε νά μή μέ καταβάλει στό δρόμο). Ὑπάρχουν τόσα πολλά θαυμάσια πράγματα γιά τόν Μπάμπα Τζί πού ἄν ἐξακολουθήσω νά τά διηγοῦμαι γιά ἑκατό χρόνια δέν θά εἶναι δυνατό νά τά τελειώσω ὅλα».

Πράγματι «ἑκατό χρόνια» δέν θά ἔφταναν καί θά ποῦμε ὅσο τό δυνατόν μέ περισσότερη συντομία τό ὑπόλοιπο τῆς Ἱστορίας τῆς γήινης παραμονῆς τοῦ Μπάμπα Τζί. Ἕνας συνεχῶς αὐξανόμενος ἀριθμός ἐπισκεπτῶν συναθροιζόταν στήν καλύβα του στή Μπεάς, καί τά λόγια του πρός τή Μπίμπι Ροῦκκο — «Ἐδῶ θά ἀναγερθεῖ μιά μέρα μιά συνεχῶς αὐξανόμενη πόλη καί θά χτιστοῦν πολλά σπίτια καί μπανγκαλόου» — καί τά λόγια τοῦ μεθυσμένου ἀπό Θεό Καχάν τόν ὁποῖον ὁ κόσμος κορόϊδευε — «Μαζεύω αὐτά τά τοῦβλα γιά τήν πόλη πού θά χτιστεῖ ἐδῶ» — ἄρχισε ἐπιτέλους νά φαίνεται ὅτι εἶχαν κάποια σημασία. Ὁ Μπάμπα Τζί περνοῦσε τό μεγαλύτερο μέρος τοῦ χρόνου του στή Μπεάς ἀλλά συχνά πήγαινε σέ περιοδεία στίς γειτονικές περιοχές ἤ σέ πόλεις μακρινές, γιά νά ἐξυπηρετήσει τίς πνευματικές ἀνάγκες τῶν ὀπαδῶν του.

Μιά φορά ὅταν ἦταν στήν Ἀμπάλα, στίς παροτρύνσεις μερικῶν μαθητῶν ὁ Χούκαμ Σίνγκ, φίλος τοῦ ἀφοσιωμένου του μαθητῆ Μότι Ράμ, καί ράφτης στό Βρεττανικό τάγμα πού στάθμευε ἐκεῖ ἔκανε αἴτηση γιά μύηση. Ὁ Χούκαμ Σίνγκ παρακάλεσε τό φίλο του, ὁ ὁποῖος μέ τή σειρά του παρακάλεσε τόν Μπάμπα Τζί, ἀλλά χωρίς ἀποτέλεσμα. «Δέν εἶναι ἀκόμα κατάλληλος γιά τό Μονοπάτι», παρατήρησε ὁ σοφός, ἀλλά ὁ Μότι Ράμ δέν τό ἔβαλε κάτω. Παρακάλεσε ξανά καί ξανά γιά τήν περίπτωση τοῦ φίλου του.

«Σοῦ εἶπα καί προηγουμένως, τό κάρμα του δέν τό ἐπι-

τρέπει. Λοιπόν τί μπορῶ νά κάνω πάνω σ' αὐτό τό θέμα;»

«Ἅγιε, αὐτό εἶναι μιά αἰτία παραπάνω γιά νά τόν λυπηθεῖς γιατί ἄν ἐσύ δέν τόν λυπηθεῖς τότε ποιός ἄλλος θά τό κάνει;»

«Μότι Ράμ, μήν ἐξακολουθεῖς νά μέ πιέζεις. Θά προτιμοῦσα νά μυήσω τετρακόσιους ἄλλους παρά αὐτόν τό φίλο σου».

Ἕνας Ἅγιος δέν μπορεῖ νά ἀρνηθεῖ γιά πολύ σέ ἕναν ἀφοσιωμένο μαθητή καί μπορεῖ νά περάσει ἀκόμα καί μέσα ἀπό φωτιά γιά χάρη του. Ὅταν ὁ Μότι Ράμ ἐπανειλλημένως τόν πίεζε, ἐνέδωσε προσθέτοντας: «Ἀλλά μόλις θά μυήσω τό φίλο σου, δέν θά μείνω οὔτε στιγμή ἐδῶ, ἀλλά θά πάω κατευθεῖαν σπίτι». Πιστός στό λόγο του ὁ Μπάμπα Τζί, μόλις τελείωσαν οἱ καθοδηγήσεις, συσκεύασε τά λιγοστά του ὑπάρχοντα καί πῆρε τό τρένο γιά τή Μπεάς. Σέ ὁποιονδήποτε ἐξέφρασε τήν ἐπιθυμία νά τόν ἀκολουθήσει τοῦ εἶπε νά πάει δυό ἑβδομάδες μετά. Φτάνοντας στήν καλύβα του ξάπλωσε στό κρεβάτι κι ὅταν ἦρθαν ντόπιοι ἐπισκέπτες νά τόν δοῦν, ἔμειναν κατάπληκτοι γιατί τόν βρῆκαν νά ἔχει ἕνα δυνατό θανάσιμο πυρετό. Ἔστειλαν γιατρούς καί φάρμακα, ἀλλά ὁ Μπάμπα Τζί δέν μποροῦσε νά πάρει τίποτα. Περίπου δεκαπέντε μέρες ἀργότερα ὁ πυρετός ὑποχώρησε καί ὅταν ὁ Μότι Ράμ ἔμαθε τά νέα ἔτρεξε νά τόν δεῖ καί ζήτησε συγχώρηση: «Κύριε, ἄν μόνο ἤξερα τί θά σήμαινε αὐτό γιά σένα, δέν θά ἐπέμενα, οὔτε γιά τό βασίλειο τῶν τριῶν κόσμων, νά μυήσεις τό φίλο μου».

Ὁ Μπάμπα Τζί βρισκόταν σέ ὁμιλητική διάθεση καί ἀποκάλυψε: «Τόσο βαρύ ἦταν τό κάρμα τοῦ Χούκαμ Σίνγκ πού ἄν δέν ἦταν ἡ μεσολάβηση θά εἶχε νά περάσει στίς ἑπόμενες ἑπτά ζωές του ἀπό τά πιό αὐστηρά βάσανα καί δοκιμασίες».

Ὁ Μότι Ράμ τόν εὐχαρίστησε ταπεινά γιά τήν ἀμέτρητη χάρη του, ἀλλά ὁ Μπάμπα Τζί, μέ τήν ἔμφυτη του ταπεινότητα, ἀπάντησε: «Τέτοιο ἦταν τό Θέλημα τοῦ Κυρίου».

Ἡ χάρη τοῦ Μπάμπα Τζί ἀκτινοβολοῦσε ὅπως ἕνας ζωοδότης ἥλιος σ' αὐτούς πού ἔρχονταν σ' ἐπαφή μαζί του. Ὁ

Μπάμπα Σαουάν Σίνγκ, ὅμως, ὅπως εἴδαμε ἤδη, ἦταν τό ἀντικείμενο τῆς ἰδιαίτερης λατρείας του. Τά χρόνια ἀπό τό 1894 ὥς τό 1903 ἦταν γεμάτα ἀπό τακτικές ἐπισκέψεις στή Μπεάς ἀπό τόν Μπάμπα Σαουάν Σίνγκ Μαχαράτζ τίς ὁποῖες ἀνταπόδιδε κατά καιρούς ὁ Μπάμπα Τζί. Ὁ σοφός ὀνόμαζε τόν εὐνοούμενο μαθητή του μέ τό ὄνομα «Μπαμπού Τζί». Εἶχε πεῖ στή Μπίμπι Ροῦκκο ὅτι ὁ εὐγενής ἀξιωματικός τῆς κυβέρνησης θά ἦταν μιά μέρα ὁ διάδοχός του. Κάποτε, ἐνῶ ἦταν σέ μιά ἐξαιρετικά χαρούμενη διάθεση, γύρισε πρός τόν γκουρουμούκ του καί εἶπε: «Σύ καί γώ ἔχουμε ἔρθει γιά τό καλό τῆς ἀνθρωπότητας». Ὁ Σαουάν Σίνγκ ἀπάντησε: «Σεῖς, βεβαίως, ἔχετε ἔρθει γιά τήν ἀνύψωση τῆς ἀνθρωπότητας, ἀλλά ἐγώ, δέν εἶμαι παρά ἕνας ἁμαρτωλός θνητός». Ὁ Μπάμπα Τζί ἐπανέλαβε αὐτό πού εἶχε πεῖ καί ὁ Σαουάν Σίνγκ ἔδωσε τήν ἴδια ἀπάντηση. Ὁ Μπάμπα Τζί τότε, σηκώνοντας τά φρύδια του, εἶπε σέ δυνατότερο τόνο: «Μπαμπού Τζί, μιλῶ σέ σένα. Ἐμεῖς οἱ δυό ἔχουμε ἔρθει γιά τό καλό τῆς ἀνθρωπότητας». Ὁ Σαουάν Σίνγκ ἔμεινε βουβός καί σιωπηλός. Μιά ἄλλη φορά ὁ Ἅγιος τῆς Μπεάς εἶπε στούς μαθητές του: «Εἶχα νά δουλέψω πολύ σκληρά γιά τό φτάσιμό μου, ὅμως κράτησα τούς θησαυρούς μου κλειδωμένους καί ποτέ δέν τούς ἐπέδειξα. Ἀλλά οἱ κόποι μου θά φέρουν καρπό καί αὐτός πού θά κληρονομήσει τό μανδύα μου θά γίνει γνωστός κοντά καί μακριά».

Οἱ μέρες πέρασαν καί ἡ Μπεάς ἔγινε ἕνα φωτεινό κέντρο στόν πνευματικό χάρτη τοῦ Κόσμου. Ἐκεῖνος πού ποτέ δέν συμφωνοῦσε νά χτιστοῦν αἴθουσες καί σπίτια, τελικά κάμφθηκε στήν παράκληση τοῦ ἀγαπημένου του Μπαμπού Τζί, καί κατά τά τελευταία του χρόνια σκάφτηκε ἕνα πηγάδι καί χτίστηκε μιά αἴθουσα γιά Σάτσανγκ. «Γιατί νά κάνουμε κτίρια ἐδῶ ὅταν ὁ ποταμός μπορεῖ νά τά παρασύρει ὅλα;» διαμαρτηρήθηκε, ἀλλά ὁ Σαουάν Σίνγκ δέν πρόκειτο νά μεταπιστεῖ. «Ἀκόμη καί ἄν μπορέσεις νά δώσεις μιά καί μοναδική ὁμιλία καί τό κτίριο ἀμέσως μετά γκρεμιστεῖ, θά θεωρήσω ὅτι οἱ κόποι μου ἀνταμείφθηκαν πλουσιοπάροχα». Στό μεταξύ, οἱ τελευταῖες μέρες τοῦ Τζάτ - γκουροῦ, ὅπως χιουμορι-

στικά τιτλοφοροῦσε τόν ἑαυτό του, πλησίαζαν νά τελειώσουν. Ἕξι μῆνες πρίν τό θάνατό του εἶχε πεῖ στούς μαθητές του γιά τό ἐρχόμενο τέλος. Ἀκούγοντας γιά τό θάνατο τοῦ Κάραμ Σίνγκ ἀπό τήν Ἀττόκ, εἶπε: «Συνήθιζα νά τόν συναντῶ στό Δελχί. Μιά μεγάλη ψυχή πράγματι! Ἀλλά θά πρέπει νά γεννηθεῖ ἀκόμη μιά φορά γιά πλήρη ἀπελευθέρωση, γιατί δέν ἄσκησε τό Νάαμ σ' αὐτή τή ζωή. Ἔχει καλῶς, καί ἡ δουλειά μου ἐπίσης πλησιάζει νά τελειώσει, καί ἐγώ σύντομα θά φύγω».

Οἱ τελευταῖες μέρες εἶδαν πολλούς προσκυνητές στή Μπεάς. Ὁ σοφός πού κάποτε εἶχε περάσει καί μέρα καί νύχτα βυθισμένος σέ διαλογισμό ἦταν τώρα μέρα καί νύχτα στήν ὑπηρεσία τῶν ἀφοσιωμένων του. Μόλις καί ξεκουραζόταν γιά τρεῖς ἤ τέσσερις ὧρες, περνώντας τό ὑπόλοιπο τῆς ἡμέρας στό νά συναντᾶ αὐτούς πού τόν γύρευαν, νά τούς βοηθᾶ στά προβλήματά τους καί νά τούς ὑποκινεῖ ὅλο καί σέ μεγαλύτερη πνευματική προσπάθεια. Οἱ πόρτες τῆς πνευματικῆς χάρης ἄνοιξαν διάπλατα καί αὐτοί πού κάθονταν δίπλα του μέσα στό δωμάτιό του κατά τίς μέρες πού προηγήθηκαν ἀμέσως πρίν τήν ἀναχώρησή του ἀνυψώνονταν ἐσωτερικῶς καί ἔπεφταν σέ σαμάντι.

Τό κτίσιμο τῆς αἴθουσας τοῦ Σάτσανγκ εἶχε τώρα τελειώσει καί ὅλοι πίεζαν τόν Μπάμπα Τζί νά δώσει μιά ὁμιλία. Ἐκεῖνος, ὅμως διαμαρτύρετο: «Ὄχι, ὄχι, τό Θέλημα τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀλλιῶς, Αὐτός πού θά μέ διαδεχτεῖ θά σᾶς μιλεῖ ἐκεῖ. Ἡ Μπίμπι Ροῦκκο ἦταν ἐπίσης ἀκλόνητη: «Βεβαίως θά τόν ἀκούσουμε ὅταν ἔρθει ὁ καιρός του, ἀλλά τώρα ἐνῶ εἶσαι ἐδῶ, ἄς ἔχουμε τό ὄφελος τῆς παρουσίας σου». Ἀλλά ὁ Μπάμπα Τζί ἐπέμενε: «Τό Θέλημα τοῦ Κυρίου εἶναι διαφορετικό. Ἐπιπλέον, ἐπιθυμῶ νά μιλήσει ὁ Μπαμπού Τζί σέ ὅλους τούς παρόντες κατά τή διάρκεια τῆς ζωῆς μου ἔτσι ὥστε νά μήν ὑπάρξουν φιλονικίες ἀργότερα». Ἀλλά τό ἀκροατήριο εἶχε συναθροιστεῖ καί παρακαλοῦσε ὅτι ἐκεῖνος ὁ ἴδιος ἔπρεπε νά μιλήσει. Ἡ Μπίμπι Ροῦκκο ἐπίσης τόν ἱκέτεψε καί ἐκεῖνος τελικά προχώρησε ἐμπρός. Ἀλλά μετά πού ἀνέβηκε ἕνα - δυό σκαλιά σταμάτησε ξανά καί ἐπανέλαβε ὅ-

τι εἶχε πεῖ. Πρός κατάπληξη ὅλων ὅσοι ἔμπαιναν στήν αἴθουσα τοῦ Σάτσανγκ, ἔβλεπαν νά κάθεται στήν ἐξέδρα ὁ γκουρμούκ γιός τοῦ Μπάμπα Τζί, Χαζούρ Σαουάν Σίνγκ Τζί. Ἡ τελευταία μέρα ἔφτασε. Ὅλοι οἱ ἀφοσιωμένοι μαθητές παραστέκονταν σέ ἀγωνιώδη ἀναμονή. Ἦταν ἡ 29η Δεκεμβρίου τοῦ 1903, καί ἕνα παγωμένο καί διαπεραστικό ἀεράκι ἐρχόταν ἀπό τόν ποταμό Μπεάς. Ὁ Μπάμπα Τζί φαινόταν πώς κάτι περίμενε, καί ἔριχνε ἀνήσυχες ματιές πρός τήν πόρτα. Τελικά ἔφτασε ἕνας ἀξιωματικός τῆς ἀστυνομίας καί ζήτησε μύηση. «Ἔλα ἐσένα περίμενα», ἀπάντησε ὁ μεγάλος Ἅγιος, καί χωρίς νά χρονοτριβεῖ ἄρχισε νά ἐξηγεῖ τή θεωρία καί τήν ἄσκηση τῆς Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα. Ἀμέσως μετά πού τελείωσαν οἱ καθοδηγήσεις, ξάπλωσε καί κλείνοντας τά μάτια του, ἔβγαλε τό χωματένιο ἔνδυμα τῆς φθορᾶς.

Ἔτσι πέθανε ἕνας ἀπό τούς μεγαλύτερους σύγχρονους Ἁγίους, τοῦ ὁποίου ἡ ζωή ἦταν ἕνα μάθημα ταπεινότητας καί ἀγάπης. Δέν εἶχε μελετήσει σέ κανένα σχολεῖο ἤ πανεπιστήμιο, ἀλλά εἶχε ἐμβαθύνει μέσα στό βιβλίο τῆς ζωῆς. Εἶχε διαβάσει ὅταν ἦταν παιδί τίς γραφές πολλῶν πίστεων καί εἶχε ἀπό νωρίς ἀσκήσει πολλές σάντνα ἤ πνευματικές ἀσκήσεις. Σέ ἡλικία δεκαοκτώ ἐτῶν, ὅταν οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι μόλις ἔχουν φτάσει στή διανοητική ὡριμότητα, ἐκεῖνος εἶχε ἤδη κερδίσει τήν κορόνα τῆς ζωῆς πού δέν δίνεται οὔτε στούς πιό αὐστηρούς γιόγκι οὔτε καί στούς πιό φίλεργους σπουδασμένους ἀνθρώπους. Ἀλλ' ὅμως τά ὑπόλοιπα χρόνια του πέρασαν μέσα στήν πιό τέλεια ταπεινότητα, μέ μοναδική του φιλοδοξία νά ὑπηρετήσει τό Διδάσκαλό του καί νά μεταδώσει τό μήνυμά του ὅσο καλύτερα μποροῦσε. Ἀναφέρεται πώς στά τελευταῖα του λόγια εἶπε: «Σέ ὅλη μου τή ζωή προσπάθησα μόνο νά ὑπηρετήσω τόν Διδάσκαλό μου καί τώρα ὁποιαδήποτε ἐργασία εἶχε νά ἐκτελέσει μέσο αὐτοῦ τοῦ φυσικοῦ πλαισίου, ἔχει τελειώσει». Ἀκόμη καί ἡ τελευταία του ὥρα πέρασε σ' αὐτή τήν ὑπηρεσία. Αὐτός ἦταν κάτι παραπάνω ἀπό τό ζωντανό παράδειγμα αὐτοῦ πού κάποτε εἶχε γράψει στόν μέλλοντα διάδοχό του: «Οἱ Ἅγιοι δέν γεννιοῦνται γιά τούς ἑαυτούς τους, ἀλλά γιά τήν ἀπε-

λευθέρωση τῆς ἀνθρωπότητας». Μιλοῦσε ἀπό ἐσωτερική ἐμπειρία καί ὄχι ἀπό τά βιβλία, καί μύησε περίπου τρεῖς χιλιάδες ψυχές· ἐνῶ ὁ ἀριθμός ἐκείνων πού χωρίς νά τό συνειδητοποιήσουν ὠφελήθηκαν ἀπό τήν ἐπίδρασή του εἶναι πέρα ἀπό κάθε ἀπαρίθμηση. Μπορεῖ κανείς νά ἀνακαλύψει ἕναν ἄλλον τόσο ἀνιδιοτελή, τόσο ἕτοιμο νά ὑποφέρει ὡς ἀντικαταστάτης γιά τίς ἁμαρτίες τῶν ἄλλων, τόσο ἀπεριόριστο στήν ἀγάπη του, καί τόσο ἀδιάφορο γιά τίς ἐξωτερικές διαφορές τῶν αἱρέσεων καί τῶν πίστεων; Ἄν ψάξει κανείς μέσα στήν μνήμη του, ὑπάρχει ἴσως ἕνα ὄνομα πού ἔρχεται πιό γρήγορα στό νοῦ: αὐτό τοῦ Νανάκ. Ἦταν ἄραγε μιά ἁπλή σύμπτωση πού ὁ Στρατιώτης Ἅγιος τῆς Μπεάς γεννήθηκε στήν ἴδια ἀκριβῶς περιφέρεια (Γκουρντασπούρ) στήν ὁποία ὁ μεγάλος Ἅγιος τοῦ μεσαίωνα, σύμφωνα μέ τόν πιστό του σύντροφο καί βιογράφο Μπχάι Μπαλά, εἶχε προφητέψει πώς θά ξαναεμφανιζόταν σέ κάποιον αἰώνα τοῦ μέλλοντος μέσα σέ ἕνα τζάτ σπίτι; Οἱ μαθητές τοῦ Μπάμπα Τζί πρόσεξαν τήν ὁμοιότητα ἀκόμη καί κατά τή διάρκεια τῆς ζωῆς του καί κάποτε τόν ρώτησαν πάνω σ' αὐτό τό θέμα. Ἀλλά μετά λίγα λεπτά, ἐκεῖνος εἶπε τυχαῖα: «Ἄν ἐμεῖς τά πνεύματα λέγαμε ὅ,τι ὑπάρχει μέσα στό νοῦ μας, ποιός θά μᾶς ἐπέτρεπε μιά στιγμή ἀνάπαυσης καί ποιός θά λυπόταν τό πετσί μας;»

Ο ΜΠΑΜΠΑ ΤΖΙ ΚΑΙ Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

III

ΤΟ ΝΑ παρουσιάσει κανείς τά διδάγματα ἑνός 'Αγίου τοῦ παρελθόντος πού δέν ἔχει ἀφήσει καμιά δικιά του σύνθεση εἴτε σέ στίχους εἴτε σέ πρόζα, καί πού στήν ἐποχή του ἡ στενογραφία καί τό μαγνητόφωνο ἦταν ἀκόμα ἄγνωστα, δέν εἶναι ἕνα εὔκολο ἔργο. Ὅμως, ἡ δέσμη τῶν ἐπιστολῶν πού ὁ Μπάμπα Τζί ἀπηύθυνε στόν ἀγαπημένο του «Μπαμπού» Σαουάν Σίνγκ Τζί ἔχουν διασωθεῖ καί εἶναι πολύ ἀποκαλυπτικές[1]. 'Επιπλέον, μερικοί ἀπό αὐτούς πού ἦρθαν σέ ἐπαφή μαζί του ἄφησαν διδακτικές ἀφηγήσεις τῶν ὁμιλιῶν του. 'Αλλά τό πιό σπουδαῖο ἀπό ὅλα εἶναι ὅτι ὁ Χαζούρ Σαουάν Σίνγκ Τζί Μαχαράτζ, στόν ὁποῖο αὐτός πέρασε τήν πνευματική δάδα, διερμήνεψε ἀπό ζωντανή ἐνθύμηση τήν οὐσία τοῦ μηνύματος τοῦ μεγάλου Γκουροῦ του. Συγκεντρώνοντας ὅλα αὐτά μαζί μποροῦμε νά φτάσουμε σέ ἕνα σαφές συμπέρασμα τῆς φύσης καί τοῦ σκοποῦ τῶν διδαγμάτων του.

Ἡ Δημιουργία

Ἡ 'Απόλυτη Πραγματικότητα στήν τελευταία της μορφή

1) Οἱ πιό πολλές ἀπό τίς παραθέσεις ἀπό τίς ἐπιστολές τοῦ Μπάμπα Τζί στίς ἑπόμενες σελίδες εἶναι ἐξηγημένες ἀπευθείας ἀπό τά πρωτότυπα στή Γκουρμούκχι γλώσσα. Ὁ ἀναγνώστης πού θέλει νά διαβάσει ὁλόκληρη τήν ἀλληλογραφία του μέ τόν Μπάμπα Σαουάν Σίνγκ μπορεῖ νά ἀναφερθεῖ στό *Πνευματικοί Πολύτιμοι Λίθοι* (Μπεάς 1958). (Σημ. Μετ. τώρα τό βιβλίο ὀνομάζεται «*Πνευματικές 'Επιστολές*»).

εἶναι *Νιρακάρ, Νιργκούν* καί *Ἀνάμι* — Ἄμορφη, χωρίς ἰδιότητες καί χωρίς ὄνομα — καί μπορεῖ νά ἐκφραστεῖ μόνο μέ ἀρνητικά: «οὔτε φῶς οὔτε σκοτάδι», «οὔτε ἦχος οὔτε σιωπή», κ.τ.λ. Εἶναι ἀκατανόητη, ἀνεκλάλητη, ἄπειρη καί ἀπερίγραπτη. Αὐτή ἡ Ὑπέρτατη Πραγματικότητα εἶναι ἡ ὑπεύθυνη γιά ὅλα τά ἄλλα πράγματα. Ὅταν πρόβαλε τόν ἑαυτό της σέ μορφή, ἔφερε σέ ὕπαρξη τά καθαρῶς πνευματικά βασίλεια *Ἄγκαμ, Ἄλακχ, Σάτ Νάαμ,* κ.τ.λ. Τό Φῶς καί ὁ Ἦχος ἐμφανιζόμενα ὡς ἡ πρωταρχικές της ἰδιότητες. Ἀπό ἐκεῖ καθώς κατέβαινε πρός τά κάτω δημιούργησε τό ὑλικό ρεῦμα ἤ *Κάλ* τό ὁποῖο ὑπερίσχυε καθώς προχωροῦσε ὅλο καί χαμηλότερα. Οἱ ἀμέτρητες περιοχές πού δημιουργήθηκαν κάτω ἀπό τά καθαρῶς πνευματικά βασίλεια τοῦ *Σάτ Ντές* μποροῦν νά διαιρεθοῦν σέ τρία μεγάλα τμήματα: *Μπραχμάντ, Οὔντ* καί *Πίντ* — τό αἰτιατό, τό ἀστρικό καί τό φυσικό, ἤ τό πνευματικο-ὑλικό, τό ὑλικο-πνευματικό καί τό ὑλικό.

Ὅσο ζεῖ κανείς στό ἐπίπεδο τῆς σχετικότητας, εἶναι πιασμένος μέσα στόν ἱστό τῆς Μάγια. Ἡ μία ἐπιθυμία διαδέχεται τήν ἄλλη καί τή χαρά ἀκολουθεῖ ὁ πόνος. Δέν μπορεῖ νά ὑπάρξει διαρκής ἀνάπαυση, καί διαρκής χαρά. Ὁ Θεός ὅταν γέμιζε τό δοχεῖο τοῦ ἀνθρώπου μέ γήινες εὐλογίες, ἄφησε ἔξω τήν εὐτυχία καί τήν ἱκανοποίηση, γιά νά ἐξασφαλίσει πώς τό πλάσμα Του δέν ξέχασε τελείως τό Δημιουργό του. Ὁ μόνος τρόπος γιά νά φτάσει κανείς στή μακαριότητα εἶναι νά ὑπερβεῖ τό βασίλειο τῆς σχετικότητας καί νά φτάσει τίς περιοχές τοῦ ἁγνοῦ πνεύματος, ὅπου ἡ ψυχή βυθίζεται μέσα στό Ἀπόλυτο, χάνεται μέσα στόν Ὠκεανό τῆς Συνειδητότητας καί ἀπελευθερώνεται ἀπό ὅλες τίς ἀποτυχίες καί τίς ἐπιθυμίες.

Τό Μονοπάτι τῆς Λύτρωσης

Πῶς μπορεῖ νά κατορθωθεῖ αὐτή ἡ ὑπέρβαση; Ὁ Μπάμπα Τζί ὅπως ὁ Καμπίρ, ὁ Νανάκ καί ὁ Σουάμι Τζί, ἐπανειλημμένως βεβαίωσε ὅτι οἱ ἐξωτερικές ἀσκήσεις δέν ἔχουν μεγάλο ὄφελος. Τό διάβασμα τῶν γραφῶν μπορεῖ νά ξυπνήσει

τό ἐνδιαφέρον γιά τήν πνευματικότητα, ἀλλά δέν μπορεῖ νά ἐξασφαλίσει τή σωτηρία. Ἡ φιλολογία τοῦ μυστικισμοῦ καί τά θρησκευτικά τελετουργικά εἶναι χρήσιμα γιά πολλούς λόγους: κρατοῦν τήν ἀνθρωπότητα ἐνήμερη γιά μιά βαθύτερη Πραγματικότητα ἀπό αὐτή πού εἶναι συνηθισμένη στήν καθημερινή ζωή. Ἀλλά αὐτή τήν Πραγματκότητα πρέπει νά τήν πλησιάσουμε μέ πρακτικά μέσα, καί ἡ ἀπορρόφηση σέ διανοητικά προβλήματα καί οἱ ἀντιλογίες μόνο ἀποσποῦν τήν ἐνέργειά μας ἀπό τό πραγματικό μας Μονοπάτι:

> *Ὢ ἄνθρωπε! Ἂν δέν ἔχεις πραγματοποιήσει τόν Παντοδύναμο γιατί καυχιέσαι γιά τό μεγαλεῖο σου; Παράτησε τίς διανοητικές σου πανουργίες.*
>
> **ΚΑΜΠΙΡ**

> *Μήν ἀπατᾶσαι περιορίζοντας τόν ἑαυτό σου ἁπλῶς καί μόνο στό νά διαβάζεις καί νά γράφεις τίς γραφές. Τό Μονοπάτι τῶν Διδασκάλων εἶναι διαφορετικό. Αὐτός πού ἀληθινά τό θέλει θά τό ἔχει.*
>
> **ΚΑΜΠΙΡ**

Ἀκόμη καί ὁ διάβολος μπορεῖ νά ἀπαγγέλει τίς γραφές, καί ὁ Μπάμπα Τζί ὑποστήριζε ὅτι: «οἱ θρησκευτικοί διαπληκτισμοί καί οἱ λογομαχίες, ἡ ὑπερηφάνεια τῆς φυλετικῆς τάξης, ἡ *Βαρνάσραμ,* ἡ λατρεία, τά ταξίδια γιά προσκύνημα, ἁπλῶς καί μόνο ἡ ἀπαγγελία τῶν γραφῶν, ἡ λατρεία αὐτῶν πού ἔχουν περάσει καί φύγει, καί τέτοιου εἴδους ἄλλες πράξεις καί πειθαρχίες» εἶναι ὅλες «μιά μεγάλη ἀπάτη» καί παγίδα βαλμένη ἀπό τόν Κάλ γιά νά κρατήσει τήν ψυχή μέσα στή σκλαβιά τῶν βασιλείων τῆς σχετικότητας. Κατά τόν ἴδιο τρόπο, οἱ ἐξωτερικές *Κρίγια* ἤ ἀσκήσεις τῆς παραδοσιακῆς γιόγκα — *πραναγιάμ* καί διάφορες *μούντρα* καί *ἀσάνα* — δέν εἶναι ἀποτελεσματικές στό νά μᾶς πᾶνε στόν πραγματικό μας στόχο. Ὁ Μπάμπα Τζί, ὅπως ἄφθονα μαρτυρεῖ ἡ ζωή του, σεβόταν πάρα πολύ τούς ἁγίους ἀνθρώπους ὅλων τῶν πίστεων καί τῶν ἐπαγγελμάτων, ἀλλά ποτέ δέν ἔχασε ἀπό τά μάτια του τό ἀνώτατο ἰδανικό τοῦ ἀνθρώπου καί ζοῦσε μέ τή βαθιά γνώση πού ἐξέφρασε ὁ Καμπίρ:

Ὅλοι οἱ ἅγιοι εἶναι ἄξιοι σεβασμοῦ,
Ἀλλά λατρεύω μόνο Ἕναν πού εἶναι κύριος τοῦ Λόγου.

ΚΑΜΠΙΡ

Σέ πολύ μικρή ἡλικία εἶχε πειραματιστεῖ μέ πολλές γιογκικές μεθόδους καί ὁποτεδήποτε ἀναφερόταν πάνω στό θέμα, μιλοῦσε ὄχι σάν κάποιος πού βασίζεται σέ ἀκαδημαϊκή μάθηση, ἀλλά σάν ἕνας πού ἔχει ὁ ἴδιος ἐμπράκτως τήν ἐμπειρία αὐτῶν πού λέει. Τά λόγια του εἶχαν πειστικότητα γιατί δέν ὑπῆρχε οὔτε ἴχνος προκατάληψης σ' αὐτά πού ἔλεγε. Αὐτός ἁπλῶς ἐξηγοῦσε πώς ἐκεῖνος ὁ ἴδιος εἶχε ἐξερευνήσει ὅλους τούς δρόμους καί βρῆκε ὅτι τό μονοπάτι τοῦ Σάντ Μάτ ἤ τῆς Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα εἶναι τό ἀνώτατο. Εἶχε πολλά νά πεῖ γιά τίς θαυμάσιες θαυματουργές δυνάμεις πού μποροῦν νά ἀποκτηθοῦν μέ τίς γιογκικές σάντνα· ἀλλά τό μοναδικό του κριτήριο ἦταν: μᾶς κάνουν κύριο τοῦ νοῦ, ἀπελευθερώνοντάς μας ἀπό τήν τυρανία τῆς ἐπιθυμίας; Ἄν ναί, τότε τίποτα δέν μπορεῖ νά είπωθεῖ ἐναντίον τους, ἀλλά ἄν ὄχι (ὅπως εἶναι συνήθως ἡ περίπτωση), τότε δέν χρησιμεύουν σέ τίποτα. Ἐνῶ ἦταν στό Μάρρι τό 1894, ἀπαντώντας σέ πολλές ἐρωτησεις πού τοῦ ἀπηύθυνε ὁ Μπάμπα Σαουάν Σίνγκ Τζί, παρέμεινε πολύ πάνω στό θέμα τῆς συγκριτικῆς γιόγκα καί τέλειωσε ἐκθέτοντας πῶς ὁ Καμπίρ καί ὁ Νανάκ εἶχαν ἀφομιώσει ὅ,τι καλύτερο εἶχαν ἀπό τούς προγόνους τους· πῶς εἶχαν εἰσδύσει πολύ ὑψηλότερα μέσα στό Μυστικό Μονοπάτι· καί πῶς εἶχαν ἐπιτύχει νά ἀναπτύξουν μιά μέθοδο γιά τήν ἕνωση μέ τό Ἄμορφο Ἀπόλυτο ἡ ὁποία εἶναι ἐφικτή σέ ὅλους. Συχνά ἀνάφερε ἀπό τούς περασμένους Διδασκάλους γιά νά ἐνισχύσει αὐτό τό σημεῖο καί είδικά ἀπάγγελε αὐτό πού εἶχε πεῖ ὁ μεγάλος του Γκουρού:

Τό μονοπάτι τῶν Διδασκάλων εἶναι κατά πολύ πιό ἀνώτερο ἀπό ὅλα τά ἄλλα, πίστεψέ το ἀπόλυτα.
Ὁ Σουφισμός καί ἡ Βεδάντα μπορεῖ νά σέ ὁδηγήσουν

μέχρι ἑνός σημείου, ἀλλά δέν μποροῦν νά σέ πᾶνε στόν τελικό στόχο.
Οἱ Ἅγιοι ζοῦν αἰωνίως μέσα στή λαμπρότητα τοῦ Ὑψίστου.
Ὅλες οἱ ἄλλες πίστεις καί τάγματα ἀποτυχαίνουν νά ὑπερβοῦν τά βασίλεια τῆς Σχετικότητας.

ΣΑΡ ΜΠΑΤΣΑΝ (ποίημα)

Τί εἶναι αὐτή ἡ ἐπιστήμη τῆς Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα πού ἀντιπροσωπεύει τήν κορόνα τοῦ μυστικοῦ ἐπιτεύγματος; Εἶναι, εἶπε, ὁ Μπάμπα Τζί, τό μονοπάτι τό πιό οἰκονομικό σέ προσπάθεια καί αὐτό πού ἀνταμοίβει περισσότερο, γιά νά φτάσει κανείς πίσω στήν Πρωταρχική Πηγή ὅλης τῆς ζωῆς καί τοῦ φωτός. Τό μυστικό του βρίσκεται μέσα στήν ἐπίγνωση πώς ἄν ἡ ψυχή πρέπει νά βυθιστεῖ μέσα στό σημεῖο ἀπό ὅπου ἔχει κατέβει, ὁ δρόμος τῆς ἀνόδου πρέπει νά εἶναι ἀπαράλλακτος μέ αὐτόν τῆς καθόδου. Ὁ Ἀνώνυμος ὅταν πῆρε Ὄνομα καί Μορφή, πρόβαλε τόν ἑαυτό του σέ *Σάμπτ, Νάαμ, Κάλμα* ἤ Λόγο. Αὐτό τό πνευματικό ρεῦμα, τοῦ ὁποίου οἱ πρωταρχικές ἰδιότητες εἶναι μελωδία καί λαμπρότητα, εἶναι ὑπεύθυνο γιά ὅλη τή δημιουργία. Σέ μιά ἐπιστολή μέ ἡμερομηνία 21 Ἀπριλίου 1903, ὁ Μπάμπα Τζί ἔγραφε:

> Εἶναι μέσο τοῦ Σάμπτ πού ἐκδηλώθηκαν τά πάντα — ὁ Ἰσουάρ (ὁ Θεός ὡς ὁ συντηρητής τοῦ κόσμου), ἡ Τζίβα (ἡ ἀτομική ψυχή), ἡ Μάγια (ἡ λεπτή καί ἡ χοντρή ὕλη), τό Μπραχμάντ (τό φυσικό, τό ἀστρικό καί τό αἰτιατό ἐπίπεδο) — ὅλα ἦρθαν σέ ὕπαρξη ἀπό τήν κίνησή του.

Ὅλοι οἱ σοφοί, μέ τούς δικούς τους διαφορετικούς τρόπους, εἶχαν πιστοποιήσει τήν ἐργασία τοῦ Λόγου ἤ τῆς Δύναμης τοῦ Νάαμ:

> *Μέ τήν προφορά τοῦ Λόγου ὅλα τά πράγματα ἦρθαν σέ ὕπαρξη.*

Καί ἐπίσης:

> *Ἐν ἀρχῇ ἦτο ὁ Λόγος, καί ὁ Λόγος ἦτο παρά τῷ Θεῷ, καί Θεός ἦτο ὁ Λόγος.*
>
> **ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗ Ι:Ι**

Αὐτό πού εἶπαν οἱ Διδάσκαλοι τῆς Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα πάνω σ' αὐτό τό θέμα δέν εἶναι τίποτα τό καινούργιο· αὐτό πού διέφερε εἶναι ἡ ἔμφασή τους στήν ἰδέα ὅτι ἄν τά πάντα — ἀκόμη καί ἡ *Τζίβα Ἄτμαν* — ἔχουν ἐκδηλωθεῖ μέ τή μεσολάβηση τοῦ Σάμπτ, τότε ὁ Σάμπτ εἶναι τό πιό καλύτερο καί τό μόνο μέσο γιά νά φτάσουμε πίσω στό Σημεῖο τῆς Ἀναχωρησής μας, τό Νιρακάρ, Νιργκούν, Ἀνάμι καί Ἀπόλυτο. Ἡ μουσική καί ἡ δόξα τοῦ Λόγου ἐκτείνεται μέσο ὅλης τῆς δημιουργίας καί διαπερνᾶ τήν ὕπαρξή μας. Ἄν μονάχα τό Ἄτμαν μπορέσει νά ἔρθει σέ ἐπαφή μέ αὐτόν, θά μπορέσει νά χρησιμοποιήσει αὐτό τό «νῆμα ἀπό τόν Ἀνώνυμο Κύριο» γιά νά φτάσει στήν Πόρτα του. Ἀλλά ἡ ψυχή στήν πρός τά κάτω πορεία της χαλάρωσε τό σύνδεσμο καί ξέχασε τήν πραγματική της φύση. Ἀποκτώντας τά χοντρά καλύμματα τοῦ σώματος καί τοῦ νοῦ ἔχασε ἀπό τήν ὄψη της τό πατρικό της σπίτι καί ταυτίστηκε μέ τή φυλακή της. Ὁ Μπάμπα Τζί στήν ἐπιστολή του τῆς 15ης Μαΐου, 1900, εἶπε:

> Ἀπό τότε πού ἡ Τζίβα Ἄτμαν χωρίστηκε ἀπό τό Σάτσ Κάντ (τήν Ἀληθινή Κατοικία) καί ἀπό τόν Σάμπτ Ντούν, ἔχασε τήν πίστη της στόν Σάτ Πουρούς (τόν Ἀληθινό Ἕναν) καί στόν Σάμπτ Ντούν. Ἀλλά ὁ Σάμπτ πάντοτε φροντίζει γιά τήν Τζίβα Ἄτμαν ἄν καί αὐτή δέν τό γνωρίζει γιατί ἔχει βαθιά ἀγαπήσει τό Νοῦ καί τή Μάγια, τά ἀντικείμενα τῆς Μάγια καί τίς αἰσθήσεις πού εἶναι τόσο ἀπατηλές. Τά ἀγαπᾶ τόσο πολύ πού δέν μπορεῖ νά συνειδητοποιήσει πώς εἶναι πρός δικιά της ζημιά, θεωρώντας ὡς ὠφέλιμο αὐτό πού εἶναι στήν πραγματικότητα βλαβερό. Ἡ ἀγάπη γιά τό Νοῦ τήν ἀναισθέτησε καί ὁ Νοῦς ὁ ἴδιος ἔπεσε ἀναίσθητος μπροστά στίς ἀπολαύσεις τῶν αἰσθήσεων, καί τελικά

ἡ Μάγια τόν γοήτεψε τόσο πολύ πού μπορεῖ ποτέ νά μή συνέλθει ἀπό τή λυποθυμιά του.

Ὁ Τέλειος Διδάσκαλος

Οἱ πνευματικές μας ἱκανότητες ἔχουν τόσο πολύ κρυφτεῖ καί καλυφτεῖ ἀπό τά χοντρά καλύμματα τοῦ Νοῦ καί τῆς Μάγια πού ἄν καί ὁ Σάμπτ πάντοτε ἀντηχεῖ μέσα καί γύρω μας, ἐμεῖς δέν μποροῦμε νά ἀκούσουμε τή μουσική του καί νά δοῦμε τή δόξα του:

> *Τά μάτια μέ τά ὁποία βλέπεται ὁ Ἀγαπημένος μου εἶναι διαφορετικά.*

ΡΑΓΚ ΟΥΑΝΤΧΑΝΣ 577

Πῶς μπορεῖ νά σπάσει αὐτή ἡ ἀλυσίδα; πῶς μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νά ζωντανέψει ξανά τό συνδεσμό του μέ τό Δημιουργό του; Γι' αὐτό, βεβαίωσε ὁ Μπάμπα Τζί, χρειάζεται κανείς ἀπαραίτητα τή βοήθεια ἑνός ἁρμόδιου Διδασκάλου:

> *Τέτοιο εἶναι τό Θέλημα τοῦ Κυρίου — νά μή μπορεῖ κανείς νά Τόν γνωρίσει παρά μέσο ἑνός ζωντανοῦ Σατγκουροῦ.*

ΒΑΡ ΜΠΙΧΑΓΚΡΑ 556

Χωρίς τό ζωογόνο ἄγγιγμά του ἡ ψυχή δέν μπορεῖ νά ξυπνήσει ἀπό τό λήθαργό της καί νά συντονιστεῖ μέ τό Νάαμ. Ἡ Τζίβα Ἄτμαν εἶναι πάρα πολύ βυθισμένη μέσα στήν ὕλη γιά νά μπορεῖ νά ἔρθει σέ ἐπαφή μέ τόν Σάμπτ ἀπό μόνη της. Ἐπιπλέον, ὁ ἐσωτερικός δρόμος δέν εἶναι εὔκολος καί ἀκόμη καί ἄν μπορέσει ἡ ψυχή νά ὑπερβεῖ τή φυσική συνειδητότητα καί νά μπεῖ στά ἐσωτερικά βασίλεια, δέν μπορεῖ νά πάει πολύ μακριά μόνη της.

Οἱ περιοχές *Οὔντ* καί *Μπραχμάντ* εἶναι σχεδόν ἀπέραντες καί χωρίς ἕναν πνευματικό ὁδηγό θά ἔμενε χαμένη μέσα στά θαυμαστά τους. Ἐπιπλέον ὑπάρχουν σημεῖα στό μυστικό ταξίδι, εἰδικά μεταξύ τοῦ ἑνός ἐπιπέδου καί τοῦ ἄλλου, πού εἶναι τόσο δύσκολα πού χωρίς ἕναν Πεπειραμένο ἡ ψυ-

χή θά ἐμποδιστεῖ γιά πάντα ἐκεῖ[2].

Ὁ Μπάμπα Τζί ἀκούραστα τόνιζε τήν ἀνάγκη ἑνός ζωντανοῦ Διδασκάλου γιά τήν ἐπιτυχία σ' αὐτόν τόν τομέα. Οἱ παρελθόντες Διδάσκαλοι μπορεῖ νά ἔχουν ἐξερευνήσει ὅλα τά μυστήρια τῶν μυστικῶν βασιλείων καί μπορεῖ ἀκόμη καί νά ἔχουν ἀφήσει ἀφηγήσεις ἀπό τίς ἐμπειρίες τους. Ἀλλά οἱ ἐσωτερικοί κόσμοι δέν μποροῦν νά περιγραφοῦν μέ τήν ὁρολογία τῆς ἀνθρώπινης γλώσσας, καί τό μόνο πού αὐτοί μποροῦσαν νά κάνουν ἦταν νά μιλήσουν μέ νήξεις καί παραβολές. Ἐφόσον αὐτές οἱ νήξεις καί οἱ παραβολές εἶναι γιά ἕνα βασίλειο ἐμπειρίας τελείως πάνω ἀπό τή συνηθισμένη ἀνθρώπινη ἐμπειρία, δέν μπορεῖ νά γίνουν πλήρως νοητές παρά μέ τή βοήθεια Ἑνός πού ἔχει ὁ ἴδιος ἀπευθείας τήν ἴδια ἐμπειρία μέ ἐκεῖνες πού αὐτές περιγράφουν. Ἔτσι, ἀκόμη καί γιά νά καταλάβει τό ἀληθινό μήνυμα τῶν παρελθόντων Διδασκάλων, χρειάζεται κανείς Ἕναν ζωντανό Διδάσκαλο· καί ὁ Μπάμπα Τζί μόνο μετά πού συνάντησε τόν Σουάμι Τζί κατάλαβε τήν πλήρη ἔννοια τοῦ Γκράνθ Σαχίμπ καί τά γραπτά τοῦ Καμπίρ καί τῶν ἄλλων μεγάλων Ἁγίων.

Τό πνευματικό ταξίδι δέν εἶναι ἕνα θέμα διανοητικῆς ἕ-

2) Ὁ Μπάμπα Σαουάν Σίνγκ Τζί σέ μιά ἐπιστολή πρός ἕναν ἀπό τούς μαθητές του δείχνει πράγματι πολύ καθαρά τήν ἀνάγκη τοῦ ζωντανοῦ Διδάσκαλου στό Μυστικό Μονοπάτι: «Ὅταν ἤμουν στό νοσοκομεῖο ἐπειδή εἶχα σπάσει τό πόδι μου, καί ἔκανα διαλογισμό μιά μέρα, ἐμφανίστηκε μπροστά μου ἡ μορφή τοῦ Μπάμπα Τζί, ἤ μᾶλλον αὐτό πού ἔμοιαζε πώς ἦταν ἡ μορφή του, καί εἶπε: «Ἄν, σέ περίπτωση ἀνάγκης, χρησιμοποιήσει κανείς κρέας καί ποτό, δέν εἶναι βλαβερά». Ἀλλά ὅταν ἐπανάλαβα τά Πέντε Ὀνόματα, σηκώθηκε καί ἔφυγε. Ἐπειδή εἶχα δεῖ τόν Μπάμπα Τζί στήν πραγματική ζωή καί μποροῦσα νά ἐπαναφέρω τή μορφή του στή σκέψη μου, ἀνακάλυψα τό τέχνασμα. Ἀλλά αὐτοί οἱ ἄνθρωποι πού συγκεντρώνονται στούς παλιούς Διδασκάλους πού πέθαναν χιλιάδες χρόνια πρίν, κινδυνεύουν νά ἀποπλανηθοῦν. Τά μάτια Του (τοῦ Ἁγίου) καί τό μέτωπό Του δέν μπορεῖ κανείς νά τά μιμηθεῖ. Λοιπόν, πάντοτε χρειάζεται ἕνας ζωντανός δάσκαλος γιά τό μαθητή, ἕνας ζωντανός γιατρός γιά τόν ἄρρωστο, ἕνας ζωντανός σύζυγος γιά τή σύζυγο καί ἕνας ζωντανός κυβερνήτης γιά τόν κόσμο. Ἰσχυρίζομαι πώς κανένας ἄλλος δέν μπορεῖ νά βοηθήσει τόσο πολύ ἕναν μαθητή ὅσο ἕνας ζωντανός Διδάσκαλος» (*Πνευματικοί Πολύτιμοι Λίθοι*, σελ. 150).

ρευνας. Εἶναι ζήτημα ἔμπρακτης ἀνόδου. Ἀκόμα καί γιά τήν ἀκαδημαϊκή γνώση ἕνα βιβλίο δέν μπορεῖ νά ἀντικαταστήσει τήν καθοδήγηση ἑνός ζωντανοῦ δασκάλου. Πόσο περισσότερο λοιπόν στήν περίπωση τοῦ πνευματικοῦ τομέα; Ἡ Τζίβα Ἄτμαν εἶναι τόσο χαμένη μέσα στή Μάγια πού, συμφωνα μέ τόν Μπάμπα Τζί, δέν μπορεῖ ἀπό μόνη της νά ἔρθει σέ ἐπαφή μέ τόν ἁγνό Σάμπτ Ντούν. Μόνο μιά πράξη χάρης μπορεῖ νά τή βάλλει σέ ἐπαφή μέ τό ἐσωτερικό Φῶς καί Μουσική, καί αὐτή ἡ χάρη εἶναι τό δῶρο ἑνός ζωντανοῦ Διδασκάλου:

> Ὁ Ραντασοάμι, ὁ Κύριος τῆς Ψυχῆς, γεμάτος ἔλεος καί εὐσπλαγχνία, κατέβηκε ὁ Ἴδιος μέ τή μορφή ἑνός Ἁγίου, μᾶς ἔδωσε τά κλειδιά γιά τίς Πνευματικές Περιοχές καί μᾶς ἔδειξε τό δρόμο γιά νά φτάσουμε στό Σάτσ Κάντ (τήν Ἀληθινή Κατοικία) μέσο τοῦ Σάμπτ Ντούν.

Οἱ παρελθόντες Ἅγιοι εἶναι ἄξιοι σεβασμοῦ. Οἱ ζωές τους εἶναι φωτεινοί ὁδοδείκτες πάντοτε καλώντας μας πρός τό Θεῖο μας Σπίτι. Ἀλλά εἶναι νόμος τῆς Φύσης πώς ὁ ζωντανός παλμός μπορεῖ νά ἔρθει μόνο ἀπό ἕναν ζωντανό, καί τό ἔργο πού εἶχαν ἐκτελέσει στή δικιά τους ἐποχή, πρέπει, στή δικιά μας, νά ἐκτελεστεῖ ἀπό ἕναν πού ζεῖ μεταξύ μας καί πού νά ἔχει ἐξουσιάσει τό δρόμο τόν ὁποῖο αὐτοί εἶχαν ἐξουσιάσει. Πραγματικά, ἄν τά γραπτά τους μελετηθοῦν μέ κρίση, εἶναι μιά συνεχής μαρτυρία γιά τήν ἀνάγκη ἑνός ζωντανοῦ Διδασκάλου.

Ποιός εἶναι ἕνας ἁρμόδιος ζωντανός Διδάσκαλος καί πῶς μπορεῖ κανείς νά τόν ἀναγνωρίσει; Ὁ Μπάμπα Τζί ἤξερε πώς ὑπάρχουν ἀμέτρητοι λύκοι πού περιφέρονταν μέ ἔνδυμα ἀμνοῦ, καί ἐφόσον τά πάντα ἐξαρτῶνται ἀπό τό νά βρεῖ κανείς ἕναν ἀληθινό Ὁδηγό, ἔδινε μεγάλη ἔμφαση στήν ἀνάγκη ἐπαγρύπνησης καί διάκρισης. Οἱ πρῶτες του ἐμπειρίες εἶχαν δείξει πολύ καλά τή σπανιότητα τέτοιων μεγάλων Πνευμάτων — ἴσως ἕνα κάθε αἰώνα, μερικές φορές περισσότεροι (ὅπως μέ τό Νανάκ καί τόν Καμπίρ, τόν Μωλάνα

Ρούμι καί τόν Σάμαζ Ταμπρίτζ, τόν Τούλσι Σαχίμπ καί τόν Σουάμι Τζί, πού ἦταν σύγχρονοι) ἀλλά ἀλίμονο πάντοτε πολύ λίγοι — καί ἕνας ἄνθρωπος εἶναι πράγματι εὐλογημένος ἄν μπορέσει νά συναντήσει Ἕναν. Οἱ καταγραφές τῶν περασμένων Ἁγίων μποροῦν νά χρησιμοποιηθοῦν ὡς Λυδία Λίθος, ὅπως ἔγινε ἀπό τόν Μπάμπα Τζί κατά τή διάρκεια τῆς ἀναζήτησής του. Ἄν ἕνας ἄνθρωπος εἶναι ἕνας ἀληθινός Διδάσκαλος, καί ἐπιπλέον, ἕνας μύστης τῆς ἀνώτατης τάξης, ὅλες οἱ ἀσάφειες καί οἱ ἀντιφάσεις πού μπερδεύουν αὐτόν πού διαβάζει τίς γραφές θά ἐξαφανιστοῦν ὅταν αὐτός τίς ἐξηγήσει. Αὐτός δέν θά εἶναι μόνο ἱκανός νά ἐξηγήσει ἀποτελεσματικά τά γραπτά μιᾶς μόνο σχολῆς μυστῶν ἀλλά ὅλων τῶν σχολῶν, γιατί ἔχει μπεῖ σέ ὅλα τά ἐσωτερικά βασίλεια καί ὄχι μόνο σέ ἕνα. Ὅταν ἦταν παιδί ὁ Μπάμπα Τζί εἶχε συναντήσει πολλούς σαντού, ἀλλά μόνο ὅταν κάθησε στά πόδια τοῦ Σουάμι Τζί ἄρχισε νά ἐκτιμᾶ ὅλους τούς θησαυρούς πού ἦταν ἀποθηκευμένοι μέσα στό Γκράνθ Σαχίμπ. Οἱ Μύστες κατώτερης τάξης μποροῦν νά ἐξηγήσουν τίς καταγραφές μόνον τῶν ἐμπειριῶν τίς ὁποῖες εἶχαν καί οἱ ἴδιοι, ἀλλά Ἕνας πού ἔχει ἀνέβει στά ἀνώτατα ὕψη μπορεῖ νά ἐξηγήσει τά πάντα — ἕνα σημεῖο τό ὁποῖο ἡ συνάντηση τοῦ Μπάμπα Τζί μέ τούς τέσσερις παντίτ τό ἔκανε πλήρως καταφανές.

Ἕνα ἄλλο χαρακτηριστικό ἑνός ἀληθινοῦ Ἁγίου εἶναι ἡ ἐκπληκτική ταπεινότητά του. Εἶναι ἕνα ἀπό τά ὑπέρτατα παράδοξα τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς τό ὅτι αὐτοί πού ἰσχυρίζονται ὅτι εἶναι Ἅγιοι δέν εἶναι καί αὐτοί πού εἶναι, ποτέ δέν ἰσχυρίζονται πώς εἶναι. Ὁ Νανάκ δήλωσε πώς δέν ἦταν τίποτα περισσότερο ἀπό ἕνας σκλάβος τῶν ὑπηρετῶν τῶν Ἁγίων καί ὁ Σουάμι Τζί διατήρησε ἄσπιλο τόν μανδύα τῆς ταπεινότητάς του. Ἕνας ἄνθρωπος δέν εἶναι αὐτό πού ἐκεῖνος πρεσβεύει, ἀλλά αὐτό πού δείχνουν οἱ πράξεις του· ἕνα δέντρο δέν κρίνεται ἀπό τό ὄνομά του ἀλλά ἀπό τόν καρπό του, καί ἕνας Ἅγιος ἀναγνωρίζεται ἀπό τήν τελειότητά του ὡς ἄνθρωπος, τήν ἀπελευθέρωσή του ἀπό τίς ἐγκόσμιες ἐπιθυμίες, τήν ἀγάπη του καί τήν καλοσύνη του, τούς ἁπλούς

τρόπους του, τή φροντίδα του γιά τό καλό τῶν ἄλλων καί τήν ἀδιαφορία του γιά τό ὄνομα καί τή φήμη. Δίνει τά πνευματικά του δῶρα δωρεάν ὅπως ὁποιαδήποτε ἄλλη εὐλογία τῆς Φύσης, καί συντηρεῖ τόν ἑαυτό του μέ τόν κόπο του:

Μή σκύβεις μπροστά σέ ἕναν πού ὀνομάζει τόν ἑαυτό του γκουρού.
Ἀλλά ἐξαρτᾶται ἀπό τή ἐλεημοσύνη τῶν ἄλλων.

ΣΑΡΑΝΓΚ ΒΑΡ, 1245

Ἄν στό ἀνθρώπινο ἐπίπεδο εἶναι ἡ τελειότητά του ὡς ἄνθρωπος πού ξεχωρίζει ἕναν ἀληθινό Ἅγιο ἀπό τούς ὑπόλοιπους, στό πνευματικό γνωρίζεται ἀπό τίς ἐσωτερικές του ἐμπειρίες καί τήν καθοδήγηση πού μπορεῖ νά δώσει. Ἡ ἱκανότητά του νά δώσει κάποια ἀπευθείας πνευματική ἐμπειρία, ὁσοδήποτε μικρή καί ἄν εἶναι, στούς μαθητές του τήν ὥρα τῆς μύησης, ὁ Μπάμπα Τζί ἐπέμενε πώς εἶναι τό τελευταῖο κριτήριο γιά ἕναν ἀληθινό Διδάσκαλο. Αὐτός δέν ὑπόσχεται πνευματικό ἐπίτευγμα σέ κάποια μέλλουσα ζωή μετά θάνατο. Δίνει μιά γεύση ἀπό αὐτό, ἐδῶ καί τώρα. Συνδέει τή ψυχή μέ τό ἐσωτερικό Φῶς καί Ἦχο καί εἶναι ἔργο τοῦ μαθητοῦ τό νά ἀναθρέψει καί νά διαθρέψει αὐτό τό σπόρο σέ πλήρη ἄνθιση καί ὡριμότητα. Τό δῶρο τοῦ Νάαμ εἶναι μοναδικό προνόμιο τοῦ Σατγκουροῦ καί τό καθοδηγητικό του χέρι ἐκτείνεται παντοῦ, τόσο στά ἐσωτερικά ἐπίπεδα ὅσο καί στόν ἐξωτερικό κόσμο. Τόσο μεγάλη εἶναι ἡ ἀγάπη καί ἡ προστασία του πού καμιά γήινη συγγένεια δέν μπορεῖ ποτέ νά συγκριθεῖ μ' αὐτές. Ἡ Φωτεινή Του Μορφή συνοδεύει τήν ψυχή μετά πού θά ὑπερβεῖ τό σῶμα, καί τήν ὁδηγεῖ ἀπό ἐπίπεδο σέ ἐπίπεδο πρός τό οὐράνιο σπίτι της· καί ὁ μαθητής πού ἔχει ἀντίληψη μπορεῖ νά δεῖ τή χάρη του νά ἐργάζεται σέ κάθε στροφή. Μπορεῖ νά ἐκτελεῖ θαύματα — καθώς εἶναι ἕνα μέ τό Θεῖο Θέλημα — ἀλλά εἶναι ἀπρόθυμος νά διαταράξει τό κανονισμένο σχέδιο· ἀκόμη καί ὅταν ἐργάζεται ἡ χάρη του αὐτό γίνεται χωρίς νά φαίνεται, καί αὐτός δέν ἔχει καμιά ἀξίωση γιά τόν ἑαυτό του, ἀλλά ἐργάζεται μόνο στό ὄνομα τοῦ δικοῦ του Διδασκάλου. Δέν

ἀσχολεῖται μέ λογομαχίες καί ἀντιλογίες: «Πήγαινε μέσα σου καί δές μόνος σου», εἶναι τό συνεχές ρητό του, καί πάντα ἡ ἔμφαση δίνεται στό ἐσωτερικό καί ὄχι στίς ἐξωτερικές μορφές καί τελετουργικά.

Πίστη ἀγάπη καί αὐτοπαράδοση

Εἶναι πράγματι μιά ὑπέρτατη εὐλογία τό νά βρεῖ κανείς ἕναν ἀληθινό Σατγκουρού. Ἄν ἡ ἀναζήτηση γιά ἕναν ἁρμόδιο Διδάσκαλο χρειάζεται μεγάλη ἐπιμονή καί διάκριση ἀπό τό μέρος τοῦ ἀναζητητῆ, οἱ ἰδιότητες πού πρέπει νά ἔχει μετά πού ἡ ἀναζήτησή του θά ἔχει στεφθεῖ μέ ἐπιτυχία εἶναι πίστη, ἀγάπη καί πλήρη αὐτοπαράδοση. Ὁ Βασιλιάς Τζανάκ μόνο μετά πού ἀπαρνήθηκε τό σῶμα, τό νοῦ καί τά πλούτη — *τάν, μάν* καί *ντχάν* — ἔλαβε τή φώτιση. Ὅταν συναντήσει κανείς ἕναν ἀληθινό Διδάσκαλο συνειδητοποιεῖ τούς περιορισμούς του καί τήν εὐλογία πού ἔχει τοῦ νά γίνει δεκτός στά πόδια του. Ἐπίσης καταλαβαίνει πώς ἡ ἀγάπη καί ἡ σοφία τοῦ Διδασκάλου εἶναι ἀμέτρητες καί ἀπεριόριστες. Αὐτή ἡ συνειδητοποίηση πρέπει, ἄν κανείς ἐπιθυμεῖ νά ἐπωφεληθεῖ ὅσο τό δυνατόν περισσότερο ἀπό τήν εὐκαιρία πού ἔχει, νά συνοδεύεται ἀπό ταπεινότητα, πίστη καί παραδοχή τοῦ Θελήματός Του ὡς τό ὑπέρτατο. Ὁ Μπάμπα Τζί στίς ὁμιλίες του, καθώς καί στίς ἐπιστολές του, ἐπανειλημμένως ἐπιβεβαίωνε τήν ἀνάγκη τῆς ἀγάπης καί τῆς πίστης ἀπό τό μέρος τοῦ μαθητῆ. Γράφοντας στόν Μπάμπα Σαουάν Σίνγκ στίς 16 Μαΐου 1901, εἶπε:

> Ὁ Σάμπτ εἶναι ἡ πραγματική μορφή τοῦ Σατγκουροῦ. Συνδεόμενος μέ αὐτόν θά φτάσεις στόν προορισμό σου. Ἀλλά ὁ ὅρος εἶναι πώς πρῶτα θά ἀναπτύξεις ἀγάπη καί ἀφοσίωση γιά τόν ἴδιο τόν Διδάσκαλο γιατί χωρίς αὐτά τίποτα ἄλλο δέν εἶναι δυνατό. Ὁ Σατγκουρού εἶναι ἕνα μέ τόν Παντοδότη, τόν Ἀνάμι-Ραντασοάμι, καί ἔχει πάρει μιά φυσική μορφή γιά τήν ἀνύψωση τῶν τζίβα. Ὁποιοσδήποτε ἀναπτύξει μιά δυνατή ἀγάπη καί ἀφοσίωση γι' αὐτόν καί τόν θεωρεῖ ὡς

τόν ἴδιο τόν Ὕψιστο Κύριο θά ἔρθει σέ ἐπαφή μέ τόν Σάμπτ Ντούν καί θά σωθεῖ.

Σέ μιά ἄλλη περίπτωση ἔγραψε:

Ἀκόμη καί μετά ἀπό ἑκατό χρόνια Μπατζάν δέν ἐξαγνίζεται κανείς τόσο πολύ ὅσο μέ μιά ἔντονη ὑπερεπιθυμία γιά τή *ντάρσαν* (συνάντηση μέ τό Διδάσκαλο), δεδομένου ὅτι ἡ ὑπερεπιθυμία εἶναι πραγματική καί ἀληθινή καί ἡ ἀγάπη γιά τόν Σατγκουρού εἶναι ἀπό τά μύχια τῆς καρδιᾶς.

Ἡ αὐτοπαράδοση εἶναι τό φυσικό ἀποτέλεσμα μιᾶς τέτοιας πίστης καί ἀγάπης καί ὁ Μπάμπα Τζί στίς ἐπιστολές του ἐπιμένει ἐπανειλημμένως πάνω σ' αὐτό τό θέμα:

Μήν εἶσαι παρμένος ἀπό τόν ἑαυτό σου. Ἄφησε αὐτή τή σκέψη νά εἶναι σταθερά καί ἀκλόνητα καρφωμένη στό νοῦ σου: «Τό σῶμα, ὁ νοῦς καί τά πλούτη, ἡ *νίρατ* καί ἡ *σούρατ*, τά μάτια, τά αὐτιά, ἡ μύτη, τό στόμα, τά χέρια, τά πόδια — ναί, ὅλα ὅσα ὑπάρχουν μέσα στόν κόσμο ἀνήκουν στόν Σάτγκουρού. Ἐγώ δέν εἶμαι τίποτα. Ὁτιδήποτε κάνεις, κάνε το ὡς τοῦ Σατγκουροῦ καί πάντα προσπάθα νά κάνεις ὅ,τι εἶναι τό καλύτερο. Μήν τό ξεχνᾶς αὐτό οὔτε γιά μιά στιγμή, ἀλλά πάρτο ὡς μιά *χινταγιάτ*, μιά ἐντολή.

(24 Μαΐου 1901)

Ποτέ μήν ἀφήνεις τήν ἰδέα τοῦ «δικό μου» νά βρεῖ μιά θέση μέσα στήν καρδιά σου. Ἀκόμη καί ἄν πάρεις τήν κυριότητα τοῦ Μπραχμάντ, μή θεωρήσεις πώς ἔχεις κανένα μερίδιο σ' αὐτό: «Εἶμαι μόνο ἕνας μεσάζοντας». Τά πάντα ἀνήκουν στόν Σατγκουρού. Ἡ ἐντολή τοῦ Διδασκάλου νά εἶναι πάντα στό νοῦ σου: «Δέν εἶμαι τίποτα, δέν εἶμαι τίποτα, δέν εἶμαι τίποτα», καί ἡ ἐνθύμηση τοῦ Κυρίου νά εἶναι ἡ συνεχής σκέψη σου καί ἡ μορφή τοῦ Σατγκουροῦ νά εἶναι πάντα ἀπεικονισμένη μέσα στήν καρδιά σου.

(7 Σεπτεμβρίου 1900)

Ξερίζωσε όλες τίς έγκόσμιες έπιθυμίες άπό τήν καρδιά σου καί άπίθωσέ τες στά πόδια τοῦ Διδασκάλου σου. Μήν άπαιτεῖς τίποτα γιά τόν έαυτό σου καί προσπάθησε νά συντονιστεῖς μέ τό Θέλημά του τό όποῖο πρέπει νά εἶναι πάνω άπό ὅλα μέσα στήν καρδιά σου. 'Ακόμη καί ἄν σοῦ ζητήσει νά σκάψεις τό γρασίδι, κάνε το, γιατί τό νά ὑπακούεις τόν Σατγκουρού εἶναι ἡ πιό ὑψηλή δράση. Ἄν μπορεῖς νά διαμορφώσεις τήν καρδιά σου στό δικό του καλούπι, τότε ὅλα τά πράγματα θά προστεθοῦν σέ σένα.

(18 Σεπτεμβρίου (1902)

Ὅταν ὁ Μπάμπα Σαουάν Σίνγκ Τζί ἔγραψε μία φορά πώς δέν έπιθυμοῦσε οὔτε τό Σάτσ Κάντ, άλλά προσευχόταν μόνο νά ἔχει: «άγάπη καί πίστη στά ἱερά πόδια τοῦ Σατγκουροῦ», ὁ Μπάμπα Τζί εὐχαριστήθηκε έξαιρετικά καί άπάντησε πώς μιά τέτοια αὐτοπαράδοση ἦταν: «πράγματι ἡ άνώτατη *κάρνι* (πειθαρχία)», καί τόν βεβαίωσε πώς: «αὐτός πού ἔχει τέτοια άγάπη γιά τό Διδάσκαλο σίγουρα θά φτάσει στό Σάτσ Κάντ, καί περνώντας μέσα άπό τό 'Αλάκχ, τό Ἄγκαμ καί τό 'Ανάμι-Ραντασοάμι, θά βυθιστεῖ μέσα στή Θαυμαστή Περιοχή».

(11 Σεπτεμβρίου 1897)

Ἡ ζωή έξωτερικῶς

Ὁ άναζητητής πού ἔχει βρεῖ ἕναν άληθινό Ὁδηγό καί ἔχει άρχίσει νά άναπτύσσει τό σωστό εἶδος άγάπης καί πίστης σ' αὐτόν, πρέπει φυσικά νά προσπαθήσει νά διαμορφώσει τή ζωή του σύμφωνα μέ τό Θέλημα τοῦ Σατγκουροῦ του, καί ὁ Μπάμπα Τζί ἔδινε μεγάλη ἔμφαση στήν άνάγκη νά διαμορφώσουμε τίς ζωές μας. Δέν χρειάζεται, ἰσχυριζόταν, νά έγκαταλείψει κανείς τόν κόσμο γιά νά άκολουθήσει τό έσωτερικό Μονοπάτι. Αὐτό πού χρειάζεται γιά τήν πνευματική πρόοδο εἶναι τό έσωτερικό ξεκόλημα, καί αὐτός πού ἔχει παραδώσει τελείως τόν έαυτό του στόν Γκουρού του ἔχει άπελευθερωθεῖ άπό ὅλους τούς γήινους δεσμούς. Με-

ρικοί ἀπό τούς μαθητές του ἐξέφραζαν καμιά φορά τήν ἐπιθυμία γιά τελεία ἀπάρνηση, ἀλλά ἐκεῖνος πάντοτε ἀπότρεπε αὐτές τίς τάσεις:

> Λές πώς θέλεις νά παρατήσεις τό σπίτι καί τήν ἐργασία σου καί νά ἀφοσιωθεῖς ἀποκλειστικά στό Μπατζάν. Τό σπίτι ἤ ἡ ἐργασία ἤ τά πλούτη — εἶναι πράγματι δικά σου; Ξανασκέψου το. Ὅλα εἶναι τό παιχνίδι ἑνός μάγου καί ὁ κόσμος εἶναι ἕνα ὄνειρο. Τότε γιατί νά στενοχωριέσαι μέ τό ἄν θά ἁδράξεις ἤ θά παρατήσεις;
>
> (18 Σεπτεμβρίου 1902)

Τό ἰδανικό πού ἔθετε πάντοτε μπροστά στούς μαθητές του ἦταν αὐτό τοῦ βασιλικοῦ κύκνου πού ἔχει τό σπίτι του μέσα στό νερό ὅμως σηκώνεται ἀπό αὐτό στεγνός καί ἀνεμπόδιστος. Ἄν καί δέν ἤθελε οἱ μαθητές του νά εἶναι προσκολλημένοι στόν κόσμο, δέν ἤθελε ὅμως καί νά παραμελοῦν τά ἐγκόσμια καθήκοντά τους. Ὅταν ὁ Μπάμπα Σαουάν Σίνγκ ἔγραφε πώς θά ἔπαιρνε δέκα μέρες ἄδεια καί θά τίς περνοῦσε στή Μπεάς, ὁ Μπαμπατζί ἀπάντησε:

> Ὅταν θά πάρεις δέκα μέρες ἄδεια, πρέπει πρῶτα νά πᾶς κατευθεῖαν στό σπίτι σου, καί μετά ὅταν θά γυρίζεις πίσω ἔλα τό Σάββατο κατά τίς 5 μ.μ. στή Ντέρα ἀπό ὅπου μπορεῖς νά ἐπιστρέψεις στό καθῆκον σου τήν ἑπόμενη μέρα μετά πού θά παρακολουθήσεις τό Κυριακάτικο Σάτσανγκ. Πρέπει νά πᾶς σπίτι γιατί ἐκεῖ ὑπάρχουν πολλά πράγματα πού περιμένουν τήν προσοχή σου ἐδῶ καί δύο ἤ τρία χρόνια. Γι' αὐτό σέ παρακαλῶ νά πᾶς κατευθεῖαν σπίτι. Θά εὐχαριστηθῶ πάρα πολύ ἄν πᾶς πρῶτα στό σπίτι καί μετά ἔρθεις ἐδῶ.

Ὅταν κάποτε ὁ ἀγαπημένος του μαθητής δέν μποροῦσε νά πάρει ἄδεια γιά νά τόν δεῖ καί πρότεινε μολαταῦτα νά πάει, ὁ Μπάμπα Τζί κάθε ἄλλο παρά εὐχαριστήθηκε καί ἀπαγόρεψε αὐστηρά κάθε τέτοιου εἴδους διάβημα. «Σέ παρακαλῶ ποτέ μήν ξαναγράψεις ἕνα τέτοιο πράγμα», ἀπάντη-

σε, «πῶς θά ἔρθεις ἐδῶ χωρίς νά πάρεις ἄδεια», καί πρόσθεσε: «Ἡ ἐργασία πού κάνεις καί αὐτή ἐπίσης εἶναι ἐργασία τοῦ Ραντασοάμι, ἐργασία τοῦ Κυρίου».

Ὅμως, ἐνῶ ζεῖ κανείς μέσα στόν κόσμο πρέπει νά ἀκολουθεῖ μιά πολύ αὐστηρή πειθαρχία. Ὁ δρόμος πρός τή Νέα Ἱερουσαλήμ εἶναι ἕνας στενός καί δύσκολος δρόμος. «Ὁ τρόπος πού ζεῖτε», εἶπε ὁ σοφός τῆς Μπεάς στούς μαθητές του, «πρέπει νά εἶναι διαφορετικός ἀπό αὐτόν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων». Καί πόσο ἀκριβής ἦταν ἡ πειθαρχία πού ζητοῦσε γίνεται σαφές σέ μιά ἀπό τίς ἐπιστολές του:

> Δέν φαίνεται νά καταλαβαίνεις πώς ὅταν τελειώνεις τήν ἐργασία σου τοῦ γραφείου, δέν πρέπει νά μιλᾶς μέ κανένα. Τό βράδι μεταξύ 6 καί 8, πρέπει νά κάθεσαι γιά Μπατζάν ὅσο τό δυνατό περισσότερο — ἄς εἶναι γιά μισή ὥρα, μιά ὥρα, δεκαπέντε λεπτά ἤ μιά ὥρα καί μισή — καί νά κρατᾶς τή σούρατ στά ἐσωτερικά ἐπίπεδα. Μετά νά κάνεις Σάτσανγκ ἀπό τίς 8 ὥς τίς 10μ.μ., μετά ἀπό τό ὁποῖο μπορεῖς νά πᾶς νά κοιμηθεῖς ἤ νά μιλήσεις, ὅπως σοῦ ἀρέσει. Μετά στίς 4.30΄ τό πρωί νά καθίσεις γιά Μπατζάν καί νά συνεχίσεις ὥς τίς 5.30΄. Μετά κατά τή διάρκεια τῆς ἡμέρας πρέπει νά ἐκτελεῖς τή ρουτίνα τοῦ γραφείου σου καί, ἄν θές, μπορεῖς νά μιλᾶς αὐτές τίς ὧρες. Ἀλλά μόλις εἶσαι ἐλεύθερος ἀπό τά καθήκοντα τοῦ γραφείου δέν πρέπει νά χάνεις τήν ὥρα σου σέ ἄσκοπη ὁμιλία ἤ μέ συντροφιά πού δέν εἶναι σατσάνγκι. Πρέπει νά παίρνεις τά γεύματά σου Ιδιαιτέρως... Δέν πρέπει ποτέ νά μαγειρεύεται φαγητό ἀπό μή σατσάνγκι στήν κουζίνα σου, είδικά ἄν τρῶνε κρέας καί πίνουν. Ἄν κάνεις παρέα μέ μή σατσάνγκι, θά ἔχεις νά ὑποφέρεις ἀπό τήν ἐπίδραση τῆς συντροφιᾶς τους.
>
> (17 Ὀκτωβρίου 1902)

Ἀποχή ἀπό μή χορτοφάγική τροφή καί οἰνοπνευματώδη ἦταν πρωταρχικός ὅρος γιά νά ἀρχίσει κανείς τό πνευματικό μονοπάτι. Ὁ Μπάμπα Τζί ἔδινε τήν ἴδια ἔμφαση καί στήν

ἀνάγκη τῆς τιμιότητας. Στήν ἴδια ἐπιστολή πού παραθέσαμε πιό πάνω, ἔγραφε:

> Ἄν σοῦ προσφέρεται κάτι δωρεάν ποτέ νά μήν τό δεχτεῖς γιατί πῶς θά τό ἀνταποδώσεις; Ἄν δέν παραμείνεις αὐστηρά καί μέ ὑπερακρίβεια σ' αὐτόν τόν κανόνα, δέ θά φτάσεις ποτέ στό ἀνώτατο σημεῖο πνευματικῶς.

Δέν πρέπει κανείς νά παρασύρεται ἀπό τόν κόσμο ἀλλά νά κοιτάζει τό κάθε ἀντικείμενο μέ διάκριση. «Ὁλόκληρος ὁ κόσμος εἶναι δεμένος μέ τά σχοινιά τῆς ἀγάπης τῶν γονέων, τῶν παιδιῶν, τῆς συζύγου καί τῶν γήινων σχέσεων», καί πρέπει κανείς νά ἀπελευθερώσει τόν ἑαυτό του ἀπό αὐτή τή σκλαβιά. Τό νά φύγει κανείς μακριά στή ζούγκλα δέν εἶναι λύση. Πρέπει νά εἶναι ἕνα ἐσωτερικό ξεκόλλημα, καί αὐτό τό ἐσωτερικό ξεκόλλημα μπορεῖ νά ἔρθει μόνο μέσο τῆς ἀγάπης ἑνός ἀληθινοῦ Διδασκάλου. Γι' αὐτόν τό λόγο ἔχει μεγάλη ἀξία τό Σάτσανγκ, γιατί μόνο μέ τό σύνδεσμο μαζί του ἀπορροφᾶ κανείς τίς ἀληθινές ἀξίες τῆς ζωῆς, μαθαίνει γιά τίς ἀπάτες τῆς Μάγια, καί ἀπορροφᾶ μιά ἀγάπη πού ἀντικαθιστᾶ τήν ἀγάπη τοῦ κόσμου. Εἰρήνη καί εὐλογία ἀκτινοβολοῦν ἀπό τό ἄτομο ἑνός Ἁγίου καί ὁποιοσδήποτε πάει κάτω ἀπό τή γοητεία του ἀπελευθερώνεται ἀπό τίς ἐγκόσμιες ἐντάσεις, φιλοδοξίες καί ζήλειες· βλέπει ὅλα τά πλάσματα πώς εἶναι ἀπό τήν ἴδια μέ ἐκεῖνον οὐσία καί γνωρίζει πώς ὅλα τά ἐγκόσμια κέρδη εἶναι μιά περαστική σκιά. Μόνο ἕνας τέτοιος ἄνθρωπος μπορεῖ νά διαπεράσει τά δίχτυα τῆς Μάγια καί νά βγεῖ ἔξω πρός τούς κόσμους τοῦ Ὑπερπέραν.

Ἡ ζωή ἐσωτερικῶς

Ἡ τελειότητα τῆς ἐξωτερικῆς συμπεριφορᾶς εἶναι οὐσιαστική καθώς εἶναι ἕνα ἀπαραίτητο μέσο γιά νά φτάσει κανείς τόν ἐσωτερικό στόχο. Ἡ ἀγάπη καί ἡ πίστη γιά τόν Σατγκουρού, ἡ αὐτοπαράδοση καί ἡ ἠθικῶς ἄμεμπτη ζωή, ὅλα συγκλίνουν πρός τό ἴδιο κέντρο. Ὁ τελικός σκοπός τοῦ

ἀνθρώπου εἶναι ἡ ἕνωση μέ τό 'Απόλυτο, καί ἄν αὐτό δέν κατορθωθεῖ τά ὑπόλοιπα δέν ἔχουν μεγάλο ὄφελος. Αὐτό τό θέμα τῆς ἔμπρακτης πνευματικῆς ἀνύψωσης ἦταν τό κύριο μέλημα τοῦ Μπάμπα Τζί ὡς δασκάλου. Δέν ἔχανε πολύ χρόνο σέ θέματα θεωρίας. Γιατί νά συζητοῦμε; Γιατί νά λογομαχοῦμε; ἔλεγε. Στραφεῖτε ἐσωτερικῶς, μπεῖτε μέσα σας καί δεῖτε ὁ ἴδιος. Ἡ ἀλληλογραφία μέ τόν Μπάμπα Σαουάν Σίνγκ Τζί εἶναι μιά ἐκτενής προτροπή νά ἐγκαταλείψει τόν ἐξωτερικό κόσμο καί νά ἀποσυρθεῖ στόν ἐσωτερικό κόσμο, καί καθεμιά ἀπό τίς ἐπιστολές του ἔχει κάτι πολύτιμο νά πεῖ γιά τήν πρακτική ἄσκηση τῆς πνευματικότητας.

'Εφόσον ἡ ψυχή ἔχει πέσει θύμα τῆς Μάγια μέσο τοῦ Νοῦ καί τῶν αἰσθήσεων, ὁ τρόπος γιά τήν ἀπελευθέρωσή της εἶναι ἡ ἀπόσυρσης ἀπό αὐτά. Οἱ δυό σάντνα πού ἔδινε ὁ Μπάμπα Τζί γιά ἄσκηση ὅπως εἶχαν κάνει καί οἱ προγενέστεροί του, ἦταν τό *Σιμράν* καί τό *Μπατζάν*. Ἡ πρώτη, πού περιλάμβανε τήν ἐπανάληψη τῶν ἱερῶν ὀνομάτων τοῦ Κυρίου, ἔπρεπε νά ἀσκεῖται ὅλες τίς ὧρες τῆς ἡμέρας: «Πάντοτε νά ἔχεις τό Σιμράν στό νοῦ σου», ὅριζε, «ἀκόμη καί ἐνῶ κινεῖσαι ἤ εἶσαι ἀπασχολημένος σέ ἐργασία». Συνεχής σκέψη τοῦ Ὑψίστου εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἀσφάλεια ἐναντίον τῶν ἐγκόσμιων σκέψεων καί ἐπιθυμιῶν. Βοηθᾶ τό νοῦ στό νά κρατιέται ἐλεύθερος ἀπό τίς συνηθισμένες του ἀνησυχίες καί ὅταν γίνεται μέ πλήρη προσοχή κατά τήν ὥρα τῆς *ἀμπιάσα* ἤ διαλογισμοῦ, βοηθᾶ στή γρήγορη συνάθροιση τῶν ρευμάτων τῆς συνειδητότητας στό πνευματικό κέντρο μεταξύ καί πίσω ἀπό τά φρύδια. Μιᾶς καί κατορθωθεῖ μιά τέτοια συγκέντρωση ἤ *Ντιάν*, μπορεῖ κανείς νά ἔρθει σέ ἐπαφή μέ τό 'Ηχητικό Ρεῦμα, καί ἡ Ντιάν (πού εἶναι τό ἀποτέλεσμα τοῦ Σιμράν) ὁδηγεῖ φυσικά στό *Μπατζάν* ἤ στήν ἀπορρόφηση στόν Σάμπτ Ντούν:

> Ὅταν κάνεις τό Μπατζάν ἤ τό Σιμράν σου, μήν ἔχεις καμιά ἐγκόσμια φροντίδα στό νοῦ σου οὔτε νά ἀφήνεις τόν ἑαυτό σου νά ἀποσπᾶται ἀπό ὁτιδήποτε σκέψεις. Πρῶτα κάνε τό Σιμράν σου γιά ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας, μετά βαθμιαῖα προσήλωσε τήν προσοχήσου στή

μουσική τοῦ Σάμπτ Ντούν. Μετά σταμάτησε τό Σιμράν καί άγκυροβόλησε τό νοῦ καί τήν ψυχή σου στόν Σάμπτ. Τότε θά ἔχεις τήν ἐμπειρία μεγάλης εὐδαιμονίας καί Ὑπέρτατη Χάρη θά κατέβη σέ σένα ἀπό τήν ἀνώτατη περιοχή.

Αὐτό εἶναι τό γενικό ὑπόδειγμα. Οἱ λεπτομέρειες, βεβαίως, τακτοποιοῦνται ἀναλόγως. Τό χρονικό διάστημα μπορεῖ νά ποικίλλει, ἀλλά ἡ καθημερινή ἀμπιάσα πρέπει νά γίνεται μέ κάθε θυσία:

> Ἄκουγε τόν Σάμπτ Ντούν, πού καλεῖ μέσα ἀπό τήν καρδιά σου, κάθε μέρα μέ μεγάλη ἀγάπη καί ἀφοσίωση, γιά δεκαπέντε λεπτά ἤ δέκα λεπτά ἤ πέντε λεπτά, ἤ μιά ὥρα ἤ δύο, ἀνάλογα μέ τό χρόνο πού διαθέτεις. Ἀλλά πρέπει νά τόν ἀκοῦς κάθε μέρα γιά λίγο[3].

Ὑπάρχει μεγάλη ὀμορφιά μέσα στόν Σάμπτ. Εἶναι μιά μουσική πάνω ἀπό ὁποιαδήποτε μουσική πού δημιούργησε ὁ ἄνθρωπος, καί ἕλκει τήν ψυχή πρός τόν ἑαυτό της. Παντοτεινά καλεῖ τό πνεῦμα πρός τό Θεῖο του Σπίτι καί ἄν καί δέν ἀκούγεται ἀπό τούς κοινούς ἀνθρώπους, ὅμως αὐτοί πού ἔχουν ἀναπτύξει, μέ τήν ἀμπιάσα καί τή χάρη ἑνός Σατγκουροῦ, τήν ἱκανότητα τῆς ἐσωτερικῆς ἀκοῆς, μποροῦν νά ἀκοῦν τή μελωδία του κάθε στιγμή τῆς ἡμέρας, πότε νά γίνεται δυνατότερη καθώς ὁ νοῦς προσηλώνεται σέ ἕνα σημεῖο, πότε νά ἐξασθενεῖ καί νά χάνεται καθώς ἡ σκέψη διασκορπίζεται σέ διάφορες κατευθύνσεις καί ἡ προσοχή διασπᾶται. Ὁ Σάμπτ εἶναι ἡ ἀληθινή ἄγκυρα τοῦ ἀναζητητῆ. Εἶναι ἡ συνειδητή δύναμη πού ἔχει δημιουργήσει τά πάντα καί εἶναι ἐπίσης ὁ πραγματικός μας Διδάσκαλος — ὁ *Σάμπτ*

3) Ἐπίσης καί ὁ Χαζούρ Μπάμπα Σαουάν Σίνγκ Τζί ἔδινε μεγάλη ἔμφαση σ' αὐτό: «...ἀδιάφορα σέ ποιές συνθῆκες βρίσκεται κανείς καί ποιά καινούργια προβλήματα ἀντιμετωπίζει, ἕνας ἀφοσιωμένος δέν πρέπει νά παραλείπει τό Μπατζάν του. Μπορεῖ νά διαθέτει σ' αὐτό μόνο δεκαπέντε λεπτά ἤ ἀκόμη καί πέντε λεπτά καθημερινῶς, ἀλλά πρέπει νά τό ἀσκεῖ χωρίς διακοπή». (*Πνευματικοί Πολύτιμοι Λίθοι,* σελ. 462).

Γκουρού — γιατί ὁ Σατγκουρού στήν ἀνθρώπινη μορφή του εἶναι ἡ φυσική ἐκδήλωσή του. Ὁ Μπάμπα Τζί κάποτε εἶπε:

> Ὁ Σάμπτ Ντούν εἶναι ἡ πραγματική μας μορφή. Αὐτό τό φυσικό σῶμα εἶναι μόνο ἕνα ἔνδυμα. Κανένας δέν μπόρεσε νά τό κρατήσει γιά πάντα καί κανένας ποτέ δέν θά μπορέσει... Πιστέψετε, ὦ ἀφοσιωμένοι, πώς ἡ Σάμπτ μορφή τοῦ Σατγκουροῦ, ἡ ὁποία δέν ἔχει ἀρχή καί τέλος, εἶναι μέσα στό σῶμα.

Μιᾶς καί ἀναπτύξει κανείς ἕναν συνεχή σύνδεσμο μέ αὐτή τήν ἐσωτερική μουσική, αὐτή χρησιμεύει ὡς ἀσπίδα ἐναντίον τῶν ἐγκόσμιων ἀσθενιῶν καί θλίψεων. Οἱ δυστυχίες ἐπισκέπτονται ὅλους καί τοῦ καθενός τό περασμένο κάρμα πρέπει νά πληρωθεῖ· ἀλλά γιά τόν ἄνθρωπο πού ἔχει ριζωθεῖ μέσα στόν Σάμπτ Ντούν, αὐτό ἔχει χάσει τό κεντρισμά του. Ὁ Μπάμπα Τζί, μιλώντας περισσότερο σέ ἁπλούς χωρικούς, ἔδινε τά διδάγματά του μέ παραδείγματα καί παρομοιώσεις βασισμένες στή ζωή τοῦ χωριοῦ. Ἔτσι ἐξηγώντας τήν προστατευτική δύναμη τοῦ Σάμπτ, ἔλεγε:

> Τό σῶμα εἶναι ὅπως ἕνα χωριό ἤ μιά πόλη καί ὁ Σάμπτ Ντούν εἶναι τό σπίτι μας. Ὅταν κάποιος πεθάνει ἤ ὑπάρχει κάποιος μεγάλος πόνος σέ ἕνα ἄλλο σπίτι, ὁ καθένας μέσα σ' αὐτό τό σπίτι εἶναι πολύ δυστυχισμένος, ἀλλά ἐμεῖς, στό δικό μας σπίτι εἴμαστε εὐχαριστημένοι.

Ἐπίσης, διασαφηνίζοντας τή μαγνητική δύναμη καί τήν ἐπίδραση τῆς ἐσωτερικῆς μουσικῆς, ἔγραφε σέ μιά ἄλλη περίπτωση:

> ...ὁ Σάμπτ Ντούν θά τόν τραβήξει (τό νοῦ) καί θά τόν κρατήσει κατά τόν ἴδιο τρόπο ὅπως τά ζῶα, οἱ κατσίκες ἤ οἱ ἀγελάδες κρατιοῦνται γερά μέσο ἑνός σχοινιοῦ.

Τά μεγαλύτερα ἐμπόδια γιά τόν ἀναζητητή εἶναι ὁ νοῦς

καί οἱ αἰσθήσεις. Μέ τή μεσολάβησή τους ἡ ψυχή ἔχει πιαστεῖ στά δίχτυα τῆς Μάγια, καί γιά νά ἐλευθερωθεῖ πρέπει νά ἀπαλλάξει τόν ἑαυτό της ἀπό αὐτά. Τό νά ἀποκλείσει κανείς τήν ἐμπειρία τῶν αἰσθήσεων δέν εἶναι τόσο δύσκολο. Ἀκόμη καί ὅταν οἱ πύλες τῶν αἰσθήσεων ἔχουν κλειστεῖ, ὁ νοῦς συνεχίζει νά ἐνοχλεῖ καί νά ἀποσπᾶ. Εἶναι ἡ ρίζα τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐγώ καί, γι' αὐτό, ἡ κύρια αἰτία τῆς ἀπομόνωσης τῆς τζίβα ἀπό τόν Παγκόσμιο Κύριο. Πῶς μπορεῖ νά κατακτηθεῖ αὐτός ὁ ἀνήσυχος δράκοντας; Ὁ Μπάμπα Τζί ἰσχυριζόταν πώς τό κυριότερο φάρμακο εἶναι ὁ διαλογισμός στή μορφή τοῦ ἀληθινοῦ Διδασκάλου καί ἡ ἀπορρόφηση στόν Σάμπτ:

> Μέ ρωτᾶς πῶς νά συγκρατήσεις τό νοῦ σου. Συγκρατεῖται μόνο μέ τόν Σάμπτ. Ἄκουγε τή μουσική του καθημερινῶς καί διαλογίζου στή μορφή τοῦ Σατγκουροῦ. Τότε ὁ νοῦς θά πάψει νά περιπλανιέται καί μιά μέρα, φερόμενη πάνω στόν Σάμπτ Ντούν, ἡ ψυχή θά φτάσει στό Ντάσαμ Ντουάρ (τό τρίτο ἐσωτερικό ἐπίπεδο καί ἡ κατοικία τοῦ Παγκόσμιου Νοῦ). Ἔτσι, ἀφήνοντας τή νοητική συσκευή πίσω, ἡ ψυχή θά ἑνωθεῖ μέ τόν ἁγνό Σάμπτ καί μέ τή χάρη τοῦ Σατγκουροῦ θά φτάσει στό Σάτσ Κάντ. Μήν ἀμφιβάλλεις, θά φτάσει ἐκεῖ.
>
> (7 Ἰανουαρίου 1901)

Μιᾶς καί ὁ νοῦς ἔχει μπεῖ κάτω ἀπό ἔλεγχο καί πιά δέν ἀμφιβάλλει καί δέν ταλαντεύεται:

> Τότε ἡ Φωτεινή Μορφή τοῦ Διδασκάλου ἐμφανίζεται ἐσωτερικῶς. Δέν ὑπάρχει καμιά διαφορά μεταξύ αὐτῆς καί τῆς φυσικῆς μορφῆς. Εἶναι ὅπως μιά ἀντανάκλαση μέσα σέ ἕνα καθαρό καθρέφτη. Ὅσο τό γυαλί δέν εἶναι καθαρό τίποτα δέν μπορεῖ νά δεῖ κανείς νά ἀντανακλᾶται.

Ὁ νοῦς εἶναι πράγματι ἕνα γυαλί, τό ὁποῖο, ὅταν λερώσει ἀπό τή ροή τῆς κόπρου τῶν ἐγκόσμιων προσκολλήσεων,

θαμπώνει καί κρύβει τά πάντα· άλλά τή στιγμή πού αύτή ή ταινία καθαριστεῖ, ἀπεικονίζει μέσα στόν ἑαυτό της τό Σύμπαν. Ἡ σούρατ, συναθροισμένη ἀπό τό Σιμράν στό *Τίσρα Τίλ,* ἐξακοντίζεται μέσα ἀπό αὐτό μέ τή βοήθεια τοῦ μαγνητισμοῦ τοῦ Σάμπτ. Καθώς μπαίνει στά ἐσωτερικά βασίλεια, συναντᾶ τή Φωτεινή Μορφή τοῦ Διδασκάλου πού τήν καλωσορίζει καί ὁδηγεῖ στό ἑξῆς κάθε βῆμα τοῦ ἐσωτερικοῦ της ταξιδιοῦ.

Μιᾶς καί ἡ ψυχή φτάσει τή Φωτεινή Μορφή τοῦ Διδασκάλου ἐσωτερικῶς, τό μεγαλύτερο ἔργο της ἔχει τελειώσει. Τά ὑπόλοιπα εἶναι ζήτημα χρόνου. Βεβαίως θά μποροῦσε ὁ Σατγκουρού νά τήν πάρει κατευθεῖαν σέ ἀνώτερα ἐπίπεδα, ἀλλά αὐτός διενεργεῖ τήν πρόοδο βαθμιαῖα, γιατί ἀλλιῶς, ὅπως στήν περίπτωση μέ τόν παντίτ πού ἐπέμενε, τό σόκ καί ἡ ἔνταση ἀπό αὐτό θά ἦταν πολύ μεγάλη. Τό *Σαντσίτ* Κάρμα (πράξεις ἀπό περασμένες ζωές γιά νά καρποφορήσουν σέ μελλοντικές γεννήσεις) καί τό *Κριγιάμαν* Κάρμα (πράξεις αὐτῆς τῆς ζωῆς πού ἐπίσης θά καρποφορήσουν σέ μελλοντικές ζωές) ἔχει βεβαίως γίνει ἀτελεσφόρητο τή στιγμή πού ὁ Διδάσκαλος μᾶς δέχεται μέσα στό ποίμνιό του. Ἀλλά τό *Πραράμπντα* Κάρμα πάνω στό ὁποῖο εἶναι βασισμένη ἡ τωρινή ζωή πρέπει νά ἐκτελεστεῖ γιατί ἀλλιῶς θά ἐπέρχετο ἀμέσως ὁ θάνατος. Ὁ Διδάσκαλος προσπαθεῖ νά τό τελειώσει αὐτό ὅσο εἶναι δυνατό πιό γρήγορα καί πιό μαλακά. Ὅταν ὁ Μπάμπα Σαουάν Σίνγκ Τζί ἔσπασε τό πόδι του ὁ Μπάμπα Τζί ἀποκάλυψε πώς αὐτό δέν ἦταν τό ἀποτέλεσμα ἀπό ἕνα ἁπλό ἀτύχημα ἀλλά ἀπό περασμένο κάρμα τοῦ ὁποίου ὁ καρπός δέν μποροῦσε νά ἀποφευχθεῖ. Ἀλλά τά βάσανά του ἄν δέν εἶχαν τελείως διαγραφεῖ εἶχαν ὅμως μετριαστεῖ μέ τή μεσολάβηση τοῦ Σατγκουροῦ του. «Ὅ,τι βάσανα ἔπαθες» ἔγραφε ὁ Μπάμπα Τζί, «εἶναι μόνο τό ἕνα πέμπτο, τά τέσσερα πέμπτα σοῦ συγχωρέθηκαν», καί συνέχισε γιά νά προσθέσει:

> Βάσανα καί ταλαιπωρίες εἶναι καλυμμένες εὐλογίες γιατί ἔχουν ὁριστεῖ ἀπό τόν Κύριο. Ἄν θά ὠφεληθοῦμε μέ τόν πόνο, Αὐτός στέλνει πόνο, ἄν μέ τή χαρά,

στέλνει χαρά. Χαρές καί πόνοι εἶναι δοκιμασίες τῆς δύναμής μας καί ἄν κανείς δέν ταλαντευτεῖ ἤ δέν παρεκλίνει, τότε ὁ Παντοδύναμος εὐλογεῖ αὐτές τίς ψυχές μέ τό Νάαμ.

(8 Μαΐου 1897)

Ὁ,τιδήποτε ταλαιπωρίες ἔρχονταν στούς μαθητές του, ὁ Μπάμπα Τζί τούς ἔλεγε νά εἶναι καλῆς διάθεσης. Ὅσο πιό γρηγορότερα ξεκαθάριζαν οἱ λογαριασμοί τους τόσο τό καλύτερο, καί θά εἶχαν ειδική χάρη τήν ὥρα τῆς κρίσης:

Ἀρρώστιες καί χαρές εἶναι οἱ καρποί τῶν περασμένων πράξεων. Σέ ὅλους αὐτούς πού εἶναι ἄρρωστοι δίνεται ειδική χάρη. Γι' αὐτό ἄς μήν ἀνησυχοῦν, ἀλλά ἄς τό ὑπομένουν μέ ἠρεμία. Ὅταν ὑποφέρει κανείς, ὁ νοῦς δέν περιπλανιέται καί στρέφεται τότε λυπημένος πρόθυμα πρός τό Μπατζάν. Λοιπόν εἶναι εὐλογημένες οἱ περίοδοι τῆς ἀρρώστιας ὅταν ὁ νοῦς στρέφεται πρός τό Μπατζάν. Αὐτό εἶναι ἕνα ειδικό δῶρο πρός τούς Σατσάνγκι. Λοιπόν, ὁποτεδήποτε σέ θλίβουν ἡ ἀρρώστια καί ὁ πόνος, δέξου τα ὡς τό Θέλημα τοῦ Θεοῦ καί ἀφοσιώσου στίς πνευματικές σου ἀσκήσεις. Ὅσο ἡ σούρατ εἶναι ἀπορροφημένη στόν Σάμπτ Ντούν, ὁ πόνος δέν θά εἶναι αἰσθητός... Δέν ἔχει λεχθεῖ: «Ἡ χαρά εἶναι ἡ ἀσθένεια καί ὁ πόνος εἶναι τό φάρμακο;»

(17 Ὀκτωβρίου 1902)

«Μιᾶς καί συναντήσει ἕναν ἁρμόδιο Σατγκουρού, μαθαίνει κανείς τόν πλήρη ἐσωτερικό δρόμο καί ξεκινᾶ γιά τό πνευματικό ταξίδι», ἔλεγε ὁ Μπάμπα Τζί, «δέν ὑπάρχει τότε παρά μόνο ἡ ἐξόφληση τοῦ πάρε - δῶσε πού ἐμποδίζει τό πέταγμά του. Ἡ ψυχή δέν εἶναι τότε ἀρκετά ἁγνή γιά νά πιάσει τόν Θεῖο Σάμπτ καί πρέπει πρῶτα νά ἀπελευθερωθεῖ ἀπό ὅλες τίς καρμικές ἀντιδράσεις. Ὁ Σατγκουρού πρέπει νά τήν ἐλευθερώσει ἀπό τήν ἁλυσίδα τοῦ κάρμα σ' αὐτή τή ζωή ἔτσι ὥστε νά τῆς ἐξασφαλίσει πῶς δέν θά ἔχει ἀνάγκη νά γεννηθεῖ ξανά γιά νά πληρώσει τό κάρμα της».

Γι' αὐτόν τό λόγο εἶναι ἀναπόφευκτο τό νά ὑποφέρει κανείς, ἀλλά εὐτυχῶς γιά τούς Σατσάνγκι «χρόνια πόνου ἐξοφλοῦνται σέ μερικές μέρες». Ὁ Σάμπτ Ντούν εἶναι ὁ ὁδηγός ἄγγελος μας καί ὁ φύλακάς μας. Ἄν καταφύγει κανείς στά πλούτη του, τό κάρμα του καίγεται σταθερά στήν ἐξαγνιστική φλόγα του. Καθώς ὁ νοῦς γίνεται πιό ἤρεμος καί τό κάρμα ἐξαντλεῖται, ἡ ψυχή ἀπαλλάσσεται προοδευτικά ἀπό τή Μάγια καί ὁδηγεῖται ἀπό τό Φωτεινό Διδάσκαλο ἐσωτερικῶς εἰσχωρώντας σέ ὅλο καί πιό ἀνώτερα ἐσωτερικά ἐπίπεδα. Ὁ μαθητής δέν πρέπει νά ἀνησυχεῖ. Τό ἔργο του εἶναι μόνο νά παραμένει στίς ἐντολές τοῦ Γκουροῦ του, καί νά ἐργάζεται σύμφωνα μέ τό Θέλημά Του. Ἔγκειται στόν Σατγκουρού τό νά στέφει τίς προσπάθειές του ὅπως θεωρεῖ κατάλληλο καί καλύτερο, γιατί αὐτός εἶναι ὁ καλύτερος κριτής καί κάνει ὅ,τι εἶναι τό καλύτερο γιά τό μαθητή:

> Ὁ Κύριος κάνει ὅ,τι θεωρεῖ καλύτερο. Μή βάζεις τόν ἑαυτό σου στή μέση. Νά ζεῖς σύμφωνα μέ τά λόγια τοῦ Διδασκάλου καί συνέχισε νά ἐκτελεῖς τά γήινα καθήκοντά σου. Ὅταν ὁ καρπός εἶναι ὥριμος, θά πέσει ἀπό μόνος του χωρίς βλάβη τοῦ ἑαυτοῦ του ἤ τοῦ κλαδιοῦ τό ὁποῖο τόν κρατᾶ, καί ὁ ὥριμος καρπός ἔχει μεγάλη ἀξία. Ἀλλά ἄν τραβήξουμε τόν ἀνώριμο καρπό μέ βία ἀπό τό δέντρο, τό κλωνάρι πληγώνεται καί τό ἄγουρο φροῦτο ζαρώνει καί εἶναι ἄχρηστο. Τό νά συναντήσει κανείς ἕναν ἁρμόδιο Διδάσκαλο εἶναι ἡ ἐκπλήρωση τῆς ἀνθρώπινης γέννησης: αὐτό εἶναι ὁ καρπός τῆς ζωῆς. Τό νά ζεῖ κανείς σύμφωνα μέ τίς ἐντολές του ἐξασφαλίζει τήν κατάλληλη ἀνατροφή του. Καθημερινό Σιμράν καί Μπατζάν στό ἀνώτατο δυνατό ὅριο εἶναι ἡ καλύτερη τροφή καί θρέψη του, καί βύθιση μέσα στόν Σάμπτ εἶναι ἡ ὡρίμανση καί ἡ πτώση τοῦ καρποῦ.
>
> (3 Μαρτίου 1899)

Αὐτή εἶναι ἡ πρόοδος τῆς ψυχῆς. Ἡ ὡρίμανση της εἶναι θέμα σταθερῆς ἀνάπτυξης. Βοηθούμενη ἀπό τά λόγια τοῦ

Διδασκάλου, τρεφόμενη ἀπό τό Μπατζάν καί φερόμενη πάνω στόν Σάμπτ Ντούν, ὑπερβαίνει τό ἕνα βασίλειο μετά τό ἄλλο ὡσότου ν' ἀφήσει πίσω ὅλα τά καλύμματα τοῦ νοῦ καί τῆς ὕλης καί νά φτάσει στό Σάτσ Κάντ. Αὐτή εἶναι ἡ Ἀληθινή της Κατοικία, τό βασίλειο τοῦ ἁγνοῦ πνεύματος. Ἀπό ἐκεῖ, βυθιζόμενη μέσα στό Θεῖο, ἀποσύρεται προοδευτικά μέσα στό Ἄμορφο, ὡσότου, περνώντας μέσα ἀπό τό Ἀλάκχ καί Ἄγκαμ, φτάνει στό Ἀνάμι· τήν Ἀνώνυμη (Χωρίς Ὄνομα) καί Ἄμορφη (Χωρίς Μορφή) πηγή ὅλων ὅσα κινοῦνται καί ὑπάρχουν.

Μερικοί, ὅπως τήν περίπτωση τοῦ ἴδιου τοῦ Μπάμπα Τζί, τελειώνουν ὁλόκληρο τό ταξίδι, λόγω τῆς προόδου τήν ὁποία εἶχαν κάνει σέ περασμένες ζωές, σέ ταχύτητα πού στούς συναθρώπους τους φαίνεται ὡς φαινόμενο καί καταπληκτική. Ὑπάρχουν ἄλλοι οἱ ὁποῖοι μέ τήν ἔντονη ἀφοσίωση καί ἀμπιάσα τους, δρέπουν σέ μιά μόνο ζωή τούς καρπούς πολλῶν γεννήσεων. Ἀλλά ἡ συντριπτική πλειονότητα ἀποτελεῖται ἀπό αὐτούς πού παίρνουν τήν πνευματικότητα ὡς μιά περαστική φάση ἰδεαλισμοῦ καί δέν κάνουν τόν Σάμπτ τήν ἔφεδρη ἄγκυρα τῆς ζωῆς τους, ἀλλά στρέφουν πρός αὐτόν μόνο κατά διαλείμματα. Γι' αὐτούς τούς ἀνθρώπους ἡ ἐπιτυχία δέν εἶναι ἐξασφαλισμένη σέ μιά μόνο ζωή. Ἀλλά μιᾶς καί ὁ σπόρος σπαρθεῖ ἀπό ἕναν ἁρμόδιο Διδάσκαλο δέν μπορεῖ νά πάει χαμένος, καί αὐτό πού δέν ἔχει βλαστήσει στή μιά γέννηση μπορεῖ νά ἀνθίσει στήν ἑπόμενη κάτω ἀπό τήν καθοδήγηση τῆς ζωντανῆς ἀνθρώπινης ἐκδήλωσης τῆς Δύναμης τοῦ Σάμπτ πού θά ἐργάζεται ἐκείνη τήν ἐποχή. Καί ἀκόμη καί αὐτό δέν εἶναι ἀναγκαῖο ἄν ἔχει ἤδη ἔρθει κανείς σέ ἐπαφή μέ τό ρεῦμα τοῦ Νάαμ πρίν τό θάνατο καί ἔχει ξεπεράσει ὅλες τίς γήινες ἐπιθυμίες, γιατί τότε μπορεῖ κανείς νά ἐργαστεῖ γιά νά τελειώσει τό ὑπόλοιπο γιά τή σωτηρία του στά ἐπίπεδα πάνω ἀπό τή γῆ. Μιᾶς καί ἕνας ἀληθινός Σατγκουρού πάρει κάποιον κάτω ἀπό τήν προστασία του, εἶναι σίγουρος πώς θά ἀπελευθερωθεῖ καί ἀργά ἤ γρηγορα θά φτάσει στήν Αἰώνια Κατοικία του. Ἀκόμη καί ὅταν ἔχει ἀφήσει τό γήινο σκήνωμά του ἡ καθοδηγησή καί ἡ

προστασία του συνεχίζονται ἀνεπηρέαστες. Δέν ὑπάρχει ἀνάγκη γι' αὐτούς πού μυήθηκαν ἀπό αὐτόν νά ζητήσουν μύηση ἀπό κανέναν ἄλλο γιατί ἄν ἡ φυσική μορφή τοῦ Γκουροῦ εἶναι θνητή, ἡ Σάμπτ μορφή του εἶναι αἰώνια καί ἀντηχεῖ παντοτινά. Βεβαίως, μποροῦμε νά ζητήσουμε διασαφήνιση τῶν δύσκολων σημείων ἀπό τόν συμμαθητή πού ἔχει ἐκλεγεῖ ἀπό τό Διδάσκαλό μας νά τόν διαδεχτεῖ. Ἀλλά ὅσο γιά τήν ἐσωτερική καθοδήγηση αὐτή ἐξακολουθεῖ νά παραμένει ἡ μοναδική ὑπευθυνότητα τοῦ δασκάλου μας ἀκόμη καί ἄν δέν εἶναι πιά στή φυσική ζωή. Τό μοναδικό καθῆκον τοῦ μαθητῆ εἶναι νά ἀκολουθεῖ τίς ἀσκήσεις πού ὁρίστηκαν ἀπό τόν Γκουρού του καί ἐξαρτᾶται ἀπό Ἐκεῖνον τό νά τίς στέψει μέ ἐπιτυχία. Μήπως καί ὁ Ἰησοῦς δέν εἶπε: «Ἰδού, ἐγώ εἶμαι μέθ' ὑμῶν, πάσας τάς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος» (Κατά Ματθαῖον 28-20)· καί ὁ Σουάμι Τζί διαβεβαίωσε τούς ἀφοσιωμένους του τήν τελευταία μέρα τῆς ἀποστολῆς του πάνω στή γῆ: «Μή φοβᾶστε τίποτα. Εἶμαι πάντοτε μέ τόν καθένα σας καί ἡ προστασία καί ἡ φροντίδα γιά σᾶς θά εἶναι ἀκόμη μεγαλύτερη ἀπό πρίν»[4].

Μιά ἀρχαία ἐπιστήμη

Ὁ Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ διάδωσε τό πνευματικό του μήνυμα ὄχι ὡς κάτι καινούργιο ἀλλά ὡς μιά ἀρχαία ἐπιστήμη. Τά ἴχνη της βρίσκονται μέσα στίς γραφές ὅλων τῶν πί-

4) «*Τζίβαν Τσαριτράρ Σουαμίτζι Μαχαράτζ*» σελίδα 112. Σχετικά μέ αὐτό τό θέμα θά ἀναφέρουμε ἐδῶ τή λογομαχία πού ἄρχισε ἀπό τόν Σρί Σ. Ντ. Μαχεσουάρι στό βιβλίο του «*Ραντασοάμι Πίστη, Ἱστορία καί Ἀρχές*» (Ἄγκρα 1954) Κεφάλαιο 22, πού ἀφορᾶ τήν παράγραφο 250 τοῦ «*Σάρ Μπατσάν*» (πρόζα). Τό βιβλίο δέν γράφτηκε ἀπό τόν ἴδιο τόν Σουάμι Τζί, ἀλλά ἦταν βασισμένο σέ ὑπαγορεύσεις καί σημειώσεις παρμένες ἀπό μαθητές, καί ἐκδόθηκε μερικά χρόνια μετά τό θάνατό του. Ὅταν ὁ Μπάμπα Τζί ἀνάλαβε νά τό ἐπανεκδόσει στή Μπεάς παράμεινε αὐστηρά πιστός στό κείμενο τῆς Ἄγκρα ἐκτός γιά τήν παράγραφο 250 ἡ ὁποία, ἦταν πεπεισμένος, ἔδινε μιά λαθεμένη εἰκόνα τῶν διδαγμάτων τοῦ Σουάμι Τζί. Ὁ Σουάμι Τζί ἔλεγε πάντοτε ὅτι μιᾶς καί ἕνας ἀληθινός

στεων, ἀλλά ἄνθισε καί ἔγινε γνωστή στήν Ιστορία μέ τόν Καμπίρ καί τόν Νανάκ. Τά γραπτά τους ἀποκαλύπτουν χωρίς ἀμφιβολία πώς αὐτοί εἶχαν πραγματοποιήσει τήν ἐσωτερική ἐπιστήμη στό ἀνώτατο δυνατό σημεῖο της. Ἡ μεγάλη παράδοση πού ἐγκαθίδρυσαν αὐτοί οἱ μεγάλοι Διδάσκαλοι συνεχίστηκε ἀπό τούς διαδόχους τοῦ Νανάκ καί μετά, ὅπως εἴδαμε ἤδη προηγουμένως μέσα σ' αὐτή τή μελέτη, πέρασε στόν Τούλσι Σαχίμπ τῆς Χάθρα καί ἀπό αὐτόν στόν Σουάμι Τζί τῆς Ἄγκρα, πρίν ξαναγυρίσει μέ τόν Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ στό Παντζάμπ.

Ἡ Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα δέν εἶναι ἁπλῶς καί μόνο μιά πίστη, ἀλλά μιά ἐπιστήμη. Δέν ἔχει καθηλωθεῖ μόνο στήν Ἰνδία, ἀλλά ἦταν γνωστή στούς ἀνώτερους Σούφι· καί οἱ Ιστορικές καταγραφές δείχνουν πώς τά δύο κινήματα στήν Ἰν-

Διδάσκαλος πάρει ἕνα μαθητή κάτω ἀπό τή φτερούγα του, δέν τόν ἐγκαταλείπει ποτέ ὅτι καί ἄν συμβεῖ. Ἀκόμη καί ἄν ἀφήσει τό φυσικό ἐπίπεδο, ἡ καθοδήγησή του συνεχίζεται· ἔχουμε ἤδη ἀναφέρει τά τελευταῖα του λόγια πάνω σ' αὐτό τό θέμα. Οὔτε πρέπει νά ξεχνοῦμε πώς ὅταν παράπεμπε τούς μαθητές του στόν Ράι Σαλιγκράμ, ἔλεγε ρητῶς πώς ἄν ἤθελαν «διασαφήνιση» (ὄχι μύηση) ὁποιουδήποτε σημείου, μποροῦσαν νά συμβουλευτοῦν γι' αὐτό τόν «Σαλιγκράμ».

Ἔχοντας στό νοῦ του τά πιό πάνω, ὁ Μπάμπα Τζί διάγραψε τήν παράγραφο 250 τῆς ἔκδοσης τῆς Ἄγκρα, ἡ ὁποία ἀνάφερε πώς ὁ μαθητής δέν μποροῦσε νά προσδέψει μετά τό θάνατο τοῦ Γκουροῦ του ὡσότου νά βρεῖ τό διάδοχό του (πράγμα πού δέν εἶναι πάντα εὔκολο νά προσδιορίσει), καί τήν ἀντικατάστησε μέ τήν ἀκόλουθη, γιά νά συμφωνεῖ μέ τά γνήσια διδάγματα τοῦ Σουάμι Τζί:

> Ἄν κάποιος μυηθεῖ ἀπό ἕναν τέλειο Σατγκουρού, ἔχει ἀγάπη καί πίστη σ' Αὐτόν, Τόν ὑπηρετεῖ ἀφοσιωμένα, καί πρίν προχωρήσει πολύ ὁ Γκουρού φύγει, πρέπει νά συνεχίσει νά διαλογίζεται στή Μορφή Του καί νά ἐκτελεῖ ὅλες τίς ἀσκήσεις πού τοῦ ὅρισε ὁ Γκουρού. Ὁ ἴδιος Σατγκουρού, στήν ἴδια Φωτεινή Μορφή θά ἐξακολουθεῖ νά συνεχίζει τήν ἐργασία ὅπως τήν ἄρχισε, καί θά συνεχίσει ὥς τήν τελική ἐπιτυχία, σάν νά ἦταν ἀκόμη μέσα στό σῶμα.

Ἀναφερμένο μ' αὐτόν τόν τρόπο, τό Μπατσάν 250 ταιριάζει τέλεια μέ τό Μπατσάν 254, ἐνῶ στήν ἔκδοση τοῦ Σοαμιμπάγκχ τό Μπατσάν 250 δέν συμφωνεῖ μέ τό Μπατσάν 254.

δία καί στή Μέση 'Ανατολή, συχνά συναντιόνταν καί άναμιγνύονταν. Είναι ένα μονοπάτι άνοιχτό γιά όλους τούς άνθρώπους καί τό πιό κατάλληλο γιά τήν έποχή μας. 'Ο Σουάμι Τζί διαδίνοντας τό μήνυμά του δέν δίδασκε τίποτα τό καινούργιο. Έκανε ό,τι είχαν κάνει καί οί μεγάλοι προγενέστεροί του: ξαναζωντάνεψε καί άνατύπωσε γιά τήν έποχή του τίς άλήθειες πού είχαν δοθεί τόν παλιό καιρό. 'Ο Μπάμπα Τζί άντέκρουσε κατηγορηματικά κάθε ύπαινιγμό πώς ό Διδασκαλός του είχε άνακαλύψει ένα τελείως καινούργιο μονοπάτι, όπως άργότερα ύπέθεσαν μερικοί. 'Ο ίδιος δηλώνει στό *Σάρ Μπατσάν* μετά πού παραθέτει τίς άρχές του:

> *Αύτός πού δέν μπορεί νά συνειδητοποιήσει αύτό τό γεγονός*
> *Άς άναφερθεί στά διδάγματα τοΰ Καμπίρ καί τών Σίκχ Γκουρού.*
> *Καί ό Τούλσι Σαχίμπ δίδαξε έπίσης αύτές τίς άλήθειες*
> *Καθώς καί ό Παλτού καί ό Τζαγκτζίβαν*
> *'Ο σκεπτικιστής άς άναφερθεί στή μαρτυρία τέτοιων μυστών,*
> *Γιατί τά διδάγματά τους είναι σύμφωνα μέ αύτά πού λέω*[5].

Συχνά οί όμιλίες του βασίζονταν πάνω στά γραπτά τοΰ Καμπίρ, τοΰ Τούλσι Σαχίμπ, τοΰ Μπίκχα, καί είδικά τοΰ Γκουρού Νανάκ.

'Οποιαδήποτε ύπόθεση ότι ό Σουάμι Τζί, μετά τό 1858-61, άνέβηκε σέ κάποια άνώτερα βασίλεια άγνωστα στούς προγενεστέρους του, ένώ είχε άρχίσει πάνω στά δικά τους χνάρια, δέν τόν παρουσιάζει σωστά. Οί ποιητικές του σύνθέσεις ήταν ό καρπός τών τελευταίων χρόνων τής ζωής του, καί σ' αύτές είχε πεί, ένώ άνάφερε πώς ό Σατγκουρού ήταν άπαράλλακτος μέ τόν Σάτ Πουρούς:

> *'Υπηρέτει καί προσκύνα τόν Γκουρού γιατί αύτός είναι ό Νανάκ·*

5) Σάρ Μπατσάν (Μπεάς, 1950) σελ. 350.

Ὁ Καμπίρ εἶναι ἐπίσης μέσα σ' αὐτόν, καθώς καί τό Σάτ Νάαμ.
Ἀληθινά ὁ κάθε Ἅγιος εἶναι ἡ ἐνσωματωμένη μορφή τοῦ Ἄμορφου·
Ἡ λύτρωσή σου θά γραφεῖ ἀπό Αὐτόν, ἀπό Αὐτόν καί μόνο.

Μέ τέτοιες καταγραμμένες δηλώσεις — χωρίς νά ἀναφέρουμε αὐτά πού ὁ Σουάμι Τζί εἶπε ἀπευθείας στούς μαθητές του — πῶς μπορεῖ κανείς νά εἶναι τόσο στενῆς ἀντίληψης ὥστε νά ἀξιώνει μιά καινούργια ἀνακάλυψη ἀπό αὐτόν;

Ὁ Ἅγιος τῆς Ἄγκρα, εἶπε ὁ Μπάμπα Τζί, ἀντίθετα ἀπό αὐτά πού ἀξίωσαν ἀργότερα (περίπου μιά δεκαετία μετά τό θανατό του), εἶχε μυήσει πάντοτε τούς μαθητές του στό Σιμράν τοῦ Πάντς Σάμπτ. Αὐτό ἦταν ἡ πρωταρχική αἰτία τῆς διαφορᾶς πού ἐξαιτίας της ὁ Μπάμπα Τζί δέν ἤθελε νά συμμετέχει στό Κεντρικό Διοικητικό Συμβούλιο στό Σοαμιμπάγκχ τό 1902. Οἱ πιό ἀνώτατοι Ἅγιοι τοῦ παρελθόντος εἶχαν βάλλει τούς μαθητές τους στόν Πάντς Σάμπτ, εἶπε, ὅπως φαινόταν καθαρά ἀπό τά γραπτά τους:

Ὁ Καμπίρ μέ τή μεσολάβηση τῶν Πέντε Λέξεων εἶναι τώρα παντοτινά βυθισμένος μέσα στή σιωπή τοῦ Ἀμορφου.

ΚΑΜΠΙΡ

Νά ξέρεις πώς εἶναι ἕνας ἀληθινός Διδάσκαλος αὐτός πού μπορεῖ νά ἀνοίξει μέσα σου τό δρόμο πίσω στό Θεό,
Καί σέ ὁδηγεῖ στό πνευματικό μονοπάτι μέ τό σάλπισμα τῶν Πέντε Ἤχων[6]

ΓΚΟΥΡΟΥ ΝΑΝΑΚ

Χωρίς τόν Σατγκουρού δέν βρίσκει κανείς τό μυστικό τοῦ Νάαμ,
Γλυκό εἶναι τό ἐλιξήριο τοῦ Σάμπτ πού κιλᾶ μέ τό Σιμ-

6) Ούάρ Μ. 1.

ράν τῶν Πέντε Λέξεων[7].

ΓΚΟΥΡΟΥ ΑΜΑΡ ΝΤΑΣ

Εὐλογημένος πράγματι εἶναι αὐτός πού μέ τή χάρη τοῦ Διδασκάλου
Ἀποκαλύπτει τήν αἰώνια μελωδία τῶν Πέντε Ἤχων[8].

ΓΚΟΥΡΟΥ ΑΡΤΖΑΝ

Καί ὁ Τούλσι Σαχίμπ ἐπίσης ἀναφέρει μέ σαφήνεια τά ἴδια πράγματα στά γραπτά του.

Ὁ Σουάμι Τζί τούς σεβόταν μέ εὐλάβεια καί ἀκολουθοῦσε τήν ἴδια πορεία μέ τή δική τους. Στό *Σάρ Μπατσάν* ἀναφέρει καθαρά σέ ἕνα σημεῖο:

> Συνέχισε νά ἐπαναλαμβάνεις τίς πέντε Ἱερές Λέξεις, καί προσήλωσε τό βλέμμα σου πάνω στό μαῦρο σημεῖο ἐσωτερικῶς.

Ὅταν ὁ Σουάμι Τζί ἄρχισε νά χρησιμοποιεῖ τόν ὅρο *Ραντασοάμι* πού ἔφερε στή μόδα ὁ ἀφοσιωμένος καί ἀγαπημένος μαθητής του Ράι Σαλιγκράμ, δέν ἄρχισε, διαβεβαίωσε ὁ Μπάμπα Τζί, μιά καινούργια πίστη ἤ αἵρεση. Αὐτός ἁπλῶς δέχτηκε τή λέξη ὡς ἀκόμη ἕνα ἄλλο ὄνομα γιά τό Ἀνώνυμο Ἄπειρο· ἐξηγώντας πώς στό ἐξωτερικό ἐπίπεδο σημαίνει τό μαθητή (*Ράντα*) καί τόν Γκουρού (*Σοάμι*) καί στό ἐσωτερικό ἐπίπεδο τό ρεῦμα τῆς ψυχῆς (*Ράντα*) καί τήν πηγή του (*Σοάμι*). Ὅταν ὁ Μπάμπα Σαουάν Σίνγκ Τζί ἔφερε ἀντίρρηση στή χρήση αὐτῆς τῆς καινούργιας λέξης στό Μάρρι τό 1894, ὁ Μπάμπα Τζί, ὅπως εἴδαμε ἤδη, πῆρε ἕνα βιβλίο τοῦ *Σάρ Μπατσάν* καί διάβασε τόν ἑξῆς στίχο:

> *Ράντα εἶναι τό ὄνομα τοῦ πρωταρχικοῦ ρεύματος τῆς ψυχῆς (σούρατ)·*
> *Σοάμι εἶναι τό ὄνομα τῆς πρωταρχικῆς πηγῆς τοῦ Σάμπτ ἤ τοῦ Λόγου.*

Ἐξήγησε πώς τό Ἀπόλυτο στήν τελευταία Του μορφή ἤ-

7) Μαρού Μ. 3.
8) Ραμκάλι Μ. 5.

ταν ἄμορφο καί ἀπερίγραπτο, ὅμως οἱ Ἅγιοι γιά νά Τόν ἀναφέρουν στούς μαθητές τους Τοῦ εἶχαν δώσει ἀμέτρητα ὀνόματα. Μήπως δέν εἶχαν ἐπινοήσει οἱ συγγραφεῖς τοῦ *Βίσνου Σαχασρανάμα* καί τοῦ *Τζάπ Σαχίμπ* ἑκατοντάδες ὀνόματα γιά τόν Πανφιλεύσπλαγχνο Δημιουργό; Τότε γιατί νά φέρνουμε ἀντίρρηση γιά τό «Ραντασοάμι»;

Ἡ Πραγματικότητα τήν ὁποία προσπάθησε νά δείξει ὁ Σουάμι Τζί μέ τόν ὅρο «Ραντασοάμι» εἶχε ἀναφερθεῖ ἀπό τούς προγενεστέρους του μέ ἄλλα ὀνόματα, ὅπως *Κχασάμ* ἤ *Σοάμι* (Ὑπέρτατος Κύριος), *Μάχα Νταγιάλ* (Πάνχαρης), *Νιράλα* (ὁ Μυστήριος), *Νιράν Κάρ* (Ἄμορφος), καί *Ἀνάμι* (Ἀνώνυμος). Ἔτσι ὁ Καμπίρ κάποτε εἶπε:

Ὁ Χρόνος καί τό Ἐκτός Χρόνου καί τά δύο ξεπηδοῦν ἀπό μία πηγή.
Καί εἶναι ζωτικά γιά τήν ἐκδήλωσή Του.

Καί ὁ Νανάκ εἶχε κηρύξει:

Ὁ Σοάμι εἶναι ὁ Κύριος ὅλης τῆς δημιουργίας καί ὁ Διδάσκαλος ὅλων τῶν ψυχῶν.

Ὁ Τούλσι Σαχίμπ ἐξέφρασε τό ἴδιο:

Ὀνομάζω ὡς «Σοάμι» τό Δημιουργό ὅλων ὅσα ὑπάρχουν.

Ὁ ἴδιος ὁ Σουάμι Τζί, ὅπως ὁ Διδάσκαλός του, ἐπικαλοῦσε τήν Ὑπέρτατη Πραγματικότητα ὡς «Σόαμι» ἤ πιό συχνά ἀκόμη ὡς «Σαχίμπ Σοάμι» καί «Σατγκουρού Σοάμι». Μεταχειριζόταν αὐτούς τούς ὅρους στίς ὁμιλίες καί στίς ἐπιστολές του περισσότερο παρά τή λέξη «Ραντασοάμι». Εἶναι πολύ πιθανό ὅτι μεταχειριζόταν τούς ἴδιους ὅρους ἐπίσης καί στά πρωτότυπα τῶν ποιητικῶν του συνθέσεων, ἀλλά μετά ἡ λέξη «Ραντασοάμι» ἀντικατέστησε αὐτούς τούς ὅρους γιά λόγους ὁμοιογένειας, ὅταν αὐτά τά ποιήματα συλλέχθηκαν περίπου ἕξι χρόνια μετά τό θάνατό του μαζί μέ πολλές συνθέσεις τοῦ Χαζούρ Μαχαράτζ Ράι Σαλιγκράμ, στό βιβλίο πού ἔχει τόν τίτλο Σάρ Μπατσάν (ποιήματα), ὅ-

που ἡ λέξη «Ραντασοάμι» ἀντιπροσωπεύει εἴτε τόν τελικό στόχο — Σοάμι ἤ Ἀνάμι — ἤ τόν Γκουρού.

Ὁ Μπάμπα Τζί δέν ἦταν διατεθειμένος νά κάνει καμιά παραχώρηση. Σεβόταν τόν ὅρο «Ραντασοάμι» ὡς ἀκόμη μιά ἄλλη προσπάθεια γιά νά ὀνομαστεῖ τό Ἀνώνυμο, ἀλλά δέν μποροῦσε νά παραδεχτεῖ τήν ειδική μυστική ἔννοια πού ἄρχισε νά τοῦ δίνεται μετά τό θάνατο τοῦ Σουάμι Τζί. Δέν εἶχε πεῖ ὁ ἴδιος ὁ Ἅγιος τῆς Ἄγκρα στό Μπατσάν 115, Μέρος ΙΙ τῆς *Σάρ Μπατσάν* πρόζας:

> Τό Νάαμ εἶναι δυό εἰδῶν: *Βαρανάτμακ* καί *Ντουνάτμακ.* Ἀναρίθμητα εἶναι τά ὀφέλη τοῦ Ντουνάτμακ Νάαμ καί σχεδόν κανένα τοῦ Βαρανάτμακ Νάαμ[9].

Ὅλα τά ὀνόματα πού μποροῦν νά ἐκφραστοῦν λεκτικῶς

9) Στό φῶς τοῦ Μπατσάν 115 τοῦ Σουάμι Τζί πού ἀναφέραμε πιό πάνω, τό ὁποῖο ὁ ἴδιος ὁ Σρί Σ. Ντ. Μαχεσουάρι παραθέτει (*Ἀλληλογραφία μέ Μερικούς Ἀμερικάνους,* Ἄγκρα, 1960, σελ. 193) δέν μπορεῖ κανείς νά καταλάβει πῶς ὁ τελευταῖος μπόρεσε νά κάνει τέτοιες ἔκδηλες αὐτοδιαγραφόμενες δηλώσεις ὅπως: «Τό *Ραντασοάμι Νάαμ* ἀντηχεῖ μέ πλήρη λαμπρότητα στίς ἀνώτερες σφαῖρες» (σελ. 192). «Ὅπως ἡ λέξη *Ὤμ,* τό *Σάτ Νάαμ* ἀντηχεῖ στήν ἕδρα τοῦ *Σάτ Πουρούς* (τοῦ Ἀληθινοῦ Ὄντος). Κατά τόν ἴδιο τρόπο ὁ Σάμπτ ἤ ὁ Ἦχος *Ραντασοάμι* ἀντηχεῖ στό Ραντασοάμι Ντάμ» (σελ. 266). Εἶναι πράγματι ἐνδιαφέρον νά μάθουμε πώς ἡ Ἰνδική γλώσσα εἶναι ἡ *λίνγκουα φράνκα* (lingua Franca) τῶν ὑπερβατικῶν κόσμων. Γνωρίζουμε πῶς ὁ ἐσωτερικός Σάμπτ εἶναι *Ντουνάτμακ* (μουσικός καί δέν μπορεῖ νά ἐκφραστεῖ σέ ὁμιλία) καί ὄχι *Βαρανάτμακ*· καί ἐπιπλέον πώς τό Ἀνάμι ἤ Ραντασοάμι βασίλειο εἶναι πάνω ἀπό τό Νάαμ καί τή Μορφή, ὁ Πατέρας καί Δημιουργός τοῦ Σάμπτ (ὁ ὁποῖος ἦρθε σέ πλήρη ἐκδήλωση μόνο στό Σάτ Λόκ) καί ὄχι ἡ ἕδρα καί τό κέντρο του. Δέν εἶναι ἄσχετο ἐδῶ τό νά σημειώσουμε πώς οἱ μύστες ἔχουν προσπαθήσει νά περιγράψουν τή μουσική τοῦ Σάμπτ μόνο ὥς τό πέμπτο ἐπίπεδο —μιλώντας γιά τήν καμπάνα, τό ὄστρακο, τό τύμπανο, τό *κίνγκρι* (μονόχορδη ἅρπα), τήν φλογέρα, κ.τ.λ.— ἀλλά πέρα ἀπό αὐτό ἀναγκάστηκαν νά προσθέσουν *Χεράτ! Χεράτ! Χεράτ!* — «Θαυμαστό! Θαυμαστό! Θαυμαστό». Ἡ Μορφή καί ὁ Σάμπτ, ὅπως ἤδη ἀναφέραμε, ἐξαφανίζονται προοδευτικά μετά τό πέμπτο ἐπίπεδο, καί αὐτό πού παραμένει εἶναι ὁ Ὠκεανός τῆς Μακάριας Συνειδητότητας πού ἀποκλείει κάθε περιγραφή.

εἶναι Βαρανάτμακ καί γι αὐτό εἶναι ἐξωτερικά, καί ὑποκείμενα σέ παραλλαγή ἀπό ἄνθρωπο σέ ἄνθρωπο καί ἀπό λαό σέ λαό. Ὁ ἐσωτερικός Σάμπτ εἶναι ὁ ἴδιος σέ ὅλες τίς ἐποχές καί γιά ὅλο τόν κόσμο. Εἶναι ὁλοκληρωτικά μουσικός καί δέν μπορεῖ νά ἐκφραστεῖ ἤ νά περιγραφεῖ μέ λέξεις, καί εἶναι ἡ πηγή ὅλης τῆς δημιουργίας, καί γι' αὐτό τό λόγο τό μοναδικό ἀντικείμενο τῆς ἀμπιάσα τοῦ ἀναζητητῆ. Ὁποιαδήποτε λέξη συλληφθεῖ μέσα στό νοῦ ἑνός ἀνθρώπου φαίνεται νά πάλλει μέσα σ' αὐτή τήν ἀρχή τοῦ Ἤχου. Ὁ Μπάμπα Τζί, παραμένοντας πιστός στό πνεῦμα τῆς διδασκαλίας τοῦ μεγάλου του Γκουροῦ, ἀδίστακτα δήλωσε: «Ὁποιαδήποτε λέξη πού εἶναι δυνατό νά προφερθεῖ ἤ νά γραφτεῖ δέν μπορεῖ νά εἶναι ἕνας ἐσωτερικός πνευματικός Ἦχος, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ ἀλάλητος καί ὁ ἄγραφος νόμος καί κανόνας ὅλης τῆς δημιουργίας». Πῶς μπορεῖ ἡ λέξη «Ραντασοάμι» νά εἶναι Ντουνάτμακ ὅταν ἔρθει σέ ἐξωτερική ἔκφραση, καί πῶς μπορεῖ νά ειπωθεῖ πώς «ἀντηχεῖ» στό ὑψηλότερο πνευματικό ἐπίπεδο ὅπου ἡ μορφή δέν ὑπάρχει καί ὅπου ὁ ἴδιος ὁ Σάμπτ δέν ἔχει ἀκόμη ἐκδηλωθεῖ;

Ὁ Διδάσκαλός Του, ἐξήγησε ὁ Μπάμπα Τζί, πάντοτε ἔλεγε πώς τά διδάγματά του ἦταν αὐτά τοῦ Καμπίρ καί τοῦ Νανάκ καί ποτέ δέν ἀξίωσε πώς εἶχε μπεῖ σέ βασίλεια πού κανείς δέν εἶχε γνωρίσει πρίν ἀπό κεῖνον στήν ἀνθρώπινη ἱστορία. Μήπως δέν ἔχουν ἀφήσει οἱ ἀνώτατοι μύστες τοῦ παρελθόντος ὁρισμένη μαρτυρία τῆς εἰσόδου τους σέ ὅλα τά ὀκτώ ἐσωτερικά ἐπίπεδα; Καί μήπως δέν διαβάζουμε στόν Νανάκ:

Αὐτός πού ὑπερβαίνει τό Σάτ Λόκ
Αὐτός μόνο γνωρίζει τήν οὐσία τοῦ Ἄγκαμ καί Ἀλάκχ.
Οἱ Ἅγιοι ἔχουν τήν κατοικία τους πάνω ἀπό αὐτά.
Καί ὁ φτωχός Νανάκ ἐπίσης κατοικεῖ ἐκεῖ.

Τά τελευταῖα λόγια τοῦ Σουάμι Τζί δείχνουν καθαρά πώς ἦταν θερμός ὑποστηρικτής τοῦ παραδοσιακοῦ μονοπατιοῦ. Αὐτός εἶχε διασαφηνίσει πώς δέν εἶχε καμιά σχέση μέ τό «Ραντασοάμι» πού ἀναπτύχθηκε σάν ἕνα σύστημα λα-

τρείας. Τό μονοπάτι του ἦταν αὐτό τοῦ Σάτ Νάαμ καί τοῦ 'Ανάμι, καί ἄν παραδέχτηκε τόν ὅρο «Ραντασοάμι» τόν παραδέχτηκε σάν ἕνα ἄλλο ἀκόμη Βαρανάτμακ ὄνομα γιά τόν 'Ανώμυμο.

Ὅλα τά ὀνόματα ὅπως *Σάτ Νάαμ, 'Ονκάρ* κ.τ.λ. πού δίνονται γιά Σιμράν εἶναι κατά τόν ἴδιο τρόπο Βαρανάτμακ. 'Ο μόνος τους σκοπός εἶναι α) νά βοηθήσουν στήν ἐπίτευξη τῆς Ντιάν ἤ τῆς αὐτοσυγκέντρωσης πάνω σέ ἕνα σημεῖο, καί β) νά χρησιμοποιηθοῦν ὡς συνθήματα γιά τό πέρασμα ἀπό τό ἕνα ἐπίπεδο στό ἄλλο. Τό ἔργο τῆς ψυχῆς (καί τοῦ Σατγκουροῦ) εἶναι νά φτάσει τό πέμπτο ἐπίπεδο, Σάτ Λόκ, καί γι' αὐτό χρειάζονται πέντε λέξεις ὡς συνθήματα, μιά γιά κάθε βασίλειο. Μιᾶς καί ἡ ψυχή μπεῖ στίς περιοχές τοῦ ἀγνοῦ πνεύματος, δέν χρειάζονται πιά λέξεις - συνθήματα. Καθώς αὐτή ἀντικρύζει τόν Σάτ Πουρούς, τή θεότητα τοῦ Σάτ Λόκ ἤ Σάτσ Κάντ, τήν πρώτη ὁρισμένη ἐκδήλωση τοῦ Νάαμ καί τήν πρώτη Μορφή τοῦ Ἄμορφου καί τοῦ 'Ανώνυμου, συνειδητοποιεῖ πώς Αὐτός (δηλ. ὁ Σάτ Πουρούς) καί ὁ Σατγκουρού δέν εἶναι ξεχωριστοί ἀλλά ἕνας καί ὁ αὐτός, καί ὅτι καί αὐτή ἡ ἴδια ἡ ψυχή εἶναι ἐπίσης ἀπό τήν ἴδια μέ ἐκείνους οὐσία. 'Η ἀναζήτησή της γιά τό 'Απόλυτο ἔχει ἐπιτέλους τελειώσει καί ἀρχίζει νά βυθίζεται μέσα σ' Αὐτό. Καθώς μπαίνει ὅλο καί πιό βαθιά, ἀπορροφούμενη ἀπό τή Μορφή στό Χωρίς Μορφή, περνᾶ μέσο τοῦ 'Αλάκχ (ἀπερίγραπτου) καί Ἄγκαμ (ἀδιανόητου) ὡσότου τελικά χάνει τόν ἑαυτό της μέσα στόν 'Ωκεανό τῆς Μακαριότητας καί τῆς Συνειδητότητας πού εἶναι ἡ Τελική Πραγματικότητα πέρα ἀπό κάθε ὄνομα καί μορφή, ἀνεκλάλητη, ἄσπιλη, ἀπερίγραπτη καί ἄπειρη. Εἶναι αὐτό πού εἶναι καί δέν μπορεῖ κανείς νά πεῖ γι' αὐτήν τίποτα περισσότερο. 'Ο μόνος τρόπος πού ἀπομένει γιά νά τήν περιγράψει κανείς εἶναι μέσο τῶν ἀρνητικῶν. Δέν εἶναι οὔτε φῶς οὔτε σκοτάδι, οὔτε ἦχος οὔτε σιωπή. Κανένας Σάμπτ δέν ἀντηχεῖ ἐκεῖ, καθώς ὁ Σάμπτ δέν ἔχει ἔρθει ἀκόμη σέ ἐκδήλωση, καί τό νά ποῦμε πώς οἱ μελωδίες τοῦ «Ραντασοάμι» μποροῦν νά ἀκουστοῦν νά πάλλουν ἐκεῖ, εἶναι μία ἀντιλογία στούς ὅρους.

Ὅλοι οἱ περασμένοι Εἰδήμονες τῆς Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα δίδαξαν αὐτά. Κάθε ἀντιληπτικός σπουδαστής τῶν γραπτῶν τους μπορεῖ νά δεῖ πώς ὅλοι θεωροῦσαν τήν εἴσοδο στό πέμπτο ἐπίπεδο ὡς τό στόχο πού πρέπει νά θέσουν μπροστά τους καί ὁ μαθητής καί ὁ Γκουρού. Γιά νά τό κατορθώσουν, τό Σιμράν τῶν πέντε ἱερῶν ὀνομάτων εἶναι οὐσιῶδες· καί μιᾶς καί ἡ ψυχή μπεῖ στό Σάτ Λόκ εἶναι ἔργο τοῦ Σάτ Πουρούς νά τή βυθίσει μέσα στόν Ἑαυτό Του καί νά τῆς ἐπιτρέψει νά προχωρήσει ἀκόμη περισσότερο μέσα στό Ἄμορφο καί τό Ἀνώνυμο. Εἶναι αὐτή ἡ σέ δύο φάσεις διαδικασία πού ὑπογράμμιζε ὁ Σουάμι Τζί ὅταν ἔλεγε: «Τό μονοπάτι μου εἶναι τό μονοπάτι τοῦ Σάτ Νάαμ καί τοῦ Ἀνάμι Νάαμ». Καί στό τέλος τοῦ Μπατσάν 26 στό *Σάρ Μπατσάν* (ποίημα), περιγράφοντας τήν εἴσοδο τῆς ψυχῆς στό Σάτ Λόκ καί τό ταξίδι της πέρα ἀπό αὐτό, διασαφηνίζει ὁλόκληρη τή μέθοδο καί δέν ἀφήνει καμιά σκιά ἀμφιβολίας:

> *Ἀπό τό λωτό ἀκούστηκε μιά φωνή:*
> *«Μίλα! Ποιός εἶσαι καί τί σέ φέρνει ἐδῶ πέρα»;*
> *«Ὁ Σατγκουρού μοῦ ἔδωσε τό κλειδί γι αὐτό τό βασίλειο*
> *Καί μέσο τῆς χάρης Του εὐλόγηθηκα μέ τήν ντάρσαν σου».*
> *Θωρώντας τόν Κύριο ἔπεσε σέ ἔκσταση·*
> *Τότε μίλησε ὁ Σάτ Πουρούς*
> *Καί μετάδωσε τά μυστικά τοῦ Ἄλακχ Λόκ*
> *Καί μέ τή δική Του δύναμη τόν σήκωσε ψηλότερα.*
> *Ἡ μορφή τοῦ Ἀλάκχ Πουρούς δέν ἐπιδέχεται περιγραφή.*
> *Ἡ θαυμαστή θέα τοῦ Ἄγκαμ Πουρούς, τοῦ Κυρίου ὅλων τῶν δημιουργιῶν, δέν μπορεῖ νά περιγραφεῖ.*
> *Καί ἡ δόξα Του δέν μπορεῖ νά ἀποδοθεῖ μέ λόγια.*

Ὁ Μπάμπα Τζί παράμενε αὐστηρά στά γνήσια διδάγματα τοῦ Διδασκάλου του καί βεβαίωνε τούς μαθητές του πώς ἄν ζοῦσαν σύμφωνα μέ τίς καθοδηγήσεις του σίγουρα θά «ἔφταναν στό Σάτσ Κάντ, καί, περνώντας μέσο τοῦ Ἀλάκχ,

Ἄγκαμ καί Ἀνάμι Ραντασοάμι, θά βυθιζόταν μέσα στή θαυμαστή Περιοχή». Στό παρελθόν οἱ Ἅγιοι εἶχαν φτάσει στήν ἀνώτατη κατάσταση μέ τή βοήθεια τῶν Πέντε Ὀνομάτων, λοιπόν γιατί νά τά ἀλλαζουμε τώρα; Γιατί νά τροποποιήσουμε τό μήνυμα τοῦ Σουάμι Τζί ἁπλῶς καί μόνο γιά νά ἀρχίσουμε ἕνα καινούργιο εἶδος λατρείας; Ἡ Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα εἶναι μιά ἀρχαία ἐπιστήμη καί δέν ἀλλάζει μέσα σέ μιά νύχτα. Πρίν τήν τελευταία του μέρα, ὁ Μπάμπα Τζί κάλεσε ὅλους τούς μαθητές του πού ἦταν τότε παρόντες στή Μπεάς καί δήλωσε: «Εἶναι τό Θέλημα τοῦ Ντίν Νταγιάλ Σουάμι Τζί Μαχαράτζ νά ἀνοίξω τίς πύλες τοῦ πνευματικοῦ θησαυροφυλάκιου ἀκόμη πιό διάπλατα ἀπό πρίν. Ὁ Διδάσκαλός μου ἐπιθυμεῖ νά σᾶς δώσω ἀκόμη πιό λεπτομερῶς ἀπό πρίν μιά ἐξιστόρηση τῶν ἐσωτερικῶν βασιλείων, τῶν πέντε πρώτων καί τῶν τριῶν τελευταίων, ἔτσι ὥστε νά μήν μπεῖτε σέ ἀμφιβολία καί πεῖτε πώς ἕνας πού ἦταν εὐνοούμενος τοῦ Σουάμι Τζί πέθανε μένοντας σιωπηλός». Μετά μίλησε ἐκτενῶς πάνω στά θαυμαστά τῶν ἐσωτερικῶν κόσμων καί τελείωσε μέ τά λόγια πού ἤδη παραθέσαμε στό τέλος τῆς βιογραφίας: «Σέ ὅλη μου τή ζωή προσπάθησα μόνο νά ἐξυπηρετήσω τό Διδάσκαλό μου, καί τώρα ὁτιδήποτε εἶχε νά ἐκτελέσει μέσο αὐτοῦ τοῦ φυσικοῦ πλαίσιου ἔχει τελειώσει».

Εἶναι ἀδύνατο νά περιορίσουμε σέ μιά ἁπλή δήλωση τά ἐξωτερικά διδάγματα ἑνός μεγάλου ἀνδρός. Αὐτό γίνεται δυό φορές πιό δύσκολο στήν περίπτωση ἑνός Ἁγίου τοῦ ὕψους τοῦ Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ Τζί. Τέτοια πνεύματα μιλοῦν μέ μιά σοφία πού ἐμεῖς δέν μποροῦμε νά καταλάβουμε καί δροῦν ὄχι ὡς περιορισμένα ἀνθρώπινα ὄντα ἀλλά ὡς οἱ πράκτορες τοῦ Κυρίου:

Ἐκεῖνο πού ὁ Κύριός μου μιλεῖ μέσα μου, Ὢ Λάλο!
Αὐτό μόνο προφέρω.[10]

ΓΚΟΥΡΟΥ ΝΑΝΑΚ

10) Τιλάνγκ Μ.1, 722.

Τό μήνυμά τους ζεῖ μέσα στήν κάθε παραμικρή λέξη πού προφέρουν καί μέσα στήν κάθε παραμικρή χειρονομία. Ἡ ἀφηρημένη δήλωση τῆς φιλοσοφίας τους δέν εἶναι παρά ὁ σκελετός ἀπό κόκκαλα καί συνδέσμους, πού τοῦ λείπουν τελείως ἡ σάρκα καί τό αἷμα τῆς ἀπευθείας ἐπαφῆς μέ τούς μαθητές τους. Ποιός μπορεῖ νά ξαναθυμηθεῖ τώρα ἐκεῖνα τά λόγια τῆς σοφίας, τῆς εἰρήνης, τῆς παρηγοριᾶς, τῆς ἐνθάρρυνσης, τῆς μέ ἀγάπη ἐπίπληξης πού ὁ Μπάμπα Τζί πρόφερε καθώς κινιόταν μεταξύ τῶν μαθητῶν του; Καί ποιός μπορεῖ τώρα νά καταγράψει ἐκεῖνες τίς μικρές πράξεις τῆς ἀνιδιοτελοῦς καλοσύνης καί ὑπεράνθρωπης ἀγάπης πού ἔδιναν σ' αὐτούς γύρω τήν ἀναμφίβολη πεποίθηση τῆς ἀλήθειας αὐτῶν πού δίδασκε ὁ σοφός; Ἄν ποτέ ὑπῆρχε ἕνα πρόβλημα πού δέν μποροῦσε νά λυθεῖ, καθόταν βυθισμένος σέ διαλογισμό, καί ὅταν ἐπέστρεφε ἀπό τά ἐσωτερικά ἐπίπεδα ἔφερνε τήν ἀπάντηση μαζί του. Ἀλλά ὅλα αὐτά — ἐκτός ἀπό λίγες καταγραμμένες ἀφηγήσεις — εἶναι χαμένα γιά πάντα καί ἔχουν φύγει πέρα ἀπό κάθε ἐνθύμιση· καί ἡ ἔννοια πού εἰπώθηκε καί ἡ ἔννοια πού ἔμεινε ἀνείπωτη καί ἐκφράστηκε μέσο τῶν ματιῶν, καθώς καί τά λόγια συμβουλῆς πάνω σέ κάθε καταληπτό θέμα πρός τό ἀτέλειωτο ρεῦμα τῶν μαθητῶν καί τῶν ἀναζητητῶν. Μποροῦμε μόνο νά δώσουμε τό φλούδι, τό σκελετό, καί νά ἀφήσουμε τό ὑπόλοιπο στόν ἀναγνώστη. Καί γιά νά μπορεῖ νά τά θυμᾶται καλύτερα καί γιά διευκόλυνσή του παραθέτουμε ἐδῶ σέ περίληψη μερικά ἀπό τά κύρια χαρακτηριστικά τοῦ μυνήματός του — τοῦ πιό ἀρχαίου, καί ὅμως, στά χέρια του, ὅπως καί σ' ἐκεῖνα κάθε μεγάλου Ἁγίου, τό πιό καινούργιο καί τό πιό ζωτικό.

Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα

Ἡ Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα εἶναι τό ἀνώτατο σύστημα τῆς Γιόγκα· φέρνει τήν ψυχή μέχρι τήν ἴδια τήν πηγή, τήν πηγή ὅλης τῆς ζωῆς καί τῆς δημιουργίας, τό Ἄμορφο καί Ἀνώνυμο Ἀνάμι. Εἶναι ὁ πιό οἰκονομικός καί ὁ πιό γρήγορος δρό-

μος καί μπορεῖ νά ἀσκηθεῖ ἀπό ὅλους, νέους καί γέρους, παιδιά καί γυναῖκες, οἰκογενειάρχες καί μήν οἰκογενειάρχες. Αὐτή ἡ γιόγκα εἶναι ἡ πιό κατάλληλη γιά τήν ἐποχή μας ὅταν τά ἄλλα γιογκικά συστήματα, τόσο ἀργά καί ἀκριβῆ εἶναι σχεδόν ἀδύνατο νά ἀσκηθοῦν. Δέν ἔκανε λάθος ὁ Σουάμι Τζί ὅταν κατά τήν τελευταία του μέρα ειπε: «Σ' αὐτή τή *γιούγκα* (κύκλος τοῦ χρόνου) τίποτα δέν μπορεῖ νά ὠφελήσει ἐκτός ἀπό τήν ἀφοσίωση σέ ἕναν ἀληθινό Διδάσκαλο καί τήν ἄσκηση τοῦ Νάαμ».[11]

Ὁ Σατγκουρού ἤ ὁ Ἀληθινός Διδάσκαλος.

Αὐτός εἶναι ἡ ἐνσωμάτωση τοῦ Σάτ Πουρούς μέσα σέ ἀνθρώπινη μορφή, ἔχοντας γίνει ἕνα μέ Αὐτόν. «Ὁ Λόγος ἔγινε σάρξ καί κατώκησε μεταξύ ἡμῶν». Χωρίς τήν ἐνεργή βοήθεια ἑνός τέτοιου ζωντανοῦ Διδασκάλου, τίποτα δέν εἶναι δυνατόν. Οἱ περασμένοι Διδάσκαλοι μπορεῖ νά πέρασαν στήν ἀπέναντι ὄχθη τούς συγχρόνους τους, ἀλλά δέν μποροῦν νά εἶναι χρήσιμοι σέ μᾶς. Πρέπει νά ἔρθουμε σέ ἐπαφή μέ τόν Σάμπτ Γκουρού πάντοτε μέ τή μεσολάβηση τῆς ζωντανῆς του ἐκδήλωσης. Ἡ μοναδική ἀλάθευτη δοκιμή ἁρμοδιότητας σ' αὐτό τόν τομέα εἶναι ἡ ἱκανότητα τοῦ Σατγκουροῦ νά δώσει μιά ἀπευθείας ἐμπειρία ἡ ὁποία μπορεῖ ἀργότερα νά ἀναπτυχθεῖ. Μιᾶς καί ἔχουμε βρεῖ ἕναν ἀληθινό Διδάσκαλο, πρέπει νά συγκεντρωθοῦμε στήν ἐσωτερική πειθαρχία. Ἡ καθοδήγησή του εἶναι πάντοτε μαζί μας καί συνεχίζει ἀκόμη καί μετά πού ἔχει ἀφήσει τό φυσικό ἐπίπεδο.

Ὁ Γκουρμούκ ἤ ὁ γνήσιος μαθητής.

Ἔχοντας βρεῖ ἕναν γνήσιο Διδάσκαλο μετά πού θά ξεδιαλύνει ὅλες τίς ἀμφιβολίες, πρέπει κανείς νά ζεῖ σύμφωνα μέ τό ἰδανικό ἑνός τέλειου μαθητῆ. Καί πῶς εἶναι ἕνας τέλειος

11) *«Τζίβαν Τσαριτράρ Σουαμίτζι Μαχαράτζ»*, σελ. 112.

μαθητής; Αὐτός ἔχει πλήρη πίστη στόν Σάτγκουρού, καί ποτέ δέν ἀμφισβητεῖ γιά τή σοφία καί τό κῦρος του. Εἶναι βυθισμένος στήν ἀγάπη Του ἐνῶ ἐργάζεται ἤ ἐνῶ παίζει, γιατί μόνο μιά τέτοια ἀγάπη μπορεῖ νά ἐξαγνίσει τήν καρδιά ἀπό τίς μή τέλειες ἀγάπες τοῦ κόσμου. Ἐπιπλέον, ἔχοντας κανείς τέτοια ἀγάπη καί πίστη, πρέπει νά ἀκολουθεῖ ὅσο καλύτερα μπορεῖ τίς ἐντολές Του: «Ἄν μέ ἀγαπᾶτε, τηρεῖτε τίς ἐντολές μου». Ἄν ἕνας μαθητής ἀναπτύξει αὐτές τίς ἀρετές καί παραδώσει τόν ἑαυτό του τελείως στό Θέλημα τοῦ Σατγκουροῦ, θά ἀπαλλαγεῖ ἀπό τίς ἐγκόσμιες ἐπιθυμίες, θά γίνει ἕνα κατάλληλο δοχεῖο γιά τό Σάμπτ Ντούν, καί ἡ χάρη καί ἡ γενναιοδωρία τοῦ Διδασκάλου θά κατέβουν σ' αὐτόν ὅπως ἕνας χείμαρρος πού ἀνοίγει διάπλατα ὅλες τίς ἐσωτερικές πύλες καί τούς φραγμούς.

Ἡ ἐξωτερικότητα καί ἡ ἐσωτερικότητα

Ὁ δρόμος πρός τή σωτηρία δέν βρίσκεται ἐξωτερικῶς ἀλλά μέσα μας. Τά ἐξωτερικά τελετουργικά δέν ὠφελοῦν σέ τίποτα καί, ἄν καί εἶναι ἐπιθυμητό τό νά τιμοῦμε τή μνήμη τῶν περασμένων Διδασκάλων, τό νά βυθιστεῖ κανείς στή λατρεία τῶν *σάμαντς* (μαυσωλείων) τους, τῶν ἀγαλμάτων ἤ τῶν φωτογραφιῶν τους δέν μπορεῖ νά ἔχει καμιά οὐσιαστική χρησιμότητα. Πρέπει κανείς νά ἔχει τίς ζωές τους ὡς ὑπόδειγμα καί ὅπως αὐτούς νά συγκεντρώνεται στόν ἐσωτερικό κόσμο. Ὁ ἴδιος ὁ Μπάμπα Τζί μποροῦσε νά περάσει ἑβδομάδες σέ Μπατζάν καί Σιμράν μόνο μέ σύντομες διακοπές γιά φαγητό. Καί πάντοτε ἐνθάρρυνε τούς μαθητές του νά δίνουν ὅσο τό δυνατόν περισσότερο χρόνο στίς σάντνα πού τούς εἶχε διδάξει. Ἡ συνεχής ἐνθύμιση τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ καλύτερη προστασία ἐναντίον τῆς προσκόλλησης καί τῆς Μάγια· καί πρέπει κανείς νά συνεχίζει τό πεντάπτυχο Σιμράν ὅλες τίς ὧρες τῆς ἡμέρας. Ὄχι λιγότερο σπουδαῖο εἶναι τό Μπατζάν, πού χρειάζεται πιό συγκεντρωμένη προσοχή. Ὅπως καί νά ἔχουν τά πράγματα, ὅσο ἀπασχολημένος καί ἄν εἶναι μέ ἐξωτερικά καθήκοντα, ὁ μα-

θητής πρέπει νά βρεῖ λίγο χρόνο κάθε μέρα — ὅσο λίγος καί ἄν εἶναι — γιά τό Μπατζάν. Μόνο διατηρώντας τό δεσμό μέ τόν Σάμπτ μπορεῖ κανείς νά προοδέψει καί μιᾶς καί ἕνας μαθητής ἔχει δυναμώσει τό σύνδεσμο μέ τή συνεχή ἄσκηση, ἡ ἐσωτερική μουσική κυλᾶ ἀδιάκοπα ὅλες τίς ὧρες τῆς ἡμέρας, καί γίνεται τό σάλπισμα πού τόν προσκαλεῖ πάντοτε νά στρέψει ἐσωτερικῶς καί τόν σηκώνει ἐπιδέξια, ὅπως ἕνα μεταξένιο χιτώνα, ἀπό τά ἀγκάθια τῶν γήινων ἐπιθυμιῶν.

Μέ λίγα λόγια, ὁ Μπάμπα Τζί δίδαξε τήν πνευματικότητα ὡς μιά μή αἱρετική ἐσωτερική πειθαρχία πού εἶναι ἐφικτή γιά ὅλους. Πάντοτε τόνιζε πώς αὐτό δέν εἶναι θέμα τῶν ἐξωτερικῶν τύπων καί αἱρέσεων: εἶναι ὁλοκληρωτικά ἕνα ζήτημα ἐσωτερικῆς ἐξάγνισης καί ἄσκησης. Αὐτός πού μπορεῖ νά βρεῖ ἕναν ἀληθινό Διδάσκαλο, νά γίνει ἕνας ἱκανός μαθητής, καί ἀδιάκοπα νά ἀκολουθεῖ τή σάντνα πού διδάχτηκε, χωρίς ἀμφιβολία θά φτάσει ἀργά ἤ γρήγορα στό Σάτ Λόκ. Τό ἔργο τοῦ Σατγκουροῦ εἶναι νά πάει τήν ψυχή στόν Σάτ Πουρούς, πού ὅταν αὐτή τόν δεῖ συνειδητοποιεῖ πώς καί ἡ ἴδια εἶναι τῆς ἴδιας οὐσίας, καί βλέπει τόν Σατγκουρού καί τόν Ὕψιστο ὡς ἕναν καί ἀδιαίρετον. Ἐκεῖ βυθίζεται μέσα στό Σάτ Νάαμ, καί μέ τή βοήθειά του ἀποτραβιέται ἀκόμη περισσότερο μέσα στό Ἀλάκχ, στό Ἄγκαμ καί στό Ἀνάμι (ἤ Ραντασοάμι) καί ἀκόμη καί μέσα σέ μιά Θαυμαστή Περιοχή πιό πάνω, ὅπως ἀποδείχνεται σέ μιά ἀπό τίς ἐπιστολές τοῦ Μπάμπα Τζί (πού ὑπάρχει μέσα στό *Πνευματικοί Πολύτιμοι Λίθοι*). Τό καθένα σημειώνει ἕνα πιό ἀνώτερο στάδιο τῆς ἀπορρόφησης τῆς ψυχῆς ἀπό τό ὄνομα καί τή μορφή μέσα στό Ἀνώνυμο καί τό Ἄμορφο, καί τό τελικό στάδιο εἶναι πέρα ἀπό ὅλες τίς μορφές τοῦ φωτός καί τοῦ ἤχου καί γι' αὐτό τελείως ἀπερίγραπτο μέ ὅρους πού ἀνήκουν στήν ἀνθρώπινη ἐμπειρία.

Μπορεῖ κανείς νά ἐπιτύχει σ' αὐτό τό μονοπάτι ἀδιάφορα τοῦ κοινωνικοῦ καί τοῦ θρησκευτικοῦ του ὑπόβαθρου. Πιστός στίς ἐντολές τοῦ Σουάμι Τζί, ὁ Μπάμπα Τζί προσπάθησε νά διδάξει τήν Πνευματικότητα ὅσο τό δυνατόν χωρίς

κανένα αἱρετικό τρόπο. Κατάργησε πολλές ἀπό τίς ἐξωτερικές παλιότερες συνήθειες, μεταξύ τῶν ὁποίων ἡ κυριότερη ἦταν ἡ *μπχάιντ* ἤ ὁ φόρος σεβασμοῦ ἤ τιμῆς πρός τόν Γκουρού, ἀφήνοντάς το τελείως στή θέληση τοῦ μαθητῆ νά συμβάλλει ἤ ὄχι στά τρέχοντα ἔξοδα τοῦ Σάτσανγκ. Οὔτε ἐνθάρρυνε τή λατρεία κανενός εἰδικοῦ τρόπου χαιρετισμοῦ πού νά τείνει νά ἀναπτυχτεῖ σέ χαρακτηριστικό σημάδι μιᾶς αἵρεσης. Ἐνῶ ἦταν στό Μάρρι, ἡ Μπίμπι Ροῦκκο μιά φορά (κάτω ἀπό τήν ἐπίδραση μιᾶς πρόσφατης ἐπίσκεψης στήν Ἄγκρα) καθοδήγησε τούς Σατσάνγκι νά χαιρετοῦν τόν Μπάμπα Τζί, ὅταν ἐρχόταν, μέ τή λέξη «Ραντασοάμι». Ὁ Μπάμπα Τζί κάθε ἄλλο παρά εὐχαριστήθηκε: «Πρόσεξε στό μέλλον νά μήν ξαναεπαναλάβεις τό λάθος», τή συμβούλεψε. «Ἐμεῖς τά πνεύματα ἐρχόμαστε ὄχι γιά νά δημιουργήσουμε καινούργιες αἱρέσεις καί πίστεις. Εἴμαστε ἐδῶ γιά νά λύσουμε ὅλες τίς διαφορές. Γιατί νά μπερδεύουμε αὐτούς τούς ἁπλούς ἀνθρώπους μέ αὐτές τίς ἐξωτερικές προσφωνήσεις; Τό ἔργο μου εἶναι νά τούς κάνω νά ἐσωστραφοῦν καί ἄς μέ χαιρετίσει ὁ καθένας τους σύμφωνα μέ τήν παράδοση τῆς κοινωνίας του». Ὅπως ἤδη ἔχουμε δεῖ, εἶχε ἕνα πυρήνα Μουσουλμάνων μαθητῶν καί ποτέ δέν τούς ἔδωσε τό αἴσθημα πώς ἔπρεπε κατά κάποιον τρόπο νά ἀπαρνηθοῦν τήν πίστη τους. Αὐτό ἦταν μόνο ἕνας τομέας σπουδῆς ὅπως τά μαθηματικά ἤ ἡ ἀστρονομία πού ἄνθρωποι ἀπό ὅλον τόν κόσμο μποροῦσαν νά παρακολουθήσουν καί νά τό μάθουν, καί αὐτά πού τούς δίδασκε ἦταν αὐτές οἱ ἴδιες οἱ ἀλήθειες πού οἱ σπουδαιότεροι ἀπό τούς Σούφι — ὁ Τζαλάλ - ούντ - Ντίν Ρούμι, ὁ Χαφίζ, ὁ Σάμας Ταμπρίζ, ὁ Ἰναγιάτ Κχάν — εἶχαν διδάξει στούς μαθητές τους.

Αὐτό τό ἔργο συνεχίστηκε μετέπειτα ἀπό τόν πνευματικό γιό τοῦ Μπάμπα Τζί, τόν Χαζούρ Σαουάν Σίνγκ Τζί. Κατά τή διάκρεια τῆς ὑπηρεσίας του ἡ προφητεία τοῦ Μπάμπα Τζί ἐκπληρώθηκε καί τό Σάτσανγκ ξαπλώθηκε σημαντικά. Τό μήνυμα τοῦ μεγάλου Διδασκάλου μεταφέρθηκε πέρα ἀπό τίς θάλασσες καί ἄνθρωποι ἀπό ὅλες τίς πίστεις ζήτησαν καταφύγιο στά πόδια του. Σύμφωνα μέ αὐτές τίς νέες ἐξελί-

ξεις καί γιά νά ταιριάζει μέ τό ἀλλαγμένο πνεῦμα τοῦ αἰώνα ὁ Χαζούρ Σαουάν Σίνγκ Τζί ἄρχισε νά ἐξηγεῖ τό ἐκτός χρόνου μήνυμα ὡς μιά ἐσωτερική ἐπιστήμη. Ὅλο καί περισσότερο ἀποβάλλονταν τά ἐξωτερικά τυπικά καί συνήθειες ὅπως τό *τσαράν - ἀμρίτ* ἤ τό *μούκχ - ἀμρίτ* καί τό *ἄρτι* ἐξαφανίστηκαν τελείως. Ὅπως καί ὁ Μπάμπα Τζί, ἦταν πάντοτε πρόθυμος νά συναντήσει τούς πνευματικούς ἀρχηγούς ὅλων τῶν πίστεων, καί ὁ Δόκτορας Τζόνσον, ἕνας ἀπό τούς Ἀμερικανούς μαθητές του, καταγράφει μέσα στό βιβλίο του «*Μέ ἕνα Μεγάλο Διδάσκαλο στήν Ἰνδία*» πῶς ἐπισκεπτόταν τούς τόπους λατρείας κάθε αἵρεσης ὁπουδήποτε πήγαινε.

Ἡ ἐπιστημονική τάση ἔχει ἐξακολουθήσει νά δυναμώνει καί οἱ ἄνθρωποι δέν θέλουν πιά νά παραδεχτοῦν τήν πνευματικότητα ὅπως πρῶτα σάν ἕνα θέμα κατανυχτικῆς πίστης. «Πρέπει νά πιστοῦμε», λένε, «πρέπει νά ἔχουμε ἀποδείξεις. Δέν μποροῦμε νά ἱκανοποιηθοῦμε κάνοντας ἁπλῶς στά τυφλά αὐτό πού ἔκαναν οἱ πρόγονοί μας». Ἔτσι συμβαδίζοντας μέ αὐτές τίς ἐξελίξεις τό Ρουχάνι Σάτσανγκ στό Δελχί ἔχει τελικά καταργήσει, σύμφωνα μέ τήν ἐπιθυμία τοῦ Χαζούρ Σαουάν Σίνγκ Τζί, καί τά τελευταῖα ἴχνη τῶν τελετουργικῶν· ἀκόμη καί ἡ φωτογραφία τοῦ ζωντανοῦ Διδασκάλου δέν ἐπιδείχνεται γιά νά τραβήξει τήν προσοχή. Ἀπαλλαγμένη ἀπό ὅλες τίς ἐξωτερικές της προσθῆκες, ἡ πνευματικότητα ἀναδύεται ὡς μιά ἐπιστήμη, τόσο ἐπιστημονική ὅσο καί ὁποιαδήποτε ἄλλη, καθώς εἶναι ἐπαληθεύσιμη στά ἀποτελέσματά της. Ἄς τήν ἀρχίσει ὁποιοσδήποτε ἀναζητητής καί ἄς δημιουργήσει μέσα στό ἐργαστήρι τῆς ψυχῆς τίς προαπαιτούμενες συνθῆκες καί εἶναι τόσο σίγουρο πώς θά ἀνυψωθεῖ στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ὅσο καί τό ὅτι ἡ μέρα ἔρχεται μετά τή νύχτα.

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΟΡΩΝ

ΑΓΚΑΜ ΠΟΥΡΟΥΣ: Ὁ Ἀσύλληπτος· ὁ Κύριος τῆς ἕβδομης πνευματικῆς περιοχῆς, τοῦ τελευταίου σταδίου πρίν τό Ἀπόλυτο· πρώτη (μερική) ἔκφραση τοῦ Ἀπόλυτου Θεοῦ.

ΑΛΑΚΧ ΛΟΚ: Ἡ ἕκτη πνευματική περιοχή, δύο στάδια πρίν τό Ἀπόλυτο.

ΑΛΑΚΧ ΠΟΥΡΟΥΣ: Ὁ Ἀπερίγραπτος· ὁ κύριος τῆς ἕκτης πνευματικῆς περιοχῆς καί ἡ δεύτερη (μερική) ἔκφραση τοῦ Ἀπόλυτου Θεοῦ.

ΑΜΑΡ ΝΤΑΣ, ΓΚΟΥΡΟΥ (1479 - 1574): Ὁ τρίτος Γκουρού τῶν Σίκχ, μαθητής καί διάδοχος τοῦ Γκουροῦ Ἀνγκάντ.

ΑΜΠΙΑΣΑ: Διαλογισμός· πνευματικές ἀσκήσεις ἤ γυμνάσματα.

ΑΜΡΙΤΣΑΡ: («Ἡ Δεξαμενή τοῦ Νέκταρ») Ἡ ἱερή πόλη τῶν Σίκχ, πού βρίσκεται στό βόρειο Παντζάμπ, Ὀνομάστηκε ὅπως τή δεξαμενή στό *Ντάσαμ Ντουάρ,* καί ἱδρύθηκε ἀπό τόν Γκουρού Ράμ Ντάς καί τόν Γκουρού Ἀρτζάν.

ΑΝΑΜΙ: Ὁ Ἀνώνυμος· ὁ Ἀπόλυτος Ἄμορφος Θεός· ἡ Οὐσία προτοῦ νά ἔρθει σέ ἔκφραση ἤ σέ ὕπαρξη· τό ὄγδοο καί τελικό πνευματικό στάδιο. Ὀνομάζεται ἐπίσης *Μάχα Νταγιάλ, Νιράλα, Σοάμι,* καί *Ραντασοάμι.*

ΑΝΓΚΑΝΤ, ΓΚΟΥΡΟΥ (1504 - 1552): Ὁ δεύτερος Γκουρού τῶν Σίκχ. Μαθητής καί διάδοχος τοῦ Γκουροῦ Νανάκ, ὁ ὁποῖος διάλεξε αὐτόν κατά προτίμηση ἀπό τούς φυσικούς γιούς του, καί ἄλλαξε τό ὄνομά του ἀπό Λέχνα σέ Ἀνγκάντ — «ἕνας πού ἦταν χυμένος στό δικό του καλούπι».

ΑΝΟΥΡΑΓΚ ΣΑΓΚΑΡ: Ἕνα βιβλίο γραμμένο ἀπό τόν Καμπίρ, πού πραγματεύεται μεταξύ ἄλλων πραγμάτων καί γιά τή δημιουργία τοῦ κόσμου.

ΑΡΤΖΑΝ, ΓΚΟΥΡΟΥ (1563 - 1606): Ὁ πέμπτος Γκουρού τῶν Σίκχ, μαθητής, νεώτερος γιός καί διάδοχος τοῦ Γκουροῦ Ράμ Ντάς. Ἔκτισε τό Χρυσό Ναό στό Ἀμριτσάρ καί συνέλεξε τήν ὕλη τοῦ *Γκράνθ Σαχίμπ,* τίς γραφές τῶν Σίκχ, πού συμπεριλαμβάνει μαζί μέ τούς δικούς του ὕμνους καί αὐτούς τῶν προγενεστέρων του, καθώς καί τά γραπτά πού ὑπάρχουν ὅλων τῶν Ἁγίων, εἴτε Ἰνδῶν ἤ Μουσουλμάνων. Βασανίστηκε μέχρι θανάτου ἀπό τόν Αὐτοκράτορα Τζεχανγγίρ.

ΑΡΤΙ: Ἡ ἄσκηση τοῦ νά κινεῖ κανείς φῶτα μπροστά σέ μιά θεότητα.

ΑΣΑΝΑ: Διάφορες γιογκικές στάσεις γιά ὑγεία ἤ γιά διαλογισμό.

ΑΤΜΑΝ: Ψυχή· ἡ οὐσία τοῦ ἀτόμου, τῆς ἴδιας φύσης μέ τήν Παγκόσμια.

ΒΑΡΑΝΑΤΜΑΚ: Ὁποιοδήποτε ὄνομα τοῦ Θεοῦ πού μπορεῖ νά γραφεῖ ἤ νά είπωθεῖ.

ΒΑΡΝΑΣΡΑΜ: *Βάρνα* σημαίνει φυλετική τάξη, καί *ἄσραμ* ἐδῶ σημαίνει στάδιο ζωῆς — *Μπραχμτσαρία* (σπουδαστής), *Γκρεχάσθα* (οἰκοδεσπότης), *Βανπράσθα* (πνευματικός ὑποψήφιος καί ἀπαρνητής), καί *Σανιάσα* (τελειοποιημένη ψυχή ἁρμόδια νά διδάξει ἄλλους) — ὅπως ὁρίζεται στίς Ἰνδικές γραφές.

ΒΕΔΑ: Ἡ ἱερότερη καί ἡ πιό ἀρχαία γραφή τῶν Ἰνδιῶν. Ὑπάρχουν τέσσερα βιβλία *Ρίγκ, Γιατζούρι, Σάμα*

καί *Ἀθάρβα*) καί τό καθένα εἶναι διαιρημένο σέ τέσσερα μέρη, ἀπό τά ὁποῖα τό τελικό καί τό πιό πνευματικό ἀποτελεῖται ἀπό τίς Οὐπανισσάδες.

ΒΕΔΑΝΤΑ: Τό φιλοσοφικό σύστημα πού ἐξάγεται ἀπό «τό τέλος τῶν Βεδῶν» — τίς Οὐπανισσάδες.

ΒΟΥΔΑΣ: Ὁ ξυπνημένος ἤ Φωτισμένος· τίτλος πού δόθηκε στόν Πρίγκιπα Σιντχάρθα Γκωτάμα (583 - 463 π.Χ.), ὁ ὁποῖος παράτησε τό θρόνο του γιά τή ζωή τοῦ ἐπαίτη καί τιμᾶται ὡς ὁ Ἱδρυτής τῆς Βουδικῆς θρησκείας.

ΓΙΟΓΚΑ: Ἀπό τό Σανσκριτικό *γιούτζ*, ἑνώνω. Ἡ ἐπιστήμη τοῦ ἐλέγχου τοῦ νοῦ καί τῶν αἰσθήσεων καί ἀπόσυρση τῆς συνειδητότητας ἀπό τό σῶμα γιά νά ἑνωθεῖ μέ τό Θεό. Ὑπάρχουν δύο βασικοί τρόποι γιά νά κατορθωθεῖ αὐτή ἡ ἀπόσυρση: μέσο τοῦ ἐλέγχου τῶν *πράνα* (βλέπε λέξη) ἤ μέσο τοῦ ἐλέγχου τῆς *σούρατ* (προσοχῆς). Ἡ πρώτη μέθοδος διαδόθηκε ἀπό τόν Πατάντζαλι τόν πέμπτο πρό Χριστοῦ αἰώνα καί ἡ προσφορά του ἀποτελεῖ ἕνα ἀπό τά ἕξι *νταρσάνα* ἤ φιλοσοφικά συστήματα τοῦ Ἰνδουισμοῦ. Ἡ Χάθα Γιόγκα, ἡ Ράτζα Γιόγκα, κ.τ.λ. εἶναι ὅλες βασισμένες στό *πραναγιάμ* ἤ στόν ἔλεγχο τῶν πράνα, καί προέρχονται ἀπό τόν Πατάντζαλι. Ἡ ἄλλη μέθοδος, αὐτή τοῦ ἐλέγχου τῆς προσοχῆς καί ἡ ἕνωσή της μέ τόν ἐσωτερικό Ἦχο, εἶναι μιά φυσική μέθοδος ἀνοιχτή τόσο γιά τούς οἰκογενειάρχες ὅσο καί γιά τούς ἀσκητές, καί εἶναι αὐτή πού συνιστᾶται δημοσίως ἀπό τούς Ἁγίους (βλέπε *Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα*). Ἡ λέξη ἀναφέρεται ἐπίσης καί γιά τίς Ψυχολογικές πειθαρχίες (Μπάκτι Γιόγκα, Κάρμα Γιόγκα, κ.τ.λ.) πού ἐξηγοῦνται μέσα στή Γκίτα, καί οἱ ὁποῖες εἶναι ἕνα μέρος καί τῶν δύο συστημάτων πού ἀναφέραμε πιό πάνω. Γιά μιά πλήρη συζήτηση πάνω σ' αὐτό τό θέμα, βλέπε τό «*Ἡ Κορόνα τῆς Ζωῆς*» ἀπό τόν Κιρπάλ Σίνγκ. (Δελχί 1971)

ΓΙΟΓΚΙ: Ένας πού κατέχει τήν τεχνική καί τήν ἄσκηση ὁποιουδήποτε συστήματος γιόγκα, καί μπορεῖ νά τίς διδάξει καί στούς ἄλλους. Συχνά χρησιμοποιεῖται γιά τούς ἀσκητές πού ἀφιερώνουν ὅλο τό χρόνο τους στήν ἄσκηση τῆς γιόγκα, ἄσχετα μέ τό βαθμό ἐπίτευξης. Ἐπίσης, μερικές φορές χρησιμοποιεῖται γι' αὐτούς πού κατέχουν πλήρως τήν Πράνα Γιόγκα γιά νά ξεχωριστοῦν ἀπό ἐκείνους πού κατέχουν πλήρως τή Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα (οἱ ὁποῖοι ὀνομάζονται Ἅγιοι)

ΓΚΑΝΤΙ: Κάθισμα ἤ μαξιλάρι. Χρησιμοποιεῖτο μέ τήν ἔννοια τῆς κληρονομιᾶς πρόσκαιρης δύναμης ἤ περιουσίας ἑνός Ἁγίου πού εἶχε φύγει ἀπό αὐτό τό ἐπίπεδο.

ΓΚΑΡΙΜΠ ΝΤΑΣ, ΜΠΑΜΠΑ: Ἅγιος τοῦ δεκάτου ἔνατου αἰώνα, μαθητής τοῦ Τούλσι Σαχίμπ τῆς Χάθρα καί συμμαθητής τοῦ Σουάμι Τζί ἐγκαταστημένος τά τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του στό Δελχί.

ΓΚΧΑΤ: Ἕνας τόπος γιά λούσιμο στίς ὄχθες ἑνός ποταμοῦ.

ΓΚΧΑΤ ΡΑΜΑΓΙΑΝΑ: Μία πνευματική, ἐσωτερική ἀφήγηση τῆς *Ραμαγιάνα,* ἀπό τόν Τούλσι Σαχίμπ τῆς Χάθρα.

ΓΚΙΤΑ: Ὑποκοριστικό τῆς *Μπαγκαβάτ Γκίτα,* μιά ἱερή Ἰνδική γραφή μέσα στήν ὁποία ὁ Θεός Κρίσνα δίνει ὁδηγίες πάνω στά διάφορα συστήματα γιόγκα.

ΓΚΟΜΠΙΝΤ ΣΙΝΓΚ, ΓΚΟΥΡΟΥ (1660 - 1708): Ὁ δέκατος Γκουρού τῶν Σίκχ, γιός καί διάδοχος τοῦ Γκουροῦ Τέγκ Μπαχαντούρ. Ἔκανε τήν ἐργασία ἑνός Ἀβατάρ καθώς καί αὐτή ἑνός Ἁγίου, λειτουργώντας ὡς ἕνας ἰδανικός ἱππότης προστατεύοντας τούς ἀδύνατους ἀπό τούς δυνατούς καί ἀποδίδοντας δικαιοσύνη, καθώς ἐπίσης καί μυώντας ψυχές καί παίρνοντάς τες πίσω στόν Πατέρα. Ἔδωσε στή θρησκεία τῶν Σίκχ τήν τωρινή της μορφή καί δημιούργησε τό θεσμό τοῦ *Κάλσα,* τήν ἀδελφότητα τῶν ἀγνῶν. Μερικοί λένε πώς δέν πέθανε τήν παραδοσιακή ἡμερομηνία πού δίνεται πιό πάνω, ἀλλά συνέχισε νά ζεῖ γιά πολλά χρόνια ἐξυπηρετώντας ἀφα-

νῶς τούς φτωχούς.

ΓΚΡΑΝΘ ΣΑΧΙΜΠ: Οἱ γραφές τῶν Σίκχ, τῶν ὁποίων τήν ὕλη συνέλεξε ὁ Γκουρού Ἀρτζάν. Τό βιβλίο αὐτό ἔχει πάνω ἀπό 1400 σελίδες, καί εἶναι γραμμένο τό περισσότερο στή γλώσσα τοῦ Παντζάμπ καί περιλαμβάνει τούς ὕμνους τῶν Νανάκ, Ἀνγκάντ, Ἀμάρ Ντάς, Ράμ Ντάς, Ἀρτζάν, Τέγκ Μπαχαντούρ, Καμπίρ, Σέχ Φαρίντ, Ραβιντάς, Ναμντέβ , Ραμανάντ καί πολλῶν ἄλλων Ἁγίων, καί Ἰνδῶν καί Μουσουλμάνων.

ΓΚΟΥΡΜΠΑΝΙ: Τά διδάγματα τῶν Γκουροῦ ὅπως βρέθηκαν μέσα στό *Γκράνθ Σαχίμπ*· καί νά μή συγχέεται μέ τή λέξη *Γκούρ - κι - Μπάνι*. τό Ἱερό Ἠχητικό Ρεῦμα πού γίνεται ἔκδηλο ἀπό ἕναν Γκουρού.

ΓΚΟΥΡΝΤΒΑΡΑ: Ἕνας ναός ἤ μαυσωλεῖο τῶν Σίκχ.

ΓΚΟΥΡΜΟΥΚ: Αὐτός πού ὁ Γκουρού μιλᾶ μέσο του· ἕνας μαθητής πού ἔχει φτάσει σέ τέτοιο σημεῖο αὐτοπαράδοσης πού ὁ Γκουρού μιλᾶ μέσο του.

ΓΚΟΥΡΜΟΥΚΙ: Ἡ γραφή μέ τήν ὁποία γράφεται ἡ γλώσσα τοῦ Παντζάμπ· σχεδιασμένη ἀπό τόν Γκουρού Ἀνγκάντ.

ΓΚΟΥΡΟΥ: Διασκορπιστής τοῦ σκοταδιοῦ· Αὐτός πού μπορεῖ νά δείξει τό δρόμο πρός τό Θεό μέ τήν καθοδήγηση, τό παράδειγμα καί τήν μετάδοση ἐμπειρίας.

ΖΩΡΟΑΣΤΡΗΣ: Ἑλληνική ἔκφραση τοῦ ὀνόματος τοῦ Πέρση *Ζαρατούστρα* (περίπου 660 - 583 π.Χ.) Ὁ ἱδρυτής τοῦ Ζωροαστρισμοῦ, τόν ὁποῖο ἀσκοῦν σήμερα οἱ Πάρσεις τῆς Ἰνδίας. Αὐτός δίδαξε τή λατρεία τοῦ Θεοῦ τοῦ Φωτός (πού συμβολικά παρουσιάζεται μέ τή φωτιά) καί τοῦ *Σραόσα* (ἤ τοῦ Ἠχητικοῦ Ρεύματος,), τοῦ Δημιουργικοῦ Λόγου. Τά διδάγματά του συμπεριλαμβάνονται μέσα στή *Ζέντ Ἀβέστα,* τίς γραφές τῶν Πάρσων.

ΙΘΑΣ: Ἱστορία.

ΚΑΛ: Ἡ Ἀρνητική Δύναμη, ἤ αὐτή ἡ ἄποψη τοῦ Ἑνός Θεοῦ

πού κυλᾶ πρός τά κάτω καί εἶναι ὑπεύθυνη γιά τή διατήρηση τοῦ αἰτιατοῦ, τοῦ ἀστρικοῦ καί τοῦ φυσικοῦ ἐπιπέδου. Ἡ θηλυκιά ἄποψη τοῦ Κάλ εἶναι γνωστή ὡς *Κάλι* ἤ *Μάγια*. Ὁ Κάλ ἐκδηλώνεται μέ τρεῖς τρόπους: *Μπράχμα, Βίσνου* καί *Σίβα*, ἤ Δημιουργός, Συντηρητής καί Καταστροφέας (μέσα στά ὅρια μόνο τῶν τριῶν κατώτερων κόσμων. Ἡ ἄποψη τοῦ Κάλ ὡς διατηρητή (ὁ Βίσνου) ἐνσαρκώνεται (*ἀβατάρ*) κατά καιρούς γιά νά διατηρήσει τήν ἰσορροπία τῆς ἐλάχιστης πνευματικότητας καί νά ἀποκαταστήσει τή δικαιοσύνη.

ΚΑΛΙ ΓΙΟΥΓΚΑ: Ἐποχή τοῦ Χρόνου ἤ ἡ Σκοτεινή Ἐποχή· ὁ τέταρτος καί τελευταῖος κύκλος τοῦ χρόνου τῆς ἐκδήλωσης τοῦ Σύμπαντος, κατά τήν ὁποία ἡ ζωή εἶναι σύντομη καί σκληρή, ἡ δικαιοσύνη εἶναι στό ἐλάχιστο καί ὑπερισχύει τό κακό. Ἕνας παράγοντας πού ἀποζημιώνει εἶναι ὅτι ἡ ἁγνή πνευματικότητα εἶναι πιό ἐφικτή στήν ἀνθρωπότητα πού ὑποφέρει παρά ποτέ ἄλλοτε. Ἡ ἐποχή πού ζοῦμε τώρα λέγεται πώς ἔχει ἀρχίσει τό 3102 π.Χ.

ΚΑΛΜΑ: Ὁ Λόγος πού δημιούργησε τό Σύμπαν. Ὁ Κορανικός ὅρος γιά τόν *Σάμπτ, Νάαμ*, Λόγο, Ἠχητικό Ρεῦμα κ.τ.λ.

ΚΑΜΠΙΡ (1398 - 1518): Ἕνας μεγάλος Ἰνδός ποιητής - Ἅγιος ἀπό τό Μπενάρες. Μουσουλμάνος ἀπό τή γέννηση καί τή μόρφωσή του, ἔγινε μαθητής τοῦ Ἰνδοῦ Ἁγίου Ραμανάντα, καί ἀφιέρωσε ὁλόκληρη τή ζωή του στό σπάσιμο τῶν φραγμῶν μεταξύ Ἰνδῶν καί Μουσουλμάνων καί στήν ἐπίδειξη τῆς ἐσωτερικῆς ἀλήθειας κοινῆς καί στούς δύο. Ὑφαντής τό ἐπάγγελμα, καί ἡ ἐπίδρασή του στήν πνευματική ζωή τῆς βόρειας Ἰνδίας ἦταν τεράστια, καί τά λυρικά του ποιήματα (ἀπό τά ὁποῖα πολλά συμπεριλαμβάνονται μέσα στό *Γκράνθ*) θεωροῦνται τά πιό ὡραῖα στήν Ἰνδική γλώσσα. Τιμᾶται ὡς ὁ ἱδρυτής τοῦ *Καμπίρ Πάνθ* (μιᾶς Ἰνδικῆς αἵρεσης πού ἀριθ-

μεῖ περίπου ἕνα ἑκατομμύριο ὀπαδούς), ἀλλά ἡ πνευματική του σημασία γιά τό σύγχρονο κόσμο εἶναι ὁ παλμός πού μεταβιβάστηκε ἀπό κεῖνον στόν Νανάκ καί δρᾶ ἀκόμη μέσα στό ζωντανό τωρινό Διδάσκαλο.

ΚΑΡΑΜ: Καλοσύνη, ἔλεος, φιλευσπλαγχία, χάρη.

ΚΑΡΜΑ: Ὁ νόμος τῆς δράσης καί ἀντίδρασης βασισμένος στήν ἐπιθυμία καί στόν Ἐγωισμό, πού προξενεῖ συνεχή περιπλάνηση μέσα στόν κύκλο τῶν γεννήσεων καί τῶν θανάτων (μετεμψύχωση), καί κυβερνᾶ τή μοίρα ἤ τό πεπρωμένο κάθε ζωῆς. Δράσεις πού ἔγιναν σέ μιά ζωή (εἴτε στή σκέψη, εἴτε στό λόγο, εἴτε στήν πράξη) σχηματίζουν τή βάση τοῦ κάρμα τῆς ἑπόμενης ζωῆς. Γιά μιά πλήρη συζήτηση αὐτοῦ τοῦ θέματος. βλέπε τό βιβλίο *«Ὁ Τροχός τῆς Ζωῆς»* ἀπό τόν Κιρπάλ Σίνγκ.

ΚΑΡΤΑΡΠΟΥΡ: «Κατοικία τοῦ Θεοῦ» μιά πόλη στό Παντζάμπ πού ὀνομάστηκε ἀπό τόν Γκουρού Νανάκ, ὁ ὁποῖος πέρασε τό τελευταῖο μέρος τῆς ζωῆς του ἐκεῖ.

ΚΑΦΙΡ: Ἄπιστος, αἱρετικός. Χρησιμοποιεῖται ἀπό τούς Μουσουλμάνους.

ΚΡΙΓΙΑ: Γιογκική ἄσκηση πειθαρχίας.

ΚΡΙΣΝΑ, ΘΕΟΣ (πέθανε τό 3102 π.Χ.): Λατρεύτηκε ἀπό τούς Ἰνδούς ὡς τό ἔνατο ἀβατάρ (ἐνσάρκωση) τοῦ Βίσνου. Τά διδάγματά του βρίσκονται μέσα στή *Μπαγκαβάντ Γκίτα* καί στίς Πουράνες.

ΚΧΑΝΤΙ: Ὕφασμα ὑφαντό μέ τό χέρι.

ΚΧΑΣΑΜ: Κατά λέξη «σύζυγος», χρησιμοποιεῖται γιά τό Θεό, πού θεωρεῖται πώς εἶναι ὁ σύζυγος ὅλων τῶν ψυχῶν.

ΛΑΛΑ: Λέξη πού χρησιμοποιεῖται ὅταν ἀπευθυνόμαστε σέ ἕναν κύριο.

ΛΑΛΟ: Ἕνας μαραγκός πού ἦταν ἀφοσιωμένος μαθητής τοῦ Γκουροῦ Νανάκ.

ΛΕΧΝΑ, ΜΠΧΑΪ: Τό γνήσιο ὄνομα τοῦ Γκουροῦ Ἀνγκάντ

(βλ. λέξη)

ΜΑΓΙΑ: Ἀπατηλότητα· ἡ θηλυκιά ἄποψη τοῦ Κάλ (βλ. λέξη) πού εἶναι ὑπεύθυνη γιά τή συσκότιση τῆς ὅρασης στούς κατώτερους κόσμους, ἔτσι ὥστε οἱ ἀτομικές μορφές φαίνονται ὡς πραγματικές αὐτές οἱ ἴδιες καί ἡ Δύναμη τοῦ Θεοῦ πού τούς δίνει αὐθεντικότητα καί ἐργάζεται μέσα τους δέν εἶναι ἀντιληπτή.

ΜΑΡΝΤΑΝΑ (1460-1530). Ἕνας Μουσουλμάνος βιολιστής, πού ἔγινε μαθητής καί πιστός σύντροφος τοῦ Γκουροῦ Νανάκ. Τρία ποιήματά του περιλαμβάνονται μέσα στό *Γκράνθ.*

ΜΑΧΑ ΝΤΑΓΙΑΛ: Ἀπεριόριστο ἔλεος. Χρησιμοποιεῖται γιά τόν Ἀπόλυτο Θεό, ὁ ὁποῖος ὀνομάζεται ἐπίσης *Ἀνάμι* (βλ. λέξη).

ΜΑΧΑΝΤ: Ὁ ἐπί κεφαλῆς ἑνός μοναστηριοῦ.

ΜΑΧΑΡΑΤΖ: Κατά λέξη «μεγάλος βασιλιάς»· ὅταν χρησιμοποιεῖται μέ πνευματική ἔννοια, προστίθεται πρίν ἤ μετά ἀπό τό ὄνομα ἑνός Ἁγίου.

ΜΑΧΑΤΜΑ: Μεγάλη ψυχή.

ΜΑΧΑΒΙΡΑ: Ἕνας σύγχρονος τοῦ Βούδα, ὁ ὁποῖος θεωρεῖται πώς εἶναι ὁ Ἱδρυτής τῆς θρησκείας τῶν Τζέιν ἀλλά οἱ ἴδιοι οἱ Τζέιν τόν ἔχουν ὡς τόν τελευταῖο τῶν *Τιρθανκάρας* ἤ τῶν Μεγάλων Διδασκάλων τῆς ἀρχαιότητας καί τῶν προϊστορικῶν χρόνων, τοῦ ὁποίου τή μνήμη τιμοῦν καί σέβονται.

ΜΕΚΚΑ: Μιά πόλη στήν Ἀραβία, ὁ τόπος ὅπου γεννήθηκε ὁ προφήτης Μωάμεθ· ἕνας τόπος προσκυνήματος γιά ὅλους τούς Μουσουλμάνους.

ΜΙΑΝ: Ἕνας ὅρος προσφώνησης πού φανερώνει σεβασμό μεταξύ τῶν Μουσουλμάνων.

ΜΙΣΤΡΙ: Ἕνας μηχανικός ἤ ἔμπειρος τεχνίτης.

ΜΩΑΜΕΘ (570 - 632): Ὁ τελευταῖος ἀπό τούς Σημιτικούς προφῆτες, ἵδρυσε τή θρησκεία τοῦ Ἰσλάμ (πού λαθεμένα ὀνομάζεται συχνά «Μωαμεθανισμός») καί δούλεψε σκληρά γιά νά ἀνεβάσει τό πνευματικό καί τό κοινωνικό ἐπίπεδο τοῦ Ἀραβικοῦ λαοῦ μέσα

στόν όποῖο εἶχε γεννηθεῖ καί τόν όποῖο καλεῖτο νά ἐξυπηρετήσει. Οἱ ἀποκαλύψεις πού ἔλαβε ἀπό τό Θεό βρίσκονται μέσα στό Κοράνι, τήν Ἰσλαμική γραφή.

ΜΟΥΚΧ - ΑΜΡΙΤ: Τροφή καθαγιασμένη ἀπό ἕναν Ἅγιο μετά πού ἔχει πάρει λίγη ἀπό αὐτή ὁ ἴδιος.

ΜΟΥΝΤΡΑΣ: Θέσεις τῶν χεριῶν πού χρησιμοποιοῦνται ἀπό διάφορες γιόγκα ὡς βοήθημα στόν ἔλεγχο τοῦ νοῦ.

ΜΠΑΜΠΑ: Ἕνα πρόθεμα πού δηλώνει σεβασμό καί πού προστίθεται στό ὄνομα τῶν ἡλικιωμένων ἤ ἐξαιρετικά ἁγίων ἀνθρώπων.

ΜΠΑΖΑΝΤ ΠΑΝΤΣΜΙ: Φεστιβάλ γιά τόν ἐρχομό τῆς ἄνοιξης.

ΜΠΑΤΖΑΝ: Ἡ ἄσκηση τῆς ἀκρόασης τοῦ Ἱεροῦ Ἠχητικοῦ Ρεύματος ἐσωτερικῶς. Ἐπίσης χρησιμοποιεῖται γιά ἱερά ἄσματα καί ὕμνους.

ΜΠΕΑΣ: Ἕνας ἀπό τούς πέντε ποταμούς τοῦ Παντζάμπ, πού στίς ὄχθες του κατοικοῦσε ὁ Μπάμπα Τζάιμάλ Σίνγκ Τζί ἐνῶ ἐκτελοῦσε τήν ἐργασία του ὡς ἕνας πνευματικός λαμπαδηφόρος.

ΜΠΙΜΠΙ: Λέξη πού φανερώνει στοργή καί σεβασμό καί χρησιμοποιεῖται ὅταν ἀπευθύνεται κανείς σέ μιά κυρία.

ΜΠΡΑΧΜΑΝΤ: Τό αἰτιατό ἐπίπεδο ἤ τό *Τρικούτι*· ἡ δεύτερη ἐσωτερική περιοχή, ἕνα πνευματικο - ὑλικό ἐπίπεδο, ὑποκείμενο σέ φθορά καί διάλυση. Μερικές φορές χρησιμοποιεῖται γιά νά ὑποδηλώσει καί τά δύο ἐπίπεδα κάτω ἀπό αὐτό (τό ἀστρικό καί τό φυσικό), καί στήν περίπτωση αὐτή σημαίνει τό μακρόκοσμο.

ΜΠΡΑΧΜΙΝ: Κατά λέξη «ἕνας πού γνωρίζει τόν Μπράχμ (τό Θεό)». Στήν κοινή ὁμιλία: ἡ ἀνώτατη ἀπό τίς τέσσερεις φυλετικές τάξεις τῶν Ἰνδῶν, αὐτή τῶν ἱερέων καί τῶν ἐκπαιδευτῶν.

ΜΠΡΑΧΜΑΤΣΑΡΙΑ: Ἀγνότητα· ζωή ἐγκράτειας. Ἐπίσης χρησιμοποιεῖται γιά τό πρῶτο ἀπό τά τέσσερα Ἰνδι-

κά *ἄσραμ* ἤ στάδια στή ζωή, τό στάδιο τοῦ ἀγνοῦ σπουδαστοῦ πρίν ἀπό αὐτό τοῦ οἰκογενειάρχη.

ΜΠΟΥΝΤΑ (ΒΟΥΔΑΣ) (βλ.λ.)

ΜΠΧΑΪ: Ἀδερφός· ὅρος πού ἐκδηλώνει στοργή.

ΜΠΧΑΪΜΠΑΛΑ: Ὁ ἕνας ἀπό τούς δύο πιστούς συντρόφους τοῦ Γκουροῦ Νανάκ (ὁ ἄλλος ἦταν ὁ Μαρντάνα, ἕνας Μουσουλμάνος).

ΜΠΧΕΝΤ: Προσφορά ἀγάπης.

ΜΠΧΙΚΧΑ: Ἕνας Ἰνδός Ἅγιος τοῦ δεκάτου ἕκτου αἰώνα.

ΝΑΑΜ: Ὄνομα· σημαίνει τήν Δημιουργική Δύναμη τοῦ Θεοῦ, τήν πρωταρχική Του ἐκδήλωση, τήν οὐσία ὁλόκληρου τοῦ ἐκδηλωμένου Σύμπαντος καθώς καί κάθε ἀτόμου. Ὀνομάζεται ἐπίσης *Σάμπτ, Κάλμα,* Λόγος κ.τ.λ. Καθώς εἶναι τῆς οὐσίας τοῦ Ὑπέρτατου Πατέρα, ἀποκαλύπτει τό Θέλημα Του στόν ἄνθρωπο — σ' αὐτές τίς ψυχές («Ὁ Λόγος ἐγένετο σάρξ») πού ἔχουν γίνει ἕνα μέ αὐτό ἀπευθείας, καί μέσο αὐτῶν καί στούς ἄλλους.

ΝΑΜΝΤΕΒ (1269 - 1344): Ἕνας σχεδιαστής ὑφασμάτων τῆς Μαχαράστρα καί συγχρόνως ἕνας ληστής, ἔγινε μαθητής τοῦ Γκουροῦ Γκιανντέβ καί τελικά ἕνας μεγάλος Ἅγιος, τελειώνοντας τίς μέρες του στό Πανταρπούρ στό Παντζάμπ. Ἑξήντα ἀπό τούς ὕμνους του περιλαμβάνονται μέσα στό *Γκράνθ.*

ΝΑΝΑΚ, ΓΚΟΥΡΟΥ (1469 - 1539): Ὁ πρῶτος Γκουρού τῶν Σίκχ πού τιμήθηκε ἀπό αὐτούς ὡς ὁ Ἱδρυτής τῆς θρησκείας τῶν Σίκχ. Ἕνας νεώτερος σύγχρονος τοῦ Καμπίρ, εἶχε στενό σύνδεσμο μαζί του καί συνέχισε τήν ἀποστολή του, ἀγνοώντας τίς θρησκευτικές καί τίς κοινωνικές διαφορές καί διδάσκοντας τήν ἄσκηση τοῦ ἐσωτερικοῦ Ἠχητικοῦ Ρεύματος.

ΝΑΝΝΤ ΛΑΛ, ΜΠΧΑΪ: Ἕνας προχωρημένος καί ἀφοσιωμένος μαθητής τοῦ Γκουροῦ Γκομπίντ Σίνγκ.

ΝΙΡΑΚΑΡ: Ὁ Χωρίς Μορφή, ὁ ἀπόλυτος Θεός, καλεῖται ἐπίσης *Ἀνάμι* (βλ. λέξη).

ΝΙΡΑΛΑ: Ἀπερίγραπτα θαυμάσιο. Χρησιμοποιεῖται γιά νά περιγράψει τόν Ἀπόλυτο Θεό.

ΝΙΡΑΤ: Ἡ ἱκανότητα τῆς ὅρασης· αὐτό τό τμῆμα τῆς προσοχῆς πού χρησιμοποιεῖται στήν ὅραση.

ΝΙΡΓΚΟΥΝ: Χωρίς ἰδιότητες.

ΝΤΑΣΑΜ ΝΤΟΥΑΡ ἤ ΝΤΑΣΟΥΑΝ ΝΤΟΥΑΡ: Τό τρίτο ἐσωτερικό ἐπίπεδο, ἀμέσως μετά τό αἰτιατό ἤ *Μπραχμάντ*· ἀποτελεῖται ἀπό ἁγνό πνεῦμα καί λεπτές μορφές ὕλης σέ διάφορους βαθμούς. Ἐδῶ ἡ προσκυνήτρια ψυχή, βουτώντας μέσα στήν *Ἀμρίτσαρ* (τήν ἱερή δεξαμενή μέ νέκταρ πού βρίσκεται ἐδῶ), πλένεται ἀπό ὅλες τίς ἀκαθαρσίες.

ΝΤΕΡΑ: Κατοικία. Χρησιμοποιεῖται γιά μιά ἀποικία πού ἔχει πάρει τό ὄνομα τοῦ ἱδρυτῆ της.

ΝΤΙΝ ΝΤΑΓΙΑΛ: ὁ Κύριος τῆς φιλευσπλαχνίας.

ΝΤΙΟΥΑΛΙ: Γιορτή τῶν φώτων πού γίνεται στήν Ἰνδία κάθε φθινόπωρο γιά νά θυμίσει τή νίκη τοῦ Ράμα πάνω στίς δυνάμεις τοῦ κακοῦ.

ΝΤΙΟΥΑΝ: Ὑπουργός.

ΝΤΧΑΜ: Περιοχή ἤ σπίτι· σκοπός.

ΝΤΧΟΥΝ: Ἡ μουσική τοῦ ἐσωτερικοῦ Ἠχητικοῦ Ρεύματος ἤ *Σάμπτ*.

ΝΤΧΟΥΝΑΤΜΑΚ: Αὐτό τό Ὄνομα πού δέν μπορεῖ νά ἐκφραστεῖ μέ ἐξωτερικά μέσα· ἀνήκει στό ἐσωτερικό Ἠχητικό Ρεῦμα.

ΟΜ: Τό Ἠχητικό Ρεῦμα ἤ *Νάαμ* ἀπό τό αἰτιατό ἐπίπεδο καί κάτω· ὁ Δημιουργός τῶν κατώτερων κόσμων.

ΟΝΚΑΡ: Ἡ Μορφή τοῦ (Ὄμ).

ΟΥΝΝΤ: Τό ἀστρικό ἐπίπεδο· ὁ πρῶτος ἐσωτερικός σταθμός, μιά ὑλικο - πνευματική περιοχή, ὑποκειμένη στή διάλυση. Αὐτός ὁ σταθμός εἶναι ὁ ἀνώτατος πού εἶναι γνωστός σέ μερικές σχολές τῆς γιόγκα καί τοῦ ἀποκρυφισμοῦ· τό περισσότερο μέρος ἀπό αὐτό περνιέται χωρίς σταμάτημα στό Μονοπάτι τῶν Διδασκάλων.

ΠΑΛΤΟΥ: Ένας μεγάλος Ἰνδός Ἅγιος τῆς Ναγκπούρ στό Οὖντχ, πού μυήθηκε στή Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα ἀπό τόν ἱερέα τῆς οἰκογένειας, τόν Γκομπίντ Τζί, πού ἦταν μαθητής τοῦ Μπίκχα.

ΠΑΝΤΣ ΣΑΜΠΤ: Οἱ πέντε Ἦχοι· σημαίνει τό μοναδικό Ἠχητικό Ρεῦμα πού ἀντηχεῖ διαμέσου τῶν πέντε ἐσωτερικῶν ἐπιπέδων ἀπό τό καθαρῶς πνευματικό μέχρι τό φυσικό. Σέ κάθε ἐπίπεδο τό Ρεῦμα ἐκδηλώνεται ὡς ἕνας διαφορετικός Ἦχος, ἡ γνώση τοῦ ὁποίου εἶναι μέρος τῶν καθοδηγήσεων τῆς μύησης πού δίνεται ἀπό ἕναν ἀληθινό Διδάσκαλο. Ἐπίσης σημαίνει καί τό μάντρα ἤ *Σιμράν* τῶν πέντε ὀνομάτων, πού βασίζονται στούς ἐσωτερικούς πέντε ἤχους καί συνδέονται μέ αὐτούς μέσο τῆς φόρτισης τοῦ Γκουροῦ.

ΠΑΝΤΖΑΜΠ: «Οἱ πέντε ποταμοί», μιά πεδιάδα στή βορειοδυτική Ἰνδία πού τή διατρέχουν πέντε ποταμοί, τώρα ἕνα μέρος της ἀνήκει στό Πακιστάν.

ΠΑΝΤΖΑΜΠΙ: (1). Μιά σύγχρονη Ἰνδική γλῶσσα πού παρήχθηκε ἀπό τά Σανσκριτικά, γράφεται στή Γκουρμούκι (βλ. λέξη) γραφή καί μιλιέται στό Παντζάμπ· (2) Ἕνας πού γεννήθηκε στό Παντζάμπ.

ΠΑΝΤΙΤ: Ἕνας λόγιος τῆς Σανσκριτικῆς, πού ἔχει σπουδάσει τίς Βέδες.

ΠΑΘΑΝΣ: Ἀνδρεῖοι φυλετικοί ἄνθρωποι τῆς Βορειοδυτικῆς Ἐπαρχίας στά Σύνορα (τώρα ἀνήκει στό Δυτικό Πακιστάν).

ΠΕΣΟΥΑ: Ἡγέτης τῶν Μαρχάττα.

ΠΙΝΤ: Τό φυσικό ἐπίπεδο· τό κατώτατο ἐπίπεδο ὅλων. Περιλαμβάνει ὅλα τά ἡλιακά συστήματα, τά σύμπαντα, τούς γαλαξίες κ.τ.λ. Ἐπίσης σημαίνει τό φυσικό σῶμα, καί τήν ψυχική λειτουργία τοῦ ἀτόμου κάτω ἀπό τήν ἑστία τῶν ματιῶν ἤ *Τίσρα Τίλ* (βλ. λέξη).

ΠΙΠΑ, ΡΑΤΖΑ (1408 - 1468): Ὁ βασιλιᾶς τοῦ Γκαγκαραουνγκάρχ, ἔγινε μαθητής τοῦ Ραμανάντα καί συμμαθητής τοῦ Καμπίρ καί τοῦ Ραβιντάς. Ἔδωσε

τά πλούτη του στούς φτωχούς καί ἔγινε ἕνας μεγάλος Ἅγιος. Ἕνας ἀπό τούς ὕμνους του περιλαμβάνεται μέσα στό *Γκράνθ Σαχίμπ.*

ΠΙΡ: Ὅρος Μουσουλμανικός ἤ τῶν Σούφι πού σημαίνει *Γκουρού* ἤ Διδάσκαλος.

ΠΡΑΝΑ: Οἱ ζωτικοί ἀέρες πού διαπερνοῦν τό σύστημα τοῦ σώματος καί ἐλέγχουν τίς διάφορες φυσιολογικές διαδικασίες: τήν ἀναπνοή, τήν ἐξάλειψη, τή χώνευση, τήν κατάπαυση, τήν κυκλοφορία. Αὐτοί πού ἀσκοῦν τίς γιόγκα πού βασίζονται στό σύστημα τοῦ Πατάντζαλι (Χάθα Γιόγκα, Ράτζα Γιόγκα κ.τ.λ.) ἐλέγχουν τίς πράνα καί τίς μεταχειρίζονται γιά νά ἀποσυρθοῦν ἀπό τό σῶμα — μιά δύσκολη διαδικασία.

ΠΡΑΝΑΓΙΑΜ: Ἡ διαδικασία τοῦ ἐλέγχου τῶν *πράνα.*

ΠΡΑΝΒΑ: Διαλογισμός πάνω σέ μιά ἱερή συλλαβή μέ τό ρυθμό τῶν *πράνα.*

ΠΡΑΡΑΜΠΝΤΧΑ ΚΑΡΜΑ: Τό τμῆμα τοῦ κάρμα (βλ. λέξη) ἑνός ἀνθρώπου πού καθορίζει τή μοίρα του ἤ τό πεπρωμένο του αὐτῆς τῆς ζωῆς.

ΡΑΒΙΝΤΑΣ: Ἕνας μπαλωματής Ἅγιος τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰώνα καί μαθητής του Ραμανάντα. Ὅπως ὁ συμμαθητής του Καμπίρ δίδαξε τή Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα καί τήν ἑνότητα ὅλων τῶν θρησκειῶν. Μεταξύ τῶν μαθητῶν του ἦταν ἡ πριγκίπισσα τοῦ Ράτζπουτ Μίρα Μπάι πού ἔγινε μιά μεγάλη Ἁγία καί ποιήτρια.

ΡΑΪ ΣΑΛΙΓΚΡΑΜ, ΧΑΖΟΥΡ ΜΑΧΑΡΑΤΖ: Ἕνας ἀφοσιωμένος μαθητής τοῦ Σουάμι Τζί τῆς Ἄγκρα καί συμμαθητής τοῦ Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ. Αὐτός ἐπινόησε τή λέξη *Ράντασοάμι,* πού τή δέχτηκε ὁ Σουάμι Τζί ὡς ἕνα ἄλλο ἀκόμη ὄνομα γιά τόν Ἀνώνυμο. Ὁ Σουάμι Τζί εἶπε στούς μαθητές του νά πηγαίνουν σ' αὐτόν γιά διευκρίνισει τῆς διδασκαλίας του μετά τό θάνατό του.

ΡΑΜ ΝΤΑΣ, ΓΚΟΥΡΟΥ (1534 - 1581): Ὁ τέταρτος Γκουρού τῶν Σίκχ. Ἦταν ὁ γαμπρός καί ἀφοσιωμένος

μαθητής τοῦ Γκουροῦ 'Αμάρ Ντάς, καί ὁ πατέρας καί Διδάσκαλος τοῦ Γκουροῦ 'Αρτζάν.

ΡΑΜΑΚΡΙΣΝΑ, ΣΡΙ (1836 - 1886): Ἕνας μεγάλος μύστης τῆς Μπεγγάλης, θεωρούμενος ἀπό πολλούς 'Ινδούς ὡς ἡ ἐνσάρκωση τοῦ Βίσνου. Ἦταν σύγχρονος τοῦ Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ, καί ὅπως αὐτός, ὁ Καμπίρ, καί ἄλλοι Ἅγιοι, δίδαξε τή βασική ἑνότητα ὅλων τῶν θρησκειῶν. Ἦταν λάτρης τῆς Κάλι, τῆς θείας Μητέρας, ἀλλά κάτω ἀπό τήν καθοδήγηση τοῦ γκουροῦ του, ἑνός σαντοῦ ἀπό τό Παντζάμπ πού ὀνομαζόταν Τοταπούρι, ὑπέρβηκε αὐτό τό στάδιο καί πῆγε πολύ πιό μακριά ἐσωτερικῶς. Ἕνα μεγάλο μέρος τῆς ζωῆς του τό πέρασε σέ μιά κατάσταση θεϊκῆς μέθης, ἄν καί κέρδιζε τή ζωή του ὡς ἱερέας. Μεταξύ τῶν μαθητῶν του ἦταν ὁ γνωστός Σουάμι Βιβεκανάντα.

ΡΑΜΑΝΑΝΤΑ (1340 - 1430): Ἕνας μεγάλος 'Ινδός Ἅγιος καί ὁ γκουρού τοῦ Καμπίρ, τοῦ Ραβιντάς, τοῦ Ράτζα Πίπα κ.τ.λ. ἦταν μαθητής τοῦ Ραγκχβανάντα, πού ἦταν τρίτος στή σειρά ἀπό τόν Ραμανούτζα. Ἕνας ἀπό τούς ὕμνους του περιλαμβάνεται μέσα στό *Γκράνθ Σαχίμπ.*

ΡΑΝΤΑΣΟΑΜΙ: 'Ο Κύριος τῆς Ψυχῆς· ὄνομα πού ἐπινοήθηκε ἀπό τόν Ράι Σάλιγκραμ (βλ. λέξη) γιά τόν 'Απόλυτο Θεό ἤ *'Ανάμι,* καί μερικές φορές γιά τόν Γκουρού. Τώρα εἶναι τό ὄνομα μιᾶς θρησκείας πού βασίζεται στά γραπτά τοῦ Σουάμι Τζί.

ΡΙΣΙ: Στόν 'Ινδουισμό σημαίνει ἕναν ἐμπνευσμένο ποιητή ἤ σοφό. Συνήθως ὑποδηλώνει τούς ἁγίους τῶν ἀρχαίων χρόνων στούς ὁποίους ἀποκαλύφτηκαν οἱ Βέδες.

ΡΟΥΜΙ, ΜΑΟΥΛΑΝΑ ΓΚΑΛΑΛ - ΟΥΝΤ- ΝΤΙΝ (1207 - 1273): Μεγάλος Σούφι Ἅγιος τῆς Περσίας, συγγραφέας τοῦ *Μαθνάουι* πού θεωρεῖται ἀπό πολλούς τό ἀνώτατο πνευματικό ποίημα πού γράφτηκε ποτέ. Ἦταν δάσκαλος σέ σχολεῖο (*Μάλβι*) ἀλλά μέ

τήν ἐπίδραση τοῦ Διδασκάλου του, Σάμας Ταμπρίζ, ἔγινε ἕνας μεγάλος πνευματικός ὁδηγός (*Μαουλάνα*). Ὅπως ἄλλους μεγάλους Σούφι, δίδαξε τό *Σουλτάν - ούλ - Ἄζκαρ* ἤ τή Γιόγκα τοῦ Ἠχητικοῦ Ρεύματος.

ΡΟΥΧΑΝΙ ΣΑΤΣΑΝΓΚ: Πνευματική συνάθροιση· συγκέντρωση ἀναζητητῶν τῆς Ἀλήθειας ἀδιάφορα τῆς θρησκείας τους τῆς κοινωνικῆς τους τάξης ἤ φυλῆς, πού κάθονται στά πόδια ἑνός Ἁγίου πού ἔχει φτάσει πλήρως στήν τελείωση.

ΣΑΜΑΣ ΤΑΜΠΡΙΖ: Ἕνας μεγάλος Πέρσης Ἅγιος, Διδάσκαλος τοῦ Μαουλάνα Ρούμι.

ΣΑΜΑΝΤΧ: Ἱερό γιά τή διατήρηση τῆς στάκτης ἑνός μεγάλου Ἁγίου.

ΣΑΜΠΝΤ ἤ ΣΑΜΠΝΤ ΝΤΟΥΝ: Τό ἐσωτερικό Ἠχητικό Ρεῦμα πού εἶναι ὑπεύθυνο γιά τή δημιουργία καί τή συντήρηση ὁλόκληρου τοῦ Σύμπαντος— πνευματικοῦ, αἰτιατοῦ, ἀστρικοῦ, φυσικοῦ — καί εἶναι ἡ οὐσία κάθε ἀτόμου, τό ὁποῖο μπορεῖ νά ἀκούσει τή θαυμάσια μουσική αὐτό τό ἴδιο ὅταν τοῦ δείξει πῶς, καί τοῦ δώσει μιά ἐπαφή μέ αὐτό, ἕνας Σάντ Σατγκουρού. Ἡ ἔκφραση τοῦ Θεοῦ, πού ὀνομάζεται ἐπίσης *Νάαμ,* Λόγος κ.τ.λ.

ΣΑΝΤ: Ἅγιος· Διδάσκαλος τῆς ἀνώτατης τάξης. Ἕνας πού ἔφτασε τό στάδιο τοῦ Σάτσ Κάντ, τό πέμπτο ἐπίπεδο.

ΣΑΝΤ ΜΑΤ: Τό Μονοπάτι τῶν Διδασκάλων. Ἡ οὐσία ὅλων τῶν θρησκειῶν· δέν εἶναι προσκολλημένο σέ καμιά καί συνίσταται στήν ἄσκηση τῆς Σούρατ Σάμπντ Γιόγκα (βλ. λέξη) στά πόδια ἑνός Ἁγίου.

ΣΑΝΤ ΣΑΤΓΚΟΥΡΟΥ: Ἕνας Ἅγιος τῆς ἀνώτατης τάξης πού τοῦ ἔχει δοθεῖ ἐντολή ἀπό τό Θεό νά ὁδηγεῖ ἄλλους πίσω σ' Ἐκεῖνον καί νά τούς δείχνει τήν Ἀλήθεια μέσα στούς ἴδιους τούς ἑαυτούς τους.

ΣΑΝΤ ΣΕΠΑΧΙ: Ἕνας στρατιώτης ἅγιος.

ΣΑΟΥΑΝ ΣΙΝΓΚ, ΧΑΖΟΥΡ ΜΠΑΜΠΑ (1858 - 1948): Ἀγα-

πημένος μαθητής καί διάδοχος τοῦ Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ. Κατά τή διάρκεια τῶν χρόνων τῆς διδασκαλίας του ὁ ἀριθμός τῶν μαθητῶν ἔγινε πενηνταπλάσιος (ἀπό 3.000 σέ 150.000) καί τό ἔργο ἐπεκτάθηκε στήν Εὐρώπη καί τήν Ἀμερική. Τόν διαδέχτηκε ὁ Μαχαράτζ Κιρπάλ Σίνγκ Τζί τοῦ Δελχί.

ΣΑΝΤΧ ἤ ΣΑΝΤΧΟΥ: Μιά πειθαρχημένη ψυχή· ἕνας πού ἔφτασε τό τρίτο ἐσωτερικό ἐπίπεδο. Κοινῶς τή μεταχειρίζονται στήν Ἰνδία γιά νά ὀνομάσουν τούς περιπλανώμενους μοναχούς.

ΣΑΝΤΧΑΚ: Ἕνας πού ἀσκεῖ πνευματική πειθαρχία· ἕνας μυημένος πού εἶναι στά πρῶτα στάδια τοῦ Μονοπατιοῦ.

ΣΑΝΤΧΝΑ: Πνευματική πειθαρχία ἤ γύμνασμα.

ΣΑΡ ΜΠΑΤΣΑΝ: «Οὐσιώδης Ἀπαγγελία», ὄνομα δυό βιβλίων, ἕνα σέ πρόζα καί ἕνα σέ στίχους, πού περιλαμβάνουν τή διδασκαλία τοῦ Σουάμι Τζί τῆς Ἄγκρα.

ΣΑΤ: Ἀληθινό· αὐτό πού ὑπάρχει.

ΣΑΤΓΚΟΥΡΟΥ: Διδάσκαλος τῆς Ἀλήθειας ἤ Ἀληθινός Διδάσκαλος. Βλέπε *Σάντ Σατγκουρού.*

ΣΑΤ ΛΟΚ: Ἡ περιοχή τῆς Ἀλήθειας· τό πέμπτο ἐσωτερικό ἐπίπεδο. Ἕνα ἄλλο ὄνομα γιά τό Σάτσ Κάντ (βλ. λέξη).

ΣΑΤ ΝΑΑΜ: Ἀληθινό Ονομα· Ἔκφραση τῆς Ὕπαρξης. Δίνεται στό Πρωταρχικό Ἠχητικό Ρεῦμα καθώς ἔρχεται σέ Ὕπαρξη στό Σάτσ Κάντ. Ἕνα ἄλλο ὄνομα γιά τόν Σάτ Πουρούς.

ΣΑΤ ΝΤΕΣ: Οἱ καθαρά πνευματικές περιοχές. Βλέπε *Σάτσ Κάντ.*

ΣΑΤ ΠΟΥΡΟΥΣ: Τό Ἀληθινό Ὄν· ἡ πρώτη πλήρης ἔκφραση τοῦ Ἀπόλυτου Θεοῦ. Καλεῖται ἐπίσης ὁ Ἀνώτατος Πατέρας ἤ ἡ Θεϊκή Δύναμη. Αὐτός εἶναι ὁ Κύριος τοῦ Σάτσ Κάντ καί εἶναι ἡ ἀνώτατη μορφή τοῦ Θεοῦ πού μπορεῖ νά ὀνομαστεῖ προσωπική. Ἐπίσης εἶναι γνωστός ὡς Σάτ Νάαμ.

ΣΑΤΣΑΝΓΚ: Ἐπαφή ἤ σύνδεση μέ τήν Ἀλήθεια, εἴτε ἀπευθείας (ἐσωτερικά) ἤ μέσο τῆς μεσολάβησης κάποιου Ἁγίου πού εἶναι μιά πλήρης ἔκφραση τῆς Ἀλήθειας (ἐξωτερικά). Ἐπίσης ἔτσι ὀνομάζεται καί ἡ συνάθροιση πού προεδρεύεται ἀπό ἕναν τέτοιο Ἅγιο ἤ τόν ἀντιπρόσωπό του.

ΣΑΤΣΑΝΓΚΙ: Ἕνας πού ἔρχεται σέ ἐπαφή μέ τήν Ἀλήθεια· ἕνας μαθητής ἑνός τέλειου Διδάσκάλου.

ΣΑΤΣ ΚΑΝΤ: Ἡ περιοχή τῆς Ἀλήθειας· τό πέμπτο ἐσωτερικό ἐπίπεδο καί τό πρῶτο καθαρά πνευματικό. Ἡ ἕδρα τῆς Θετικῆς Δύναμης, ὁ Ἀνώτατος Πατέρας, ὁ ὁποῖος σ' αὐτό τό στάδιο βλέπεται πώς εἶναι ἕνα καί μέ τόν Γκουρού καί μέ τήν ἀτομική ψυχή. Δέν ὑπόκειται στή φθορά ἤ τή διάλυση, εἶναι ὁ στόχος πού οἱ Ἅγιοι τῆς ἀνώτατης τάξης θέτουν γιά τούς μαθητές τους, καθώς δέν κατορθώνεται ἡ ἀληθινή σωτηρία ἄν δέν φτάσει κανείς σ' αὐτό τό στάδιο. Ἐδῶ τελειώνει ἡ ἐργασία τοῦ Γκουροῦ· ὁ Θεός ὁ ἴδιος παίρνει τήν ψυχή πέρα ἀπό αὐτό τό σημεῖο.

ΣΑΧΙΜΠ: Ὁ Κύριος, τό Ἀνώτατο Ὄν. Συχνά χρησιμοποιεῖται ὡς προσθήκη στά ὀνόματα τῶν Ἁγίων ὡς ἔνδειξη σεβασμοῦ.

ΣΕΘ: Ἕνας τύπος προσφώνησης πού χρησιμοποιεῖται γιά τούς ἀνθρώπους πού ἔχουν ἄφθονα ὑλικά ἀγαθά.

ΣΕΒΑ ἤ ΣΕΟΥΑ: Ἐξυπηρέτηση· μιά ἐργασία ἀγάπης.

ΣΙΒ ΝΤΑΓΙΑΛ ΣΙΝΓΚ, ΣΟΥΑΜΙ (1818 - 1878): Μεγάλος Ἅγιος τῆς Ἄγκρα, κοινῶς γνωστός ὡς Σουάμι Τζί Μαχαράτζ, ὁ γκουρού τοῦ Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ. Ξαναζωντάνεψε τή διδασκαλία τοῦ Καμπίρ καί τοῦ Νανάκ καί τήν ἐξήγησε στό εὐρύ κοινό σέ πολύ ἁπλή γλώσσα. Μυήθηκε ἀπό τόν Τούλσι Σαχίμπ τῆς Χάθρα, σέ ἡλικία ἕξι ἐτῶν, καί πέρασε δεκαεφτά χρόνια σέ διαλογισμό μέσα σέ ἕνα σκοτεινό δωμάτιο στό πίσω μέρος τοῦ σπιτιοῦ.

ΣΙΚΧ: Κατά λέξη σημαίνει μαθητής· εἶναι ἴδιο μέ τή Σανσκριτική λέξη *σίσια* ἤ *τσέλα*. Τώρα σημαίνει μιά θρη-

σκευτική αἵρεση πού λατρεύει τή μνήμη δέκα Μεγάλων Διδασκάλων (βλέπε *Σίκχ Γκουρού*) καί συναντᾶται κυρίως στό Παντζάμπ καί τή βόρεια Ἰνδία.

ΣΙΚΧ ΓΚΟΥΡΟΥ: Δέκα Μεγάλοι Διδάσκαλοι πού ἦρθαν σέ μιά ἀδιάσπαστη σειρά ἐπί δύο αἰῶνες καί οἱ ὁποῖοι λατρεύονται σήμερα ἀπό τούς Σίκχ. Αὐτοί εἶναι οἱ: Νανάκ, Ἀνγκάτ, Ἀμάρ Ντάς, Ράμ Ντάς, Ἀρτζάν, Χάρ Γκομπίντ, Χάρ Ράι, Χάρ Κρίσαν, Τέγκχ Μπαχαντούρ καί Γκομπίντ Σίνγκ.

ΣΙΜΡΑΝ: Συνεχής ἐνθύμηση· στήν πνευματικότητα σημαίνει *τζάπα* ἤ ἐπανάληψη τῶν ὀνομάτων τοῦ Θεοῦ, μιά σάντχνα πού δίνεται ἀπό τούς Ἅγιους γιά νά σταματήσουν τό νοῦ καί νά τόν καθαρίσουν ἀπό τό Σιμράν τῶν ἐγκόσμιων ἐντυπώσεων στίς ὁποῖες εἶναι ἤδη ἀπασχολημένος.

ΣΟΥΑΜΙ: Ὁ Ἀπόλυτος Θεός· βλέπε *Ἀνάμι.*

ΣΟΥΑΜΙΜΠΑΓΚΧ: Ἕνας τόπος στήν Ἄγκρα ὅπου εἶναι φυλλαγμένα τά ἱερά λείψανα τοῦ Σουάμι Τζί Μαχαράτζ μέσα σέ ἕνα θαυμάσιο μαρμάρινο κτίσμα.

ΣΟΥΑΜΙ ΤΖΙ: Ἀγαπημένε Κύριε: ἕνας τίτλος πού δηλώνει στοργή καί σεβασμό καί δίνεται συχνά στούς ἅγιους ἀνθρώπους στήν Ἰνδία. Μέσα σ' αὐτό τό βιβλίο χρησιμοποιεῖται συνεχῶς γιά τόν Σίβ Νταγιάλ Σίνγκ (βλ. λέξη) τῆς Ἄγκρα, γιατί ἔτσι εἶχε συνηθίσει νά τόν ὀνομάζει τό κοινό.

ΣΟΥΛΤΑΝ - ΟΥΛ - ΑΖΚΑΡ: «Ὁ Βασιλιάς τῶν Προσευχῶν» Μουσουλμανικός ὅρος γιά τήν Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα.

ΣΟΥΡΑΤ: Προσοχή· ἡ ἔκφραση τῆς ψυχῆς· ἡ ἱκανότητα τῆς ἀκοῆς.

ΣΟΥΡΑΤ ΣΑΜΠΝΤ ΓΙΟΓΚΑ: Ἡ ἕνωση τῆς προσοχῆς, ἤ τῆς ἔκφρασης τῆς ψυχῆς, μέ τόν Ἱερό Λόγο ἤ τήν ἔκφραση τοῦ Θεοῦ· ἐπίσης ὀνομάζεται *Σέχατζ Γιόγκα* ἤ ὁ φυσικός τρόπος. Ὁδηγεῖ σέ πλήρη ἀπελευθέρωση χωρίς νά καταφύγουμε στόν ἔλεγχο τῶν πράνα, καί εἶναι ἡ οὐσία ὅλων τῶν θρησκειῶν.

ΣΟΥΦΙ: Ένας Μουσουλμάνος μύστης. Οἱ ἀνώτατοι Σούφι ἦταν τέλειοι Ἅγιοι.

ΣΟΧΑΝΓΚ: «Εἶμαι ὅπως Εἶσαι». Ὁ Κύριος τοῦ τέταρτου ἐσωτερικοῦ ἐπιπέδου· χρησιμοποιεῖται ὡς μάντρα ἀπό τούς γιόγκι καί ἄλλους.

ΤΕΓΚΧ ΜΠΑΧΑΝΤΟΥΡ, ΓΚΟΥΡΟΥ (1621 - 1675). Ὁ ἔνατος Γκουρού τῶν Σίκχ, ἦταν γιός τοῦ ἕκτου Γκουρού, Χάρ Γκομπίντ, καί πατέρας τοῦ Γκουροῦ Γκομπίντ Σίνγκ. Ἀποκεφαλίστηκε ἀπό τόν Αὐτοκράτορα Ἀουρανγκτζέμπ.

ΤΙΣΡΑ ΤΙΛ: Τό Τρίτο Μάτι, ὁ Μοναδικός Ὀφθαλμός, *Σίβ Νέτρα,* κ.τ.λ. Τό τσάκρα (κέντρο) ἤ ἡ ἑστία μεταξύ καί πίσω ἀπό τά φρύδια ὅπου συναθροίζονται τά ρεύματα τῆς ψυχῆς ὡς προοίμιο τῆς ἀπόσυρσης ἀπό τό σῶμα καί τῆς εἰσόδου σέ ἀνώτερα ἐπίπεδα.

ΤΖΑΠΑ: Ἔντονη ἐπανάληψη, μέ τή σκέψη, τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ, τόσο πολύ ὥστε νά χάσει κανείς τήν ἀτομικότητά του.

ΤΖΑΠ ΤΖΙ: Τό σπουδαῖο ποίημα τοῦ Γκουροῦ Νανάκ πού ἐξυπηρετεῖ ὡς πρόλογος καί ἐπιτομή τοῦ *Γκράνθ, Σαχίμπ.* Κατά λέξη σημαίνει τόσο μεγάλος βαθμός συγκεντρωμένου διαλογισμοῦ πού καινούργια ζωή (*τζία* ἤ ἐσωτερική ἐνημερότητα) ἐγχύνεται μέσα στήν καρδιά τοῦ διαλογιζόμενου. Ὑπάρχει σέ ἀγγλική μετάφραση, μέ πρόλογο, σχόλια καί σημειώσεις, μέ τίτλο: «*Τζάπ Τζί,* Τό *μήνυμα τοῦ Γκουροῦ Νανάκ*» τοῦ Κιρπάλ Σίνγκ (Δελχί 1968).

ΤΖΑΤ: Καλλιεργητής ἀγροκτήμονας, χωρικός.

ΤΖΙ: Σημαίνει ἀγάπη καί σεβασμό καί τίθεται μετά ἀπό τά προσωπικά ὀνόματα ἤ τίτλους.

ΤΖΙΑΝΙ: Ἕνας μορφωμένος στή θρησκευτική γνώση.

ΤΖΙΒΑ ἤ ΤΖΙΒΑ ΑΤΜΑΝ: Ἐνσωματωμένη ἤ ἀτομική ψυχή.

ΤΖΙΒΑΝ ΤΣΑΡΙΤΑΡ: Βιογραφία.

ΤΟΥΛΣΙ ΣΑΧΙΜΠ (1763 - 1843): Ἀρχικά τό ὄνομά του ἦταν Σάμ Ράο Πέσβα, καί ἦταν ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός τοῦ Μπάτζι Ράο Πέσβα, παράτησε τό θρόνο

του γιά τήν πνευματικότητα καί ἐγκαταστάθηκε στή Χάθρα. Ἔγραψε τό *Γκχάτ Ραμαγιάνα* (βλ. λέξη) καί ἦταν ὁ γκουρού τοῦ Σουάμι Τζί Μαχαράτζ τῆς Ἄγκρα, στόν ὁποῖο πέρασε τόν πνευματικό του μανδύα. Δέν πρέπει νά συγχέεται μέ τόν Τουλσιντάς, ἕναν Ἅγιο τῶν πολύ παλιότερων χρόνων (16ο αἰώνα) πού ἔγραψε τό *Ράμ Τσαρίτρα Μάνσα* ἤ Ἰνδική Ραμαγιάνα.

ΤΣΕΪΤΑΝΙΑ ΜΑΧΑΠΡΑΜΠΧΟΥ (γεννήθηκε τό 1485): Ἕνας μεγάλος Ἰνδός μύστης τῆς Μπεγγάλης, ἀπό πολλούς θεωρεῖται ὅτι ἦταν *ἀβατάρ* (ἐνσάρκωση) τοῦ Βίσνου.

ΤΣΑΠΑΤΙ: Ἰνδικό ψωμί.

ΤΣΑΡΑΝ ΑΜΡΙΤ: Νέκταρ· τό νερό πού ἔχει πλύνει τά πόδια του ἕνας Ἅγιος.

ΦΑΚΙΡ: Ἡ λέξη Ἅγιος στή Μουσουλμανική γλώσσα.

ΧΑΖΟΥΡ: Ἕνας τύπος προσφώνησης πού ἐκφράζει σεβασμό καί χρησιμοποιεῖται πρός τούς σεβάσμιους καί διακεκριμένους ἀνθρώπους ὁποιουδήποτε ἐπαγγέλματος καί κοινωνικῆς κατάστασης.

ΧΑΚΙΜ: Ἕνας γιατρός πού μεταχειρίζεται γηγενῆ φάρμακα.

ΧΑΛΒΑ: Χαλβᾶς.

ΧΑΘΑ ΓΙΟΓΚΑ: Ἕνα σύστημα γιόγκα πού πραγματεύεται, μέ τόν ἔλεγχο τοῦ σώματος καί τίς δραστηριότητές του ὡς μέσα γιά καλή ὑγεία, καί τελικά γιά νά ἀκινητοποιήσει τό νοῦ. Ὑποτίθεται ὅτι ἀσκεῖται ὡς προκαταρκτική τῆς Ράτζα Γιόγκα ἤ ἄλλων συστημάτων τῆς γιόγκα πού χρησιμοποιοῦν τίς πράνα· στήν πράξη ὅμως συχνά γίνεται ἕνας σκοπός αὐτό τό ἴδιο καί ἀσκεῖται γιά ὑγεία καί μακροζωΐα.

ΧΑΦΙΖ: (πέθανε τό 1388). Ἕνας ποιητής - μύστης τῆς ἀνώτατης τάξης πού γεννήθηκε στό Σιράζ τῆς Περσίας. Μέγάλος Σούφι, τά ποιήματά του θεωροῦνται μεταξύ τῶν ἐκλεκτότερων τῆς Περσίας.

ΩΜ: Τό Ἠχητικό Ρεῦμα ἤ *Νάαμ* ἀπό τό αἰτιατό ἐπίπεδο καί κάτω· ο Δημιουργός τῶν κατώτερων κόσμων.

Για τη Sawan Kirpal Ruhani Mission: Επιστήμη της Πνευματικότητας

Η Sawan Kirpal Ruhani Mission -Επιστήμη της Πνευματικότητας- είναι ένας αφιλοκερδής οργανισμός αφιερωμένος στο να μεταδίδει στους αναζητητές της αλήθειας τα διδάγματα του Sant Rajinder Singh Ji Maharaj, του Sant Darshan Singh Ji Maharaj, του Sant Kirpal Singh Ji Maharaj, του Hazur Baba Sawan Singh Ji Maharaj και των Διδασκάλων που προηγήθηκαν. Οι αναζητητές διδάσκονται την επιστήμη του διαλογισμού με την οποία έχουν την εμπειρία του εσωτερικού Φωτός και Ήχου, υψώνονται πάνω από τη σωματική συνειδητότητα, υπερβαίνουν τις ανώτερες πνευματικές περιοχές και, τελικά, αποκτούν την Αυτογνωσία και τη Θεογνωσία. Η Επιστήμη της Πνευματικότητας, που τα κεντρικά της γραφεία είναι στο Kirpal Ashram στο Δελχί της Ινδίας, έχει1600 κέντρα σε πάνω από σαράντα χώρες. Οι αναζητητές και οι σπουδαστές μπορούν να επισκεφθούν τον Sant Rajinder Singh Ji Maharaj στο Kirpal Ashram για καθοδήγηση στο διαλογισμό, για μύηση και για να ακούσουν τις ομιλίες του, ή μπορούν να τον συναντήσουν στις συχνές περιοδείες του σε όλο τον κόσμο. Υπάρχουν, επίσης, βιβλία, περιοδικά και άλλα έγγραφα μεταφρασμένα σε περισσότερες από πενήντα γλώσσες, καθώς και κασέτες και βιντεοκασέτες πάνω στην πνευματικότητα.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

http://www.sos.org/el

Hazur Baba Sawan Singh Ji Maharaj (1858-1948): Έκανε τη Surat Shabd Yoga, που ήταν εφικτή για λίγους, να γίνει προσιτή σε όλη την ανθρωπότητα. Προφήτεψε ένα μεγάλο πνευματικό ξύπνημα.

Sant Kirpal Singh Ji Maharaj (1894-1974): Παρουσίασε τα διδάγματα των Διδασκάλων σαν μια τέλεια επιστήμη. Με τρεις περιοδείες σε όλο τον κόσμο και βιβλία που καλύπτουν ολόκληρο τον τομέα της πνευματικότητας, έφερε το μήνυμα της ελπίδας σε κάθε γωνιά της γης. Το 1974, όταν άρχισε το πρώτο Συνέδριο για την Ενότητα του Ανθρώπου, είπε πως η χρυσή εποχή της πνευματικότητας έχει ανατείλει.

Sant Darshan Singh Ji Maharaj (1921-1989): Στη δεκαπεντάχρονη αποστολή του, εγκαθίδρυσε τη Sawan Kirpal Ruhani Mission - Επιστήμη της Πνευματικότητας με 50 κέντρα σε πάνω από σαράντα χώρες και βιβλία που έχουν εξηγηθεί σε περισσότερες από πενήντα γλώσσες. Ήταν ένας φημισμένος μύστης ποιητής και πήρε δύο Βραβεία της Ουρδικής Ακαδημίας για τα ποιήματά του.
Εξήγησε την πνευματικότητα σαν ένα μονοπάτι «θετικού μυστικισμού», στο οποίο επιδιώκοντας κανείς τον πνευματικό του στόχο, ενώ εκτελεί τις εγκόσμιός του υπευθυνότητες, συμβάλλει θετικά στην κοινωνία του και γενικά στον κόσμο. Προτού να αφήσει το γήινο επίπεδο, στις 30 Μαΐου **1989,** ο Sant Darshan Singh Ji εμπιστεύθηκε την πνευματική του εργασία στον Sant Rajinder Singh Ji.

Sant Rajinder Singh Ji Maharaj (1946-): Συγκάλεσε το Πρώτο Διεθνές Συνέδριο για την Ολοκλήρωση του Ανθρώπου και το Πρώτο Παγκόσμιο Συνέδριο για το Μυστικισμό, τα οποία συνεχίζει να κάνει κάθε χρόνο. Έλαβε πολλές τιμές και επαίνους για την εργασία του για την επίτευξη της εσωτερικής και εξωτερικής ειρήνης μέσω του διαλογισμού.

Ἡ ζωή καί τά διδάγματα τοῦ διδασκάλου Μπάμπα Τζαϊμάλ Σίνγκ, ἑνός μεγάλου ἄνδρα, ὁ ὁποῖος μέ τήν ἁγνότητα, τή βαθιά ταπεινοφροσύνη καί τήν ἀκατάπαυστη Ἀφοσίωση στό Μονοπάτι τοῦ Θεοῦ, ὁδηγεῖται στή Γνώση.

Μιά βιογραφία καί μιά εἰσαγωγή στή διδασκαλία του, γραμμένη ἀπό τόν Κιρπάλ Σίνγκ, ὁ ὁποῖος ἀκολουθώντας κι αὐτός τό ἴδιο Μονοπάτι, παίρνει τά διάφορα στοιχεῖα ἀπό αὐθεντικές πηγές, στίς ὁποῖες συμπεριλαμβάνονται προσωπικές χειρογραφημένες διηγήσεις τῶν μαθητῶν τοῦ Μπάμπα Τζαϊμάλ καί τῶν ἀναμνήσεων τοῦ δικοῦ του διδασκάλου, Μπάμπα Σαουάν Σίνγκ.